

Vol. V
No. 4

30th June, 1977.
(Thursday)
9 Ashadh, 1899, S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions	.. 363
Short Notice Questions and Answers	.. 395
Written Answers to Questions (Starred)	.. 400
Written Answers to Questions (unstarred)	.. 407
Matters under Rule 329 re:	
(1) Regularisation of the services of the temporary staff working in Secretariats and Directorates etc., from 1975	.. 426
(2) Alleged torture of Sri T. Narasimha Rao of Indure, by the Police	.. 431
(3) Struggle for granting of pattas to those who are occupying the lands and landless poor, in Khammam district	.. 432
(4) Beating of Sri Semisetti Chenchiah a Yanadi Tribal by caste Hindus, in Chennuru, Nellore district	.. 436
(5) Necessity to extend the time limit for submitting the applications for the posts of Sub-Inspectors	.. 439
(6) Retrenchment of 500 workers under N.M.R., in Srisaillam unit of Andhra Pradesh State Construction Corporation Ltd.	.. 439
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
Scarcity of drinking water in Gudur Town, Nellore district	.. 441

[Contd. on 3rd cover

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri R. Dasaratharama Reddy

Deputy Speaker : Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen :

1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri M. Narayan Reddy
3. Sri T.E.S. Ananda Bai.
4. Sri Vanka Satyanarayana
5. Smt. N. Vijaya Laxmi
6. Sri Appanna Dora

Secretary : Sri K. Sriramachari

Deputy Secretaries :

1. Sri E. Sadasiva Reddy
2. Sri D.L. Narasimham

Assistant Secretaries :

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri S. Purnananda Sastry
3. Sri R.N. Sarma
4. Sri K. Kutumba Rao
5. Sri Md. Ghouse Khan
6. Sri T. L. Balaram
7. Sri M. Viswanatham
8. Sri J. V. Ramana Murthy

Chief Reporter : Sri Habeeb Abdur Rahman

CONTENTS (Contd.)	PAGES
Papers Laid on the Table :	.. 442
(1) Appropriation Accounts 1975-1976, Finance Accounts 1975-76, and Report of the Comptroller and Auditor General of India	
(2) Notifications issued under Andhra Pradesh District Collectors' Powers (Delegation) Act, 1961	
(3) Annual Administration Report of the Andhra Pradesh Khadi & Village Industries Board, 1975-76	
Messages from the Legislative Council	.. 443
Presentation of the Reports of the Committee on Estimates	.. 443
Government Bill :	
The Andhra Pradesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1977	.. 444
Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78 :	
Voting of Demands for Grants :	.. 444
Multipurpose River Projects, Irrigation Power Development and Minor Irrigation	
Appendix :	.. 488

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Tenth Day of the Tenth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 30th June, 1977.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

POLITICAL PEOPLE DETAINED UNDER M.I.S.A.

121—

*7265-B Q—Sarasri Challa Lakshmi Narayana (Srikakulam)
& A. Sreeramulu (Eluru):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the district-wise number of political people detained in Andhra Pradesh under the Maintenance of Internal Security (Amendment) Ordinance, 1975;

(b) the names of the Jails in which they are detained;

(c) the amenities provided to them in the jails;

(d) whether the detainees have sent representations etc. during June July, 1975 to the Government urging for providing suitable amenities

(e) if so, whether copies of such representations be placed on the Table of the House; and

(f) the action taken by the Government in this regard?

the Chief Minister (Sri J. Vengal Rao):—The answer is placed on the Table of the House.

* An Asterisk indicates Confirmation by the hon. Member.

[363]

(Answer placed on the Table of the House)

(a) The district wise number of political people detained under MISA is as under :

1. Hyderabad City	101
2. Adilabad	35
3. Anantapur	67
4. Chittoor	22
5. Cuddapah	11
6. East Godavari	23
7. West Godavari	6
8. Guntur	34
9. Hyderabad District	7
10. Karimnagar	20
11. Khammam	32
12. Krishna	30
13. Kurnool	56
14. Mahaboobnagar	24
15. Medak	5
16. Nalgonda	29
17. Nellore	19
18. Nizamabad	12
19. Ongole	13
20. Srikakulam	32
21. Visakhapatnam	56
22. Warangal	41

(b) They were detained in :

1. Central Prison, Hyderabad.
2. Central Prison, Warangal.
3. Central Prison, Rajahmundry.
4. Central Prison, Visakhapatnam.
5. District Jail, Secunderabad.
6. District Jail, Nellore.
7. State Jail for Women, Rajahmundry.

(c) Statements showing the amenities provided to the detenus are annexed.

(d) Yes Sir. Representations from detenus were received during June/July, 1975 and also thereafter.

(e) There are very many representations in this regard. Hence copies are not placed on the Table of the House. However, a gist of some of the requests is given in the statement annexed.

(f) Government considered the requests made in the representations and amended the amenities by issuing amendments to the existing orders in September 1975; December, 1975; April, 1976; August, 1976 and September, 1976.

ANNEXURE - I

Amenities provided to Class 'A' Detenus

1. Diet : : Rs. 7/- per day.
2. Clothing : Each detenus may wear his clothes or such clothing as the relatives and friends may send if permitted by the Superintendent. Each detenu on application be supplied with four shirts four pyjamas or dhoties, two banians two jangies and two towels every half year subject to a maximum of Rs. 45/-
3. Chappals : Each detenus shall be provided with a pair of chappals at a cost not exceeding Rs. 8/- per year.
4. Pocket Allowance : Each detenus shall be allowed personal allowance of 'Rs. 10/- per month' in two equal instalments.
5. Furniture :
 - 1) Canvas easy chair .. 1
 - 2) Sitting chair .. 1
 - 3) Cot .. 1
 - 4) Mattres. .. 1
 - 5) Small table. .. 1
 - 6) Small almyrah .. 1
 - 7) Cloth stand .. 1
 - 8) Commode with Pan .. 1
6. Bedding :
 - 1) Cotton stuffed pillows .. 2
 - 2) Pillow cases ... 2
 - 3) Straw mat .. 1
 - 4) Blanket or khaddar shawl (as per necessity and availability) .. 1
 - 5) Bedsheets. / .. 2
 - 6) Mattress covers .. 2
 - 7) Mosquito net .. 1
7. Toilet Articles :
 - 1) Toilet soap (average variety per month) .. 2 cakes.
 - 2) Washing soap (per month) 1 cake
 - 3) Coconut oil (per month) .. 100 gms.
 - 4) Medium toothpaste (per month) .. 1 No.
 - 5) Tooth brush (for six months) .. 1
 - 6) Gingelly oil (for bething .. 100 gms.

ANNEXURE - II

Amenities provided to Class 'B' Detenus:

1. Diet : Rs. 6/- per day.
2. Clothing : Each detenu may wear his own clothes or such other clothing as the relatives and friends, if permitted to do so by the Superintendent, may send.
Each detenu shall on application be supplied with four shirts, four pyjamas or dhoties two banians, two jangies and two towels every half year subject to a maximum cost of Rs. 45/-
3. Chappals : Each detenu shall be provided with a pair of chappals at a cost not exceeding Rs. 8/- per year.
4. Pocket Allowance : Each detenu shall be allowed personal allowance of Rs. 10/- per month in two equal instalments.
5. Furniture :
 1. Sitting chair .. 1
 2. Camp cot .. 1
 3. Mattress .. 1
 4. Cloth stand .. 1
 5. Canvas easy chair .. 1
 6. Commode with pan .. 1
6. Bedding ;
 1. Cotton stuffed pillows .. 2
 2. Pillow cases .. 2
 3. Straw Mat .. 1
 4. Blanket or khaddar shawl .. 1
 5. Bedsheets .. 2
 6. Mosquito net .. 1
7. Toilet Articles :
 1. Toilet soap (average variety per month) .. 2 cakes
 2. Washing soap (per month) .. 1 cake
 3. Coconut oil (per month)
(for men) .. 100 gms.
(for women) .. 200 gms.
 4. Medium size toothpaste
(per month) .. 1
 5. Tooth brush (for six months) .. 1
 6. Gingelly oil for bathing
(per month) .. 100 gms.

ANNEXURE - III

Amenities Provided to Class 'C' Detenus:

Each detenu under this 'C' Class shall be eligible for diet, clothing, bedding and such other facilities as in the case of 'C' class prisoners.

Standardised diet scale to 'C' Class prisoners ordered in G.O.Ms. No. 1844, Home (Prisons. B) Department, dated 4-12-1970. (Copy of the diet scale enclosed) is applicable to 'C' Class detenus.

1. Clothing: Short breeches or Trousers	..	2
2. Short Jackets	..	2
3. Caps	..	2
4. Lungoties	..	2
5. Towels	..	2

The above clothing will be issued to the prisoners at the time of admission and they are replaced after 6-8 months.

Bedding :	1. Cumbly	..	1 (once in two years)
	2. Jute Mat	..	1 (once in five years)

ANNEXURE-IV

Common Standardised Diet Scales to 'C' Class prisoners
for both Andhra and Telangana Jails

Sl. No.	Name of the Dietary Article.	Labouring		Non-labouring.		Remarks.
		Kg.—	Gms.	Kg.—	Gms.	
1. (a)	Rice Diet					
	Rice	0-700		0-600		
(b)	Wheat Diet					
	Wheat flour	0-700		0-600		
(c)	Mixed Diet.					
	Jawar Bajra flour Rice	0-700		0-600		proportionately of Jawar Bajra or rice limiting the total quantity to 700 grams or 600 grams at the discretion of the Superintendent.
2.	Dhall (not to be issued on Sundays)	0-100		0-100		
3.	Turmeric	0-002		0-002		
4.	Garlic	0-004		0-004		
5.	Chillies	0-010		0-010		

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6.	Coriander	0-004	0-004	
7.	Vegetables	0-250	0-250	
8.	Groundnut oil or any substitute	0-030	0-030	
9.	Tamarind	0-020	0-020	
10.	Milk (to be converted in to butter milk or curds)	0-070 ML.	0-070 ML.	
11.	Fuel (Firewood or any other suitable substitute)	0-700	0-700	
12.	Salt	0-035	0-035	
13.	Mutton with bones or any other Non-vegetarian dish like fish or beef etc., (weekly once)	0-175	0-175	
14.	Onions (to be issued on Sundays)	0-015	0-015	
15.	Chillies (to be issued on Sundays extra besides usual quantity of 10 gms.)	0-005	0-005	

Note :

- (1) On Sundays vegetarians should be issued 70 grams of Jaggary, 70 grams of dhali flour, 35 grams of oil and 140 grams of potatoes in lieu of meat.
- (2) A Sikh prisoner may be issued 170 grams of jhataka mutton on each Sunday provided it is available at approximately the same rate as ordinary mutton. If jhataka mutton is not available and the prisoner declines to accept ordinary mutton, he may be supplied with the articles prescribed in Note above for vegetarian.
- (3) The prisoners confined in open air Jails and agricultural colonies, who are actually employed on labour i.e., excavation etc., the following extras may be issued in addition to the scale prescribed for them.
 - (i) Rice or : 100 gms for rice eaters.
Wheat : 100 gms for wheat eaters.
Jawar or wheat or 100 gms Proportionately for mixed eaters.
 - (ii) Dhali : 20 grams.
 - (iii) Vegetables (spiced) : 20 grams
 - (iv) Firewood : 100 grams.
 - (v) Salt : 5 grams.

ANNEXURE-V

Other amenities and facilities :

The detenus are provided with spectacles on the recommendation of the Medical authorities. Indoor and Outdoor games like Carrom Boards, Chess, Playing Cards, Badminton Ring, Volley Ball etc., are also provided at Government cost. Loud Speakers are provided in the Blocks where detenus are confined to enable them to hear the news and other programmes.

Also News Papers, periodicals from the approved list are permitted to be purchased at their cost, and books etc., supplied by relatives and friends are allowed subject to censor. They are permitted to celebrate festive occasions.

ANNEXURE-VI

Gist of some of the Requests made by the persons Detained under Misa

1. There should be no classification of political detenus
2. Increase in the allowances for and provisions of
 - a. food;
 - b. pocket expenses;
 - c. clothing;
 - d. chappals;
 - e. soap and other articles of toilet;
 - f. tooth paste;
 - g. tooth brush;
 - h. oil. etc;
3. Grant of family allowance.

AMENITIES TO POLITICAL PRISONERS IN JAILS

122—

*7318 Q.—Sri Nissankara Rao Venkatratnam (Guutur II) and Smt. J. Eswari Bai (Yellareddy):—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) the daily allowance and other amenities provided to political prisoners in Jails situated in Telangana region and the other regions of the State; and

(b) the reasons for discrimination, if any?

Sri J. Vengal Rao :—(a) There is no provision in the Jail Manual for classifying the prisoners into political and non-political categories. The persons detained under Maintenance of Internal Security Act are classified as detenus. The daily allowance and other amenities are provided to the detenus as per the Andhra Pradesh Preventive Detention Regulation of Place and Conditions Order, 1969 as amended from time to time. Statements showing the amenities provided to them are placed on the Table of the House.

(b) There is no discrimination in amenities provided to prisoners lodged in jails in Telangana and other regions of the State.

Placed on the Table of the House

ANNEXURE—I

Amenities provided to Class 'A' Detenus:

1. DIET : Rs. 7/- per day.
2. CLOTHING : Each detenu may wear his clothes or such clothing as the relatives and friends may send if permitted by the Superintendent.
Each detenu on application be supplied with four shirts, four pyjamas or dhoties, two banians, two jangies and two towels every half year subject to a maximum of Rs. 45/-
3. CHAPPALS : Each detenu shall be provided with a pair of chappals at a cost not exceeding Rs. 8/- per year.
4. POCKET ALLOWANCE: Each detenu shall be allowed personal allowance of Rs. 10/- per month in two equal instalments,
5. FURNITURE :
 1. Canvas easy chair .. 1
 2. Sitting chair, .. 1
 3. Cot .. 1
 4. Mattress. .. 1
 5. Small table .. 1
 6. Small almyrah .. 1
 7. Cloth stand .. 1
 8. Commode with pan 1
6. BEDDING :
 1. Cotton stuffed pillows .. 2
 2. Pillow cases .. 2
 3. Straw mat. .. 1
 4. Blanket or khaddar 1 shawl (as per necessity and availability)
 5. Bedsheets .. 2
 6. Mattress covers .. 2
 7. Mosquito net .. 1
7. TOILET ARTICLES :
 1. Toilet soap (average variety per month).. 2 Cakes
 2. Washing soap (per month) .. 1
 3. Coconut oil (per month) .. 100 gms.

- 4. Medium toothpaste
(Per month) .. 1 No.
- 5. Tooth bursh (for six
months) .. 1
- 6. Gingelly oil
(for bathing) .. 100 gms.

ANMEXURE—II

Amenities provided to Class 'B' Detenus:

1. DIET : Rs. 6/- per day
2. CLOTHING : Each detenu may wear his own clothes or such other clothing as the relatives and friends, if permitted to do so by the Superintendent, may send.

Each detenu shall on application be supplied with four shirts, four pyjamas or dhoties two banians, two jangies and two towels every half-year subject to a maximum cost of Rs.45/-
3. CHAPPALS : Each detenu shall be provided with a pair of chappals at a cost not exceeding Rs. 8/- per year.
4. POCKET ALLOWANCE: Each detenu shall be allowed personal allowance of Rs. 10/- per month in two equal instalments.
5. FURNITURE ;
 - 1. Sitting chair .. 1
 - 2. Camp cot .. 1
 - 3. Mattress .. 1
 - 4. Cloth stand .. 1
 - 5. Canvas easy chair .. 1
 - 6. Commode with pan .. 1
6. BEDDING :
 - 1. Cotton stuffed pillows.. 2
 - 2. Pillow cases .. 2
 - 3. Straw Mat .. 1
 - 4. Blanket or khaddar shawl .. 1
 - 5. Bedsheets .. 2
 - 6. Mosquito net .. 1
7. TOILET ARTICLES :
 - 1. Toilet soap (average variety per month) .. 2 cakes
 - 2. Washing soap (per month) .. 1 cake

3. Coconut oil (per month for men) .. 140 gms.
for women.) .. 200 gms.
4. Medium size tooth paste (per month) .. 1
5. Tooth brush (for six months) .. 1
6. Gingelly oil for Bathing (per month) .. 100 gms.

ANNEXURE — III

Amenities Provided to Class 'C' Detenus :

Each detenu under this 'C' Class shall be eligible for diet, clothing, bedding and such other facilities as in the case of 'C' class prisoners.

Standardised diet scale to 'C' Class prisoners ordered in G. O. Ms. No. 1844, Home (Prisons-B) Department, dated 4-12-1970. (Copy of the diet scale enclosed) is applicable to 'C' Class detenus.

1. Clothing : Short breeches or Trousers	..	2
2. Short Jackets	..	2
3. Caps	..	2
4. Lungoties	..	2
5. Towels	..	2

The above clothing will be issued to the prisoners at the time of admission and they are replaced after 6-8 months.

- BEDDING : 1. Cumbly 1 (once in two years)
2. Jute Mat 1 (once in five years)

Annexure— IV

Common Standardised Diet Scales to 'C' Class prisoners
for both Andhra and Telangana Jails

Sl. No.	Name of the Dietary Article.	Labouring	Non-labouring.	Re- marks
		Kg.—Gms.	Kg.—Gms.	
1. (a)	Rice Diet			
	Rice	0-700	0-600	
(b)	Wheat Diet			
	Wheat flour.	0-700	0-600	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(c)	Mixe Diet			
	Jawar Bajra flour Rice.	0-700	0-600	Proportionately of Jawar Bajra or rice limiting the total quantity to 700 grams or 600 grams at the discretion of the Superintendent.
2.	Dhall (not to be issued on Sundays)	0-100	0-100	
3.	Turmeric	0-002	0-002	
4.	Garlic	0-004	0-004	
5.	Chillies	0-010	0-010	
6.	Coriander.	0-004	0-004	
7.	Vegetables.	0-250	0-250	
8.	Groundnut oil or any substitute	0-030	0-030	
9.	Tamarind	0-020	0-020	
10.	Milk (to be converted in to butter milk or curds)	0-070 ml.	0-070 ml.	
11.	Fuel (Firewood or any other suitable substitute)	0-700	0-700	
12.	Salt.	0-035	0-035	
13.	Mutton with bones or any other Non-vegetarian dish like fish or beaf etc., (weekly once)	0-175	0-175	
14.	Onions (to be issued on Sundays)	0-015	0-015	
15.	Chillies (to be issued on Sundays extra besides usual quantity of 10 gms.	0-005	0-005	

NOTE :

- (1) On Sunday vegetarians should be issued 70 grams of Jaggary, 70 grams of dhall flour, 35 grams of oil and 140 grams of potatos in lieu of meat.
- (2) A Sikh prisoner may be issued 170 grams of Jhatoka mutton on each Sunday provided it is available at approximately the same rates as ordinary mutton. If Jhatoka

mutton is not available and the prisoner declines to accept ordinary mutton he may be supplied with the articles prescribed in Note 1 above for vegetarian.

(3) The prisoners confined in open air Jails and agricultural colonies, who are actually employed on labour i.e., excavation etc., the following extras may be issued in addition to the scale prescribed for them.

(i) Rice or	: 100 gms for rice eaters.
Wheat	: 100 gms for wheat eaters.
Jawar or wheat or	: 100 gms proportionately for
rice.	mixed eaters.
(ii) Dhall.	: 20 grams.
(iii) Vegetables	
(solid)	: 20 grams.
(iv) Firewood	: 100 grams.
(v) Salt	: 5 grams.

ANNEXURE—V

Other amenities and facilities :

The detenus are provided with spectacles on the recommendation of the Medical authorities, Indoor and Outdoor games like Carrom Boards, Chess, Playing cards, Badminton Ring, Volley Ball etc., are also provided at Government cost. Loud speakers are provided in the Blocks where detenus are confined to enable them to hear the news and other programmes.

Also News Papers, periodicals from the approved list are permitted to be purchased at their cost, and books etc., supplied by relatives and friends are allowed subject to censor. They are permitted to celebrate festive occasions.

HUNGER STRIKE BY THE DETENUES UNDER M. I. S. A. IN WARANGAL JAIL

123—

*7520 Q.—Sri M. Omkar (Narasampet) :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that the detenus in the Central Prison, Warangal observed hunger strike on 7-9-75 in protest against the Government order classifying the detenus under MISA into 'A', 'B' and 'C',

(b) whether the Government are aware of the fact that Mr. M. Omkar, MLA sent a D. O. letter to the Government on 10-9-75 protesting against the said classification demanding the immediate revocation of the said order and for the enhancement of the allowances regarding daily food, pocket expenses, clothing and shoes etc. to the political detenus, and

(c) if so, the action taken on them ?

Sri J. Vengal Rao ;—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Government considered the requests made in the representations and improved the amenities.

శ్రీ ఎమ్.ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, ప్రధానమైన విషయం రూ. 7 లు కొత్తగింజ అని పెట్టారు. ప్రభుత్వం తెలిపిన సమాచారం చాలా అసమగ్రంగా ఉంది. 1976 ఆక్టోబరు 10వ తారీఖు దాకా మాకు రూ. 4½ లు మాత్రమే ఇచ్చారు. 1976 ఆక్టోబరు తరువాత ఎమ్.ఎల్.ఎలకు మాత్రం రూ. 7 లు చేశారు. మిగతా వాళ్ళకు అట్లాగే రూ. 4½ లు ఇచ్చారు. 1977 జనవరిలోనో, 1976 డిసెంబరు లోనో మాత్రమే మిగిలిన వాళ్ళకు రూ. 8 లకు పెంచారు. ఎమ్.ఎల్.ఎలకు అంతకుముందు డిటెన్యూలండ్ రకు కూడా ఇస్తున్న రూ. 10 లు పారెట్ ఎలవెన్సు రూ. 5 లకు తగ్గించారు. అంటే 5 వందలనుండి డిటెన్యూల మీద రూ. 5 లు తగ్గించి ప్రభుత్వం నెలకు ఒక్కొంటికి 25 వందల రూపాయలు రాబట్టుకొని, ఎమ్.ఎల్.ఎలకు ఎమ్.ఎల్.సి.లకు, మేము ఉన్నది ఆరుగురమే, మాకు రోజుకు 2½ ఎక్కువచేసి నెలకు రూ. 450 లు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టారు. మాకు ఇచ్చే సదుపాయాలన్నీ గుంజుకోడం మూలంగా, ప్రభుత్వానికి 21 వందల రూపాయలు లాభంగానే ఉండిపోయింది. మాకు ఇచ్చే సదుపాయాలన్నీ 1964 మాన్యువల్ ప్రకారంగానే ఇస్తున్నది. అయితే 1964కు 1975కు జైలులో వచ్చిన మార్పు వారికి తెలియనిది కాదు అది దృష్టిలో పెట్టుకొని మేము కోరింది ఏమంటే రోజు ఒక్కొంటికి మాకు రూ. 10 లు ఆహార ఎలవెన్సు కావాలని అన్నాము. 1965-66 లో ఇచ్చినటువంటి ఎమినిటీస్ ఏమిటి డిటెన్యూలకు ? దానిని అనుసరించి 1975 లో ఇచ్చినటువంటివి ఏమిటి ? బట్టల విషయంలో ఒరిజిల్ గా ఆ రూల్స్ లో ఎన్ని జతల బట్టలు ఇవ్వాలని ఉంది ? మీరు ఆనాడు ఏర్పాటుచేసిన రూ. 45 లు మాత్రమే అంటే 2 ధోవతులు, 2 చొక్కాలు, 2 బనీనులు, 2 కండువలు, 2 లంగీలు, వీటి అన్నిటికీ కలిపి ఆనాటి ధరల ప్రకారంగా రూ. 45 లు రీసెలకు అని ఏర్పాటు చేస్తే, చివరకు రూ. 45 లు పెడితేగాని ఒక్క ధోవతి కూడా రాని ధరలు ఉన్న రోజులలో 1975-76 లోనూ, 1977 లోకూడా అదే రూ. 45 లు ఇస్తూ వచ్చారాకదా ? అటువంటప్పుడు మా రిప్రజెంటేషన్ మీద మీరు తీసుకున్న ఏకన్ ఎమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు దీనికి కావలసిన ఇన్ ఫర్ మేషన్ టేబిల్ మీద పెట్టాను. ఒరిజిన్ ల్ గా ఎంత ఉంది, తర్వాత ఎంత మార్పు చేశారు అనేది కంప్లీటు ఇన్ ఫర్ మేషన్ టేబిల్ మీద పెట్టాను. వారి రిప్రజెంటేషన్ మీద కూడా దాంట్లో మార్పుచేశాము.

శ్రీ ఎమ్.ఓంకార్ :—జత చెప్పులు సప్లయ చేయాలన్నారు. చెప్పులకు రూ. 5 లు ఇచ్చారు రూ. 5 లకు చెప్పులు సప్లయ ? చెప్పు బందు చేశారు. బిగ్గు బందు చేశారు. టూత్ పవుడర్ బజారులో అమ్మే ఇసుకపోడిలాంటిది సప్లయ చేశారు. గౌతులచ్చన్నగారిని సింగిల్ సెల్ లో పెట్టారా లేదా ?

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—ఆ విషయమై నా దగ్గర ఇప్పుడు ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఏమిటి ఉన్నది? మీరు అడిగిన ప్రశ్నకు పూర్తిగా ఇచ్చాను.

Sri A. Sriramulu:—In our State, whether it is cyclone, drought or emergency - any occasion comes in handy for some of our officials for drawing moneys in the name of providing amenities to the detenus. I have information that the Superintendent of Musheerabad Central Jail drew Rs. 5 lakhs on an abstract contingent bill: he has not been able to account for it. Similarly the Superintendent of the Chenchelguda jail wanted to provide accommodation for detenus and without proper sanction started the work.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—గౌరవనీయులు ఇన్ ఫర్ మేషన్ పంపిస్తే పరిశీలిస్తాను. ఇన్ ఫర్ మేషన్ వ్రాసి పంపించండి, నేను ఇమిడియట్ గా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను.

Sri A. Sriramulu :—This is in regard to amenities to detenus. In the name of amenities to detenus, lot of money has been drawn by the Superintendent, Musheerabad Jail.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—మీరు అనేది డిలే చేయడం లేదు. మీరు వ్రాసి పంపించండి. వారు మిన్ యూస్ చేసారు అంటున్నారు కనుక దానికి సంబంధించిన వివరాలు వ్రాసి పంపించండి. ఎంక్వయిరీ చేస్తాను.

Sri E. Ayyapu Reddy Panyam):—The total expenditure is quite relevant. Here the number of detenus and the per capita expenditure on each detenu has been given. Naturally will it not be relevant to find out the amount actually drawn by these prison officials.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—క్వశన్ లో ఎమెంట్ ఎంత ఖర్చు అయింది అని ఎక్కడ అడిగారు? అడిగితే జవాబు ఇచ్చేవాళ్ళం. మొత్తం టోటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ మీరు అడిగితే తప్పకుండా ఇస్తాము.

Sri A. Sriramulu :—The Chief Minister has complete knowledge of the matter.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—నాలెడ్జి ఉంటే నాకు ఏమి అవసరం వైడ్ చేయడానికి. నేను ఎప్పుడూ వైడ్ చేయను. ఉంటే తప్పకుండా చెప్పేస్తాను.

శ్రీ ఇ. ఆయ్యపురెడ్డి :—డిటెన్యూలకు ఇచ్చిన సౌకర్యాల గురించి వివరాలు ఇచ్చారు. ముఖ్యంగా విద్యార్థి డిటెన్యూస్ ను పరీక్షకు హాజరు కావలసి వచ్చినప్పుడు వాళ్ళను నానా చిత్రహింసలకు గురి చేశారు. ఎమ్. ఎ. చరివి పి. హెచ్. డి. కి ఎప్పియర్ అవుతున్న వైజాగ్ విద్యార్థిని ఢిల్లీలో ప్రాఫెసర్స్ ఎగ్జామినర్స్ బోర్డు ముందు ఎప్పియర్ కావలసి వచ్చినప్పుడు రెండు చేతులకు బేడీలు వేసి ఒక గంట వేపు నిలబెట్టారు అతన్ని. బోర్డు ఆఫ్ ఎగ్జామినర్స్, వాళ్ళు అతన్ని ఇప్పటికయినా కూర్చోనివ్వండి అంటే కూడా కూర్చోనివ్వడానికి ఆస్కారం ఇవ్వలేదు. ఆ డిటెన్యూ వైజాగ్ బోర్డులో రిట్ వేసి పాపం రిట్ స్వయంగా ఆశ్చర్య చేసుకున్నారు. జడ్జిగారు ఎందుకు అతన్ని ఇలా నానా హింసలు పెడుతున్నారో

అని డబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గార్ని అడిగితే నన్ను ఏమి చెయ్యమంటారు, రూల్స్ ఇలా ఉన్నాయి అన్నాడు, డిటెయ్యూను అంత అమానుంగా అన్ హ్యూమన్ గా ట్రీట్ చేయవలసిన అగత్యం ఏమిటి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు అడిగిన పర్సిక్యూటర్ ప్రశ్నకు నా డగ్గర 8-40 a.m. సమాధానము లేదు. డిటెయ్యూలుగా ఉన్న విద్యార్థులు తల్లిపల్లెదులు నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు పరీక్షలు హోరయ్యే నిమిత్తము వారం రోజు పెరోలు ఇవ్వడం జరిగింది. కాని ఈ పర్సిక్యూటర్ ప్రశ్నకు నా డగ్గర ఎన్ ఫర్ మేషను లేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మేము అడిగిన ప్రశ్నలో పొలిటికల్ ప్రీజ సర్సు ఎవరయితే ఉన్నారో, యమ్ ఎల్. ఏల్. ఎం.పి.లు, యమ్ యల్. సీలు ఇంకా మంత్రులు కూడా ఎవరైనా ఉన్నారేమో తెలియదు. వీరు కాకుండా ఉండేటటువంటి ఇతర పొలిటికల్ ప్రీజర్సుకు ఏమి ఎలవెన్ను ఇస్తున్నారు. వీరికి ఏమి ఎలవెన్ను ఇస్తున్నారు. సౌకర్యాలు ఏమిటి కలిగిస్తున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—స్టేటుమెంటులో అన్నీ ఇచ్చాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నన్ను 1989 లో వెంగళరావుగారు హోం మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు పి.డి. ఆక్టు క్రింద పట్టారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అప్పుడు మీకు బాగానే ఇచ్చాము కదండీ.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఏమిచ్చారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—గాజారాంగారిని అడిగండి చెబుతారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—లేదీనును డెట్టాలని అరలు పి.డి. ఆక్టులో లేదు అయినప్పటికీ ఈ కాంగ్రెసు గవర్నమెంటు నన్ను ఒక్క దానిని మాత్రమే పట్టింది డెట్టాక ఎక్కడా స్థలం లేక ముషీరాబాదు జయిలకు తీసుకువచ్చారు. అక్కడ అంతా మగవారే తరువాత ఆక్కడనుంచి చంచలహూడా జైలుకు తీసుకు వెళ్ళారు అక్కడ రూమ్సు కూడా లేవు. ఈ కథంగా మీరు పొలిటికల్ ప్రీజ సర్సును చేస్తే ఏలా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అద్యతా, ఈశ్వరీబాయిగారు 1989లో తెలంగాణా పరిశోధనా కమిషన్ లో వెళ్ళారు. ఇప్పుడు ఎక్కడ వెళ్ళారు?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—రేపు మళ్ళా మమ్ములను తీసుకువెడితే ఎక్కడ వెడతారు? అది కాకుండా తెలంగాణా, ఇతర ప్రాంతాలలో పొలిటికల్ ప్రీజనర్సుకు కేడాలు ఏమిటి ఉన్నాయి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు లేవండీ. ఇది వరకు తెలంగాణా, ఆంధ్ర లలో మామ్యూయల్ ప్రకారం డెట్టు ఉండేవి. అవి ఎకాలిష్ చేశాము. పొలిటికల్ ప్రీజనర్సు విషయంలో ఇప్పుడు కేడాలు ఏమీలేవు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) : — ఇప్పుడు డిటెన్యూల కుటుంబాలకు ఎలాగైనా ఏమయినా ఇచ్చారా? ఎందుచేతనంటే మరి కుటుంబ ఖర్చులకు స్వల్పము డిటెన్యూను చేసినప్పుడు బ్రతికిపో గవర్నమెంటు రోజుల్లో ఇచ్చే వారు. ఆ రోజుల్లో మాకూ ఇచ్చారు. అలాగ ఇప్పుడు ఆ అరివెన్యూ ఇచ్చారా లేక తీసేసారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఇవ్వలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి కూడా అలాగ ఇవ్వాలని మాకు ఏమీ రాలేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—ఎప్పుడయినా ఒక వ్యక్తిని డిటెన్యూను చేసి ఏప్పుడు శిక్ష వేయకుండా, కారణం చెప్పకుండా ఉంచినప్పుడు ఆ వ్యక్తి ఫామిలీని మెయిన్ టెయిన్ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— నేను ఇవ్వలేదని చెబుతున్నాను కదండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ : ఎందుకు ఇవ్వలేదు? ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఇచ్చినప్పుడు మీరు ఎందుకు ఇవ్వలేదు? రేపు మీరు, మేము కైళ్ళలో ఉంటే మన కుటుంబాలను ఎవరు చూస్తారు. ఆ పంగిలో చూసయినా ప్రభుత్వము చేయ వచ్చు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— “లా” మీకు, నాకు అందరికీ సమానముగా వర్తిస్తుంది.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) Mr. Gowthu Latchanna is a prominent State leader if he has been kept in solitary confinement it must have been done so at the specific orders of the Government, viz. the Chief Minister. So how could the Chief Minister plead ignorance of this particular case. I would like the Hon'ble Chief Minister to answer as to whether Mr. Gowthu Latchanna was kept in solitary confinement.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఇప్పటి ప్రశ్నకు వారు వేసిన సప్లమెంటరీకి ఏమీ సంబంధము లేదు, రెండవది ప్రజనర్సును ఎక్కడ పెట్టాలి అన్నది గవర్నమెంటుకు సంబంధించినది కాదు. అది జైలు సూపరింటెండెంటు చూసుకోవలసిన విషయం. గవర్నమెంటుకు గాని, ముఖ్యమంత్రికి గాని దీనితో సంబంధము లేదు.

Sri S. Jaipal Reddy:— If a particular prisoner is being treated differently from others, it will certainly be known to the Government, according to the Jail Manual.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— తెలియనక్కరలేదు. The Jail Superintendent has got powers.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్):— ౧-4-1976న హైకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ డాక్టరు శివాజీని విడుదల ఉత్తరువులు ఇచ్చారు. అతనిని అరెస్టు చేయ కూడదని అన్నారు. అదే రోజున అతనిని అరెస్టు చేశారు.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:— మీరు అడిగిన కల్లా పెరోలు ఇచ్చాను కదండి.

Mr. Speaker:— I do not think the High Court would have said that he should not be arrested again.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:— ఎంతో రిబరల్ గా జనార్దనరెడ్డి గారు అడిగినప్పుడల్లా ఆర్డినరీ పెరోలు ఇచ్చాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:— ప్రాక్టర్లు ఉత్తరువును మీరు పట్టా నిలియో గించుకున్నారు ?

Sri S. Jaipal Reddy:— Sir, on a point of order—the Speaker has been regulating supplementaries. He should also regulate the answers given by the Chief Minister. Was that the answer to the question of Sri Janardhan Reddy ?

Mr. Speaker:— I do not regulate the answer.

Sri S. Jaipal Reddy:— Then what do you regulate.

Mr. Speaker:— I hear just as you hear.

Sri S. Jaipal Reddy:— He did not give an answer: he put a counter-question which is not relevant. The Speaker has a right to regulate the answer.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి:— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు. స్పీకరు మాట్లాడినదాని మీద, స్పీకరు తాను మీద పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు రెగ్యుల్ చేయడానికి ఏ సభ్యుని అయినా అధికారం ఉందా? తమని రూలింగు ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:— I am giving a ruling “No.”.

శ్రీ యం. ఉంకార్:— డిటెన్యూలను కోర్టులకు తీసుకు వెళ్లినపుడు, హాస్పిటల్స్ కు తీసుకు వెళ్లినపుడు, వారిని హాస్పిటల్స్ లో ఇన్ పేషంట్లుగా ఉంచి నప్పుడు కూడా ఖాతా వేసే మంచాలకు కట్టి ఉంచారు. ఆ విషయం వార్తాపత్రికాదా? రెండవది ఇప్పుడు మీరు ప్రస్తుతం చేసినదానిలో “Each detainee on application be supplied with 4 shirts, 4 pyjamas or dhoties, 2 banians, 2 jangies and 2 towels every half-year subject to a maximum of Rs. 45/-” 45 రూపాయలు అంటే ఇందులో ఏదైనా ఒక్కటే వస్తుంది. అయితే ఇంకా జతల బట్టలని చెప్పి రూపాయలు అంతవరకే ఉండాలని చెప్పడము ఏయిదునా న్యాయంగా ఉందా?

శ్రీ తె. వెంగళరావు:— న్యాయమే ఉందో అన్యాయమే ఉందో నాకు తెలియదుకాని ఉన్న వివరములు చేబిలు మీద పెట్టాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి):— ఎస్టి మేట్టు : మిటి కొత్తమేట్టు తెచ్చి చూసినప్పుడు చొదరీ తెజేశ్వరరావుగారు అక్కడి కైబిలో ఉన్న ఇంపులు,

పమేమి సో చ్చాలు కావలసినదీ సూచిస్తూ డిటెనుల డేగా కమిటీకి ఒక మొదలు రాడము ఇచ్చాను. ఎస్టి మేట్లు కమిటీ రిపోర్టు ముందు ప్రభుత్వమునకు అందినదా?

Sri J Vengal Rao.— Choudary Tejesworarao is not a detenu, they are convicts.

శ్రీ శ్రీకృష్ణ:— కన్విక్టు అయినా సరే అది సమాధానము కాదు అ కన్విక్టు తైలులో ఉండే క్రిస్టియన్లను గురించి వివరంగా ఒక మొమెంటు రాడము ఎట్లా ఉండాలి ఎట్లా ఉన్నది—ఎస్టి మేట్లు కమిటీకి ఇచ్చారు ఆ రిపోర్టు అందినదా? అది తే దాని మీద పమి పక్షము తీసుకున్నారు

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— అది నాకు రాదండీ. తైలు కౌలు పెడుతుంది. మంత్రిగారికి ప్రశ్న వేస్తే అయిన చెబుతారు.

శ్రీ వంశ సత్యనారాయణ:— తెలంగాణా ఉద్యమము కాలంలో శ్రీ నారాయణ్ రెడ్డి మొదలైన ప్రముఖులను తైలలో పెట్టారు తరువాత ఆంధ్ర ఉద్యమంలో కూడా కొంత మందిని పెట్టారు. మొన్న ఎమర్జెన్సీ ప్రైములో కొంత మందిని పెట్టారు. ఆ తెలంగాణా ఉద్యమము కాలంలో ఉన్న డైటు అలవెన్సు, క్లోరింగు ఎలవెన్సు ఏమిటి? తరువాత ఆంధ్ర ఎజిటేషన్ ప్రైములో ఉన్న డైటు అలవెన్సు, క్లోరింగు ఎలవెన్సు ఏమిటి? మొన్న ఎమర్జెన్సీలో ఇచ్చిన డైటు, క్లోరింగు ఎలవెన్సులు ఏమిటి? కేడాలు ఉంటే కేడాలు ఎందుకు ఉన్నాయి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఎమర్జెన్సీ దానికి ఇచ్చాను. మీరు వేరే ప్రశ్న వేస్తే ఆ రకంగా కూడా చెబుతాను ఇప్పుడు నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ వంశ సత్యనారాయణ:— ప్రశ్నలో ఉండండి పమయివా వ్యత్యాసాలు ఉన్నచో దానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— వ్యత్యాసాలు అన్నదానికి ఇప్పుడు ఉన్న రూల్స్ ప్రకారం ఎన్. కోప్స్ చేశాము. తెలంగాణా, ఆంధ్ర ఎజిటేషన్ ప్రైములో ఉన్న వాటి గురించి సెవరల్ గా ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

Sri A. Sriramulu:—Sir what is the basis for classification of detenus into A, B and C? Who is the authority to decide these classes?
8-50 a. m.

Mr. Speaker:— These things will not come.

Sri A. Sriramulu:—What is the basis for this classification of A, B and C? Who decided this classification and students under what class were they put

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—మూడే ట్యుకు సెవరల్ క్లాస్ లెదు All the detenus who are Members of the State Legislature or Parliament or permanent political leaders and who are not detained as economic offenders, the Government may by a general or a specific order include under the Class A. For Class B all other detenus except economic offenders and for Class C all detenus economic offenders.

శ్రీ ఎ. శ్రీరామలు :— స్టూడెంట్సును ఏ క్లాసు క్రింద పెట్టారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— స్టూడెంట్సుకు సెనరేట్ క్లాస్ ఏమీ లేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు (కాకినాడ) :— ఇంతమందిని ఒక రోజున తీసుకుపోయి అర్థరాత్రి వేళ, జైల్లో పెట్టారు. ఎదుకని అర్థరాత్రి వేళ పోయి పట్టుకుని జైల్లో పెట్టవలసినవచ్చింది? ఇందులో ఎంతమంది లెజిస్లేటర్స్ వున్నారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇందులో, ఎవరిని కూడా పెట్టలేదు. అందులోనూ అర్థరాత్రి అనలే పెట్టలేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— ఇంతమందిని జైల్లో పెట్టడానికిగల కారణమేమిటి ? ఇప్పటి పరిస్థితినిబట్టి, చేసిన అక్రమాలకు ఉమావణలు కోరుకుంటున్నామనిగా. ఇప్పుడయినా, యంతమందిని జైల్లో పెట్టినందుకు ఉమావణ...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నేనేమీ ఉమావణ కోరలేదు. కోరడం లేదు కూడా.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అర్థరాత్రి వేళ వచ్చి పట్టుకుపోలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. అర్థరాత్రి వచ్చేందుకు ఓటిగంట మధ్య క్లకువచ్చి, తలుపులుకొట్టి, లైఫ్ గార్డు తీసుకుపోతున్నారు, అది కాదంటారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రాత్రి, పగలు, మధ్యాహ్నం సాయంత్రం అని కాదు. ఏ వేళలోనయినా, ఎప్పుడు దొరికితే అప్పుడు పట్టుకుంటారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— వీరిని రాత్రిపూటే పట్టుకుని తీసుకుపోయారు. అది నిజమా, కాదా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఎవరు ఏ వేళలో దొరికితే అప్పుడు పట్టుకున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, దీనిపై హాఫ్ యాన్డ్ ఫర్ సిస్టమెంట్ తమరు అవకాశం యివ్వాలి.

Release of Political Prisoners

124—

* 9557 Sri C.V.K. Rao:— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of political detainees under MISA and DCR released from jails in the State in January and February 1977;

(a) the number and names of the detainees who are still in detention;

(c) the reasons for their continued detention to this day;

(d) whether the Government would consider their release now and

(e) if so, when ?

Sr J. Vengal Rao:—

(a) 97 and 63 detenus under MISA were released during January and February, 1977 respectively. while 33 persons under DISIR were released in January and February, 1977.

(b), (c), (d) & (e) No person detained under MISA is in detention at present. Orders have been issued withdrawing prosecutions in respect of all cases under DISIR and granting remission of unexpired portion of sentences. No case registered under DISIR is pending at present.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఈ డిటెన్యూస్ ను విడుదల చేశాము అంటున్నారు. పొలిటికల్ ప్రజనర్స్ యింకా చాలామంది వున్నారుగదా. ఆ మధ్య ఒక విషయం నేను ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. డి. సత్యం అనే ఆపా మీని పొలంలో వుండగా పట్టుకుని తీసుకుపోయారు. అతను ఎక్కడ వున్నది అతని భార్య పిల్లలకు తెలియలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేస్తే వారు హోం డిపార్టుమెంటుకు పంపించారు. అప్పటి నుంచి విచారణ చేస్తున్నారు ఇంతవరకూ తెలియలేదు. అదేవి భార్య, పిల్లలు అనేక ప్రయత్నాలు చేసిన మీదట గాజుపండి శైలులో అతను వున్నట్లుగా వుంది. ఇంతవరకూ కూడా అతను ఎక్కడ వున్నది కనుగొనలేదు. ఈ విధంగా ఎంత మంది పొలిటికల్ ప్రజనర్స్ ను శైళ్ళలో వుంచారు? తక్షణమే వారిపై కేసులు వుపసంహరించుకుని విడుదల చేస్తారా?

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—పొలిటికల్ ప్రజనర్స్ ఎవరూ శైల్లో లేరు. ఎవరయినా వుంటే, స్పెషిఫిక్ గా మర్డర్ కేసుల్లో వుంటే వుండవచ్చు. పొలిటికల్ ప్రజనర్స్ ఎవరూ లేరు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఇష్టం వచ్చినట్లుగా డిటెన్యూస్ పై కూడా కేసులు పెట్టారు. చార్జీ షీటుతో పెట్టారు. వారిని విడుదల చేస్తారా?

Mr. Speaker :—They won't be released. Political prisoners have all been released and other prisoners had not been released.

Sri C. V. K. Rao :—There are some charges. The charges are concocted by the Government.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—ఇందులో కాన్ విక్టు వున్నారు. కోర్టులో కేసు వున్నప్పుడు నేను ఏమి చేస్తాను?

శ్రీ ఎం. వాగిరెడ్డి (గురజాల) :—పొలిటికల్ ప్రజనర్స్ లేరు. కేసులు వున్నవారే వున్నారు అంటున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు. పొలిటికల్ ప్రజనర్స్ కు సంబంధించి కూడా చార్జీ షీటు చూస్తే వారు నక్సలైట్లు అనో, తీవ్రవాదులనో వుంటుంది. అందుచేత, ఇప్పుడు వున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా, వీరందరికీ సంబంధించి ఆమెన్స్టీ ప్రకటిస్తారా? మైదరాబాదు వనస్పతి ప్రొవైటర్స్,

గుంటూరుకు చెందిన పోసాన సాంబశివరావును తీసికెళ్ళిన తరువాత ఎన్ని రోజులకు వదిలిపెట్టారు, పై నుంచి వస్తేనే వదిలిపెట్టారా, లేదా? ఎన్ని రోజుల తరువాత వదిలిపెట్టారు?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—సెపరేట్ కోర్ట్ వేయండి. రెండవది మర్డర్ కేసులో వున్నవారు వారు నర్సలైట్ అయినా, కాంగ్రెసు పార్టీ అయినా, సి.పి.ఐ పార్టీ అయినా సి.పి.యం. అయినా, జనతా అయినా—మర్డర్ యీకె మర్డర్.

(శ్రీ) ఎం. నాగిరెడ్డి :—ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. ఇదివరకు, బ్రిటిష్ టైములో కూడా, కాంగ్రెసు పార్టీ కూడా ఏదో ఒకటి కింకార్ట్ చేసి, కేసు పెట్టేవారు...

(శ్రీ) సి.వి.కె. రావు :—ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు అనడం—మర్డర్ చేశాడు అని చార్జ్ షీటు పెడితే వారు మర్డర్ క్రిందకు వస్తారు అని అంటున్నారు Unless that particular charge is proved to be so, how can he say—that is the psychology with which this wretched Government is ruling.

Mr. Speaker :—He never said so.

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—నేను ఆ మాట చెప్పలేదు. వారిపై ఎలిగేషన్ వున్నప్పుడు నేను మర్డర్ అని ఎట్లా చెబుతాను. కోర్టు డెసిషన్ యివ్వాలి. కన్విక్షన్ యిచ్చిన విషయం, దానిపై చెప్పాను.

(శ్రీ) సి.వి.కె. రావు :—ఎక్కడనో పొలంలో వున్న వారిని పట్టుకుపోయిన విషయం చెప్పాను. అందువలన, కొంతమంది ఎం.ఎల్.ఎలతో ఒక కమిటీవంటిది వేసి, యీ జైళ్లను తనిఖీ చేయించడం అవసరం. దానికి ఒప్పుకుంటారా?

(శ్రీ) ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఇప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు మీసా క్రిందగాని, డి.ఐ.ఆర్ క్రిందగాని వున్న వారినందరినీ వదిలిపెట్టమని డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. అందువలన, వారందరినీ వదిలిపెట్టవలసి వస్తుందని డి.ఐ.ఆర్. మీసా అని అనకుండా యితర కేసులు వారిపై బహాయించి. రాజీయ ఫైదీలను మామూలు ఫైలుగా జైళ్లలో పెడుతున్న విషయం మేము ప్రభుత్వ దృష్టికి...

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—అది సరియైన ఇన్ ఫర్ మేషన్ కాదు, మీ దృష్టికి వస్తే వ్రాసి పంపించండి, వేమి చూస్తాను.

(శ్రీ) ఎం. ఓంకార్ :—ఇప్పుడు మారిన దేశ రాజీయ పరిస్థితుల దృష్ట్యా పశ్చిమ బెంగాల్ లో మార్క్సిస్టు పార్టీ చేసినట్లుగా, అందరు ఫైదీలను విడుదల చేసే విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుందా?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—అటువంటి ఆలోచన ఏమీ లేదు.

(శ్రీ) ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—మీసా క్రింద డెటెయిన్ చేసిన వారిని విడుదల చేశాము. డి.ఐ.ఆర్ క్రింద డెటెయిన్ చేసిన వారిని విడుదల చేయమని పుత్త ర్వులు పంపించాము అన్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అందరినీ విడుదల చేశాము. కేసులు విత్ డ్రా చేశాము.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :— డి. ఐ. ఆర్. క్రింద వున్నవాని ఇంకా కొంత మంది జైల్లో వున్నారు...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— లేదు అందరినీ వదిలేశాము.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :— మీసా క్రింద డిటెయిన్ చేసిన వారికి, డి. ఐ. ఆర్. క్రింద డిటెయిన్ చేసిన వారికి క్లాసిఫికేషన్ లో వ్యత్యాసం వుందా? ఎకాన మిక్ ఆఫెండర్స్ పైన కూడా మీసా వుపయోగించారా, లేదా డి. ఐ. ఆర్. వుపయోగించారా? ఈ క్లాసిఫికేషన్ లో వున్న డిఫరెన్స్ ఏమిటి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— షిటిలో కొంతమందిపై మీసా వుపయోగించారు, కొంత మందిపై డి. ఐ. ఆర్. వుపయోగించారు.

Sri S. Jaipal Reddy :— Is it not true that economic offenders were released more easily than the political detenus? Is it also not true that no economic offender was kept in jail throughout emergency but only for a few weeks?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఎకనమిక్ ఆఫెండర్స్ మీసా క్రింద వుంచడం ఎందుకంటే స్పెసిఫిక్ గా వారిపై కేసుపెట్టాలి ప్రతి దానికి మీసా మిన్ యూజ్ చేసి ఎలకాలం వుంచడానికి వీలేదు. అఫెర్స్ కమిట్ చేసిన వారిపై స్పెసిఫిక్ గా చార్జెస్ పెట్టి ప్రాసీక్యూట్ చేయడం జరుగుతుంది.

Sri S. Jaipal Reddy :— Is it not true that in most cases, no cases were filed against economic offenders and they were simply arrested and released?

Sri J. Vengal Rao :— I don't know please put a separate question.

Sri S. Jaipal Reddy :— Point of Order Sir, The Speaker should come to the rescue of the Members Sir. If the Chief Minister would like to treat every question a separate question, the Speaker would have to define as to what is a separate question.

9-00 a.m.

Mr. Speaker :— He is not in a position to answer if it is not directly arising out the question.

Sri S. Jaipal Reddy :— If the Chief Minister is unable to answer, he must plead unpreparedness. He cannot call it a separate question.

Mr. Speaker :— Not necessary.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :— డి. ఐ. ఆర్. మీసా క్రింద అరెస్ట్ అయిన వారిని వదిలి పెట్టారు. కానీ బి. హెచ్. ఇ. ఎల్., యింకా పేరే ఫాక్టరీస్ లో వున్న వారిని, గవర్నమెంట్ పర్మిట్ లో ఉన్న టీచర్స్ ను యింకా ఉద్యోగంలో పెట్టుకోలేదు. దయచేసి వారిని ఉద్యోగంలో పెట్టుకొనేదానికి బ్లాంకెట్ ఆర్డర్ ఇచ్చేస్తారా?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :— కాన్స్టేబుల్ పవ్ లోని ఆర్టికల్ 811 క్రింద, ఎవరినైతే తీసివేశారో వారందరిని కింగ్ స్టేట్ ఛేంజర్ ఆర్డర్ యివ్వ వలె కాము. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా కన్సెనరన్ క్రింద ఉన్న వారికి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా ఆర్డర్ యివ్వాలి.

శ్రీ సి. వి. కె రావు :— ఇప్పుడు చార్జెస్ ఉండి ప్రజనర్స్ గా ఉన్న రాజకీయ ప్రాతినిధుల ఎంకమంది ఉన్నారు? ఎంకమండ్ నోట్స్ ఆయర్స్ ఆ లెక్కయివ్వలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- ప్రశ్నకు ఉపప్రశ్నకు ఎక్కడైనా సంబంధం ఉన్నదా?

Mr. Speaker :—He will not be able to answer. That does not arise out of this.

Sri C V K Rao : — He has not answered.

Mr. Speaker :— The answer is everybody has been released.

DEATH OF POLITICAL PRISONERS IN THE JAILS

125 -

*10022 Q.—Smt. J. Eshwari Bai:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of political prisoners died in different jails of Andhra Pradesh during the period from June, 1, 1974 to May 30, 1977; and

(b) whether proper medical facilities were provided to these prisoners or whether they died on account of want of medical care?

The Minister for Law (Sri Asif Pasha):—

(a) No political prisoner died during emergency.

(b) Does not arise.

౧) ఇ. అయ్యపురెడ్డి :— పొలిటెక్ ప్రెజర్స్ కావలసి ఉంది. ఆయన ఉద్దేశ్యంతో వక్యరైట్ ప్రెజర్స్ పొలిటెక్ ప్రెజర్స్ కావలసి వక్యరైట్ ప్రెజర్స్ ఎవరైతా చనిపోయాడా ?

శ్రీ బ. వెంకటాచలం!— బ్రాహ్మణావర్తన చరిత్రమును
విజ్ఞాపించుచున్నది.

శ్రీ ౩ అక్షరపురాణము :- ఇది శాన్తవిష్ణురాజునకు విష్ణు ప్రభు
రాదు. అందరూ ప్రభులైన విష్ణునకు శాన్తవిష్ణు రాదు అందరూ ప్రభులైన
విష్ణునకు శాన్తవిష్ణులకు శాన్తవిష్ణు యిహలోకమున నున్న 40 మంది
పూజనీయులు. అతని పూజించుట చేకూరు. తేజస్వీయవ్యాసం. సద్వియవ్యాసం

శ్రీ జె. వెంకటరావు :— అలాంటివి ఏమైనా ఉంటే సెపరేట్ ప్రశ్న వేస్తే తప్పకుండా మీ ముందు యిన్ ఫర్మేషన్ పెట్టడానికి అవకాశం వున్నది.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :— ఈ రోజు జవాబులన్నీ పేర్ స్పీటింగ్ ప్రాసీడింగ్స్ వలె ఉన్నాయి.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :— వాట అడిగిన ప్రశ్న పాలిటికల్ ప్రిజనర్స్ చనిపోయారా అంటే లేదు అన్నారు. అండర్ ట్రయల్స్ లో చనిపోయారా అని అడగండి. అది ప్రశ్నలో అడగలేదు. దీనిలో ఏమి ఎవాయిడ్ చేశామో చెప్పండి.

Sri S. Jaipal Reddy : — The Chief Minister should be able to tell us as to who is the political prisoner. If there is an under trial prisoner relating to a political party, he is also a political prisoner.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :— మర్డర్ కేసులో ముద్దాయిగా ఉండి అండర్ ట్రయల్ లో చనిపోతే అండర్ ట్రయల్ లో చనిపోయారని చెబుతాము.

Sri C.V.K. Rao : — On a point of order : I would like to bring to your notice that the Minister is giving a false information. According to the answer that he got, 2 political prisoners died. That is the answer. That answer he is supressing and he is giving a different colour. You please see that answer. When there is an answer that two political prisoners died—that is the answer coming from the Department. Now he is suppressing that fact.

Mr. Speaker :—If he is supressing you can take action.

Sri C.V.K. Rao :—You know it. He has told in your office. I was there present. He said that two political prisoners died and that particular information 'I will not be able to tell' he said. You know it. How a truth can come out? Is this the way how the Minister should suppress? Therefore, the whole matter should be discussed thoroughly.

Mr. Speaker :—I hope you have been in my Chamber. What was said I am aware and you are also aware that incorrect information has come. I think, you were present when he said so. Why do you speak something else?

Sri C.V.K. Rao :—The answer is given to you. Copies also were supplied and I think it comes from the Department. As such, it is suppression of truth. Therefore, this has to be ordered.

శ్రీవల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (గూడూరు) :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. ఇప్పుడు సుత్రిగారు ఎవర్స్ చేసుకుంటూ సమాధానం చెప్పారు. ఒక గౌరవసభ్యుడు లేచి యాస్పర్సెస్ కాస్ట్ చేసి యిది అబద్ధం అని ఖచ్చితంగా వాదించే దానికన్న అది అబద్ధం అని సిరూపిస్తూ ప్రివిలేజ్ మోషన్ మూవ్ చేయవచ్చు గదా అవసరంగా యాస్పర్సెస్ కాస్ట్ చేసిన దానిమీద రూలింగు యివ్వడం బాగా ఉంటుంది. ఫోల్స్ అని చెబుతున్నాడు. మోటివ్స్ ఎట్రీబ్యూట్

చేస్తున్నారు ఒక మంత్రి మీద. ఇది ఎంతవరకు సబబుగా వున్నది. కావాలంటే ప్రీవీలేజ్ మోషన్ మూవ్ చేయవచ్చు గాని మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానం మీద యాస్పర్షన్స్ కాస్ట్ చేయడం సరైనది కాదు.

Mr. Speaker:—I am sorry Mr. C.V.K. Rao. You have said the whole truth. It is true that this matter came before me. You have involved me also. Therefore, I am bound to say what has happened. He said that the reply that was given and supplied to him was not correct and he would like to correct it. He was told that as this information has not been given to this House, it is open to you to correct the information. This is highly improper that you have said so and then involving me also. I am sorry you have not said the truth. I am absolutely aware of what I have nothing to shelter anybody. But if you say that he has said something, it is wrong. What he said in my presence was entirely different. What you are saying is entirely different. I take strong objection to it.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :—జరిగింది చెప్పాను. నేను స్పష్టింశ లేదు. You take hold of the entire answer. He is suppressing that information.

Mr. Speaker:—You can say that the information given to me is not true. You can establish it and you can take such action to which you are entitled. I support it. But you are saying something else. That is why I take objection

(శ్రీ) ఎమ్. ఓంకార్ :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్, గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పకూ పారిటీజ్ ఫై దీటు ఎవరో, కానివారు ఎవరో అని అంటున్నారు. స్పెల్లైట్స్ ఏ రకమైన ఆరోపణల క్రింది ఉన్నప్పటికీ, కాన్ఫిక్ట్స్ గాని, అండర్ ట్రయిల్స్ గాని వారిని సెవరేట్ చేసి సెవరేట్ గా ఉంచారా? మిగతా ఫై దీజ్ వారిని కలిపి ఉంచారా? స్పెల్లైట్స్ ఎవరు ఫై దీటు ఎవరు అనేది సమాచారం స్పష్టంగా ఉంచుకొని మాకేమి తెలుసునని చెప్పడం ఈ సభను అవమాన పరచడం.....

(శ్రీ) వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇది చాల యింపార్టెంటు యిష్యు. పూర్వంలో కూడ ఉపయోగపడే విషయం. పారిటీజ్ సభర్స్ కు, క్రిమినల్స్ కు తేడా చూడాల్సిన అవసరం వున్నది. ప్రైమ్ మినిష్టర్ క్రిమినల్స్ అంటాడు. హోమ్ మినిష్టర్ పారిటీజ్ సభర్స్ అంటాడు. మన చీఫ్ మినిష్టర్, అ డిప్యూటీ చీఫ్ మినిష్టర్ ఆయనకు లేదు. స్టేట్ గవర్నమెంట్, వెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కూర్చుని పారిటీజ్ సభర్స్ అనేది ప్రత్యేకంగా డిఫైన్ చేసి ముందు దానిని వద్దతిలో పెట్టకపోతే క్రిమినల్స్ లాగా పారిటీజ్ సభర్స్ ను ట్రీట్ చేసే డేంజర్ వున్నది కనుక దానిని క్రమంగా చేస్తారా?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—నాకు క్లియర్ గా అడర్ స్టాండింగ్ వున్నది. ఏవరయితే ప్రైమ్ చేస్తారో వారు క్రిమినల్స్ క్రింద వస్తారు. మర్డర్స్ చేయకుండా రాజకీయాల కోసం జైలుకు వెళ్ళిన వారు రాజకీయ ఫై దీటు అవుతారు. మర్డర్స్ చేసిన వారిని రాజకీయ ఫై దీటు అవమంతు నేను అవలెను.

Sri E. Ayyapu Reddy:— It is quite clear that the answer which was furnished to the Hon'ble Speaker contained the answer two of the political prisoners have died. Subsequently, before you came into the House, the Hon'ble Minister came and corrected it. Of course, he has got a right to correct it. But unfortunately our Rules do not provide for such a procedure. However you have got the residuary powers to permit him to correct. In such cases, it would be better if the House is taken into confidence and say that the information originally sent by me contained that two of the political prisoners had died, but I informed the Speaker that my information is incorrect. Then all this problem would not have arisen. Atleast let us now know what was the original information and who according to the original information were the two political prisoners died. Let us know the truth. Who according to the first information supplied to the Hon'ble Speaker were the persons whom he thought the political prisoners that died ?

Mr. Speaker:— The Hon'ble Member has said that in regard to correction of answers, there is no precedent and all that. This was done because after the question was put, the answer was supplied. The question comes before the House after a lapse of 6 months, 8 months or one year, then, the answer materially changes. Then the answer has to be brought uptodate. Otherwise, there would be certain mistakes and the old answer would not give the latest position. In this case, it is true, as I have already said, he came to my chambers and he wanted to correct the mistakes. I gave him permission to do so.

Sri E. Ayyapu Reddy:— Why this mistake has crept in? Who are the persons died in the jails and what are their names? What is the reason for coming to the conclusion that the persons who died were not the political prisoners? Under what category, the Minister is placing those 2 dead persons?

Sri C.V.K. Rao:— Point of order, Sir.

It seems there is so much controversy over this thing. Truth should be known. What I request you, Sir, seize the entire records concerning this matter and if we examine, the truth would come out.

Mr. Speaker:— Is it your point of order?

Sri C.V.K. Rao:— Yes Sir.

Mr. Speaker:— There is no point of order. This is not the point of order.

9-10 a.m.

శ్రీ సి. శ్రీకృష్ణ:— ఎంవత్సరానికి రెండు సంవత్సరాలకో సమాధానాలు రావడంవల్ల ఈ చిక్కులన్నీ వస్తున్నాయి. 21 దినాలలో సమాధానం రావాలని

తైం పెట్టినప్పుడు 20 రోజుల లోపల ద్వయముగా నమాధానం చేయబడు ప్రభుత్వాన్ని ఎలర్ట్ చేస్తే ఉటవంటి చిట్కాలు రావు.

Mr. Speaker :—Some times though the answers are received in time, because the House does not sit, they would come before the House. The answers would come before the House when the House again sits after 3 or 4 months later. In between this time, they will get the latest information, and furnish to the House, the up-to-date position.

శ్రీ వి.శ్రీకృష్ణ :—లేటెస్ట్ సమాచారం తెప్పించుకోవాలి.

శ్రీ ఎమ్ టంగార్ :—ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. మంత్రిగారు మొదట సమాధానం చెబుతూ రాజకీయ ఖైదీలను ఎవరి బేది యాక్ట్ లో లేదు? నుక ఎవరూ లేకని అన్నారు. అప్పుడు సమాధానం ఇవ్వండి. సర్ అఫెయిర్స్ లో ఉన్న వారు అప్పు రాజకీయ మై అభిప్రాయాలు తెలిగి ఉన్న వారు మాత్రమే రాజకీయ ఖైదీలు అన్నారు.

Mr. Speaker :—This is not the point of order.

Sri E. Ayyapu Reddy :—In regard to 2 persons who were considered to be political prisoners and who died, how the mistake has been crept in and the reasons for that may be given. First let him answer this point, Sir. Who are the two persons who were sentenced as political prisoners and who died?

Mr. Speaker :—Before the Minister is answering, everybody is raising the point of orders. What can I do?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్ ప్రతిపక్షం నుంచి లేవదీసిన పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కు కౌంటరు ఇది—మంత్రిగారు ఇద్దరు రాజకీయ ఖైదీలు చనిపోయారని ఎక్కడా చెప్పలేదు. ఎక్కడనో ఏదో జరిగిందనే దానికి ఇక్కడ చెప్పాలనడం సరికాదు. మరొక విషయం ఏమిటంటే ఈ సమాచారం బైటకు ఎట్లా లీక్ అవిన? ఎవెంట్లో సెక్రటేరియటుకు ఒక సమాధానం పంపి యుండవచ్చును. దానిని మంత్రి కరెక్ట్ చేసుకునే అధికారం ఉంది.

Mr. Speaker :— There is no point of order.

Sri Asif Pasha :—Mr. Speaker, Sir, it is true that answer has been received stating that 2 political prisoners have died. But when I questioned the D.I.G. concerned, While going through the the notes, that they have reported is that 2 convicts were dead but not the political prisoners.

Mr. Speaker :—Do you know who are those two persons.

Sri Asif Pasha :—I have got that information, Sir. One is Mr. G. Koti Reddy who died on 8-8-74 and another person is Mr. Rangadu, who died on 25-11-1974.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి :—నా ప్రశ్న 1974-77 అంశ నాలుగు సంవత్సరాలకు సంబంధించినది. ఇద్దరు కాన్సిస్టెంట్ చనిపోయారని చెప్పారు కదా వారు అక్కడ ఎందుకు చచ్చిపోయారు? ఏ కేసులో చచ్చారు?

శ్రీ జె వెంకటరావు :—వార్డియర్స్ లైఫ్ ప్రీజర్వ్, జైలులో హాస్టల్ టుల్లో చచ్చిపోయారు.

Sri C.V.K. Rao:—Point of order, Sir:—The question is “the number of political prisoners died in different jails of Andhra Pradesh during the period from June 1, 1974 to May, 30, 1977”. He has given the answer as—“2”. When the answer is received, the Minister says, that he asked the DIG concerned and later knowing the correct position, he has corrected the mistake and all that. What is all this?

Mr. Speaker:—It is not a point of order. He has got every right to question the concerned, Because, he has to satisfy himself to answer the supplementaries. If it is a wrong information, that is a different question. You can take action.

Sri C.V.K. Rao:—Half an hour discussion may be allowed on this Sir. Who is the DIG he has reported like that He does not know the difference of life convicts and the political prisoners?

Sri J. Vengal Rao:—For furnishing wrong information, we are taking action.

Sri C.V.K. Rao:—He has questioned and he has answered. For the simple reason, he has furnished the correct answer, are you threatening the officer?

Mr. Speaker:—I am going to the next question.

Appointment of Government Pleaders as Pleaders By Endowment Department

126—

*8576 Q.— Sri Nissankara Rao Venkata Ratnam.— Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there are directions from the Government that persons holding the offices of Government pleader and public Prosecutor should not be appointed as pleaders by Endowment Department ;

(b) whether any such persons are now appointed violating the direction : and

(c) if so, the reasons therefor ?

The Minister for Agriculture (Sri J. Chokka Rao :—

(a) No Sir.

(b) & (c): Do not arise.

(ఎ) లేదండి.

9-20 a.m.

(బి) సి. ఈ ప్రశ్నకు లావులేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—వెస్టు గోదావరి జిల్లాలో గవర్నమెంటు స్టేషన్లుగా చేస్తున్నవారిని ఎండోమెంట్ డిపార్టుమెంట్ స్టేషన్లుగా చేశారు. వా డిగ్రీ మాచారి ఉంది. మీరు వెరిఫై చేసి చెప్పండి. పొరకాటన మీరు లేదు అ. తే మళ్ళీ ప్రెజెంటేషన్ క్రింద వస్తుంది. నేను ప్రెజెంటేషన్ దీస్తే మీరు ఏమైనా అనుకుంటారు. అందు ని ఈ విషయంలో వెస్టు గోదావరిలో ఈస్టు గోదావరిలో ఉన్నాడు అనే విషయాన్ని వెరిఫై చేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గౌరవభూతులు ఆ రంగం ఈ హించం మించిది కాదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—వెస్టు గోదావరి జిల్లాలో గవర్నమెంటు స్టేషన్లుగా చేసిన వారిని మీరు ఎండోమెంట్ డిపార్టుమెంట్ స్టేషన్లుగా చేశారు అనే ఇన్ ఫర్మేషన్ నా డిగ్రీ ఉన్నది. మీరు లేదు అని చెబుతున్నారు. వెరిఫై చేయమని చెబుతున్నాను. వా ఇన్ ఫర్మేషన్ ప్రకారం క్లీయరుగా ఎండోమెంట్ డిపార్టుమెంట్ వారికి లీగల్ ఎడ్యుకేషన్ కావాలి అనినప్పుడు వారు డిస్ట్రిక్టు జడ్జి పేసల్ అడుగుతారు. అందులో వారు క్లీయరుగా డైరెక్షన్స్ ఇస్తారు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గాని, గవర్నమెంటు స్టేషన్ గాని ఉన్న వారిని మీరు రికమెండ్ చేయవద్దని డిస్ట్రిక్టు జడ్జి వ్రాస్తారు. అది యదార్థమా కాదా? పొరకాటన చెబుతున్నారేమో తిరిగి మళ్ళీ అసరి చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దేవాదాయశాఖ అరపున లాయర్స్ ని అప్పాయింట్ చేసే పని యీయనది. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ని గవర్నమెంటు స్టేషన్ గాని అప్పాయింట్ చేసేది లా మినిస్టరు. అయినా అడిగితే చెబుతాడు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అట్లా కాదండి దేవాదాయ శాఖ వాళ్లు డైరెక్షన్స్ ఇస్తారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది వారికి తెలియదుకదా. దేవాదాయశాఖకు వీళ్ళని అప్పాయింట్ చేయకూడదని తెలియదుకదా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—లేదనే చెప్పాను. ఆ రకంగా శ్రీ కాకుండా పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ఉన్నారు. ఇట్లా కొన్ని జిల్లాల్లో ఉన్నారు. కనుక ఆ సమస్యలేదు, ఇటువంటివారిని నియమించకూడదనే డైరెక్షన్ లేదు.

HEAVY DAMAGES FOR CROPS DUE TO SPREADING OF
"JAMMU" & "HOME DECK WEEDS" ETC.,

127—

*9490 Q.—Sarasri D. Shankariah (Kondapi) M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana :— Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that the weeds such as "Jammu" "Home deck Weed" etc are spreading all over the state particularly in Irrigation areas and causing heavy damages for Crops ; and

(b) if so, whether the Government have taken any steps for intensive and coordinated efforts to develop weed science and to control the growth of the weed in the farms ?

Sri J. Chokka Rao :—

(a) Yes Sir.

(b) The Registrar, Andhra Pradesh Agricultural University has submitted proposal for the sanction of aquatic weed control project in Andhra Pradesh and is under the consideration of the Government in consultation with the Chief Engineer, Minor Irrigation and General.

ఎ. అవునండీ.

బి. నీటిలో ఉండే కలుపు మొక్కలు నివారణకు ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రార్ ఒక ప్రతిపాదనను పంపించారు. అది మైనర్ ఇరిగేషన్ మరియు జనరల్ చీఫ్ ఇంజనీరు వారి సంప్రదింపులతో ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఇది పెద్ద పెద్ద నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టువంటి ప్రాంతంలో జన్మించింది. కృష్ణా వెళ్తుంటే గోదావరి ప్రాంతాలలో హార్సెడ్క్ పీడ్ అని వివరితంగా పెరిగిపోయి వైరుకి నష్టము అవుతూ నీటి పారుదలకాకుండా అడ్డుకుంది. మరి ఆ ప్రపోజలు ఏమిటి? అది పి. డబ్ల్యు. డి కి పంపిస్తే ఏమి అవుతుంది, అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు తరపున ఈ పీడును తీయడానికి ఏమి చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—కెమికల్ ద్వారా దీనిని చంపవచ్చు అనేదానికి కొంతవరకు రిసెర్చ్లో ప్రయత్నం జరిగింది. 31 లక్షల 25 వేలలో ఒక పథకాన్ని అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ పంపించినప్పుడు ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు డ్రైనేజీ బోర్డువారికి పంపడం జరిగింది. డ్రైనేజీ బోర్డువారు అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ ట్రేజర్ చేయాలి అన్నారు. నేను ఇది చాల ముఖ్యమైన విషయం కనుక దీనికి ప్రభుత్వ నిధులనుంచి ఆయినా డబ్బు కేటాయించి ఈ నివారణ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించమన్నాను దానితోనే కాకుండా ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు ఏదైనా ఒక ఏరియాలో రిసెర్చ్ వాళ్ళకు ఈ పని అప్పజెప్పి వాళ్ళు కెమికల్ ప్రయోగము ద్వారా దీనిని అరికట్టగలిగి ఉంటే ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటువారు ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించి దానిని కాళ్ళతండా నిర్మూలనచేసే దానికొరకు ప్రయత్నం చేయాలని నేను చెప్పడం జరిగింది. కాని దానికి నూటికి పూర్వపాళ్ళు అవేది ఇంకా మనం పాథించలేకుండా ఉన్నాము.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ :—ఇప్పుడు ఇది చాలా పాత ఇన్‌ఫర్మేషను చెబుతున్నారు మంత్రిగారు. హుస్సేన్ సాగరు దిగ్గజ్ గూ. 8 లక్షలో 5 లక్షలో ఖర్చు పెట్టినా మళ్ళీ పెరుగుతోంది. మొత్తం మీ ఎంత పంట నష్టం వచ్చింది అని అంచనా వేస్తే నా ప్రభుత్వం తేల్చిందా. కాలువలు త్రవ్వకంపైకి ఫ్రీ ఛో ఆన్ వాటర్ లేకపోవడంవల్ల ఎ.త.పంట నష్టము అవుతోంది ఎన్ని కోట్ల కోట్ల రూపాయలు నష్టము అవుతోంది ప్రభుత్వం అంచనా వేసిందా ?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు : అంచనాలు లేవు. అంచనాలున్నా నష్టం రావడం ఆనేది చాలా ముఖ్యం. దీనిని నిర్మూలన చేయాలి. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటువారు కొంత తొలగించడంగాని కోయడంగాని మేలైచెన్స్‌లో చేస్తూ ఉన్నారు. ఇట్లా కాకుండా దీనిని కాళ్ళతంక నిర్మూలనచేసి కొరకు వన అగ్రికల్చరల్ రిసెర్చివారు చేడకుతూ ఉన్నారు. నూటికి నూరుపాళ్లు అని వేసు చెప్పలేనుగాని కొంతవరకు దీనిని తొలగించగలుగుతున్నారు. అందుకే ఈ ప్రశ్న నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటువారిని కొంత పరియాను అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ రిసెర్చివారి ఇవ్వమని చెప్పాము. దానికి కొద్దిగా డబ్బు ఇచ్చినట్లు బుకే దీనిని నిర్మూలనచేసి నూటికి నూరుపాళ్లు కెప్టెన్ అయింది అని అంటే అప్పుడు డి.గేషన్ డిపార్టుమెంటువారు అంత పెద్ద ఎత్తున దీనిని చేపడతారు. ఇంకా ఎక్కువ నివారణకొరకు ఈ వరకం వేళాదు.

(శ్రీ) జె. దామోదరరావు :—ఈ గుర్రపుడొక్క నాచు పుణ్యానికి వట్టిగా విచారితంగా పెరుగుతుంది. దీనిని నిర్మూలన చేసేదానికంటే దీనిని ఉపయోగ పెట్టేదానికి ప్రయత్నాలు ఏమైనా ప్రభుత్వం విచారణ చేస్తుందా ?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :—గౌరవసభ్యులను ఏమైనా అరిస్తే చెడితే అది కూడా రిసెర్చిలో ప్రయత్నం చేస్తాము.

(శ్రీ) ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, ఇది రిసెర్చికి పరిమించడం జరిగింది. వారు ఏమన్నారు అంటే ఇది చాలా ఖర్చుతో కూడినది కావడమేకాకుండా ఇది చేసినందువల్ల నీళ్లు విషపూరితం అవుతాయి, దానివల్ల నష్టము వస్తుంది కాబట్టి ఇది ఉపయోగించడానికి వీలులేదు కాబట్టి మనుషులతోపాటు తీయించాలని వైద్య యానికి వచ్చారు. అది యచార్జమేనా మీ దృష్టికి వచ్చిందా ?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :—అది ఎప్పటి ముచ్చటో కావచ్చుగాని ఇప్పుడు మాత్రం సెంట్రలులోగాని స్టేటులోగాని కొంత కెమికల్ ప్రొసెస్‌లో దీనిని నిర్మూలన చేయగలుగుతామని, నూటికి నూరుపాళ్లు అని చెప్పలేనుగాని కొంత నిర్మూలన చేయగలుగుతామని కూడా సెమినారులో ఆనుకున్న నిర్ణయాలు ఉన్నాయి. అందుకే వేసు యూనివర్సిటీవారికి ఒక మైలు దూరములో కొంత ప్రాంతం ఇచ్చి ఏదైనా వారితో ఆప్రయోగము చేయించి దాని ఫలితాలు చూడాలి అనేటటువంటిది నిర్ణయం కూడా తీసుకోవడం జరిగింది.

DIGGING OF PERALI-TUMMALASAKA CHANNEL IN
KRISHNA DISTRICT

128—

*9470 Q — Sri Kona Prabhakara Rao (Bapatla):— Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) when was the Perali - Tummalasaka Channel in Krishna Western division dug:

(b) whether the compensation for the lands acquired was paid in full; and

(c) if not, when will it be paid ?

Minister for Medium Irrigation (Sri V. Krishnamurthy Naidu):—

(a) The main channel was dug in 1965 and the branch channels and drains were excavated between 1964 and 1966.

(b) An amount of Rs. 3,14,937 has been paid upto end of 3/1971 towards compensation. There is no further demand for funds from the Land Acquisition Officer since March 1971.

(c) Does not arise in view of (b) above.

9-30 a. m. శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—ఆ చానల్ లో ఇంకా సర్వే చేయవలసిన భాగాలు ఎన్ని ఉన్నాయి; సర్వే చేసి ఎవార్డ్ ప్రొజెక్ట్ రీజన్ అయిన భాగాలు ఎన్ని ఉన్నాయి?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఇంక ఏమీ లేవు :—ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ఆఫీసర్ నుండి ఇటువంటి ప్రోపోజల్స్ రావడం లేదు. మాకు వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కు సంబంధించి పూర్తిగా డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. There are no arrears on that.

Sri Kona Prabhakara Rao .—The information received by the Minister is incorrect. There are about eight reaches in that channel which are not....

Mr. Speaker:— He has given a statement. If it is not true you take other steps. I cannot help it.

Answers to remaining questions will be placed on the table of the House.

Short Notice Questions and Answers.

POSSESSION OF GOVERNMENT LAND BY RICH LAND LORDS
IN BHANOJIPET VILLAGE

135—A.

S. N. Q. No. 10494-W Sri M. Omkar:— Will the Minister for Revenue be pleased to State :

(a) whether the Govt. have received a letter in the month of May, 1977 from Sri M. Omkar, M. L. A. regarding Bhanojipet village in Narsampet taluk Warangal District where the landlords and the rich are in possession of about 350 acs of Government land ;

(b) whether it is a fact that the local Harijans are being prosecuted by the police as they occupied the said Govt. land in 1976;

(c) whether it is also a fact that the Tahsildar, Narsampet is helping the said landlords of Bhanojipet; and

(d) The steps taken by the Government to save the Harijans from the police cases and to assign the said land to them by evicting the said landlords ?

The Minister for Revenue (Sri P. Narsa Reddy):—

(a) Yes Sir.

(b) A case was registered under sections 142, 147, 379 I. P. C. for trespass and damages caused in S. Nos. 390 and 391 (New Sy. Nos.) against Sri Nonda Gadla Neelam Kantam and 26 others.

(c) There is no record to say that the Tahsildar helped the landlords. The issue regarding the ownership of the Government land is under enquiry before the Asst. Director of Survey and Land Records.

(d) Steps could not be taken to assign the lands in question to the Harijans of Banojipet by evicting the present occupants, as the case for rectification of Survey error and declaration of ownership rights is still pending enquiry before the Asst. Director of Survey and Land Records Warangal. A Civil Suit is also pending against the Harijans filed by the Ijaradars.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. సర్వే సెటిల్ మెంట్ 1959-60 లో జరిగింది. సర్వే సెటిల్ మెంట్ రూల్స్ ప్రకారం ఏమైనా రెడ్డిఫికేషన్ కావాలంటే, రివిజన్ కావాలంటే రెండు సంవత్సరాలలోపు మాత్రమే అప్పీలు చేయాలి. వారు 1976 వరకూ అంటే హరిజనులు ఆ భూమిని విజ్ఞా చేసుకొనేవరకూ వారు ఏవిధమైన రెడ్డిఫికేషన్ కోసం కానీ, రివిజన్ కోసం కానీ పెట్టుకోలేదు. అటువంటప్పుడు ఆ భూమి ప్రభుత్వానిదే కదా. 1980 మొదలు

ఈ రోజు వరకూ పంపకుండా వుండటానికి కారణం ఏమిటి? 1976 లో హరిజనులు దున్నుకొని వైసు చేసుకొన్న తరువాత కోర్టు ఇన్వెస్ట్ ఆర్డర్ తెస్తే ఇన్ ప్రక్యుయన్ అవుతుంది. తహసిల్దారు హరిజనుల వైపు నిలబడకుండా భూస్వాముల వైపు నిలబడినందుకు పట్టావంతులగా కన్పించడం లేదా?

*శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— 1964లో డిక్లరేషన్ అయిన తరువాత ఇజారికార్ 1974 లో గానూ డిక్లరేషన్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంట్ దగ్గర పిటిషన్ పెట్టారు. వారు రికార్డ్స్ విచరణ చేసి, he sent it back saying that he is not the only owner but as per records there are several others. 73-74 లో మాబంది అయింది. అయిన తరువాత many of them filed rectification applications. గౌరవనీయులు చెప్పిన 890, 891 సర్వే నెంబర్లకు సంబంధించి There is a dispute between the protected tenant to whom certificates were given and the Harijans who occupied this. There is a land dispute between them.

*శ్రీ గుం. ఓంకార్ :— ఇజారిదార్ చేసుకున్న కార్యాయి సర్వే నెంబర్లు ఉన్న అది ప్రభుత్వ భూమి అయినందుకు కాదు. ఎవరి పేర వుండాలనే కొటాట ఉన్న అది ప్రభుత్వభూమిగా మార్చారన్న దానిమీద కాదు. ట్రైమ్ లోపు రెక్విజిషన్ కోసం కాని, రివిజన్ కోసం కాని పిటిషన్ పెట్టినప్పుడు ప్రభుత్వ భూమి క్రింద చెలామణి అవుతుంది. దా ట్రైమ్ దాటినందుకు గాను రెక్విజిషన్ కోసం కాని, రివిజన్ కోసం కాని పిటిషన్ తీసుకోకుండా ప్రభుత్వ భూమిగా డిక్లర్ చేసి హరిజనులకు ఇవ్వటానికి అనువంతు హామీ ఇస్తారా?

*శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— వారిద్దరి హక్కు గురించి అయితే కోర్టులో తేల్చుకోవచ్చు. సెటిల్ మెంట్ వారు గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ అన్నారు. ఇది తప్పని వారు ఎజిటేషన్ చేస్తున్నారు. ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్, లాండ్ లార్డ్స్ కూడా చేస్తున్నారు.

Police had booked a case under trespass and apart from this these Ijardars who are original owners filed a suit in the Civil Court. The Government asked the Collector to enquire into it. If it is not in dispute we will naturally give to Harijans.

*శ్రీ గుం. ఓంకార్ :— ఇప్పటికైనా మంత్రిగారు రికార్డ్స్ పరిశీలించండి. 1976లో పెట్టుకొన్న పిటిషన్ లో అది ప్రభుత్వ భూమి కాదు, మా భూమి అన్నాడు. 1980-76 నుండి ఎనౌన్స్ మెంట్ జరిగిన తరువాత రెండు సంవత్సరాలు దాటినా పెట్టుకోలేదు కనుక అది ప్రభుత్వ భూమి గానే వుంది. కనుక దానిని పునరాలోచిస్తారా?

*శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— నేను మనవిచేశాను. కలెక్టరుకు పర్సనల్ గా ఎంక్వయిరి చేయవలసిందని చెప్పాను. అది రాగానే I shall personally look into the records and take action. We are always trying to see that the Government land is protected.

APPLICATION OF THE PRESIDENT OF
KAMBHAMPATI NARAYANA JUNIOR COLLEGE,
DUGGIRALA FOR ALIENATION OF GOVERNMENT LAND
135—B

S. N. Q. o. 100096-E—Sri Nissankatarao Venkata Ratnam, Smt. Indira (Tenali) and Sri G.V. Rattiah (Tadikonda). Will the hon. Minister for Medium Irrigation be pleased to state

- (a) whether the President of Kambhampati Narayana Junior College, Duggirala applied to the Government for alienation of Ac 8-00 of Public Works Department land for its use ;
- (b) the cost estimated by the District Collector ;
- (c) what are the buildings situated in the land ;
- (d) whether the maternity ward of Emami Samithi, situated in this land, part of which is occupied by the Junior College ;
- (e) whether the land is essential for improvement of canals of western division ;
- (f) whether the Government are trying to part with the land for a partly sum of Rs. 7,000/- ; and
- (g) whether the Junior College has already occupied the land and using it ?

The Minister for Medium Irrigation (Sri V. Krishnamurthy Naidu) :—

- (a) Yes Sir. The President, Kambhampati Narayana Junior College, Duggirala has requested for allotment of 10 acres of Irrigation Department land in Duggirala. The Government have alienated land to an extent of 7.47 acres to the college.
- (b) & (f) The estimate of the Collector, Guntur is awaited.
- (c) The buildings situated in the land are the Irrigation Department Inspection Bungalow, Duggirala, the Sub-Division office building, Store shed, Rain gauge station, Kitchen and out houses etc.
- (d) No.
- (e) Yes
- (g) Yes, Sir,

(శ్రీ) ఎస్. వెంకటరత్నం :—శ్రీ. కె. నరసింహారావు గారి కుమార్తె, అమ్మాయి, ఎస్. వి. రత్నమ్మ, భూమిని, కాలేజీ వారు అడిగితే ప్రభుత్వం ఎలా విస్తరిస్తుంది ?

(శ్రీ) వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఎస్. వి. రత్నమ్మ అంటే ప్రస్తుతానికి తండ్రిగారి భూమిలో ఉన్నది. అమ్మాయిని బడికి పంపించే విషయం ప్రభుత్వం తేలికపాటుగా పరిశీలిస్తుంది.

ప్రస్తుతానికి అవసరం లేదు. అయినా మాకు కావలసిన ఖామిని వుంచుకొని మిగిలినదే ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—వున్న ఎనిమిది ఎకరాలలో 7 ఎకరాలు ఇచ్చారు. అందులో క్లియర్స్ వున్నాయి. కనాల్ ఇంప్రూవెంట్ కు ఎడిస్టాంట్ పాయింట్. వుండు నుండు అవసరం అవుతుందని తెలిసినప్పుడు కాలేజీకి ఎందుకు ఇచ్చారు? గుంటూరు కలెక్టరుగారు అణా 90 వేల రూపాయలు ఖరీదు చేస్తుందని ఎస్టేమేషన్స్ గవర్నమెంటుకు పంపించారు. దానిని 7 వేలో 6 వేలో ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా వున్నారు... ..

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—రు. 7 వేలకు కాబట్టి. వారు ఫ్రీగా అడిగారు. కలెక్టరుకు సైట్ హాండ్లోవర్ చేసి రూల్స్ ప్రకారం ఫాలో కావాలని చెప్పాము. కలెక్టరు రూల్స్ ప్రకారం కాస్ట్ ఫీక్స్ చేసి వారికి ఇంటిమేట్ చేస్తే వారు మేము పే చేసుకోలేము, మాకు ఫ్రీగా ఇవ్వండి అని గవర్నమెంటుకు రిప్రజెంట్ చేశారు. అవసరమైన సైట్ వుంచుకొని మిగిలిన సైట్ ఇవ్వడం జరిగింది.

9-40 a.m.

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయ మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ ప్రస్తుతానికి ప్రభుత్వానికి అవసరము లేదన్నారు, మాకు తెలిసినంతవరకు ఆక్కడ ఎలక్ట్రికల్ సబ్ స్టేషను కట్టడానికి ఆ డిపార్టుమెంటువారు వచ్చి చూచి వెళ్ళారు, ఎలక్ట్రికల్ సబ్ స్టేషను పెట్టినట్లయితే మొత్తం తెనాలి తాలూకాకు ఓల్డే డ్రాప్ లేకుండా వుంటుంది. ఆ సైట్లో మూడు ఎకరాలు కావాలంటే కూడా వారికి యివ్వకుండా ప్రైవేటు మేనేజ్మెంటువారికి ఎందుకు యిస్తున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇంజనీరింగు కాలేజీ పెట్టి పిల్లలకు చదువు చెబుతున్నామంటే మంచి పని కొరకు అని యిచ్చాము చెడ్డ పని కొరకు యివ్వడం లేదు.

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—చెడ్డ పని మంచి పని అని గాదు, అది ప్రభుత్వ ల్యాండు అన్నప్పుడు వారు కొనుక్కుంటే యివ్వవచ్చు. ఆక్కడ సబ్ స్టేషను...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సబ్ స్టేషను కావాలంటే వేరే చోట యివ్వవచ్చు. మంచి పని కొరకు అడిగారు, యిచ్చాము, ఆక్కడ రాజకీయాలతో మాకు సంబంధము లేదు, మంచి పని కొరకు యిచ్చాము.

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—రాజకీయం కాదు, ఎలక్ట్రికల్ సబ్ స్టేషను కొరకు ఎందుకు యివ్వ లేదు, వారికి కాదన్నారు. వీరికి యిచ్చారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఎలక్ట్రికల్ సబ్ స్టేషను అక్కడనే వుండాలని లేదు.

Sri A. Sriramulu :—What is the name of the President of this Kambhampati Narayana Junior College, Duggirala? Secondly, whether the Government would give an assurance that the land will alienated only at the market value?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మంచిపనికొరకు ప్రభుత్వం యివ్వవచ్చు ఉదాహరణకు చిలకలూరిపేటలో నాగార్జున బిల్డింగు భాళి ఆయితే కాలేజీ పెట్టుకుంటామంటే ఉచితంగా యిచ్చాం.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ప్రభుత్వానికి విస్తృతాధికారాలు వున్నవి. ఉచితంగా యివ్వవచ్చు. డబ్బు తీసుకొని యివ్వవచ్చు. వాటిని క్వశ్చన్ చేయడం లేదు, నేను అడిగిన మొదటి ప్రశ్న. ఈ కాలేజీ అధ్యక్షులు ఎవరు? దానిపై న యివి అన్నీ ఆధారపడి వుంటాయి.

శ్రీ జె వెంగళరావు :—సామాన్యంగా ఎవరు మంచిపని చేసా వారిని మేము సపోర్టు చేస్తాం, మీరు కూడా కాలేజీ పెడితే ఎక్కడై వా ప్రభుత్వల్లాంటి వుంటే యివ్వడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—మేము పెట్టే పరిస్థితిలేదు, ఎందుకంటే కొంత మంది అదేపనిగా మొనాపలి చేస్తున్నారు, ఆ ప్రశ్నకు ఆఫీస్ వ నే అన్ని ప్రశ్నలు దానిమీద ఆధారపడి వుంటాయి who exactly is the President of this Junior College ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—కమిటీ ప్రెసిడెంటు అని నా వద్ద వుంది. ఆ పేరు నావద్ద లేదు, కావాలంటే పేరుకూడా యిస్తాను తరువాత.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—సతతం పెట్టిన వ్యక్తి పేరు లేకుండా అప్లికేషను ఎలా వస్తుంది ?

Mr. Speaker :—He said the name is not with him.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—తరువాత నేను యిన్ ఫార్మ్ చేస్తాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—మాకు తెలిసింది ఏమంటే, శ్రీమతి కె. రఘు రామయ్యగారు అధ్యక్షులు అని.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అయివుండవచ్చు, కాదని ఎవరు అన్నారు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—అందుచేత యీ ప్రశ్నలు అన్నీ వస్తున్నాయి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆమె ఆ కాలేజీ ప్రెసిడెంటు అయితే తప్పా ?

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—తప్పుకాదు, ఎవో ఫిలాంట్రోఫిక్ యినిస్టిట్యూషన్లు వున్నవి. వాటి అన్నింటికీ యీ ప్రొవిజన్స్ వుంటాయా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఉదాహరణకు మైదరాజాదులో యెంతవారు ఎకాడమీకొరకు కావాలంటే యిచ్చాము, మంచిపనిచేస్తే యిస్తాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—మంచిపని, ప్రభుత్వానికి ఆవసరం వుంది డెవలప్ మెంటు పర్సన్ కొరకు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ముఖ్యమంత్రిగారు చిలకలూరిపేట గురించి చెప్పారు, అక్కడి బిల్డింగు దేనికి పనికిరాదో గాబట్టి యిచ్చారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—హార్ట్ ఆఫ్ ది లామలో వుంది, అది కూడా యిలు వస్తాయి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఇది పూర్వపు డెవలప్ మెంటు కొరకు మితి వస్తుంది.

Mr. Speaker :—Chief Minister says that it not necessary and he has given it.

Sri S. Jaipal Reddy :—The way in which the Chief Minister and the concerned Minister answered this question—It was very clear. They have suppressed the information. Is it the way the question has to be answered ?

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—ప్రెస్ చేయలేదు, తెలుసుకొని చెబుతాను అన్నాను శ్రీమతి రఘురామయ్యగారు ప్రెస్ చేసేటంటు అని గుర్తు లేదు.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—శ్రీమతి ఇందిరగారు మాట్లాడినప్పుడు అక్కడి రాజకీయాలతో మాకు సంబంధం లేదన్నారు, అంటే అక్కడి రాజకీయాల సంగతి తెలుసు, అయినప్పటికీ తెలియదంటున్నారు. ఇంతకంటే అన్యాయం ఏమి వుంటుంది ?

Sri Chekuri Kasaiah (Palvancha) :— There is a question on my name, It is a postponed question.

Mr. Speaker:— It is a starred question postponed. It has already lapsed.

Sri A. Sriramulu:— It is only a starred question. It was postponed to 30th.

Mr. Speaker:— According to the rules it must come in the end. There is no time. It has lapsed.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS (STARRED)

SCHEME FOR ELECTRIFYING RURAL AREAS IN ANDHRA PRADESH

129—

* 9556 Q.—Sri C.V.K. Rao :—Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether the Rural Electrification Corporation sanctioned any schemes in 1977 for Electrifying Rural areas in Andhra Pradesh;

(b) if so, the names of the schemes, the amount sanctioned for each and the time by which the schemes will be completed ;

(c) whether the previous scheme sanctioning electrification for 49 villages was completed; and

(d) if so, when ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

(c) and (d) It is not clear which scheme the Honourable Member is referring to.

(b) The following 9 schemes were sanctioned upto March. 1977.

Sl. No	Name of the Scheme	Date of sanction	Cost of the Scheme	No. of villages covered	No of Services covered	Likely period of completion
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Rs. in lakhs						
1.	Markapuram Taluk MNP Prakasam District	1/77	48.43	43+23 hamlets	265	5 years
2.	Nakrekal Taluk (Composite) in Nalgonda District	1/77	63.54	18	1100	„
3.	Kothagudem Taluk MNP. Khammam District	2/77	34.82	34	170	„
4.	Geedimetla IDA-ME of Medchal Block, Hyderabad Dt.	2/77	11.32	Industrial	—	2 years

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
5.	Adoni Taluk CS in Kunool District	3/77	32.20	72	200	5 years
6.	Srikalahasti Taluk (Composite) in Chittoor District	3/77	79.80	75+15 hamlets	800	„
7.	Kankipadu Block of Vijayawada Taluk Krishna District	3/77	16.63	12	350	„
8.	Yellareddi Taluk CS in Nizamabad District	3/77	44.64	77	320	„
9.	Nirmal PPA in Adilabad District	3/77	15.53	7	350	2 years

G. RAJA RAM,
Minister (Power)

DIRECT ELECTION TO THE POST OF MAYOR OF
CORPORATION OF HYDERABAD.

130—

*8999 Q.—Smt. J. Eshwari Bai:— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether the Government have any proposal for direct election to the post of Mayor of the Corporation of Hyderabad and also the Chairman of Municipalities by amending the concerned Acts, and

(b) whether the Government will enhance the terms of the Corporation of Hyderabad and the other Municipalities by another year and also make the Mayor's tenure of office co-terminus with the life of the Corporation?

A.—

(a) and (b) No Sir.

Survey on the Tank of Sivarampuram of Tadiparti Taluq

131—

*9602 Q. Sri D. Venkata Reddy (Goaty):— Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state

(a) whether it is a fact that a tank at Sivarampuram of Tadiparti Taluk, Anantapuram District has been surveyed and the estimate also has been prepared; and

(b) when the work of the said tank will be taken up?

A.—

(a) A preliminary estimate was prepared. Detailed survey has not been done.

(b) Does not arise in view of (a) above.

Development of Bhimunipatnam Port as a Minor Port
in Vizag District

132—

*9142 Q. Sarvasri M. Nani Reddy and Vanka Satyanarayana:— Will the Minister for Fisheries be pleased to state:

(a) whether the State Government have decided to develop Bhimunipatnam Port as a Minor port in Visakhapatnam District

(b) if so, the nature of Development proposed

(c) the estimated expenditure for the same;

(d) the amount that will be borne by the Central Government in this regard; and

(e) the time by which the said work will be completed?

A.—

(a) No, Sir.

[b] to [e] Does not arise.

EXPORT OF SALT, SHIKAI ETC. TO FOREIGN COUNTRIES

133—

*8485 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state :

(a) whether it has been decided to export salt, shikai seeds (acacia concinna) tamarind seeds used in colouring of Food-stuffs and red sandal-wood to foreign countries from our State ; and

(b) if so, the quantities exported for the years 1974-75 to 1976-77 ?

A.—

(a) The Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited, has been making efforts to export salt through the State Trading Corporation of India Limited, New Delhi. The Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited, has been exporting red sanders wood. Shikai seeds and tamarind seeds are not exported by the Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited and so the Corporation does not have any enquiry for these two items

(b) During the years 1974-75 and 1975-76 these items have not been exported by the Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited. During the year 1976-77, the Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited, exported 75 M. T. of red sanders wood valued at Rs. 8 lacs to Japan.

EXPORT OF TAMARIND ETC. OF FOREST PRODUCE TO IRAN AND OTHER COUNTRIES

134—

*8925 Q.—Sri P. V. Ramana (Anakapalli) :—Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state :

(a) whether it is a fact that forest produce like Tamarind, Honey etc., are going to be exported to IRAN, IRAQ, KUWAIT AND EGYPT Countries in the year 1977 ;

(b) if so, the expected earning of the foreign exchange ;

(c) the quantity of each produce now available , and

(d) the proposed action to improve the produces in view of foreign export ?

A.—

(a) Yes Sir., The Girijan Co-operative Corporation Limited, Visakhapatnam, the Andhra Pradesh State Trading Corporation and other agencies propose to export commodities like tamarind and honey to other countries provided the rates and other terms of foreign buyers are acceptable and also subject to availability of the stocks

(b) The expected gross earnings of foreign exchange would be approximately 2,51,000 dollars.

(c) 2,366 quintals of deseeded tamarind with fibre of 1976 crop and 298 quintals of Honey are now available

(d) As far as tamarind is concerned, the produce is well dried to be free from living or dead insects and thus improved before export,

according to the specifications of the foreign buyers. The produce is also fumigated before export. But in respect of Honey, the produce has to be improved as per the specifications to be given by the foreign buyers in their tenders. Since no offers have been received from any foreign buyer for the supply of this produce, it is not possible to imagine the quality and specification proposed for export, unless the specifications are known from the foreign buyers. Hence the proposed action to improve this produce cannot be indicated at this stage.

Increase of Production in Ceramic Factory and Glass Factory at Gudur

135—

*9416 Q.- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi :—Will the Minister for Small Industries be pleased to state:

(a) whether production has been increased in Ceramic Factory and Glass Factory at Gudur in Nellore district after they were taken over by A.P.S. Small Scale Industries Development Corporation;

(b) which are the products that are being produced now in both the said factories;

(c) whether modern equipment have been supplied to both the factories; and

(d) what is the recurring and non-recurring expenditure in 1976-77?

A—

(a) The Corporation is taking steps to improve the production and sales of products of these two Units.

(b) (i) Ceramic Factory

(1) Sanitaryware.

(2) L.P.T. Insulators.

(3) L.T. Shackle Insulators.

(4) A new item-Ceramic Artware is also under design and production.

(ii) Glass Factory:

Glass Chimnies and Small glass bottles.

(c) The Corporation is commissioning a project report to examine and take a decision regarding the Ceramic Factory. The Corporation is also endeavouring to modernise Glass Factory by installing furnaces etc.

(d)	Recurring Expenditure. Rs in lakhs	Non-recurring Expenditure. Rs
Ceramic Factory, Gudur	Rs. 14.63	Rs. 28.000
Glass Factory, Gudur	Rs. 14.68	Rs. 70.000

Closure of Telugu Weekly "Mullu Garra"

61—

* 7736 Q.--P. Sri Chekuri Kasaiah and Sri Kasani Narayana (Jangeon);

Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the District Collector, Khammam has directed the Printer and Publisher of Telugu Weekly "Mullu Garra" Kothagudem to give two separate security deposits of Rs. 10,000/- each and thus caused the closure of the said weekly; and

(b) if so, what was the objectionable matter as defined in the recent press Act adopted by the Parliament?

A—

(a) Yes. The keeper of the press was directed to deposit security within the time allowed and the keeper of the press was ordered not to use the press until the deposit is made.

(b) The objectionable matter is contained in the weekly "Mullu Garra" date 11-1-1976 under the title "Chavakabaru Pracharalaku digina company kakamma kaburlatho nethi bheerakaya karapathralu Raman ku noothana samvatsara subhasissulu".

FIXING OF MAXIMUM SAFE-LOAD IN THE VEHICLES ON BRIDGE AT TOTALALLI

*9485 Q.- Sri Ch. Parasuram Naidu (Parvathipuram):-Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether the P. W. D. or any other authority empowered to specify the maximum load for a bridge as provided in rule 460 (2) of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964, has fixed the maximum safe-load that can pass over the Bridge at Totapalli over the river Nagavali in Parvathipuram Taluk of Srikakulam District;

(b) whether fixing of such maximum safe-load, if any was done in consultation with the Secretary, Regional Transport authority;

(c) whether the P. W. D. authorities (Irrigation) at Parvathipuram are interfering with the traffic over the said bridge on assertions of safe-load for the last 30 years as and when they like arbitrarily; and

(d) whether such interference be prohibited forthwith?

A.--

(a) The Irrigation Department has fixed 6 tonnes load as maximum safe-load to pass over the bridge.

(b) No, Sir. Since this is an irrigation structure, the Irrigation Department has fixed the maximum safe-load.

(c) This is an irrigation structure not meant for regular thorough traffic. Therefore, keeping in view the safety of the structure the traffic is being regulated, but no interference is being caused to the traffic.

(d) Does not arise. In view of the need to safeguard the safety of the ageold irrigation structure, the regulation of traffic cannot be relaxed.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS (UNSTARRED).

DISTANCE COVERED BY THE NATIONALISED BANKS.

46—

9114 Q.—*Sri B. Rama Sarma* (Deverakonda).—Will the Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Nationalised Banks in our State are covering only Ten Kilometres for their business operation ;

(b) the amount of loans advanced by the above banks during 1976-77 for agricultural purposes together with the number of villages in which loans have been advanced ;

(c) whether it is a fact that the necessity of bank Credit is increased after the Government had declared moratorium on private money lending in rural areas ; and

(d) whether the Government will take appropriate steps to see that the business operation of the banks is extended to 20 Kilometers ?

A.—

(a) Most of the nationalised banks claim that they are covering villages up to 10 to 15 miles radius of their branches, their consideration however being, effective supervision and follow up action so that the Credit is not misutilised.

(b) As per the figures published by the Reserve Bank of India, the balance outstanding against the nationalised banks as at the end of June, 1975 (latest available) in respect of Agricultural Advances (Direct Finance) in the State is Rs. 5,960.13 lakhs. Details regarding the number of villages in which the loans have been advanced are not available.

(c) Yes.

(d) The Reserve Bank of India in their guidelines (1970) to Commercial banks originally indicated that a branch with one field Officer/ Assistant could serve an area within a radius of ten miles. Having come to know that this limit had been interpreted too rigidly by some banks the Reserve Bank of India themselves clarified in 1971 that the limit indicated by them was only a guide-line and the intention was that the banks should not make advances to parties with farms too scattered and too far away from the lending office rendering processing and supervision of the loans difficult and ineffective. The Reserve Bank of India also clarified to the banks that there is no hard and fast rule about this restric-

tion of 10 miles and if a particular bank branch feels it could supervise a few loan proposals beyond this jurisdiction there is nothing preventing the branch from doing so.

The State Government is already having dialogue with commercial banks requesting them not to be rigid with regard to limits on area of operation. The Banker-members of the State-level Committee on Institutional Finances are in agreement with Government suggestion and the decision of the Committee has to percolate down to the field level. The Reserve Bank of India assured that their officers attending the District Consultative Committee and S.F. D.A. meetings would be explaining their stand at such meetings to the branch managers of commercial banks. However, the Government of India in the Department of Revenue and Banking is being requested to advise the commercial banks to be more liberal with regard to the area of operation of their branches.

STOCK OF HYBRID JOWAR AND BAJRA SEEDS AT VAKADU, NELLORE DISTRICT.

47—

8111 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi* :—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the quantity of Hybrid jowar and bajra seeds produced during the previous year stocked till now by Karshak Seeds Co., and Hindusthan Seeds Company of Vakadu, Nellore district ;

(b) whether it is a fact that the said seeds turned unfit for germination ; and

(c) whether orders will be issued to see that the seeds produced during the current season are not adulterated with the seeds produced during the previous year by the said companies ?

A.—

(a) Quantity of Hybrid Jowar (CSH-I) produced during the Rabi 1974-75 by the Karshak Seeds Company was 125 Mts. The Hybrid Jowar stocked till now was 11 Metric tons and 707 Kgs. There is no produce or balance of bajra seed. Also there is no company by name Hindusthan Seed Company, Vakadu.

(b) A quantity of 9 M. Tons and 541 Kgs. of seed has been classified as sub-standard seed.

(c) After harvest, the seed will be dried, cleaned and processed in the presence of departmental officers. The seed samples will be drawn from each lot and sent to the seed Testing Laboratory for analysis. Only

after receipt of analysis, if the seed is reported to be in conformity with the standard prescribed under the Seeds Act, 1966, tags will be released by the Seed Certification Officer. Thus the seed will be bagged, tagged, labelled and sealed with the departmental pliers in the presence of Assistant Agricultural Officer (S.C.) Hence there is no scope for adulteration.

Instructions were issued by the Director of Agriculture to the Deputy Director of Agriculture, Nellore to inspect personally and find out whether the firm is disposing off any old stocks. It is ascertained that entire left-over stocks of CSH-I Jowar seed produced during rabi 1974-75 have been disposed off, as indicated below :

	<i>M, Ts. Kgs.</i>	
(1) Quantity of CSH-I Jowar seed disposed off under truthful labelling.	2	166
(2) Quantity of sub-standard seed disposed off for non-seed purpose @ 0.38 per Kg. by the firm.	9	541
Total .	11	707

SUPPLY OF MOTOR PUMPSETS TO THE GIRIJAN RYOTS IN
VISAKHAPATNAM DISTRICT

48—

4800. Z Q.—*Sri T. Chitti Naidu (Paderu)* :—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the number of motor pumpsets supplied so far on loan basis to the Girijan ryots in Paderu, Chintapalli Samithi of agency area, in Visakhapatnam district and the year in which they were supplied ; and

(b) whether it is a fact that they are not so far functioning ; if so, the reasons therefor ?

A.—(a)—

	<i>Paderu Panchayat Samithi.</i>	<i>Chinthapalli Panchayat Samithi</i>
(1) Number of Electric Motor pumpsets supplied during 1968-69.	..	30
(2) Number of Electric motor pumpsets sanctioned and supplied during 1969-70.	14	—
(3) Number of Electric motor pumpsets supplied during 1970-71.	8	—
(4) Number of pumpsets working at present.	1	—

(b) The reasons for non-functioning of some of the pumpsets installed are:

(i) Defects in suction delivery pipes due to negligence of the loanees by not taking proper care to keep them in working condition.

(ii) Non-extension of electricity lines to sets installed as it was considered uneconomical.

(iii) Damage done to pumpsets installed by heavy floods; and

(iv) Failure of loanees to take delivery of pumpsets and installing them.

Action is being taken to rectify the defects.

COMPLAINTS AGAINST THE AUXILARY NURSE MIDWIFE OF ANANTAVARAM
VILLAGE

49—

8995 Q.—*Sri R.D.S. Suryanarayana Raju* (Bhimun patnam):—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state;

(a) whether it is a fact that the Harijans, other public and Sarpanch of Anantavaram village of Bhimunipatnam taluk, Visakhapatnam district had submitted petitions to the Medical Officer, Visakhapatnam district, Secretary to Zilla Parishad and the Collector in the month of July against Auxiliary Nurse, Midwife who is working at that place, regarding her failure in discharging her duties properly;

(b) if so, whether it is a fact that the said A.N.M. (Employee) had refused to go to the House of a Harijan by name Nidigattu Appanna to attend on his daughter who was suffering from labour pains (when the child came half-way from the womb) on 3rd July, 1976 with the result that both the mother and child died;

(c) whether it is also a fact that the said A.N.M. is working in that village since eight years;

(d) if so, the reasons why no action has been taken against the said employee even though three months had lapsed; and

(e) the action contemplated to be taken by the Government against the said employee ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The Auxiliary Nurse Mid-wife did not attend on her at any time even though she was called for several times.

(c) Yes, Sir.

(d) She is not a good employee. The Secretary, Zilla Parishad, Visakhapatnam and the B.D.O., Bhimunipatnam (P.S.) were requested to transfer the A.N.M. immediately in the interest of administration as she is working under P.S. establishment, after the receipt of the enquiry report from Deputy District Medical and Health Officer, Visakhapatnam. The Block Development Officer, Bhimunipatnam (P.S.) has transferred the A.N.M. immediately from Sub-Centre Anantavaram to Sub-Centre R. Tallavalasa of Primary Health Centre, Revidi.

(e) Action was taken by the Block Development Officer and she (the A.N.M.) was transferred from Anantavaram to Tallavalasa. The A.N.M. expired on 30th November, 1976.

BREACHES TO THE FLOOD BANKS OF CERTAIN RIVERS.

50—

9169 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi*:—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state :

(a) the number of places where Swarnamukhi river, Mamidikalka, Pulikalva, Royyalakalva and Kalangi river have either over-flown or breached in Nellore district in 1976 ; and

(b) the steps taken by the State Government to close the breaches in the flood banks and also to strengthen the flood banks ?

A.—

(a) (i) *Swarnamukhi river in Gudur taluk has caused 10 breaches at the following places :*

1. Near Vakadu village and Mahendram street.	..	2 places.
2. Near Ganganapalem.		.. 2 places.
3. Near Bahireddipalem.		.. 2 places.
4. Near Harijanwada of Yerragantipalli.		.. 1 place.
5. Near causeway of Gudur—Vakadu road.	..	.. 1 place.
6. Near Gunupadi.		.. 2 places.
Total		<u>.. 10 places.</u>

(ii) *Mamidikalka in Gudur taluk has caused 7 breaches at the following places :*

1. Near Manamala village.		.. 3 places.
2. Near Kurugonda.		.. 3 places.
3. Near Causeway at Gunupad village.	..	.. 2 places.
Total		<u>.. 7 places.</u>

(iii) *Pulikalva* has caused breaches at 4 places as detailed below :

1. Near Gurupatipadu village.	..	.. 2 places.
2. Near Kondepuram.	..	.. 2 places.
Total		.. 4 places.

(iv) *Royyalakalva* has caused breaches at 18 places as detailed below :

1. Near Gurudupalem village	..	.. 4 places.
2. Near Chittanur village	..	.. 6 places.
3. Near Ranganadhapuram village	..	.. 4 places.
4. Near Mallam village	..	.. 4 places.
Total		.. 18 places.

(v) *Kalangi* river has caused three breaches at the following places:

1. Near Railway line	..	.. 1 place.
2. Near Valagadavagu	..	.. 2 places.
Total		.. 3 places.

(b) The Government have provided Special Funds for closing these breaches and proposed to be closed by July, 1977.

BREACHES TO THE SUPPLY CHANNELS OF MALLAM TANK.

51—

9464. Q. *Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi*:—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether the supply channel from Mallam tank to irrigate the lands of Pallamparthi in Nellore district has breached and eroded due to floods in 1976; and

(b) if so, the action taken to restore the channel ?

A.—(a) Yes.

(a) The estimate is under preparation, and the work on repairs to the channel will be taken up soon and completed.

DAMAGE TO THATIPHOPU HAMLET OF KOTA BY THE SWARNAMUKHI AND
CHALLAKALVA RIVERS.

52—

9465 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi*.—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether the rivers Swarnamukhi and Challakalva have caused heavy damage to Thatithopu hamlet of Kota in Nellore district due to floods in 1976;

(b) whether there is any proposal to strengthen the flood banks of Swarnamukhi and Challakalva to save Thatithopu from flood have frequently; and

(c) if so, when will the flood banks be strengthened ?

A.—(a) Yes.

(b) Yes, Sir.

(c) The estimates are under preparation. The work will be taken up and completed during the present working season.

FLOOD BANK TO ROYYALAKALVA

53—

9466 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi*.—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Royyalakalva has overflowed and caused damage to Pallamparthi in Gudur taluk of Nellore district due to floods in 1976;

(b) whether there is any proposal to form flood banks to Royyalakalva to save Pallamparthi from floods every year; and

(c) when will the flood banks be formed ?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) Yes.

(c) The work is proposed to be taken up and completed during the present working season.

PATTAS TO CERTAIN WEAKER SECTIONS RESIDING AT CHENDODU VILLAGE
OF NELLORE DISTRICT

54—

8466 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi.*—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether Harijans, Girijans, denotified tribes, backward communities and other weaker sections are residing in survey numbers 154, 155 and 127 etc., of Chendodu village in Gudur taluk of Nellore district since about ten years;

(b) the reasons for the abnormal delay in granting pattas for house sites to the said persons in the said lands; and

(c) when will the pattas for house sites be granted ?

A —(a) Yes, Sir.

(b) Certain procedural formalities such as change of classification of the land, approval of lay out sketches etc, have to be completed before pattas can be issued.

(c) Pattas will be distributed soon after completion of all the above formalities. The matter is being expedited.

WOMEN SUPER BAZARS IN THE STATE

55—

8806 Q.—*Sri P.V. Ramana* :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) the number of Women Super Bazars in the State;

(b) the places where they are established; and

(c) the profit and loss of each Super Bazar ?

A.—

(a) Eleven, Sir.

(b) 5 in twin cities and one each at Vizianagaram, Kakinada, Warangal, Guntur, Vijayawada and Visakhapatnam.

4.6 30th June, 1977 Written Answers to Questions [Unstarred]

(c) A statement is given below :

Statement showing profit earned and loss sustained by the Mahila Super Bazars in Andhra Pradesh State.

Sl. No.	Name of the Mahila Super Bazar	As on 30-9-1976.
1.	Bhavani Stores, Kakinada	..(+) 178.95 N.P.
2.	Warangal Mahila Super Bazar	..(+) 4,004.72 N.P.
3.	Priyadarshini Mahila Super Bazar, Vijayawada.	(—) 6,983.03 N.P.
4.	Kasturiba Co-operative Store, Visakha- patnam.	(+) 9,554.28 N.P.
5.	Indira Priyadarshini Mahila Super Bazar, Vizianagaram.	(—) 3,719.69 N.P.
6.	Lakshmi Co-operative Stores Limited, Guntur.	(—) 5,999.17 N.P.
7.	Tirupti Co-operative Super Market, Secunderabad.	(+) 6,589.96 N.P.
8.	Ghamanidi Co-operative Bazar, Secunderabad.	(+) 1,995.00 N.P.
9.	Kamala Nehru Mahila Co-operative Super Bazar, Hyderabad.	..(+) 1,995.00 N.P.
10.	Yakootpura Co-operative Mahila Su- per Bazar, Hyderabad.	(÷) 26,407.50 N.P.
11.	Indira Co-operative Mahila Super Bazar, Hyderabad.	(+) 12,208.00 N.P.

REGISTRATION OF THE CO-OPERATIVE JOINT FARMING SOCIETIES OF MOMIDI
AND THAMMINAPATNAM.

56—

9582Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi*:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether the Nellore District Collector has received any representation from the M.L.A., Gudur in 1976-77 regarding organisation of new Co-operative Societies for the Harijans of Momidi and Thamminapatnam in Kota Panchayat Samithi;

(b) if so, the action taken on it; and

(c) when will the societies be formed?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) and (c) The Momidi and Thamminapatnam Co-operative Joint Farming Societies were already registered prior to the representation received by the Collector, Nellore.

The Momidi Co-operative Joint Farming Society was registered on 23rd July, 1976 with 136 members and Thamminapatnam Co-operative Joint Farming Society was registered on 26th November, 1976 with 40 members.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS BY THE SARPANCH OF MANDUR GRAM PANCHAYAT, TENALI TALUK.

57—

8322 Q.—*Sri M. Nagi Reddy*:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Sri Reddi Kotaiah, Sarpanch of Mandur, Gram Panchayat, Tenali Taluk, Guntur district misappropriated the Panchayat funds to the tune of Rs. 30,000;

(b) whether he has been removed from Sarpanchship in 1973;

(c) whether it is also a fact that he has filed a Writ Petition in the High Court and it was dismissed;

(d) whether it is also a fact that he has refused to handover charge to the Upa-Sarpanch violating the directions of the Government;

(e) whether a prosecution case was filed against him for not handing over the records in the Judicial Second Class Magistrate Court at Tenali;

(f) whether it is also a fact that the Government in their Memo. No. 139/Ps. II/76, dated 31st January, 1976 granted stay orders again in violation of High Court Judgement and Government previous orders;

(g) if so, the reasons therefor; and

(h) the present stage of the case?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) Yes, Sir.

(e) Yes, Sir.

(f) The Government on a revision petition and after reconsideration of the matter, have granted the stay against removal of the Sarpanch from Office in Memo. No. 139/Pts. II/76, dated 31st January, 1976 in accordance with the provisions of Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964 pending disposal of the revision petition. Therefore, it is not in violation of the Judgement of High Court and previous orders of the Government.

(g) Sri Reddi Kotaiah, Sarpanch, Mandur Gram Panchayat of Guntur district has filed a petition, dated 20th January, 1976. After examination of the above petition the stay orders were issued in Government Memo. No. 139/Panchayats II/76, dated 31st January, 1976 pending examination of the case.

(h) Sri Amarthaluru Yesudasu, Upa Sarpanch, Mandur Gram Panchayat, Guntur district has filed Writ Petition No. 3304/76 in the High Court of Andhra Pradesh, Hyderabad against the orders of Government issued in G. O. Ms. No. 1030, Panchayati Raj, dated 4th October, 1976 allowing the revision petition filed by the Sarpanch and the High Court in its W.P.M.P. No. 5277/76, dated 12th October, 1976 has suspended the orders of Government pending further orders on the petition. Now the case is pending in the High Court.

LIVESTOCK PRODUCTION PROGRAMME IN THE STATE.

58—

9443 Q.—*Sarvasri D. Sankaraiah and M. Nagi Reddy*:—Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether the Government have sanctioned Livestock Production Programme Schemes to some of the districts in our State;

(b) if so, the names of those districts;

(c) whether a copy of the said scheme will be placed on the Table of the House;

(d) whether any grant will be given by the Union Government to implement the said schemes; and

(e) if so, how much?

A.—

(a) Yes, Sir.

- (b)
1. Nalgonda—Cross bred calf rearing.
 2. Hyderabad—Cross bred calf rearing.
 3. Chittoor—Cross bred calf rearing.
 4. Visakhapatnam—Cross bred calf rearing and Pig rearing.
 5. Mahaboobnagar—Sheep rearing.
 6. Cuddapah—Sheep rearing.
 7. Anantapur—Sheep rearing.
 8. Nizamabad—Poultry rearing.

9. Warangal—Poultry rearing.
10. Kurnool—Poultry rearing.
11. Guntur—Pig rearing.
12. Krishna—Pig rearing.

(c) A copy of the said scheme is given below:

(d) and (e) : Government have sanctioned Rs. 9.00 lakhs during 1975-76 as grant-in-aid for the implementation of Livestock Production Programme in (12) selected districts for the purchase of jeep, furniture and contingencies. Further, Government of India, have given administrative sanction of Rs. 127.64 lakhs for taking up of crossbred heifers (calf) and Rs. 219.21 lakhs for the implementation of Livestock Production Programme during Fifth Five-Year Plan. The entire expenditure will be borne by the Government of India. The subsidy element on cross bred calf rearing has to be borne by State Government and Central Government in the ratio of 1 : 2. The expenditure on Head Office cell will be borne by State and Central Government in the ratio of 50 : 50.

BRIDGE OVER DANDIVAGU

59—

9107 Q.—*Sri M.Nagi Reddy*:—Will the Minister for Public Works Department be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that the bridge constructed over Dandivagu near Gurazala on Guntur-Nagarjunasagar Highway Road is very low and that water flows over it during rainy season due to which traffic is being stopped for days together;

(b) whether the Government are aware that traffic is heavy on the said highway road;

(c) if so, whether the Government will take steps to reconstruct the said bridge by raising its height; and

(d) if not, the reasons therefor?

A.—

(a) No representation about the level of the bridge being low has been received by Government. However, it is a fact that the bridge at the site is low, causing interruption to traffic during rainy season.

(b) Yes, Sir.

(c) An estimate for a high level bridge at the place is under preparation.

(d) Does not arise in view of answer to (c) above.

MINOR IRRIGATION SCHEMES IN GUDUR TALUK.

60—

9168 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi*:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) the number of Minor Irrigation Schemes under execution in Gudur taluk of Nellore district;

(b) the estimated cost of each work and when will they be completed; and

(c) what are the Minor Irrigation Works that are going to be taken up in Gudur taluk this year and next year?

A.—

(a) There are seven Minor Irrigation Schemes under execution in Gudur taluk.

(b) The estimated cost of each work and the date of completion are

1. Excavation of Kindepuram, Kavi puramar Mettur Taluk Supply Channel for Pulikalva:	The estimated cost is Rs. 3.66 lakhs and Programmer to be completed by March 1978.
2. Restoration of Chilamattur Tank Supply Channel:	The estimated cost is Rs. 4.05 lakhs and the work is physically completed.
3. Formation of a new tank in S. No. 686/1 of Vendodu village in Gudur taluk:	Estimated cost is Rs. 1.20 lakhs. The work is programmed to be completed by September, 1977.
4. Diversion of water for Mallem Tank Supply Channel to feed Durgarajapatnam tank:	Estimated cost is Rs. 1.40 lakhs. The work is programmed to be completed by June 1977.
5. Formation of a new tank across Gollapalli village, Gudur taluk:	The estimated cost of original estimate is Rs. 61,000. The work is physically completed.
6. Excavation of supply channel from Royyalakalva to feed Mutubaka tank in Gudur taluk:	The estimated cost of the scheme is Rs. 2.02 lakhs and the work is programmed to be completed by March, 1978.
7. Providing cross bund at right flank of Yeru tank to protect: Naidukalva ayacut.	Estimated cost of the scheme is Rs. 1.84 lakhs and the work is physically completed.

(c) The following Minor Irrigation Works are going to be taken up in Gudur taluk this year and next year:

1. Construction of an anicut across Uppuvagu at the head of Pandalur Tank Supply Channel, Gudur is taken up this year. Estimated cost of the revised estimate is Rs. 2.00 lakhs,

2. The work proposed to be taken up in the next year *i.e.* 1978-79 are to be finalised after completion of investigation and sanction to the estimates by the competent authority.

The National Commission on Agriculture has issued guidelines for implementation of subsidiary occupations programmes like rearing of crossbred calves, piggery, poultry and sheep production as Centrally Sponsored Schemes.

The main objective of the programme is to enable the selected/identified small/marginal farmers and Agricultural Labourers to produce high quality crossbred cows from the indigenous cattle already with them. In order to produce the high quality cows this selected group of farmers will be provided with necessary assistance in the form of package of services and inputs as part of an overall programme for dairy cattle development in the area. The assistance that will be extended in the form of feed subsidy for rearing of crossbred calves up to production stage will form one of the inputs of this overall programme:

Selections of areas:

2. The districts that may be selected for the implementation of the envisaged programme will necessarily have to be in the milk shed of a major dairy project where necessary infrastructure has already been developed or is being developed for extending necessary services and inputs to the farmers. The proposed programme will thus have to be linked up with the marketing facilities.

Inputs and Services:

3. In the project areas selected for giving feed subsidy to the crossbred calves produced and reared by Small/Marginal farmers and Agricultural Labourers the State Governments should ensure the following specific inputs and services from the State Plan funds or relevant Central/Centrally Sponsored funds.

(i) Artificial breeding services to the cow already available with beneficiaries, with the exotic bull preferably jersey in the project areas to enable the beneficiaries to produce superior quality crossbred calves. As far as possible the breeding services should be provided at the farmers door.

(ii) Health cover for all the prevalent diseases in the area by a calendar of vaccinations. Special arrangements should also exist for vaccinating the crossbred population in the area with the Foot and Mouth Disease vaccine.

(iii) Extension services through periodical visits to the villages to assist the farmers in the adoption of improved management practices.

(iv) Milk marketing programme for collection of milk in the project area by the Dairy Plant with which the programme is tied up. Suitable marketing facilities will have to be developed.

(v) Appropriate milk pricing policy preferably on the lines of the recommendations by the National Commission on Agriculture their interim Report on milk production, should be implemented in the area so as to encourage production of cow's milk.

(vi) Project technical staff with a Special Officer and supporting staff who will be responsible for the management of subsidies and services as a package and who will supervise proper execution of the programme. Feed assistance will also have to be provided for promoting various development programme laid down.

Suitable arrangements will have to be made to organise, manufacture and distribution of balanced feed to the beneficiaries.

The Director of Animal Husbandry had accordingly submitted proposals for the implementation of the crossbred calf rearing, poultry, Piggery and Sheep production schemes in 12 districts, Government sanctioned the implementation of crossbred calf rearing, poultry, piggery and sheep productions programmes for Small/Marginal Farmers and Agricultural Labourers in 13 projects, covering the following 12 districts:

<i>Name of the District</i>	<i>Project.</i>	
1. Nizamabad ..	Crossbred calf rearing.	
2. Hyderabad ..	Crossbred calf rearing.	
3. Mahaboobnagar.	Sheep rearing.	
4. Nalgonda ..	Poultry production	
5. Warangal ..	Poultry production	
6. Guntur ..	Pig rearing.	
7. Krishna ..	Pig rearing.	
8. Visakhapatnam	Crossbred calf rearing and pig rearing.	151
9. Chittoor ..	Poultry production.	
10. Cuddapah	Sheep rearing.	
11. Kurnool ..	Crossbred calf rearing.	152
12. Anantapur ..	Sheep rearing.	153

However on a further suggestion of Director of Animal Husbandry actual sanction has been modified as follows:

Name of the District.	Project.
1. Nalgonda ..	.. Crossbred calf rearing
2. Hyderabad ..	.. Crossbred calf rearing
3. Chittoor ..	.. Crossbred calf rearing
4. Visakhapatnam ..	.. Crossbred calf rearing and pig rearing
5. Mahaboobnagar ..	.. Sheep rearing
6. Cuddapah ..	.. Sheep rearing
7. Anantapur ..	.. Sheep rearing
8. Nizamabad ..	.. Poultry production
9. Warangal ..	.. Poultry production
10. Kurnool ..	.. Poultry production
11. Guntur ..	.. Pig rearing
12. Krishna ..	.. Pig rearing

The projects are to be implemented through the Project Officers in respect of these schemes with the assistance of Project Officers of Small Farmers Development Agencies Project Administrative of D.P.A.P. and District Collectors of Krishna and Guntur.

The following staff was appointed for each of the 12 Projects in the case of Visakhapatnam to which one more Assistant Project Officer is also sanctioned since Piggery Programme is also engaged in the District.

1. Project Officer (Regional Assistant Director Cadre).	Rs. 900—1,450	1
2. Assistant Project Officer (Veterinary Assistant Surgeon rank).	Rs. 530—1,050	
3. Field Assistants	.. Rs. 180—350	10
4. Office Superintendent	.. Rs. 410—750	1
5. U.D.C.	.. Rs. 310—360	1
6. L.D.C./Typist	.. Rs. 250—430 + Spl. pay.	1
7. Stenographer	.. Rs. 250—430 + Spl. pay.	1
8. Attendant	.. Rs. 165—250	1
9. Driver	.. Rs. 240—420	1

The following staff was sanctioned for the Special Project Cell at Headquarters:

1. Deputy Directors	.. 2	Rs. 1,100—1,650
2. Superintendent	.. 1	Rs. 430—800
3. U.D.cs.	.. 2	Rs. 310—560
4. Stenographers	.. 2	Rs. 250—430+spl. pay
5. Typist	.. 1	Rs. 250—430+Spl. pay
6. Attender (Office)	.. 1	Rs. 165—250

Apart from the above staff the Government of India have also communicated their approval to the appointment of the following additional posts for the special cell.

1. Joint Director	.. 1	Rs. 1,300—1,800
2. Deputy Director (Fodder)	.. 1	Rs. 1,100—1,600
3. Credit Planning Officer	.. 1	Rs. 900—1,200
4. Accounts Officer (Ministerial staff).	1	Rs. 600—1,100

The sanction of additional staff referred to above is under the consideration of Government.

The Government of India sanctioned a sum of Rs. 3.00 lakhs for implementation of the crossbred calf rearing and 6.00 lakhs for implementation of Poultry, Piggery and Sheep Production Programme Small Farmer/Marginal Farmers and Agricultural Labourers in selected district during the year 1975-76. Out of the said amount of Rs.60,000 was sanctioned to the special project cell at Directorate level. Rs. 60,000 for each of the Project of crossbred calf subsidy programme and Rs. 66,667 for each of the Sheep, Poultry and Piggery Schemes. The expenditure on the special project cell will be met by the Centre and State Government on 50 : 50 basis.

The Director of Animal Husbandry has stated that the expenditure during 1975-76 i.e. up to 31st March, 1976 under "310 Animal

Husbandry is as follows and no other programmes were sanctioned outside the Special Project Cell in the Directorate during 1975-76.

	Rs. Ps.
1. Pay of Officers	537-95
2. Pay of Establishment	2,832.50
3. D.A.	1,191.87
4. Other allowances	629.23
	— — — —
Total :	5,191.55
	— — — —

The expenditure on the implementation of Poultry, Piggery and Sheep Production Programme will be borne entirely by the Government of India. The expenditure on the crossbred calf rearing schemes shall be met by the Centre and State on the 2 : 1 ratio.

The projects are proposed to be extended to the following 6 more districts in the State during the year 1976-77.

Srikakulam—Sheep.
East Godavari—Poultry.
Khammam—Crossbred calf rearing.
Nellore—Sheep.
Karimnagar—Poultry.
Medak—Sheep.

The Government of India have been addressed for sanction of the schemes in the six more districts during the year 1976-77. Their reply is awaited.

The Government of India have conveyed their approval to the incurring of an expenditure not exceeding Rs. 127.64 lakhs for taking up crossbred heifers (calf) and Rs. 219.21 lakhs for taking up Poultry, Piggery and Sheep Production Programmes during the year 1976-77, 1977-78 and 1978-79. Accordingly orders were issued by Government for continuance of the programmes during 1976-77 in G.O. Ms. No. 147, F. & R.D., dated 26th February, 1977.

re : Regularisation of the services of the temporary staff working in Secretariats and Directorates etc., from 1975.

The main features of the scheme are as follows:

Subsidies will be provided to the eligible farmers and agricultural labourers for rearing crossbred calves and towards inputs to take up units of sheep, poultry and pigs.

MATTERS UNDER RULE 329 :

re : (1) Regularisation of the Services of the Temporary staff working in Secretariats and Directorates etc., from 1975.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :- అధ్యక్షా, తాత్కాలిక పుద్యోగులు చాలా మంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం క్రింద పని చేస్తున్నారు. సెక్రటేరియట్ లో, డైరెక్టరేట్ లో కార్యోచేపనులలో పని చేస్తున్నారు. 1973 నుండి 76 వరకు తాత్కాలిక పుద్యోగులకు రెండు క్వాలిఫయింగ్ టెస్ట్స్ పెట్టి వారి సర్వీస్ ను రెగ్యులరైజ్ చేశారు. 76 నుండి 78 వరకు అంతే సవత్సరాలు సర్వీసు కమీషను పరీక్షలు నిర్వహించనందువల్ల యీ యిబ్బంది ఏర్పడింది. అందువల్ల, యీ పుద్యోగులు పొరపాటు చేయలేదు 78 నుండి 78 వరకు జిల్లాలలో కలెక్టర్లు నియామకం చేసి జిల్లా స్థాయిలో అట్లాంటి పుద్యోగం సర్వీసును రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరిగింది. 1974 వరకు కూడా ఖాళీలు ఖరీదేయకూడదనే బ్యాన్ వుంది. 1974 లో ఖరీదేయబడినటువంటివారు 1976లో స్పెషల్ క్వాలిఫయింగ్ టెస్ట్ కు పోయి డిస్టిక్టుల సర్వీసును రెగ్యులరైజ్ చేసుకోగలిగారు. ఇవతల ఎపాయింట్మెంట్ అయినవారి సర్వీసు రెగ్యులరైజ్ గాకుండా యిబ్బంది ఏడుతున్నారు. అందుచేత వయస్సుతో నిమిత్తం లేకుండా ప్రస్తుతం స్పెషల్ క్వాలిఫయింగ్ టెస్ట్ పెట్టి వారి సర్వీసును రెగ్యులరైజ్ చేస్తే మంచిగా వుంటుందని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను దాని వైసే మంచి ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :- అధ్యక్షా. మూడు వేలకుపైగా తాత్కాలిక పుద్యోగులు వున్నారు. ఎక్కడో ఎవరికో పని చేసేవారు కాదు, ప్రభుత్వానికి పని చేసినటువంటివారు. అది వారు చేసిన పాపం కాదు. ప్రభుత్వం అవసరము గురించి వారిని పనిలో పెట్టుకుంటూ తాత్కాలిక పుద్యోగులుగా నిర్దేశించింది. కనుక కొంత కాలము తాత్కాలికంగా పని చేయించుకున్న మీదట యిప్పుడు వారిని తీసివేసి సర్వీసు కమీషను పరీక్ష పాసు అయిన మరొక జేచ్ ను పెడుతామంటే ఏ సూత్రప్రకారము చూచినా న్యాయం గాదు నిజానికి ప్రభుత్వం ఒక అదర్బప్రాయమైన ఎంప్లాయర్ గా వుండవలసిందిపోయి తమ అవసరాలు తీరేంతవరకు పెట్టుకునే వ్యాపారిలాగా అయితే ఎట్లా? మూడు వేల మందిలో పెద్ద జేసుకున్నవారు వున్నారు, చాలా కాలంగా పని చేస్తున్నవారున్నారు. అనేక పరిస్థితులలోనుండి వచ్చినవారున్నారు, వారిని దిక్కులేనివారి క్రింద చేస్తాం. త్రాసి పారవేస్తామంటే చాలా ఘోరం. అక్రిమం అందుచేత అది చేయకూడదు. చాలా ఔక్సికాలిటీ వుంటాయి, సర్వీసు కమీషను పరీక్ష పాసు అయినవారికి ప్రయారిటీయూ లేకపోతే మరొక రక మైనటువంటివారికి ప్రయారిటీయూ లేక సమస్యల గురించి పోవడానికి లేదు. అదనంగా ఎక్కువ మందిని ప్రభుత్వం పనిలో

పెట్టుకోవలసి వుంటుంది. ఒక మనిషి చేత యిక్కరినని చేయిస్తున్నారు, రాజీయ అభిమానం పున్నవానికి యిట్టం వచ్చిపట్టు వ్యవహారం చేస్తున్నారు, రోజు మీద పెడవేస్తామంటే సబబు గాదు, వరికే ప్రధానమైతే పెప్పర్ క్యాలిఫ్రేషన్ మూడు పెట్టండి. మేము చేకూర్చాము ముందు మీకు సర్టిఫికేట్లు, మమ్ములను తీసుకోండి అని మూడు వేల మంది పదిగిరి సబబు అయి కోరిక, ఎప్పుడో ఏదో అగ్రిమెంట్లు చేస్తున్నారు చేరినవలసినది కాదు. పాత కాలపు విధానాలు వనికి రావు అని మారిన రాజీయ పరిస్థితుల దృష్ట్యా వారిని త్రోసివేయడం మంచిది కాదని వినయపూర్వంగా చెప్పవలసి వుంటుంది. వారిని తీసి వేయకూడదని కోరుతున్నాను

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— అధ్యక్షా, రూల్స్ ప్రకారము, యిన్ విట్నెస్ ది లైన్స్ మాస్తే ముఖ్యమంత్రిగారి ప్లేటు మెంటు—రెండుసార్లు అవకాశం యిచ్చాను. అదే పనిగా యిచ్చుకంటూ పోతే లాభము లేని ములో ఒకసారి చెప్పారు. వారందరినీ హ్యూమనిటేరియన్ గ్రౌండుమీద కన్సిడర్ చేయాలి. హ్యూమనిటేరియన్ కన్సిడరేషను కావాలి సెప్టెంబర్ క్వాలిఫైయింగు లెట్టు అసెటటువంటిది రెండు సార్లు ఇచ్చిన తరువాత రివ సారి కూడా ఇవ్వడం న్యాయం. ఇదే విషయంలో జిల్లాలో రిక్రూట్ అయినవారిని కలెక్టర్లు రెగ్యులరైజు చేసారు. జిల్లాలో ఇచ్చినటువంటి అవకాశం ఈ టైప్ సిటీస్లో కూడా ఇవ్వడం న్యాయం.

9-50 a.m.

శ్రీ జె. వెంకటరావు:— టైప్ సిటీస్లో కూడా రెండు సార్లు థాపు ఇచ్చాము. రివ సారి ఇస్తే 4వ సారి అంటారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— రివ సారి ఇవ్వండి. ఇది వార్షికపాటి అడగము. ఇప్పుడు మూడు వేలమంది కాత్కాలికోడోగులు బజారులోకి వచ్చే దుస్థితి ఏర్పడింది. అందుచేత ఆ మూడు వేలమందికి పెప్పర్ క్యాలిఫ్రేషన్ లెట్టు పెట్టమని అడుగుతున్నాము వీరిని రిక్రూట్ చేసుకున్నప్పుడు కూడా ఎవరి ఇష్టం ప్రకారం వారిని రిక్రూట్ చేసుకోలేదు. అందునీ ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సలెన్సినుంచి తీసుకున్నారు, ఒక ఉద్యోగానికి నలుగురు పేర్లు ఎంప్లాయిమెంటు నుంచి తెప్పించి పాడ్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంటు లెట్టు పెట్టి, తరువాత కలెక్టర్ ఎగ్జామినేషను కూడా పెట్టి తీసుకున్నారు. మన లెజిస్లేచర్ ప్రెజుంటేరియస్లో కూడా అదే టైప్ ఆఫ్ ఎగ్జామినేషన్ కండక్టుచేయడం జరిగింది. అప్పుడో పర్మిషు కమీషను అరుగలేదు వారు చేసిన విషయమును జీతం ఇచ్చినా ఇది జీతక సమవ్య కనుక వీరిని హ్యూమనిటేరియన్ గ్రౌండుమీద తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మన ప్రభుత్వంవారు మంచి విధియాల తీసుకుంటున్నారు. కనుక ఈ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ఒక మంచి విధియం తీసుకొని ఈ మూడు వేలమంది కాత్కాలికోడోగులు బజారులో నడకుండా చేసి పెప్పర్ క్యాలిఫ్రేషన్ లెట్టు పెడతామనే ప్లేటుమెంటు ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

(శ్రీ) ఇ. ఆయ్యప్ప రెడ్డి :—అదృష్టా, శ్రీ శ్రీరాములుగారు అన్ని విషయాలు వివరిస్తారు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి ఒక్క విషయం మాత్రం తీసుకొని వస్తాను. కర్నూలు జిల్లాలో 10 సంవత్సరాల నుంచి 5 సంవత్సరాలనుంచి వని ఉన్నప్పటికీ తెలంగాణ ఉద్యోగులను కలెక్టర్లు తీసివేయడవల్ల చాలామంది కుటుంబాలు వాపోతున్నాయి. ఆ విషయం రెవ్యూ చేసి కలెక్టరు నుంచి రిపోర్టు పెప్పించుకొని ఆ తెలంగాణ ఉద్యోగులకు న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri A. Sriramulu.—Sir, this is an extremely delicate and difficult problem concerning the future of nearly 3,000 youngsters of Hyderabad City some of whom have become overaged. The Government has shown

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—రీ సంవత్సరాలు ఎగ్జంప్షను ఇచ్చాము. 81 డిసెంబరు వరకు ఎగ్జంప్షన్లు చేపడుతున్నామని అప్పయిర్ కావడానికికూడా అవకాశం ఇచ్చాము.

Sri A. Sriramulu.—I am trying to explain the problem. I have no quarrel with the Government. Government has shown a great deal of understanding and sympathy towards this problem. I have absolutely nothing to comment on this. But the problem has arisen on account of some peculiar conditions in Hyderabad. From 1970 to 1975 there was a ban on recruitment. Nobody could be recruited. One was on account of the Backward Class/Commission and the other was on account of localisation of cadres. These two points have come into the way for recruitment and that is why no recruitment was done. In 1975, Government relaxed these conditions and allowed recruitment. There were not so many vacancies. Heads of Departments calls names from the Employment Exchange. They were tested by them and they were appointed on a temporary basis because there is a rule in our Statute book for temporary appointments. Like this, when the Govt. agree to hold a special qualifying test, who had put in 2 years of service on 1-1-1976 are only eligible to sit for the qualifying test. This particular thing became very difficult. Because no recruitment was done in the earlier years except a handful of persons, no vacancy was filled up. This concession which the Government wants to extend to the temporary employees is illusory because 700 employees became eligible to sit for this test. Nearly 3,000 were left out because most of the employees (3,000) were appointed subsequent to December, 1974 and during 1975. By First January, 1976, they have put in only one year service, 12 years service and 10 months service. This condition of service having put in 2 years of service would not be fulfilled by majority of the employees. The very good intentions of the Government are

Regularisation of the services of the temporary staff working in secretariat and Directorates etc., from 1975.

got defeated because of the particular Special Qualifying Test. There is no phenomenon that there was no recruitment. When I argued this case previously with some of the officials of the Government, they said that they entirely agree with the reasonableness of the case of the employees. There is terrible unemployment in the State. Fresh Graduates and Post Graduates are getting frustrated. Unless we give them some opportunity how are we solving this problem? That the question which Government should examine.

While I appreciate the genuineness and anxiety on the part of the Government official, what is that we are doing? We are trying to throw-out 3,000 persons and recruit 3,000 more from the market. Even Government's view point, persons who have put in nearly 3 years, 2½ years, they are any day much better than raw-recruits drawing from the market. Even from commercial aspect and even from employers aspect, we should not loose the services of persons who have got experience. It means we have spent a lot of money to train these people. These people become available to some employers. Even from that aspect, it is not good. That is why, I request the Chief Minister to consider and not to simply read out the note prepared by the General Administration Department. I am now directly appealing him because he has already shown a great deal of understanding in regard to the problem of temporary employees whether any opportunity can be given to them so that this problem can be solved once and for all. We shall not raise it. We give instructions that no temporary appointment should be made hereafter. You will have to punish the officials who make temporary appointments. Atleast once for all, shall we resolve it as it stands on First January, 1977? This is my request with the Chief Minister.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఈవేళ ఆవెంప్లాయిమెంటు ఎంతో పెరిగిపోతున్నది. మీకు అవసరమైనప్పుడు ఆ ఉద్యోగులను వేరుకున్నాకు. ఇప్పుడు 10, 5 సంవత్సరాలు సర్వీసు చేసిన తరువాత మీకు అవసరం లేదని తీసి పారవేయడం అవ్యాయం. బి, 4 సంవత్సరాల సర్వీసు చేసినవారు బాదాన్తు తి వేలమంది ఉన్నారు. ఇప్పుడు వారిని తీసి వేస్తే వారి గతి ఏమి కావాలి? మీ గవర్నమెంటు ప్రతి రోజు వస్తువుల ధరలను పెంచి వేస్తున్నది. అటువంటి పరిస్థితులలో వారు ఎలాగ జీవించగలరు? శ్రీ శ్రీరాములుగారు అన్ని పాంయిట్సు చెప్పారు. కనుక వారందరినీ రెగ్యులరైజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఇంతకుముందు ముఖ్యమంత్రిగారు కాకాకా తి ఉద్యోగుల సర్వీసును రెగ్యులరైజ్ చేయటకు చాలా జాగ్రత్తగా చేశారు. ఆ సమయంలో సర్వీసు క మీ పనుతో వాగ్వివాదము కూడా లేకారు.

జిల్లాలో ఆ సమస్య లేకుండా పోయింది. వారందరినీ ఇంటర్వ్యూ చేసి తీసుకున్నారు. ఒక్కడే అది జరుగలేదు. శ్రీ శ్రీ రాములుగారు అన్ని విషయాలు చెప్పారు. వీరం రిని కూడా అబ్జర్వ్ చేస్తే ఇక సమస్య ఉండదు. కనుక ఈ 8 వేలమందికి స్పెషల్ క్వాలిఫైయింగు టెస్టు కంక్షట్ట చేస్తామనే ప్లేట్ మెంటును ముఖ్యమంత్రిగారు చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ జె. వె. గళరావు :— శ్రీ వెంకటరత్నంగారు చెప్పినదంతా కరకుకాదు, కొంత కరకు, శ్రీ అయ్య పు రెడ్డి గారు చెప్పినది నిజం. జిల్లాలో కూడా అందరికీ దొరకలేదు. ఈ సమస్య శ్రీ శ్రీ రాములుగారికి తెలుసు, లాస్ట్ డెవనులో శ్రీ వి. కె. రావుగారి ఫోల్ ఆఫ్ సెన్సును అడ్మిట్ చేశారు. అప్పుడు నేను ప్లేట్ మెంటు చేశాను. 11.00 a. m. 1973-74 నుంచి ముఖ్యమంత్రి దానివల్ల రిక్రూట్ మెంటు 74 దాకా ఆగిపోయిన మాట నిజమే. పబ్లిక్ సెలక్షన్ కమిషన్ గ్రూపుండ్లు మీద శ్రీ రాములుగారు మొదలైన వారు చెప్పినప్పుడు 1974 నుంచి రిలాక్సు చేసి స్పెషల్ క్వాలిఫైయింగు టెస్టు పెట్టడం జరిగింది. ఒకసారి పెట్టమని అడిగారు. ఒక్కసారి పెట్టి రిక్రూటు చేశాము. కానీ ఇది కన్టీనూయస్ ప్రొసెస్. మళ్ళీ రెండవసారి పెట్టమన్నప్పుడు పి. ఎస్. సి. వాళ్లు అబ్జెక్షన్లు పెట్టారు, ఇది పెట్టడానికి వీలు లేదని. కాంటింటిన్ టెస్టింగు మిషన్ కు 80 వల అప్లికేషన్లు వచ్చాయి అన్ని అప్లికేషన్లు వచ్చిన తరువాత రెండు, మూడు వేలమందికి స్పెషల్ క్వాలిఫైయింగ్ టెస్టు ఎలా పెట్టమంటారు అని వాళ్లు అడుగుతే నేను ఎంతవరకూ వెళ్లానంటే పి. ఎస్. సి. ని కంట్రా చేస్తాను అంటేగాని వాళ్లు వచ్చుకోలేదు. అక్కడికి వాళ్లను వచ్చించి స్పెషల్ క్వాలిఫైయింగ్ టెస్టు పెట్టాము. ఇంకా రిజల్టు రాలేదు. అక్కడ కూడా మిగిలిపోయిన వాళ్లకు ఛాన్సు ఇవ్వడానికి ఏజ్ బార్ తీసేసి, 6 సంవత్సరాలు వాళ్లకు ఎగ్జిజ్ట్ ఇచ్చి వాళ్ళు 1977 డిసెంబరు 31 లోపల ఇంకో టెస్టుకు కూర్చోడానికి అవకాశం ఇచ్చాము ఇంతవరకూ ఎఫ్.ఎం.ఎల్. మెంటులో స్టిక్కుగా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్లు అమలు కాలేదు, ఈ 14 శాతం ఎస్. సి. లకు 4 శాతం ఎస్. టి. లకు, 24 శాతం బి. సి. లకు ఉన్న రిజర్వేషన్ అమలు కాలేదు. ఇప్పుడు అది స్టిక్కుగా అమలు జరగడంవల్ల కొంతమందికి బయటకు వెళ్లిపోక తప్పలేదు. ఉన్నటువంటి ఫ్యాక్టు అది. ప్రభుత్వానికి సానుభూతి లేదనేది కాదు రూల్స్ కు వ్యతిరేకంగా వెళ్లము. వీళ్లంతా బయటపడవలసిన పని లేదు. రేపు పి.ఎస్. సి. లో కూర్చుంటే వీళ్లంతా కూడా సెలక్టు అయ్యే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల మూడవసారి పెట్టేటటువంటి సమస్య లేదు.

శ్రీ ఎన్. జై పాల్ రెడ్డి :— ఇప్పుడు ఒక విషయం ఆలోచించాలి. ఏజ్ బార్ అన్న సమస్య కాకుండా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ ఛేంజిలలో వీళ్లకు సీనియారిటీ పోతుంది. ఇంకో అరేళ్ళున్నా కూడా వీళ్లకు తిరిగి కాల్పు రావు.

శ్రీ జె. వె. గళరావు :— సీనియారిటీ అక్కరలేదు. వాళ్లు జై రట్టుగా పి.ఎస్. సి.కి అప్లయ చేసుకోవాలి.

(శ్రీ) ఎస్. జై పాల్ రెడ్డి:— ముఖ్యమంత్రిగారు రిజిస్ట్రేషన్ అని ఒక సమస్య చెప్పారు. విజ్ఞాపనల్ని ఒక్కసారి తీసుకుంటే రిజిస్ట్రేషన్ సమస్య ఉంటుంది. రేపు నచ్చే వేకెన్సిన్ అన్నీ కూడా ఈ రిజిస్ట్రేషన్ కావం పుల్ ఫీల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వారి కొరకే పెట్టవచ్చు. ఆ రకంగా సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది కాబట్టి విరికి మరోసారి చెప్పి పెట్టడం కాగుంటుంది.

(శ్రీ) ఎ. శ్రీరాములు:—వాళ్ళు 1977 డిసెంబరులో మరో పరిశోధకు కూర్చోవచ్చును అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. అలాంటి అవకాశం ఉందని ఎందుకంటే ఒక నెల లోపల పి. ఎన్. సి. నెలకైతే కేంద్రీయ లిస్టు వర్గిడ్ అవుతుంది. ఆ లిస్టు వచ్చిందంటే వాళ్ళను ఊర్లు చేస్తారు. సర్టిఫైడ్ కమిషన్ అత్యధికాలను వేస్తారు. అందుచేత ముఖ్యమంత్రిగారు మరోసారి అలోచించి ఎగ్జామిన్ చేసి, పోల్స్ చేయాలి.

(శ్రీ) జె. వెంకటరావు:—నేను అవుట్ ఆఫ్ ది వే, అవుట్ ఆఫ్ ది రూల్స్ వెళ్ళి కూడా పోల్స్ చేశాను.

(శ్రీ) ఎ. శ్రీరాములు:—మరొక్కసారి లాస్టు ఛాన్సుగా అవుట్ ఆఫ్ ది వే వెళ్ళి అయినా పోల్స్ చేయండి.

(2) re; Alleged Torture of Sri T. Narasimha Rao of Inture Village by the Police.

(శ్రీ) ఎస్. వెంకటరత్నం:—అధ్యక్షా, 21-5-76 వ తేదీ టి. నరసింహారావు అనే అతణ్ణి ఇంటూరులో తనకు డబ్బు ఇవ్వలేదు అనే ఉద్దేశంతో దారుణంగా హింసించారు. అతడి కుడి చెయ్యి విరిగి పోయింది. అతడు గుంటూరు ఆస్పత్రికి వెళ్ళి ఎక్స్రే తీయించుకొని, ఆ ఎక్స్రే, కట్లతో సహా ఇక్కడికి వచ్చి, ఈ సభ్యులందరికీ కూడా ఆయన మనవి చేసుకొన్నాడు. ఈ సంగతి తెలిసి అక్కడ అతని కావమరిదిని తీసుకువెళ్ళి, తెనాలి రైల్వే పోలీసు స్టేషనులో కస్టడీలో ఉంచారు. మాకు ఎక్స్రే లేదు చూపించాడు. ఫేకరు అయింది. కాలంలో ఎంతో మార్పు వస్తున్నా ఈ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లతో మార్పు రావడం లేదు. దీని మీద ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri J. Vengala Rao:—Sir, Sri T. Narasimha Rao is originally a resident of Thimmasamudram of Chirala Taluk and Kammar by caste. He is addicted to commit petty offences from his childhood and therefore became a notorious criminal with number of previous convictions. He came to Intur village two years back and is living with a Mahli lady who is the sister of K.D. Petla Anjaneyulu a close associate of T. Narasimha Rao and committing crimes. He terrifies and threatens villagers at Intur and demands rowdy mamools. T. Narasimha Rao always picks up quarrels with every person who interferes in his activities. Sri T. Narasimha Rao is a D.C. of Prakasam District. Since he is a notorious criminal and staunch rowdy element, the possibility of his having sustained fracture during quarrels with other persons cannot be ruled

out. The Sub-Inspector did not take the brother-in-law of Narasimha Rao into custody.

The S.D.M., Tenali visited Intur, enquired into the matter and recorded statements from Sarvasri T. Narasimha Rao, Kommineni, Subba Rao, Motupalli Nagendra Rao, village officers and the S.I. Tsundur. According to the report of the S.D.M., T. Narasimha Rao was taken to the police station from Intur on the morning of 21-5-1977 by the S.I. of Police. It is reported that no evidence is forth coming to prove the allegation that he was beaten at Manchalla cross roads denied knowledge of the incident. Kommineni Subba Rao cited as witness by T. Narasimha Rao stated that he saw police taking Narasimha Rao in a lorry some a week back in the morning from Intur village and saw him later in the police station. Sri K. Subba Rao denied having seen police beating Narasimha Rao. The S.D.M. has also reported that nobody in the village is sympathetic towards T. Narasimha Rao. He and his brother-in-law are reported to have earned bad name as unlawful elements in the village, and that the allegation of T. Narasimha Rao that he was beaten by police has to be viewed with great suspicion.

As no independent oral evidence is available, the Sub-Divisional Magistrate has been directed to conduct further enquiry into the incident.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఎవిడెన్సు లేదు అన్నారు. పోలీసు స్టేషనులో లాకప్ లో కొట్టేదానికి ఎప్పుడూ ఎవిడెన్సు ఉండదు. ఇకను మర్నాడు గుంటూరు జనరల్ ఆస్పత్రికి వెళ్ళినప్పుడు ఆ చీటిలో కూడా వ్రాసారు బీచెన్ తై పోలీసు ఆని అదే ఎవిడెన్సు.

శ్రీ తె. చెంగళరావు :—సజ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటును ఫర్మర్ ఎంక్వయిరి చేయమన్నాము. ఏదన్నా ఉంటే మీరు వారికి చెప్పుచ్చు. రిపోర్టు వస్తే ఏక్స్ ప్లైన్ చేసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—పోలీసులకు ఒక రకమైన ఎడ్యుయిస్ గానీ, ఇన్ ఫ్లెక్స్ గానీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తే జాగుంటుందని నా కోరిక.

శ్రీ తె. చెంగళరావు :—వాళ్ళను మేము కొట్టమని ఎక్కడన్నా చెప్పామా ఏమిటి ?

(3) re: Struggle for grant of Pattas to those who are occupying the lands. and landless Poor, in Khammam Dist.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలో సేద్యం చేసుకుంటున్న భూముల మంచి ఇవిట్టు చేయకూడదని, వాటికి పట్టాలు ఇవ్వాలని ఒక న్యాయగ్రహం ప్రారంభించారు. ఇప్పటికి 12 వందల మంది అరెస్టు అయ్యారు. రి వందల మందికి శిక్షలు పడి తైళ్ళలో ఉన్నారు. ఈ భూములు ఎలాంటివంటే ఒకటి రెండు ఉదహరణలు ఇస్తాను. ఇదివరకు ఖమ్మం జిల్లాలో మధిర తాలూకాలో 81 గ్రామాలలో గ్రామ సామూహిక భూములు ఉన్నాయి

నిజాం కాలంలో వాటిని సామూహిక ఉపయోగాలకు ఉపయోగించాలని చెబుతూ కొంతమంది భూ స్వాములకు పట్టాలు ఇచ్చాడు. వీళ్ళు పేరుతో డబ్బులు వరిచారు. వాళ్ళు వాటిని గ్రామసామూహిక ఉపయోగానికి ఉపయోగించకుండా స్వంతానికి ఉపయోగించుకుంటున్నారు. సిరిసిల్లంలాంటి చోట్ల అమ్ముకోడం కూడా మొదలు పెట్టారు ప్రతాపరెడ్డి అనే అయన దీనిమీద కోర్టువరకు వెళ్ళాడు. చివరకు కలెక్టరు దానిని ఒకసారి స్వాధీనం చేసుకొని 1970 లో ఆ స్వాధీనం చేసుకున్న భూములు పేదలకు కోవరేటిన్ స్టాపెటీ పెట్టి, వాళ్ళకు దబ్బులువరిచి సేద్యం చేసుకోమన్నారు అక్కడి పేద హరిజనులను మొదలైన వారిని ప్రతాపరెడ్డి ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళాడు. మొదట ప్రాజెక్టు పై యిచ్చింది. ప్రతాపరెడ్డి ఆ ప్రాజెక్టు ఇది ఆక్రమమని చెప్పి, అతను సేద్యం చేసుకోదాని' వీలులేదని, పేదలకు ఇవ్వమని తీర్పు ఇచ్చింది. ఆ సై వెకేషన్ కూడా జరిగింది. ఇప్పుడు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారికి కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే పంచిపెట్టుమని చెప్పేటట్లయితే ఆ పేదలకు, హరిజనులకు ఆ భూములు దక్కుతాయి. అదే రకంగా మల్లెపల్లి, చింతకుట్ల గ్రామాల్లో ఖమ్మం తాలూకాలో 8 వేల ఎకరాల పొలం ఉంది. 250 ఎకరాలు ఇవివరకే ఫారెస్టునుంచి డిస్ రిజర్వు చేశారు. 18 వందల ఎకరాలు సేద్యంలో ఉంది. అది అక్కడి ఉన్న పేద ప్రజలు హరిజనులు గాని, లంబాడీలు గాని వారి స్వాధీనంలో ఉంది. దానిమంచి ఇంట్లు చేయవలసివచ్చింది. ఇదివరకే అది పనికి రానిదే చెప్పి డిస్ రిజర్వు చేసిన 250 ఎకరాలు ఉంది దాని ప్రకారం అది ఇది కలిపి చేస్తున్నారు. అక్కడ నుంచి వాళ్ళను ఇవిట్ల చేయకుండా చూడమని కోరుతున్నాను. అదే రకంగా మల్లెపల్లిలో ఫారెస్టు ఏరియా ఉంది. కొద్దిగా చెట్లు ఉన్నాయి. వెనుక ఎప్పుడో కొట్టివేసి 80 నుంచి సేద్యం చేసుకుంటున్నారు అక్కడ ఒక తెరువు తవ్వించి తెరువు అని ఓరుగంటి కాలం వాటిని ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా డబ్బు ఇచ్చి దానిని మరమ్మత్తు చేయవలసివచ్చింది. అది నుంచి మాగాణి భూములు. సేద్యం చేయవలసివచ్చింది కాగా వండుతుంది. ఫారెస్టు రిజర్వు చేసుకోవాలంటే అతనిని రేదు. ఇంకా డెవలప్ అయ్యేదోట డబ్బు ఇచ్చివెట్టి ఫారెస్టు డెవలప్ చేయవలసింది. ఫస్ట్ క్లాసున సేద్యం అయ్యే అదే ఉపయోగం పెట్టుకోవడానికి వచ్చేవునుంచి కూడా ఉపయోగపడే అవకాశం ఉంది. అదేవల ప్రాధాన్యము కూడా అక్కడ లేదు తరువాత చే కూరి చిదమూరి తెరువును గవర్నమెంటు రిపేరు చేయడం జరిగింది మరమ్మత్తులు కూడా చేయాలి చాలా రోజులు అయింది. దాని నీరు మాత్రం ఉపయోగపడడం లేదు. అక్కడ ఒక 100 ఎకరాలలో 1970 నుంచి ఈ వీటితో వంటలు వండి, దానిని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వారిని భాగీ చేయించడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారని ప్రభుత్వం దీనిని అవడం మంచిదని చేసు ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పితున్నాను. అలాగే ఈ ఉప్పు కాళి ఫారెస్టు భూమి ఉంది. అక్కడ చాలావూరి కొంత భాగము డిఫారెస్టు చేశారు 1970 నుంచి భూమి లేని వారు, గిరిజన కుటుంబాలు, ఇతరులు సేద్యం చేసుకుంటున్నారు. దానితోంచి కూడా రిజర్వు ఫారెస్టునుంచి డిఫారెస్టు చేయాలని

19-10 a.m.

రికమండేషను వచ్చింది కాని దానిని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు హాండ్‌వరు చేసుకోవడం లేదు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు అంగీకరించింది. వెంటనే రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు స్వాధీనము చేసుకొనబోవడం వల్ల కట్టాలు ఇవ్వడానికి వీలు కాకుండా పోయింది. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు ఖాళీ చేయిస్తున్నారు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు స్వాధీనం చేసుకోమన్నారు కాని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు స్వాధీనం చేసుకోవడం లేదు. వినోభానగర్ గ్రామంలో 500 ఎకరాలు ఇదివరకటినుంచి సేద్యములో ఉన్నది. అది ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. అది అక్కడి గిరిజను కుటుంబాలకు ఇవ్వాలని వేసుమనని చేస్తున్నాను. అక్కడ ఇళ్ల, వూలు కూడా ఉన్నాయి బంజరు భూములు కూడా ఉన్నాయి. భద్రాచలం తాలూకా లక్ష్మీపురం గ్రామ లో 800 ఎకరాలు, కొత్తగూడెం తాలూకా గరిజ్ పేట గ్రామంలో 100 ఎకరాలు ఉన్నవి. ఇవి అన్నీ కూడా 1970 నుంచి వ్యవసాయంలో ఉన్నాయి. వీటిని గిరిజనులు చేసుకుంటున్నారు. వారిని ఈ భూముల నుంచి ఖాళీ చేయించకుండా ప్రత్యేకంగా పర్యవేక్షణ చేయాలని వేసుకోరుతున్నాను. వెంటనే ఎట్టాలు కూడా ఇవ్వమని కోరుతున్నాను. రేపాక ఫారెస్టు బంజరు కూడా అలాంటిదే. అక్కడ 150 ఎకరాలు ఉన్నది. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది కృష్ణాజిల్లా ఊటుకూరు గ్రామంలో 100 ఎకరాలు ఇంకవరకు భూస్వాములు ఆక్రమణలో ఉన్నది. లోకల్ రెవిన్యూ అధికారులు విరిచేత ఖాళీ చేయించి పేదవర్గాల ప్రజలకు దీనిని స్వాధీనము చేయడానికి పర్యవేక్షణ ఉండగా వారు ప్రాజెక్టులో సై తీసుకురావడానికి పర్యవేక్షణ జరిగింది. తరువాత కోర్టువారు కూడా వెకేట్ చేశారు. మరల గవర్నమెంటు స్టే ఆర్డరులు ఇచ్చింది. ఎందుకు ఇచ్చారో తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలన చేయాలి రెవిన్యూ అధికారులు మాత్రము భూస్వాములను తొలగించి పేదవారికి ఇవ్వాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం నే ఎందుకు ఇచ్చిందో తెలియదు. దీనిని పరిశీలించాలి. ఇల్లిగల్ అక్యూపేట్ను వెంటనే తొలగించి భూమిలేని వారికి దీనిని ఇవ్వాలి. ఇవి అన్నీ చెప్పాలంటే బర్నింగు ఆశూలు, చాలా బంజరు భూములు ఉన్నాయి. గ్రామ సామూహిక భూములు ఉన్నాయి. అదేరకంగా రెవిన్యూ పోరంబోకులు ఉన్నాయి. ఈ భూములు అన్నీ పంజకం రకగాలి. అడవి అక్కడ ఉపయోగపడదు అన్నది సమస్య కాదు. ఇవి అన్నీ కూడా చెట్టూ, మొక్క పమీలేని ప్రాంతాలు ఇండివిడ్యుయల్ గా మెమరాండములు ఇస్తాము. కాబినెట్ లో ఒక డెసిషను తీసుకొని ఆ రకంగా మేలు కలిగించాలి. ఇప్పుడుమాత్రం ఈ భూములనుంచి ఎవరిని ఖాళీ చేయించవద్దు. తరువాత అరెస్టులు చేస్తున్నారు. ఇకపోతే మేము సత్యాగ్రహము చేస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు అరెస్టు చేస్తారని చెప్పారు. అరెస్టుఅయిన 1960 లో 800 మందిని జైళ్ళలో వేయడం జరిగింది. అందులో యమ్.ఎల్.సి. మసాంద్రగారు ఎక్కువ యమ్.సి. మన యమ్.ఎల్.సి. అయిన యెల్లమందారెడ్డిగారు ఉన్నారు. కాబట్టి వీటిమీద మూడు విషయాలు అడుగుతున్నాము. 1. ఇప్పుడు ఎవరిని ఖాళీ చేయమనకండి. 2. ఇండివిడ్యుయల్ అప్లికేషన్లు తీసుకొని వాటి

Struggle for granting of pattas to those who are occupying the land and landless poor, in Khammam dist.

సర్వే చేసి టాబులెట్ నిర్ణయం తీసుకొని దారిమీద స్థానము చేయండి.
8. అరెస్టు జరిగినవారిని విడుదల చేయమనండి. ఇంకా మూడు జైలులున్నాయి.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు శ్రీకృష్ణగారు 8:30 మీ సమావేశం ఆక్రమణ ఉత్తమం గురించి మాట్లాడారు. నేను ఈ సందర్భంగా బాటి నువది చేస్తున్నాను. ఎందుకోనమంటే.....

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— అదికాదండి.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—మీ అర్థములో మీరు చెప్పారు. నా అర్థములో నన్ను చెప్పనియండి.

Sri V. Srikrishna : It is in connection with the struggle to obtain pattas for land in possession and enjoyment of landless poor.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—అది మీరు చెప్పారు. నేను కూడా ఆక్రమణ ఉద్యమమని చెబుతున్నాను. దానికోసం మీరు అక్కడికి వెళ్ళవలసినది. ఆ వ్యవస్థలకు వెళ్ళి అరెస్టు అవకాశం లేదు. దిపార్టుమెంటుకు లేనిపోని పని కల్పించడం అక్కడ భోజనం పెట్టే ప్రభుత్వం చేయవలసింది. ఈ ప్రభుత్వం అంతా ఎందుకు? గవర్నమెంటు పేదవారికి భూములు ఇచ్చేదానిలో వ్యతిరేకం లేదు. మొదటి విషయం ఎక్కడై తేజంజరుభూములు ఉన్నాయో అక్కడవాటికి వట్టాలు ఇస్తున్నాము. ముందుకూడా ఇవ్వబోతున్నాము. ఎక్కడ పెద్దభూస్వాముల ఆక్రమణలో ప్రభుత్వ భూములు ఉన్నా వాటిని స్వాధీనం చేసుకొని పేదవారికి ఇవ్వడానికి తయారుగా ఉన్నాము. మీరు చెప్పినట్లుగా కొన్ని గ్రామ సామూహిక భూములు ఉన్నాయి వాటికి లోకల్ గా కొన్ని డిఫినిట్ టీసు ఉన్నాయి. వాటిని రెవెన్యూ దిపార్టుమెంటును అడ్వకేటు జనరల్ ను వరీక్ష చేస్తున్నాము. అంతరమైతే లెజిస్లేషను తీసుకురావాలి. అది ఆర్డర్ గా చేయాలి పేదవారికి భూములు ఇవ్వాలన్నదే ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. ఇందులో ఎవరిని ఎవర్లు చేయవలసింది. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే రిజర్వు ఫారెస్టు ఆక్టోనై చేస్తే మాత్రము ప్రభుత్వము చర్య తీసుకోవలసి వస్తుంది. రియల్ టే రిజర్వు ఫారెస్టును ఆక్టోనై చేయవద్దు. రిజర్వు ఫారెస్టును ఈ వేళ డిలెట్ చేయాలంటే మా టాబులెట్ అప్రూవల్ తీసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వముయొక్క అనుమతి పొందవలసిన అవసరం ఉంది. అది కాంకరెంటు ఫైట్ అయింది. 1964 ఫూర్వము నుంచి సేద్యము చేసుకొంటున్నవారికి వట్టాలు ఇవ్వవలసినదని ప్రభుత్వ పాలసీ డెసిషను ఉంది. ఆ ప్రకారంగా ఇస్తున్నాము. ఇంకా ఎక్కడయినా నిజముగా రిజర్వుల్ కేసెస్ ఉంటే మీరు ఇప్పుడే చెప్పినట్లుగా ఇండివిడ్యుయల్ అప్లికేషన్లు పెట్టమనండి వాటిని గవర్నమెంటు పరిశీలన చేస్తుంది. వ్యాయంగా ఇంతవరకు అంటే 6, 7 సంవత్సరముల నుంచి చేసుకుంటున్న వారిని తొలగించరు. కాని ఈవేళ కొత్తగా ఆక్రమణ చేస్తే మాత్రము తొలగించవలసి వస్తుంది. మీరు కూడా అటువంటి వారిని

ఎంక రేజ్ చెయ్యవద్దు. ఇప్పుడు ఎక్కడైతే న్యాయంగా ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందో అక్కడ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అసలు ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కూడా అదే. ప్రభుత్వం న్యాయంగా మన రాష్ట్రములో సాధ్యమైనంతవరకు పేదచారికి సాయము చేయాలని, భూముల పట్టాలు ఇవ్వాలని, ఇంకా ఆర్థిక సహాయము చేయాలని అనేక బంజరు భూములు, పట్టాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా వీరి కోసం అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తోంది. దీనిలో ప్రభుత్వానికి మీతో అభిప్రాయ భేదము లేదు. కాని మీ రిజర్వు ఫారెస్టులో కాలుపెడితే ఊరుకోవడానికి వీలులేదు. దయచేసి అది మాత్రము చేయకండి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—రిజర్వు ఫారెస్టులో కొత్తవి ఆక్రమించము. ఇప్పుడు ఉన్నవారిని మాత్రము ఖాళీ చేయించకండి. అలాగని మీరు డెసిషను తీసుకోండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు ఇండివిడ్యుయల్ అప్లికేషన్లు ఇవ్వండి నేను చూస్తానని చెప్పాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అప్పటివరకు ఖాళీ చేయించకండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు అప్లికేషన్లు ఇప్పించండి. జెన్యుయన్ అయితే వారిని ఖాళీ చేయించకుండా చూస్తాను. జెన్యుయన్ కాకపోతే ఏమీ చేయలేను.

4. Beating of Sri Semisetti Chanchayya an Yenadi Tribal, by caste Hindus, in chennure village, Nellore district.

శ్రీ వి. రామకర్మ :—అదృష్టా, నెల్లూరు జిల్లా, గూడూరు తాలుకా చెన్నూరులో 23-4-1977 గిరిజనుడు పరెడ్డి రమణయ్యను అక్కడి భూస్వాములు సాంపుడి క్రిష్ణారెడ్డి, పుష్పమూడి రమణయ్య చిత్రహింసలు పెట్టి తల, కాళ్ళ నరికి పేసి అదేరాత్రి గోనెసంచిలో పెట్టి గ్రామానికి 2 మైళ్ళ దూరము తీసుకు పోయి తగలపెట్టడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో గ్రామంలో ఉన్నటువంటి వ్యవసాయ కార్మికులు చేనేత కార్మికులు అంతా బయలుదేరి వెళ్ళి తగలబడుతున్న శవాన్ని తీసారు. అందులో సజీవముగా ఉన్న యెల్లంపల్లి పెంచలయ్య అనే అతనిని కూడా తగలపెట్టాలనే ప్రయత్నం చేస్తే అతనిని కూడా రక్షించి వారిని, అట్లాగే శవాలను, తగలపెట్టడానికి ఉపయోగించబడిన బ్రాక్షరును, క్రిష్ణారెడ్డిని తీసుకువచ్చి సమయానికి అక్కడికి అందుకున్న పోలీసులకు అప్పగించడం జరిగింది. దీనితోబాటు ఇంకొక ఘోరమైన విషయం ఏమిటంటే రమణయ్య చిన్న భార్య అనే ఆమెను అమానుషంగా మావళంగము చేశారు పెద్ద భార్య వెంకట సబ్బమ్మను చిత్రహింసలకు గురిచేశారు. ఈ విధంగా మన రాష్ట్రంలో ఈ దృశ్య కాలంలో భూస్వాములు హరిజనులమీద గోజులమీద, గిరిజనులమీద, ఇతర పేద ప్రజలపైన తీవ్రమైన దాడులు చేస్తూ, చివరకు తల, కాళ్ళూ నరికివేసి తగులబెట్టే దుష్టికి సిద్ధమయ్యారు ఈ సందర్భంలో ఇలాంటి వాటిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వము ఏ చర్యలు తీసుకోబోతున్నది. శెలవు ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

Matter Under Rule 329:
Beating of Sri Semisetti Chenniah
Yanadi Tribal by cast Hindus, in
Chennuru, Nellore dist.

30th June, 1977. 437

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, రామకర్మగారు చెప్పిన దానిలో
యదార్థము ఉంది.

In Chennuru village within Gudur police limits in Nellore district on 10.20 a.m. the night of 23-6-1977, Sri N. Krishniah and others, caste Hindus allegedly beat one Sri Semisetti Chenchiah, a local Yanadi tribal on the suspicion that he had committed theft of cloth from the house of Sri A. Balarami Reddy of the village. When the said Chenchiah stated that one Sri Yellapalli Penchalliah was responsible for the theft, the caste hindus brought the said Penchaliah to a house under construction in the village and beat him. Due to beating the said Penchaliah disclosed tha. one Sri Sareti Ramaniah, another tribal, was responsible for the theft. Thereupon, the caste hindus brought the said Ramaniah also to the said house under construction and beat him up. When he pleaded innocence inspite of beating the caste hindus removed Penchaliah and Ramaniah to the hay rick and beat them again. Later, the two tribals were taken to a fuel depot belonging to one Shaik Abdulla, tied them up to poles and beat them severely. Simultaneously some of the caste hindus caught hold of Smt. Subbamma the first wife of Ramanuah and beat her with a view to force her to confess the offences of her husband. They also wrongfully confined Smt. Venkatamma, the second wife of Sri Ramaniah and also six persons raped her. As a result of the beating, Sri Ramaniah died on 24-6-1977 morning. With a view to cause disappearance of the evidence the accused packed up the dead body of Sri Ramaniah in a gunny bag and removed it to the fields 2 1/2 k m. away from the village by a tractor trolley and set the dead body to fire. However, in the meanwhile, the villagers rushed to the field and caught two of the accused. While the remaining accused managed to escape the two accused caught were handed over to the police on the same day, 24-6-1977.

On receipt of the V.M's. report, a case under crime No. 74/77, was registered at the Gudur police station. The investigation was taken up. The police recovered the half burnt body of Sri Ramaniah and sent it for postmortem examination by the Forensic Expert in Tirupati Medical College. Smt. Venkatamma, the victim of rape was admitted in Tirupati Medical College Hospital for treatment and medical examination. Smt. Subbamma, Chenchiah and Penchaliah, the victims of beating were sent to the hospital for treatment. They are said to be progressing.

Matter Under Rule 329 :
Beating of Sri Semisetti Chenchiah
Yanadi Taibal by caste Hindus in
Chennuru, Nellore dist.

Only two accused have been arrested so far. Special police parties have been formed to trace and arrest the absconding accused. 19 persons have figured as accused in the case so far. The case is under investigation. Armed reserve police and local police has been posted in the village to give protection to the weaker sections.

Smt. Verkatamma has been sanctioned a relief of Rs. 1,000 and another Rs. 1,500 for the death of her husband. Smt. Subbamma who has long left her husband has been sanctioned Rs. 1,000 for the injuries sustained by her. Sri Chenchiah and Sri Penchaliah have been sanctioned a relief of Rs. 5,000 each. In addition to all this, the poor victims have been sanctioned Rs. 250 each for construction of huts. A lump sum of Rs. 25,000 has been sanctioned for the rehabilitation of the local girijans in Chennuru village with necessary facilities.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఈ సంఘటనపై తీసుకున్న చర్యల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు వివరించారు. ఈ సంఘటన ఎంత దారుణంగా జరిగిందో ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రకటనతో స్పష్టమవుతున్నది. నా స్పష్టమైన ఆరోపణ ఏమిటంటే యిది కొత్తగా ఒరుగుతున్నది కాదు. ఇటీవల పరిణామం కాదు. గ్రామాలలో ధనిక భూస్వాములకు పోలీసు యిస్తున్న మద్దతు, పాళక వర్గం నుంచి లభిస్తున్న మద్దతుతో ఎదురులేకండా యీ విధంగా వారు సాగిస్తున్నారు. ఇప్పటికీ యీ ధనికులకు ఒక కానూన్, పేదలకు మరొక కానూన్ కాకుండా, యిటువంటివి యికముందు జరగకుండా వుండడానికి కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇకముందు యిటువంటివి సంఘటనలు జరగకుండా వుండడానికి, ఎవరు తప్పు చేసివా కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఇందులో ఇద్దరు కల్ పిట్స్ దొరికారు అన్నారు, అది కూడా ప్రజలు పట్టుకున్నారు, మిగతా వారు పారిపోయారు అంటున్నారు. ఇది ఎంత రాక్షసస్వభావ ముఖ్యమంత్రిగారు చదివిన స్టేట్ మెంట్ వింటే అర్థమవుతుంది. మిగిలిన వారిని కూడా బుక్ చేయడానికి ప్రయత్నించడం, దీనికి ఆర్డినరి పోలీసును వినియోగించడం కాకుండా, స్పెషల్ పోలీసు-సి.బి. సి.ఐ.డి కి ఎంబ్లీస్ చేసి, ఎవిడెన్స్ ట్రావర్ చేయకుండా వుండడానికి చర్యలు తీసుకోకపోతే యిబ్బంది అవుతుంది. దీనిని సి.బి. సి.ఐ.డికి రిఫర్ చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అక్కగైదు. అక్కడ యన్.పి, కలెక్టరు బాగా పని చేస్తున్నారు. సివిలియన్ గా పని చేస్తున్నారు.

Matter Under Rule 329 :
Retrenchment of 500 workers under
N.M.R., in Srisaillam unit of A. P.
State Construction Corporation Ltd.

30th June, 1977.

439

(5) Necessity to extend the time limit for submitting the applications for the posts of sub-Inspectors.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—అదృష్టం, ఈ మధ్య మన రాష్ట్రంలో భాగీగాపు పోలీసు స్టేషన్-ఇన్-స్పెక్టర్ పోస్టు 1౬8 పున్నాయి, వాటి ఫిల్ చేయడానికి గుర్తు మెంటు వారు అప్లికేషన్స్ ఇన్ వైట్ చేశారు. దాని లాస్టు డేట్ 8-6-77 అన్నారు. అంటే ఇవాళ వాకు అన్నమాట. అయితే, కాలేజీలో వుండే నాన్-టిచింగ్ స్టాఫ్ అంతా కూడా ప్రియింక్ లో వుండడంవలన, పాస్ అయిన వారికి, దీనికి అప్లికేషన్స్ పెట్టుకోవడానికి పాస్ కేర్డు తీసుకుని, మార్కులు తీస్తున్నారని వచ్చే అవకాశం లేకపోయింది. అందువలన, అర్హులైన వారు కూడా అప్లికేషన్ పెట్టుకోవడానికి అవకాశం లేకపోతున్నది. అందువలన, జూలై ఆఖరు వరకు యీ టైమును ఎక్స్టెండ్ చేయవలసిందిగా నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—టైము ఎక్స్టెండ్ చేయడం జరిగింది. సభ్యులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడమండే అయిదు రోజుల ప్రిలిమినరీ ఆర్డర్స్ ఇచ్చాను. ఇది మీ కౌతాకు ఎందుకు జమ కావాలి, అయినా రోజుల ముందే యిచ్చేవాను.

6. Retrenchment of 500 workers under NMR, in Srisaillam Unit of the A.P. State Construction Corporation Ltd.,

శ్రీమతి డి. ఇ. దిల :—అదృష్టం, శ్రీమై లం ప్రాజెక్టు పరియోగంలో గాదాపు 1౬00 మంది—ఎన్.ఎం.ఆర్. గాని, వర్క చార్జ్డ్ గాని వని చేస్తున్నారు. పి.డి.బ్ల్యు.డి.లో దాదాపు పది సంవత్సరాలు వని చేసినతరువాత, వారి సర్టిఫైడ్ రెగ్యులరైజ్ చేసే సమయంలో, వారిలో చాలామందిని ఎ.పి. కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ కు ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. కాని కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ వారు వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేసినట్లు గాకుండా ప్రాజెక్టు పరియోగంలో చేసినట్లు, ఎన్.ఎం.ఆర్. గా వర్క చార్జ్డ్ గా శ్రీమై లం ప్రాజెక్టు పరియోగంలో ట్రీట్ చేస్తున్నారు. వారి డిమాండు లేబర్ మినిస్టర్ గారికి, వర్క్ మినిస్టర్ గారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలిగ్రామ్స్ ద్వారా తెలియజేసుకుని వున్నారు. వారి డిమాండు యంతవరకు కన్సిడర్ చెయ్యలేదు. రెగ్యులరైజ్ చేసిన ఇతర గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిస్ తో సమానంగా వారికి టిప్ బెనిఫిట్ గాని, లేక ఇతర మైన ఎంప్లాయి యిస్టానునిగాని యంతవరకు ప్రకటించలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ మధ్య వరదరాజస్వామి ప్రాజెక్టు టెనింగుకు వెళ్ళినప్పుడు వారి డిమాండు కన్సిడర్ చేస్తామని టరల్ ఎమ్యూరెన్సు యిచ్చినట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఒక ప్రకటన వీరి డిమాండు కన్సిడర్ చేయకుండా హిందూస్థాన్ కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ నుంచి కొంతమంది టెక్నికల్, నాన్ టెక్నికల్ వర్కెస్ ను తీసుకుంటున్నారు. అంతేగాక, గాదాపు పది సంవత్సరాల సర్టిఫైడ్ వున్న 500 మంది ఎన్.ఎం.ఆర్. మ రిటైర్డ్ చేస్తున్నారు. వీరి గురించి అలోచించకుండా వేరే స్టేట్ నుంచి ఎందుకు తీసుకోవలసి వస్తున్నది? కొత్తగా సోమశిల, వరదరాజస్వామి యివిగాక, సూడీ ఆరేలియా ఎయిడ్ తో

శ్రీ శైలంవద్ద పవర్ స్టేషన్ కన్స్ట్రక్షన్ చేస్తున్నారు. వీరిని ఎందుకు ఎజ్ జార్వీ చెయ్యరు? వీరి డిమాండును ఎందుకు కన్సిడర్ చెయ్యడంలేదు? దీనిపై ఒక ప్రకటన చేయవలసినదిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. రాజారాం :—అధ్యక్షా, నాకు యిచ్చిన నోటీసులో—ఆంధ్రప్రదేశ్ కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ వారు—ఇది అటానమస్ బాడీ—వీరిలో కొంతమందిని రిట్రెయిన్ చేస్తున్నారనేమాట చెప్పారు కాని తమ ఉపన్యాసంలో శ్రీమతి ఇందిర గారు యింకా ఆనేక విషయాలు చెప్పారు. వర్క్ ఛార్జ్డ్ గురించి, యితర విషయాలు, నాటిగురించి నేను డిజేటు వచ్చినప్పుడు చెప్పగలను. అయితే వారు ప్రస్తుతం వ్యక్తపరుస్తున్న భయాందోళనలు మాత్రం కరెక్టు కాదు.

It is not correct to say that Srisailem Unit of this Corporation is retrenching about 500 workers under N.M.R. from 1-7-1977. Consequent on the closure of works in the river bed, nearly 70 persons comprising of work assistants and helpers will become surplus. The Andhra Pradesh State Construction Corporation Ltd., is making every effort to absorb the surplus workers of Srisailem Unit in the other units of the Corporation. The Corporation has reported that in case however it is physically not possible to absorb the entire surplus workers, such of those who may have to be retrenched will have special preference for reappointment either in Srisailem Unit or other units of the Corporation, with reference to the requirements of the units.

10-30 a.m.

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—అధ్యక్షా, వర్క్స్ అసోసియేషన్ వారు గౌరవ నీయులై న మంత్రిగారికి తెలిగ్రామ్స్ పంపించి వారియొక్క రిట్రెయిన్మెంట్ గురించి తెలిపారా? వీ ఎప్పాయింట్ మెంట్ యిస్తే వేరేచోట ఎజ్ జార్వీ చేస్తాము అంటున్నారు. 10 సంవత్సరాలు 11 సంవత్సరాలు సర్వీస్ ఉన్న తరువాత ఆ విధంగా చేయడం అన్యాయం గాదా?

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—కార్పొరేషన్ కాన్స్ట్రక్షన్స్ అయి 8 సంవత్సరాలు అయింది. 10 సంవత్సరాలు అంటే ఎలా?

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—ఏ. డబ్ల్యు. డి. మంచి కార్పొరేషన్ తు పంపించిన వారి గురించి చెబుతున్నాను.

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—కార్పొరేషన్ లో మంచి ఆఫర్ వున్నదని వారు ఆప్టు చేసుకొన్నారు.

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—వారు ఆప్టు చేసుకోలేదు. బై ఫోర్స్ సంతకాలు పెట్టించి పంపించిన విషయం వాస్తవం కాదా?

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—రిట్రెయిన్ చేయాలని కార్పొరేషన్ తు లేదు. 70 మంది సర్ వైస్ అవుతారు అని అంచనా వేసినది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టులో నాగార్జునసాగర్ కెనాల్స్ దగ్గర వర్క్ జరుగుతున్నది. అక్కడ వారిని ఎజ్ జార్వీ చేస్తామని చెబుతున్నారు. If at all there is going to be retrenchment, it is not more than 70.—not 50.

**CALLING ATTENTION TO MATTERS OF
URGENT PUBLIC IMPORTANCE**

re: Scarcity of drinking water in Gudur town, Nellore dist.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, గూడూరులో మంచినీటి ఎద్దడి గురించి పురపాలక కాభామాత్యులను ప్రకటన చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్షా, గూడూరుకు సంబంధించినంతవరకు 5 లక్షల గాలన్ల నీరు సప్లయ చేయడం జరుగుతుంది. ఒక వంపు చెడిపోయిన కాండంజేత రిపేర్ చేస్తున్నారు. ఇంకోచోట వైట్ లైను బ్లాక్ అయిందని చెప్పారు. దానిని రెక్టిఫై చేశారు. రూ. 16 లక్షల స్కీమ్ వున్నది. దానికి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ కాంక్షన్ చేశాము. మునిసిపాలిటీ లక్ష రూపాయలు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. దానికంతా ప్రాసెస్ చేసి ఆర్డర్స్ యిష్యూ చేయబోతున్నారు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మోటార్స్ కొన్ని పని చేయడంలేదు. వైట్ లైను రిక్టీఫయి కాలేదు. 16 లక్షల రూపాయలవరకు ఇంప్లిమెంట్ కు స్కీమ్ పంపించారు. చీఫ్ ఇంజనీర్ చెప్పారు. దానికి లక్షల రూపాయలు మునిసిపాలిటీ భరిస్తామన్నారని చెప్పారు. ప్రభుత్వం ఎంత భరిస్తుంది? ఎల్.ఐ.సి ఎంత భరిస్తున్నది. ఎప్పటిలోగా ఈ స్కీమ్ పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—వైట్ బ్లాక్ అయింది రిపేర్ చేశారు. సి.ఇ. తో కెలిఫోర్న్ లో మాట్లాడాము. ఇన్స్పెక్షను అందజేస్తాము. 16 లక్షల రూపాయల స్కీమ్ కు కాంక్షన్ యిచ్చాము. ఆర్డర్స్ ఇవ్వబోతున్నాము పరిధంగా ఫయినాన్స్ చేయాలనేది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వున్నది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రభుత్వం రూ. 4 లక్షలు యిస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. అది రిలీజ్ చేశారా? మునిసిపాలిటీ లక్ష భరిస్తుందని చెప్పారు. మిగతా డబ్బు ఎవరు భరిస్తారు? ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—మునిసిపాలిటీ సిద్ధంగా వున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు నాలుగు లక్షల రూపాయలు యిస్తామన్నది నాకు తెలియదు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఫైల్ మీద ఆర్డర్ వేశామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఫైల్ చదవకుండా చెబుతున్నారేమో? చదివి చెబుతారా?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—ముఖ్యమంత్రిగారు 4 లక్షల రూపాయలు యిస్తామంటే సంతోషించే వాడినే.

Papers Laid on the Table :

Sri D. Munuswamy:—Sir, on behalf of the Minister for Finance, I beg to lay on the Table a copy in each of the Appropriation Accounts 1975-76, Finance Accounts 1975-76 and Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year 1975-76 (Civil), (Commercial) and (Revenue Receipts) of the Government of Andhra Pradesh under Clause (2) of Article 151 of the Constitution of India.

Mr. Speaker :—Papers laid on the Table.

*Sri P. Narasa Reddy.—Sir, I beg to lay on the Table a copy in each of the following notification issued under Sec. 3 of the Andhra Pradesh District Collector's Powers (Delegation) Act, 1961 as required under Section 5 of the said Act.

Sl. No.	Reference to the G.O. & Date with which the notification has been published in the A.P. Gazette.	Reference to the Gazette and date.
---------	--	------------------------------------

(1)	(2)	(3)
1.	G.O.Ms. No. 1040, Revenue dated 16-9-1976.	Published at page 938 of Part-I of the A.P. Gazette Issue No.40 dated 7th October, 1976.
2.	Govt. Memo. No.3956-W2/70-22, Revenue, dated 20-11-1976	Published at page 1158 Part-I of the A.P. Gazette Issue No. 50 dated 16th December, 1976.

Mr. Speaker : Papers laid on the Table.

Sri Y. Narayana Swamy :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Administration Report of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board for the year 1975-76 as required under sub-section (2) of section 22 of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Act, 1958.

Mr. Speaker :— Paper laid on the Table.

Messages from the Council

Mr. Speaker :—I have received the following messages from the Chairman, Legislative Council.

“ In accordance with Rule 127 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council I transmit a copy of the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1977, L.C. Bill No. 2/77, as passed by the Legislative Council on 28-6-77, and signed by me for the concurrence of the Legislative Assembly.

N. Venkatasubbaiah,
Chairman,

Andhra Pradesh Legislative Council.

“ In accordance with Rule 127 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council I transmit a copy of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Second Amendment) Bill, 1977, L.C. Bill No. 3/77 as passed by the Legislative Council on 28-6-77 and signed by me for the concurrence of the Legislative Assembly.

N. Venkatasubbaiah,
Chairman,

Andhra Pradesh Legislative Council.

PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE COMMITTEE ON
ESTIMATES

Sri Kaza Ramanadham:—Sir, I beg to present the following reports of the Committee on Estimates (1976-77)₁:—

1. Twentieth Report on Forest Department.
2. Twenty-first Report on Prisons Department.
3. Twenty-second Report on “The Godavari Anicut (Breach Closing Operations) and Barrage”.

Sri C. V. K. Rao:—Sir, copies are not made available to us. How on earth to get at them. Two copies are to be placed in the office.

Mr. Speaker:—According to the rules, after presentation, they have to be printed.

Sri C.V.K. Rao:—The practice has been - each member is being supplied. Why on earth should there be a change now?

Mr. Speaker.—I entirely agree with you that that might be continued; but for the present I will have to invite to the rule “The Speaker may on a request being made to him and when the House is not in session order

the printing, publication or circulation of the report of a Committee although it has not been presented to the House. In that case the report has to be presented. A distinction is made between printing reports of other committees and these committees. The report has to be printed only after presentation. If there is any deviation you can suggest an amendment. I will consider it.

Sri C.V.K. Rao:—Printed copies need not be given?

Mr. Speaker:—They will be given; they will be printed and supplied.

Sri C.V.K. Rao :—In the last session some copies were placed-two copies each and to this day we are not given printed copies.

Mr. Speaker :—That is why I looked up the rule position.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1977.

Sri Ch. Subbarayudu:—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1977

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker:—The question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1977”

The motion was adopted and this Bill was introduced.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1977-78.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS.

MULTIPURPOSE RIVER PROJECTS, IRRIGATION, POWER DEVELOPMENT, AND MINOR IRRIGATION.

Sri V. Krishnamurthy Naidu:—Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 67,49,62,000 under Demand No. XLIV-Multipurpose River Projects.”*

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 152,12,19,000 under Demand No. XLV-Irrigation.” *

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri G. Rajaram :—Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 121,42,04,700 under Demand No. XLVI - Power Development ”. *

* See Appendices for notes on Demands by the Ministers.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri Anam Venkata Reddy :—Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 19,30,11,000 under Demand No. XXXV - Minor Irrigation.”*

Mr. Speaker :—Motion moved. Now the members may move their
cut motions.

Sri K. Rangadas :—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 19,30,11,000 for Minor Irrigation
by Rs. 100/-

A comprehensive survey of Minor Irrigation sources like abandoned
tanks should be conducted and plans for restoration should be prepared.

Sri B. Yella Reddy :—Sir, I move:

The reduce the allotment of Rs. 19,30,11,000 for Minor Irrigation
by Rs. 100/-

మైనరు ఇరిగేషను పనులకు తగినన్ని నిధులు కేటాయించనందులకు, ఎన్నో
సంవత్సరాలుగా ఆందోళన చేస్తున్న మైనరు ఇరిగేషను పనులను యంతవరకు
ప్రారంభించనందులకు

Sri M. Omkar :—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 19,30,11,000 for Minor Irrigation
by Rs. 100/-

Since the Government has failed in taking up the Minor Irrigation
Works in the Tribal areas for Warangal and Khammam Districts.

To reduce the allotment of Rs. 19,30,11,000 for Minor Irrigation
by Rs. 100/-

Since the lift irrigation scheme of Mogdumpuram in Nassampet
taluk is not taken up inspite of our representations for the last 6 years.

To reduce the allotment of Rs. 19,30,11,000 for Minor Irrigation
by Rs. 100/-

* See Appendices for Notes on Demands by the Ministers.

Since the Rotimadugu Vagu i.e., Pandipanpula Vagu is not diverted into Pakhal lake in Narsampet taluk, Warangal District.

Sri P. Sanyasi Rao:—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 19,30,11,000 for Minor Irrigation
by Rs. 1/-

విశాఖపట్నం తాలూకాలో కొమ్మాది దగ్గర “అల్లవేరడిగెడ్డ” కట్టు వరి
శిలన జరిపి పార్శ్వల్లో చేర్చి వెనుకబడిన ప్రాంత అభివృద్ధికి తోడ్పడనందున

To reduce the allotment of Rs. 19,30,11,000 for Minor Irrigation
by Rs. 1/-

విశాఖపట్నం తాలూకా—మదురవాడ దగ్గరునున్న మద్ది గెడ్డకు వంపింగ్
ప్రీము ఏర్పాటు చేసి వెనుకబడిన ప్రాంత అభివృద్ధికి తోడ్పడనందున

Sri A. Sreeramulu:—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 67,49,62,000 for Multipurpose River
Projects by Rs. 100/-

The State Construction Corporation has failed to keep up to the schedule cement lining of canals in the Pochampad Project. The Government has remained a silent spectator.

Sri M. Omkar :—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 67,49,62,000 for Multipurpose River
Projects by Rs. 100/-

Since the Government has failed to complete the Multipurpose River Projects in the stipulated time.

Sri E. Ayyapu Reddy:—Sir, I move;

To reduce the allotment of Rs. 152,12,19,000 for Irrigation
by Rs. 100/-

For stopping work in Howlas Project which was inaugurated in 1962 and after spending about Rs. 8 lakhs.

Sri M. Nagi Reddy:—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 152,12,19,000 for Irrigation
by Rs. 100/-

ప్రభుత్వం ఖమ్మం జిల్లాలో పాలేరు ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు క్రింద ఈ సంవత్సరం 100 ఎకరములలో చెర్కు విత్తనం నాటించి ప్రాజెక్టు నుంచి నీరు సప్లయ చేయలేక విత్తనం ఎండిపోయి రైతులు వేలాది రూపాయలు నష్టపోతే వాగ్దానం చేయబడిన సబ్సిడీ కూడా యివ్వలేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 152,12,19,000 for Irrigation
by Rs. 100/-

నల్ల గొండజిల్లా, దేవరకొండ తాలూకా దెండి ప్రాజెక్టు దాంపై 3 అడుగులు పట్టర్లు వేయవలసినదిగా జిల్లా ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంట్ బోర్డువారు తీర్మానించి ప్రభుత్వానికి తెల్సినా ఇరిగేషన్ కాఖవారు ఈ ప్రాజెక్టుపై పట్టర్లు వేయడంలో విఫలమవుతున్నందున

Sri M. Omkar:—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 152,12,19,000 for Irrigation
by Rs. 100/-

Since the Government has failed in utilising the available water resources and in providing water facility in the non-delta areas of the State.

Sri E. Ayyapu Reddy:—Sir I move:

To reduce the allotment of Rs. 121,42,04,700 for Power Development
by Rs. 100/-

For keeping two units of Nizamasagar power house idle since 1960.

Sri A. Sreeramulu:— Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 121,42,04,700 for Power Development
by Rs. 100/-

Favouritism being shown in preferring retired officials to manage the affairs of the APSEB.

To reduce the allotment of Rs. 121, 42,04,700 for Power Development by Rs. 100/-

To appoint a Committee of Experts to investigate into the sub-standard work done in the Power canal and aqueduct of the Lower Sileru Project.

To reduce the allotment of Rs. 121,42,06,700 for Power Development by Rs. 100/-

Failure of the Government to adhere to the PERT chart in regard to Srisailem Project.

Sri Md. Rajab Ali:—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 121,42,04,700 for Power Development by Rs. 200/-

వ్యవసాయానికి ఉపయోగించే విద్యుచ్ఛక్తిపై (ఎ.ఎమ్.జి.) వసూళ్లు చేస్తున్న మినిమం గ్యారంటీని రద్దు చేయలేని ప్రభుత్వ పాలసీకి నిరసకగా

To reduce the allotment of Rs. 121,42,04,700 for Power Development by Rs. 200/-

కెపాసిటర్లను విద్యుత్ బోర్డు వారే ఉచితంగా సప్లయ చేయలేని పాలసీకి వ్యతిరేకంగా

To reduce the allotment of Rs. 121,42,04,700 for Power Development by Rs. 100/-

హరిజన వాడలకు కరెంటు సప్లయ చేయజాలని ప్రభుత్వ పాలసీకి భిన్నంగా

Sri M. Omkar :—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 121,42,04,700 for Power Development by Rs. 100/-

Since the Government have not accepted the reasonable demands of the workers and employees of the Department and also has not accepted the demands of the Kisans put forth by the Andhra Pradesh Rytu Sangham.

To reduce the allotment of Rs. 121,42,04,700 for Power Development by Rs. 100/-

The Government has failed in providing electricity to more than 50 % of the villages and also failed in reducing the electricity rates.

Sri P. Sanyasi Rao :—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 121,42,04,700 for Power Development by Rs. 1/-

విశాఖపట్నం తాలూకా—దేవాడ, చినపాలెం, పెద్దపాలెం, ఇస్లాంపేట కొండయ వల్పు, దిబ్బకొడిపాలెం గ్రామాలకు కరెంటు వేయనందున వ్యవసాయ అభివృద్ధికి శోడ్ననందున

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Voting of Demands for Grants.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—Mr. Speaker, Sir, we are probably 10-40 a.m. in the last stages of the life of the present Legislature and it is natural for us to review the 5½ years rule and work done, not only 5½ years' work done but during the last 30 years what is the achievement that has been made both on the Irrigation side as also on the side of Electricity. I have given the utmost consideration to this matter. I have come to the conclusion and I feel no hesitation in unequivocally stating that the policies so far followed are very unwise, unsound and uneconomic. They have led to complete failure of economy with no commensurate results. The fact remains that after 30 years of Independence no major scheme is completed ; all schemes are still in some stage or other of execution. This is the sad state of things ; all are in incomplete stages. During the last 30 years how many crores of rupees have been spent on irrigation and what is the result. After spending thousands of crores we are still suffering from drought ; rise in prices is much worse and the vast population is suffering. Every year we are having this curse—natural calamities, want of rains, etc. This is due to the wrong, unsound and unwise policies that have been followed with persistence in spite of the repeated warnings given in this House particularly from the Opposition. Moneys have been allocated to many schemes here and there in small amounts and no concentration is made on any particular project ; no sufficient investment had been made on any particular project to bring it to completion and fruition. This is unsound economy and this is not a sound investment policy ; it is obvious and patent ; the gentlemen claiming to be the repositories of wisdom in the State are failing in this miserable manner. I do not understand how they do not realise this.

We are in a vicious circle ; little money is invested and more money is spent on the staff ; less money is spent on construction and as the prices rise the cost also rises. Nagarjunasagar which was supposed to be executed with Rs. 84 crores would now cost Rs. 400 crores and we have to get a loan from a foreign country. This is our position. So when the cost of the projects is mounting it takes more time for the completion of the projects. So we are landed in this vicious circle by the unwise and unsound policies. For the last 30 years the Congress administration is there successively, sitting and presiding over the destinies of this country and the State and they have spelt the ruin of the State ; nothing less and nothing short of that and this is our sad experience. Remedies are sought to be made, no doubt, I am conscious but they are not sufficient. The green revolution which we are promised is an illusion ; there is absolutely no green revolution ; instead of paddy becoming available, we are having a dearth of it.

(Smt. T. E. S. Ananda Bai in the Chair).

There is one yard-stick which I would like to apply in relation to the position in Andhra Pradesh and the policy of the Government. Look at Punjab, the little Punjab ; it has been producing more at a greater rate than Andhra Pradesh. We have to be ashamed of it. We are less in productivity than little Punjab. Besides these uneconomic, unwise and unsound policies of the Government, I have to state one more factor which is corroding the execution of the schemes—that is corruption.

1 040 a.m. You know Sir, originally the entire department was under the P.W.D. P.W.D. means plunder, waste department. That is the comment. Everybody knows it. It is the talk of every person. That Department has been divided. After it had been divided perhaps the supervision that has been brought to bear upon the staff of this Department is so lapse and so wanting in efficiency. The reputation of this Irrigation part of the Department is stinking. That is the talk of every man every where. I do not think, anybody, the Hon'ble Minister or the Government are unaware of the talk that is going on in the entire State. The Department has got the reputation of plunder and waste.

You know, Sir, during the previous regime we have no straight cuts, deep cuts and broad cuts. It is really wonderful story, where two contractors for Rs. 2 crores works, Rs. 10 lakhs of advance had been given. We know it is the common practice that where a person contracts he has to execute an agreement, deposit $2\frac{1}{2}\%$ and after that he has to deposit $2\frac{1}{2}\%$ more. My friend knows it very well but still in this case during the course of the Congress administration I think, my friend was also a member of that Cabinet, the then P.W.D. Minister, 1% advance was given. This is the wonderful way and manner and methodology which the Congress Government had followed in the matter of execution of schemes and how can they bear fruit, bring benefits to the poor, resulting in fruits quickly. That is the basic defect of the administration.

During the last last four years, I have to state, that something much worsened the Department, not very palatable. Although I do not like to speak very much of it, it has become a necessity and it has become a public interest and so I must bring it to the notice of this House about a recent incident that has happened in Srikakulam District. This is an example of what is taking place in the Department to corrode the administration to corrode the execution of works, works which are intended for public benefit. In Srikakulam District recently, on March 22 tenders were called for. The closure date was 24th in respect of

works amounting to Rs. 3 lakhs. They are about 15 to 20 works. On 28th May they entered into a contract. I am stating those facts that have happened. I challenge this administration to immediately enquire into this. I request Mr. V. Krishna Murthy Naidu to do it immediately.

Sri V. Krishna Murthy Naidu:—I request the Hon'ble Member to such givespecific instances. Certainly we take action. I do not want sort of allegations against the Department.

Chairman :—The Hon'ble Member can provide necessary information.

Sri Ch. ParasuramaNaidu :—I am giving specific instances. It is the Executive Engineer, Srikakulam Division that had called for tenders on March 22 and it was closed on March 24 and the works were shown done and cheques were drawn for the amount of Rs. 3 lakhs invested on 15 works. At that time the Minister is not un aware of it. These works involve machinery work also. Within 6 days Rs. 3 lakhs worth of works have been executed. That is a wonder. If that wonderful proeess which the department had invented, was brought into application for all our projects, perhaps, the State will be banefitted. It must be a magical way in which works are executed. We want very quick execution of things. I request the Hon' ble Minister to find out the process by which it is done. It is not as though he is unaware of it.

Another concrete instance I am giving. There is one Vangasagaram. Recently my friend Mr. Kaja Ramanatham, the Chairman of the Estimates Committee has visited Srikakulam District on 3rd or 4th June. He visited Vamsadhara. There is the aqueduct known as Vangasagaram between 10th and 16th mile of the channel. This is a work of Rs. 23 lakhs estimate. 16,000 bags of cement were given to the contractor. This contractor, I can also tell his name—Venkateswara Rao & Co. These partners are persons in the black-listed contractors list in the P.W.D. They are entrusted with this work by this good Department presided over by the Hon'ble friend the Medium Irrigation Minister. There is one wonderful feature also about this. Tenders were called for. Among the tenders there is a high tender of somebody. Venkateswara Rao & Co is the high tenderer and somebody else is a low tenderer. Who managed it, I do not know because I was not an eye witness. It is in the public notice as to who managed it; that a person who made the high tender was given this tender. He is black-listed in the Department. But this tenderer has been entrusted with 16,000 bags of cement and the work of this Aqueduct does not require these 16,000 bags of cement.

When the Estimates Committee had visited, 16,000 bags are not there. They could not find them. Nobody has shown what became of it. They distributed, everybody knows. At a cost of Rs. 35 they have distributed them into the open market. The work is not completed and it is not going to be completed within 6 months. How can these 16,000 bags remain unaccounted for. Mr. Kaja Ranamatham, I am sure, will speak on it.

Concrete instances of the wonderful working of the Department to the great benefit of the State are being said by me because to my knowledge within the limited range of Srikakulam District, I think, this can be multiplied like anything. There is Srikurmam. Kurmasagaram tank is there. Y. Narayana who is the brother of Y. Appanna, Samithi President of Srikurmam he is a follower of my good friend Mr. Krishna Murthy Naidu, a very close follower who can be found very often in his house—is given this work of Rs. 30,000. Cheque was drawn for all the Rs. 30,000. I request that irrespective of all these things, will the Hon'ble Minister agree for a House Committee to enquire into these three things immediately? Let the First Member of the Board of Revenue immediately rush up and find out. There is absolutely little work done, a work of a few thousands of rupees has been done but a Cheque for Rs. 30,000 had been given.

11-00 a. m. There is the Potlamarri tank in Srikakulam District which again is Rs. 30,000 work. A Cheque was drawn. I am giving recent instances. Work of Rs. 5,000 worth was done but the cheque was drawn and this contractor is the brother of a very close follower of my friend. He is Tangi Ramalakshman. I do not think, a brother of a close follower will be denied by the Hon'ble Minister.

In my own taluk where I am more concerned, there is the Janjavathi Project scheme going on. The Janjavathi water tank was built. One gentleman who is the closest follower of my good friend Mr. Krishna Murthy Naidu was given that work. That tank had fallen down. Immediately after.....

Sri V. Krishna Murthy Naidu :— Let him put it in writing so that we will send it for enquiry. If anything is proved, I am responsible. For all these things I shall take any kind of punishment, if all these things are proved. But anyway it is not fair on the part of a Member to level any allegation against any Minister because a chance has come. This is the Irrigation Demand. He has to speak on Irrigation Demand but not on personal matters and allegations.

Chairman :— The Hon'ble Minister has asked the Hon'ble Member to give specific instances. He is quoting the specific instances.

Sri V. Krishna Murthy Naidu :— Let him give specific instances on Irrigation Demand. He is speaking on other than Irrigation Demand. He was also saying that all the contractors are brothers and friends of my followers. It is not fair. I request the Speaker also not to allow. He must confine only to Irrigation Demand. If there is any specific allegation on the Demand or on the works connected to me, certainly I shall hold that responsibility. I do not mind to take any sort of punishment, if the Hon'ble Member is well prepared to prove them. I will be very glad. I request the Chair to ask the Member to confine to the subject of irrigation matters and if any specific instances are there, let him say.

Chairman :— The Hon'ble Member can confine to the subject.

Sri V. Palavelli:— Whether the Member can accuse anybody who cannot defend himself in this House ? He cannot because he is the Member of the Council.

Chairman :— Let him not be interrupted.

Sri Ch. Parasurama Naidu :— I am certainly within the Demand. I am speaking only about the works within the Irrigation Department which my friend is presiding. I am not speaking on roads and buildings.

Chairman:— The Minister says that you are speaking about the P.W.D. Kindly confine to Irrigation subject.

Sri R. Rajagopala Reddy (Lakkireddypalli) :— He must make note of all the charges made against him, against his Department. He is making allegations against the Department, against the way they are utilising tenders and all that. He must get them enquired into and he must report back to this House before the close of the Assembly. Otherwise if he goes on making allegations and finally the whole energy will be dissipated.

చైర్మన్ :— మంత్రిగారు ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయి తే నోటు చేసుకుంటాను కానీ పి. డబ్ల్యు. డి. సబ్జెక్టు నాది కాదు అని చెప్పారు.

శ్రీ ఆర్.రాజగోపాలరెడ్డి :—వారినైక్కుకు సంబంధించిన విషయాలే వారు నోటు చేసుకొని ఇది క్లోజ్ అయ్యేలోగా సమాధానం ఎందుకు తెప్పించకూడదు?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—నేను నోట్ చేసుకుంటున్నానో లేదో వారికి ఏమి తెలుసు?

Chairman :— I do not want to go into the details. I have heard both the sides. Let him complete.

Sri V. Krishna Murthy Naidu :— It is my business. When a.....

Chairman :— I request the Minister to be patient enough.

Sri V. Krishna Murthy Naidu :— Whether I am noting it or not, he cannot question me.

Sri Ch. Parasurama Naidu :— Well, when it was completed it has fallen down. It is a fact. It has happened. It is an undisputable fact. I think, the report must have come to my friend or to the Department that it has fallen down. The reason is cement sand ratio 1:10. What has become of the cement that has been supplied? I am stating it that this may not be certainly the engineers because of their corruption with the Hon'ble Minister. That is the point which I am making out. It is a fact. I am not making any allegation of my own.

There is a Janjavathi Scheme. It is really a big hoax played on the people of the taluk for which we have dreamt for the last 60 years. We commenced our agitation, when I was told that the waters of Janjavathi will be made available to Parvathipuram town and taluk. Unfortunately to-day these waters are being taken away. Originally there are various stage of investigation.

11-10 a. m During the various stages of investigation some thing has happened and ultimately it had come under the authority of my friend Mr. Krishna murthy Naidu. As per the original estimate, the water under Janjavathi reservoir should go to Parvathipuram taluk. But the scheme was drawn in such a manner that it goes to Bobbili taluk.

In regard to getting of water to Parvathipuram taluk, there was so much agitation. The reports of investigation were in Chief Engineer's office. After so much agitation, the Chief Minister has come to our rescue. We have appealed to the Chief Minister about the actual scheme and Agreements and the actions of the Hon'ble Minister. There is a

prescribed height of the dam, an upper channel and lower channel. The height of the dam was reduced to 480' from 500'. If the Upper Channel and lower channel works were taken up simultaneously, there would be no problem. If the upper channel is first taken up, we will get Water. But if the lower channel is taken up, the water would go to Bobbili taluk but not to Parvathipuram taluk. Several promises were made on the floor of the House. But it is not going to be fulfilled.

It is one of the responsible departments. It is a very big department, developing department and a constructive department, which has been placed in the hands of the one, against whom the High Court has passed strictures. I will refer to pages 14 and 15 of Judgement No. 170, 479, 761/69.

"It is indeed regrettable to notice the fact that the non-official Members of the Housing Board desired to have a discretionary quota for each Member to select his own allottees for the Houses, in question, when they found that the applicants of their choice could not get the allotment on the basis of marks system. The Members of the Housing Board should not have thought even for a moment that they could pick and choose their own allottees according to their whims and fancies or upon extraneous and political considerations ignoring the just and valid claims of the deserving applicants".

The Housing Board Meeting was presided over by the Hon'ble Minister in the absence of the Chairman, Housing Board. It is this gentleman who presided over the meeting.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడేది యిరిగేవను డిమాండుకు సంబంధించిందా? ఏమి మాట్లాడుతున్నారు?

చైర్మన్ (శ్రీమతి టి.ఇ.ఎస్.ఆనందాచార్యులు): Let the Member speak, Let there not be any interruptions.

శ్రీ వి. జనార్ధనరెడ్డి :—అధ్యక్షా, వారు మినిస్టరుగా వుండి వినలేక పోతున్నారు. మంత్రివరకు కావాలి, ఎవరైనా చెబితే వినే ఓపిక వుండదు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఏమిటి? మనకుకూడా కాస్త మంచి మర్యాద వుండాలి, ఏమి మాట్లాడుతున్నామో, ఏమి చేస్తున్నామో అన్నీ మరిచి పోతే ఎట్లా? ఎవరెవరికి ఎంత విలువ వుందో మా జిల్లాకు మీ పెద్దలు వస్తే తెలుస్తుంది. మనిషి మీవాడు అయితే మావాడు మంచివాడు అనుకుంటున్నారా! నేను చాలెంతి చేస్తున్నాను.

Sri P. Janardhana Reddy :—You please hear the Member first.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—వారు యిరిగేషను డిమాండు గురించి మాట్లాడుతున్నారా ?

Chairman :—I request the Hon'ble Minister to address the Chair. Mr. Naidu, you please conclude.

(BELL)

శ్రీ సి.పావ్. పరశురామనాయుడు :—ప్రేక్షోద్ధువారు చెప్పింది, వేను ఏమి చేస్తాను, నేను అనలేదు, వారు అన్నది నా నోటితో రిపీటు చేస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లా క్రింద వున్నటువంటి పార్వతీపురం డివిజన్ లో వున్న కంట్రాక్టర్ల పేర్లు చూస్తే తెలుస్తుంది. అటువంటి కంట్రాక్టర్లును పెట్టి డిపార్టుమెంటు తగిన పనులు చేయించి భూములను సస్యశ్యామలం చేస్తారనుకోవాలా ? వాసిరెడ్డి పెద్ద అప్పలనాయుడుగారు, సింహాచలం, వారి అల్లుడు, వాసిరెడ్డి శ్రీరామనాయుడు, వాసిరెడ్డి సత్యంనాయుడు, వీరందరూ వున్నారు, పెద్ద లిస్టు వుంది, అంతా అల్లుండ్లు, తమ్ముండ్లు, నాన్నలు, చుట్టాలు వీరందరూ కంట్రాక్టర్లుగా వున్నారు.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయ మధ్యతరగతి నీటిపారుదల, చిన్న నీటిపారుదల విద్యుచ్ఛక్తి కాళుల మంత్రులు ప్రవేశ పెట్టినటు వంటి మూడు డిమాండులను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ఈ మూడు డిమాండులలో మన రాష్ట్రము ఎంత త్వరితగతినీ పురోభివృద్ధి సాధిస్తున్న విషయం గురించి స్పష్టంగా తెలియజేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు :—4వ డిమాండును బలపరచడం లేదా ?

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—బలపరుస్తున్నాను. అయితే వున్న విషయాలను పరిశీలన చేయకుండా కేవలం వ్యక్తిగత దూషణలతో సమావేశాలు సాగితే మన రాష్ట్రానికి గాని ప్రజలకు గాని ఏ మాత్రం కూడా పునయోగివడినట్లు కాదని హృదయపూర్వకంగా భావిస్తున్నాను. కేవలం వ్యక్తిగత దూషణలతో ప్రారంభం చేస్తే మనం ఎంతవరకు మన విద్యుత్తర్యాన్ని నెరవేరుస్తున్నామో అవగాహన చేసుకోవలసి వుంటుంది, యిది వేదిక కాదు, గత 80 సంవత్సరాలలో యిరిగేషను విషయములో మన రాష్ట్రము దేశములోని ఏ రాష్ట్రానికి తీసిపోని విధంగా ముందుకు సాగింది. ఈ జరుగుతున్న అభివృద్ధిని చూడలేక దివాంధంగా మనం వగిన రించినట్లయితే మనకు మనమే అపకారం చేసినట్లు అవుతుంది, విమర్శించడమే పనిగా పెట్టుకుంటే ఎంత మంచి పని చేసినా దానిలో వున్న చెడును తీసి భూతద్దంలో చూపించి, వక్రంగా చిత్రించి, వక్ర భాష్యాలు చెప్పి కాలాన్ని వృధా చేసుకోవడం మంచిదిగాదని భావిస్తున్నాను.

11-20 a.m.

Sri A. Sreeramulu :—Point of order, Sir. According to rules, certain norms will have to be observed whoever he may be, either from this side or from that side. Discussions should largely be confined to the subject and a Member cannot try to give reply to other Member and it is the Minister who has to reply. Then, he used a word—

Voting of Demands for Grants.

“దివాంధం”. అంత క్వయిట్ గా మాట్లాడితే సామాన్య ప్రజాసీకం చాలామంది ఉన్నారు. ఆ దివాంధం అన్న పదం ఎంతవరకు పార్లమెంటరీ పదం? చాలా పెద్ద పదం ఉపయోగించారు. అంత పెద్ద పదాలు ఉపయోగించకుండా యావ రేజీ ఇంటెలిజెన్స్ గల వారు కూడా అర్థం చేసుకునే పదాలు ఉపయోగిస్తే మంచిది.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—థాంకు యు. నేను తప్ప ప్రయోగం ఏమీ చేయ లేదు. దాని అర్థమును దృష్టిలో పెట్టుకునే చేసాను. అది గౌరవసభ్యులకు తెలుసు. మన హౌస్ లో మాట్లాడేప్పుడు పెద్దపదాలు వాడారు. చిన్నపదాలు వాడారు అనే సమస్యలేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు శ్రీ శ్రీరాములుగారు ఇంగ్లీషులో పెద్ద పెద్ద పదాలు మాట్లాడుతూ ఉంటారు. అప్పుడు అవి చాలా మందికి అర్థం కాకుండా ఉంటుంది. వారు ఎంత చక్కగా మాట్లాడినా సరే. గౌరవసభ్యులెవరైనా వారి అభిప్రాయం చెప్పినప్పుడు సభ్యులు గౌరవంగా దానిని మన్నించి, తెలుసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను; బహుళ ప్రయోజన నదీ ప్రోజెక్టుల వివరణలపై స్పష్టంగా తెలియజేసారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రోజెక్టులో 81 వేల హెక్టార్లు, పోచంపాడు ప్రోజెక్టులో 58 వేల హెక్టార్లకు అదనంగా నీటిపారుదల ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. ఇది చాలా గణనీయమైన అభివృద్ధి. చాలా స్వల్ప కాలంలో ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు వారు ఈ అభివృద్ధిని సాధించారు. ఈ సందర్భంలో నేను ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారిని, శ్రీ కృష్ణమూర్తి నాయుడు గారిని శ్రీ ఆనెం వెంకటరెడ్డిగారిని, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటును, వారి సిబ్బందిని అభినందిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రాన్ని సన్యక్తమలం చేయడానికి గత మూడు సంవత్సరాలలో అనేకమైన పథకాలను చేపట్టారు. అనేకమైన మీడియం ప్రోజెక్టులు చేపట్టారు. మేజర్ ప్రోజెక్టులను తొందరగా పూరించేయాలని, దానికి అవసరమైన మేరకు వరల్డ్ బ్యాంకు రుణాలను సేకరించాలని తలపెట్టి, వాటిలో కృత కృత్యులై చాలా పెద్ద ఎత్తున కార్యక్రమం సాగించబడుతున్నది. ఆ విషయం మనకందరికీ తెలిసినదే. గత 8 సంవత్సరాలలో 81 మీడియం ప్రోజెక్టులను శ్రేక్ చేసారు, ఏదో కాంక్షన్ చేసి, ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసి పునాదిరాల్లు సమాధి రాల్లుగా ఉండిపోతున్నాయనే విమర్శ లేకుండా ముందు గ్రాంటు ఇచ్చి వర్కు చురుకుగా సాగేట్లు చేయడం జరుగుతున్నది. దీనిని వనం గుర్తించాలి. ఈ రకంగా ఏ రాష్ట్రంలోనూ, ఎక్కడా చేసి ఉండరు. గ్రాంటు ముందు ఇచ్చి పనులు ప్రారంభించి ఈ రకంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకొని పోవడానికి చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఈ విషయాన్ని మనం విస్మరించడానికి వీలులేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. మా పరియాకు సంబంధించినంతవరకు 2 ప్రోజెక్టులను 1. తెచాడా, 2. కోనాం అనే ప్రోజెక్టులను కాంక్షను చేసారు. రైచాడ ప్రోజెక్టుకు 11 కోట్ల చిల్లరకు ఎస్టిమేట్ కాంక్షన్ చేయడం వర్కు ప్రారంభించడం జరిగింది. గత రెండు సంవత్సరాలలో ఒక కోటి 55 లక్షల రూపాయల వరకు మంజూరు చేసారు, అయితే ఇంకా ఎక్కువ

మంజూరు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మనం ఇలాగ చేస్తే చాలా కాలం పడుతుంది. తొందరలో వీటి ఫలితాలను ప్రజలకు అందించేయాలన్నప్పుడు తొందరగా చేయడానికి పాచ్చి నిధులు కేటాయించగలిగిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కోనాం ప్రోజెక్టు చాలా చిన్నది. 1978 మార్చికి దానినుంచి నీళ్లు ఇస్తామని ప్రభుత్వంవారు ఇంతకుముందు చెప్పి ఉన్నారు. కాని ఇంకా 50 లక్షల అలాట్ మెంటు కొరత పెట్టారు అది కూడా ఇస్తే మార్చి లోగానే ఆ ప్రోజెక్టు ఫలితాలను ప్రజలకు అందించడానికి అవకాశం ఉంటుంది ఈ విషయంలో పునరాలోచన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మొట్టమొదటనుంచి కోనాం ప్రోజెక్టు కావాలని ఆదోళన చేసినటువంటి కొన్ని గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఓవర్ లుక్ వల్లనో, ఎందుకో ఆ గ్రామాలను తీసుకొనిడం జరుగలేదు. అవి తిరువోలు, పెదగాడా, నీలంపేట, నూకపల్లి. ఆ గ్రామాలకు కూడా ఈ ప్రోజెక్టు ఫలితాలను అందించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని ప్రభుత్వాన్నీ ఆర్దిస్తున్నాను మనం ఇంత గ్రాంట్లు మంజూరు చేసినా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిలేషన్ వల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు ఏర్పడి ఎదుర్కొంటున్నారు. అక్కడ ఒక డివిజను శాంక్షను చేస్తామని అన్నారు. ఆ డివిజను తొందరగా ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. నిధులు మంజూరు చేయడంలో అల్యం అవడంవల్ల ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. కొన్ని వేల బిల్లులు పి. డబ్ల్యు. డి. వారి దగ్గర వెండిలో ఉడిపోయినాయి. కోనాం ప్రోజెక్టుకు కాని రైవాడ ప్రోజెక్టుకు కాని వెంటనే గ్రాంట్లు రీజిజ చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత చిన్న తరవా నీటిపారుదల ముఖ్యంగా చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. తక్కువ సొమ్ముతో అతితక్కువ కాలంలో ఎక్కువ ప్రజానీకానికి సదుపాయం కల్పించడానికి వీలు కల్పించేటటువంటి ప్రోజెక్టు ఇవి. ఇవి వెంటనే శే కె వ్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని గురించి శ్రీ ఆనెం వెంకటరెడ్డిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తున్నారు. ఇంకా ఇతోధికంగా గ్రాంట్లు తీసుకొని రావడాని ప్రయత్నం చేయాలని నేను హృదయపూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో పబ్లిక్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు పబ్లిక్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు పబ్లిక్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుగా తయారు అయింది కాని పబ్లిక్ వేస్టు డిపార్టుమెంటుగా తయారు కాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ప్రజా సంక్షేమం కొనం కృషి చేస్తున్నటువంటి డిపార్టుమెంటు. దీనిని గురించి ఏ రకమైనటువంటి అపోహను వ్యక్తం చేయవలసిన అవసరం లేదు. టాంక్సు రివేర్సుకు 50 రూపాయలునుంచి 700 రూపాయలకు పెంచామని అన్నారు. అది కూడా చాలదు కనీసం 1000 రూపాయలైనా చేయాలి. విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించి కొన్ని గ్రామాలు మిగిలిపోయి ఉన్నాయని అనుకోవలసి వస్తుంది మా తాలూకాలో చాలాతరకు క్లస్టర్ స్కీములో కవర్ అయినాయి. ఇంకా మరికొన్ని గ్రామాలు పూర్తి చేయవలసి ఉంది. దానిలో శ్రీ రాజారాంగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని విద్యుచ్ఛక్తి లేని గ్రామం లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. అటువంటి కార్యక్రమాన్ని చేబట్టి ఇతోధికంగా నిధులు తీసుకొని వచ్చి విద్యుచ్ఛక్తి కొరత లేకుండా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. లిఫ్టు ఇరిగేషను స్కీము గురించి

ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషనుకు బదిలీ చేసారు. ఈ విషయంలో పునరాలోచన చేయాలని సవరించేస్తున్నాను. పెద్ద పెద్ద స్కీమును వేల కొలిది ఎకరాలు సాగులోనికి వచ్చేవాటిని, లక్షల కొలిది ఖర్చు చెట్టే వాటిని ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటు తీసుకుంటే జాగుంటుంది. చిన్న చిన్న స్కీములు 500 ఎకరాలు, 1000 ఎకరాలు స్కీమును పి. డబ్ల్యు. డివారు స్వయంగా టేకప్ చేస్తే చిన్న చిన్న రైతులకు సదుపాయం కలుగుతుంది. కాబట్టి ఈ విషయంలో పునరాలోచన చేసి తిప్పు ఇరిగేషను స్కీములను మళ్ళీ ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటు గారే టేక్ చేసేట్లు సవరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. గత 30 సంవత్సరాల పరిపాలనలో మనం చాలా పెద్ద ప్రాజెక్టులను తీసుకున్నాము. నాగార్జునసాగర్ తీసుకున్నాము, పోచంపాడు తీసుకున్నాము. తుంగభద్ర పై లెవెల్ కెనాల్ తీసుకున్నాము. వంశధార ప్రాజెక్టు తీసుకున్నాము. ఈ రకంగా భారీ ప్రాజెక్టులను తీసుకొని లక్షలాది ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకొని వచ్చి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ భారతదేశానికి అన్నపూర్ణ అనే పేరును తీసుకొని వచ్చాము. దీనికి కారణం ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటుయొక్క శక్తి సామర్థ్యం, కృషి అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ డిమాండులను నేను హృదయ పూర్వకంగా విలపిస్తూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రానికి అన్నపూర్ణ అని పేరు రావడానికి ప్రధానమైన కారణం ఏదైనా క్రెడిట్ పోవలసి వస్తే ఇంతవరకు మన శత్రువులుగా ద్వేషించుకొని కూలగొట్టబడినటువంటి బ్రిటీష్ వారికి, నిజాం నవాబుకు పోతుంది కాని ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి మాత్రం కాదు. వీరు చేబట్టిన పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఏమైనా ఇంకో 50, 100 సంవత్సరాలకైనా పూర్తి అవుతాయో అనే అనుమానం నాకు ఉంది. ఎప్పుడూ డబ్బు లేదని చెబుతూ ఉంటారు. ఈ డబ్బు గురించి మేము స్పష్టంగా చెబుతూనే వస్తున్నాము. డబ్బు రాబట్టవలసిన చోటనుంచి రాబడికే వస్తుంది. విదేశ సామ్రాజ్యవాదుల గుత్త సంస్థలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాళ్ళ పెట్టుబడులు, ఆస్తులు, ఫ్యాక్టరీలు వీటి అన్నింటినీ తీసుకోండి. గుత్త పెట్టుబాదుల ఆస్తులన్నీ తీసుకోండి. మాజీ సంస్థానాధీశుల, జమీందారుల ఆస్తులన్నీ తీసుకోండి. దానితో మీ ఖర్చులన్నీ పూర్తి చేసుకోవచ్చని చెప్పాము. ఇలాగే నడిస్తే ఇంకో వంద సంవత్సరాలకు అయినా మీరు చేబట్టిన ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తి అవుతాయో అని సందేహించవలసి వస్తుంది. వరంగలు జిల్లాలో లోయర్ మానేరు ప్రాజెక్టు 1978 నాటికి పూర్తిచేసి నీళ్లు ఇస్తామని చెప్పారు. 1988 నాటికన్నా అవుతుందా అని అనుమానం. చేసే వాగ్దారాలకు కార్యక్రమానికి ఎక్కడా సంబంధం లేకుండా పోతున్నది. కేంద్రంలో ఉన్నది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే నిన్నటి దాకా. రాష్ట్రంలో ఉన్నది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే. పోచంపాడు మీద గోదావరి నీటి తగాదా ఒక్క రాష్ట్రాలతో పరిష్కారం చేసుకొని బృహత్ పథకాన్ని చేపట్టాలని చెప్పాము. ఇప్పుడు ఒప్పందం కుదిరింది అన్నారు. నీటి తగాదా పరిష్కారం అయింది కనుక ఇప్పటికైనా

11-30 a.m.

బృహత్ పథకాన్ని చేపడతారా? దానికి తగినటువంటి కేటాంపులు గాని, పథకాలు గాని ఏమన్నా రూపొందిస్తున్నా? మాకు ఇచ్చిన నివేదికలో అటువంటిది ఏమీ లేదు. మైనర్ ఇరిగేషన్ విషయంలో మా జిల్లా అనుభవంతో చెబుతున్నాను. సుమారుగా నూటికి 80 శాతం ఏరియోలో ఉన్న నీటి వనరులు ఉపయోగించుకోకండా వదిలి వేస్తున్నారు. చిన్న చిన్న చెరువులు, కుంటలు కట్టినట్లయితే బోలెడంత సేకర్యంలోకి వచ్చేది. అది కాకుండా పోతున్నది. కొన్ని సర్వే అయ్యాయి కొన్ని సర్వే కాలేదు. 20 ఏళ్ల క్రింద సర్వే అయినవి కూడా అలాగే ఉంటున్నాయి తప్ప వాటికి సాంక్షన్ రావడం లేదు, వర్క్స్ లెటరుట్ చేయడం లేదు. ఈ రెస్టోరేషన్ చేసేప్పుడు సాంకేతికమైన ఇబ్బందులు కొన్ని వస్తున్నాయి. ఇవి రైతాంగానికి నష్టకరంగా పరిణమిస్తున్నాయి అది డిపార్టుమెంటు వాళ్లు పరిష్కారం చేసుకోవాలి. ఒక కొత్త చెరువును గాని, కుంటనుగాని రెస్టోరు చేసేప్పుడు పట్టావరీ ఇచ్చే 10 సంవత్సరాల స్టేటుమెంటు మీద ఆధారపడుతున్నారు. ఈ పది సంవత్సరాలలో ఎంత విస్తీర్ణం అయితే సాగు చేయబడిందో అంత విస్తీర్ణానికి మాత్రమే నీటిని పంపిణీ చేస్తున్నారు. కాని పట్టావరీ కిస్తుంటే నీరు గాని ఆ భూమి మాగాణిగా సాగు అయినట్లుగా అతను నమోదు చేయడు. దానివల్ల వాస్తవంగా అంతకు ముందే సాగులో ఉన్నటువంటి ఎక్కువ భూమి లెక్కలోకి వచ్చేప్పటికీ తగ్గిపోతోంది. ఇంకా అదనంగా భూమిని సాగుచేయడానికి ఉన్నటువంటి నీరు ఉపయోగించుకోడానికి వీలులేకుండా ఆ చెరువు యొక్క లెవెల్ ను తగ్గిస్తున్నారు. ఆ పట్టావరీ ఇచ్చిన విస్తీర్ణానికే నీటి కేపాసిటీ పరిమితం చేస్తున్నారు. అట్లాకాకుండా వాస్తవంగా నీటి కేపాసిటీ ఎంత ఉంటుంది, ఎంత నీరు అక్కడ రిజర్వు చేయవచ్చు, దానితో ఎంత ఎక్కువ భూమి సాగుకు అణుగుణ్యంగా చేయడానికి వచ్చు ఉన్న అంతులు తొలగించాలని కోరుతున్నాను. ఇది వరకు రెస్టోర్ చేసిన వాటి విషయంలో కూడా రెండు రకాల సమస్యలు వస్తున్నాయి. రెస్టోరేషన్ చేసే కాలంలో ఈ సంవత్సరాల స్టేటుమెంటు ఆధారం చేసుకొని నిర్మించడంవల్ల లెవెల్ తగ్గిపోయింది. కాని రైతులు ఆ మత్తడి మీద ఇంత మట్టో, అదో ఇదో వేసుకొని లెవెల్ పెంచుకొని వాళ్లు ఎక్కువ భూమి సాగు చేస్తున్నారు. అట్లాగే అంతకుముందు చాలా కాలం క్రిందటనే రెస్టోరుచేసిన నటువంటి వాటిలోనూ ఎక్కువ నీరు చెరువులో ఉండడం మూలంగా ఎక్కువ భూమి సాగుచేశారు. ఉదాహరణకు నర్సంపేట తాలూకాలో పాకాల చెరువులో సెటిల్డ్ ఆయట్టు 8 వేల ఎకరాలు ఉంటే ఊరోజున అది 12 వేల ఎకరాలకు పైగా సుమారు సాగు అవుతున్నది. దీనిని లోకలైట్ చేశారు గాని చాలా చెరువుల క్రింద లోకలైట్ చేయలేదు. అందుకని ఎక్కడైతే చెరువులలో ఎక్కువ నీరు ఉండడానికి అవకాశం ఉందో, ఎక్కువ భూమి సాగు కావడానికి అవకాశం ఉందో, సాగు చేయబడుతున్నదో వాటి ఆన్నిటిని తిరిగి అప్ టుడేట్ గా రీరెస్టోర్ చేయాలి. అట్లా కాకుంటే ఈ కుష్కి, తరి అని అనుమతి లేకుండా నీరు పెట్టుకున్నారని రైతాంగం మీద కన్నులు వేయడం కాని లేక వాళ్ళ సాగుకు నీరు అందించకపోవడం గాని, రాజకీయ కక్షలతో ఇతర సమస్యలు కలుగచేయడం గాని జరుగుతూ ఉంటుంది. అది ఇరగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. ఇదే సమ

యంలో నా నియోజకవర్గంలో మక్తంపురం అనే గ్రామానికి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము కావాలని ఎంపీలో నేను వచ్చినప్పటినుంచి మొత్తుకుంటున్నాను అంతకు ముందు రైతులు మొత్తుకున్నారు. అది ఈసోజవరకు పరిష్కారం కాలేదు. మొన్న మంత్రిగారికి చితితే వ్రాసియివ్వమన్నారు. అ'లు ఎందుకు ఎండ్లగిరిబడి ఒక స్కీము ఇచ్చినప్పుడు పరిష్కారం చేయకండా ఉంటున్నారు. ఇప్పటికి 5 సంవత్సరాలు అయింది దానిని పరిష్కారం చేయడం లేదు. ఇప్పటికైనా చేపా మంటే చాలా పంతోషం. కొన్ని చె పుల క్రింద ఇప్పటికి ముక్తన్ అబి. ముక్తన్ తాబి అని కేటగిరై జేవన్ ఉంది అంటే ఫిక్సెడ్ అబీ కామ అని, ఫిక్సెడ్ తాబీ కామ్ అని ఉంటుంది. అది వెనకటి కాలంలో పెట్టకొన్నారు. ఇప్పుడు కాలాలు మారినాయి. నీరు ఉంటే ఎక్కడిదెక్కడ రొజుపన్ ప్రకారం ఇచ్చే పద్ధతి వచ్చింది. అందుకల్లా ఈ ముక్తన్ అబి ముక్తన్ తాబి అనేది తీసివేయాలి. దాని వల్ల చాలా చోట్ల లిటిగేషన్లకు దారితీసి అసలు చెరువు నీరు చద్వినియోగం కాకుండా పోతున్నది. మా తాలూకాలో సుమారు 8, 9 మీడియమ్ ప్రాజెక్టులు నర్సే అయ్యాయి. ఎస్టి మేట్లు పూర్తి అయ్యాయి. కొన్ని మంజూరు అయ్యాయి కొన్ని మంజూరు కాలేదు. సేంక్ష్ అయిన వాటిని ఆమలు జరిపేది లేదు, మంజూరు కాని వాటికి మంజూరు ఇచ్చేది లేదు, ఇప్పటికైనా వాటినిన్నిటిని చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. గ్రవుండ్ వాటర్ ను బయటికి తీయడానికి చేసే ప్రయత్నం అంతా సముద్రంలో నీటిబొట్టుగా ఉన్నది తప్ప, మన రాష్ట్రంలో మర అవ సదాలకు తగ్గట్టుగా దానిని స్పీడప్ చేసేటటువంటి చర్యలు మాకు ఉపన్యాసాలలో తప్ప ఆచరణలో జరగడం లేదు, ఇనే స్పీడ్ తో పోతే ఇంకోరెండు వందల మీట్లు అయినా సరే గ్రవుండ్ వాటర్ వైకి తీసి పొలాలకు ఇచ్చేది జరుగుతుందా అని వమ్మకం లేకుండా పోతున్నది. అందుకని దానిని బాగా స్పీడ్ అప్ చేయాలని కోరుతున్నాను, ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో చాలా స్కీముల క్రింద ఈ కార్యక్రమం అమలు జరవడం జరుగుతున్నది, హరియానా క్లష్టర్ స్కీము అని, ఎమ్, ఎమ్, టి, అని, తెలంగాణా ఎయిడ్ తో చేపట్టివని ఇలా రకరకాలుగా ఉంటున్నాయి. ఒక్క స్కీముకు మరొక స్కీముకు మధ్య సమన్వయం లేదు, ఒక స్కీము క్రింద ఒక పోలు వేసినట్లయితే ఆ పోలును మరొక పోల్ తో కలిపి లింక్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నప్పుడు అక్కడ ఈ స్కీము అడ్డం వస్తున్నది. అది దాని గతికీ వదిలేస్తున్నారు. అట్లా కాకుండా అన్ని స్కీములను సమన్వయం చేసేందుకు డిపార్టుమెంటు అటువంటి అధికారాన్ని చేపట్టాలి. ఒక దానికి మరొక దానికి మార్పుకొనే అవకాశం ఉండాలి. దానితో కాలయాపన లేకుండా వేస్తు కాకుండా ఉండడానికి అవకాశం వుంది. ఇటీవల మా రాష్ట్ర రైతు సంఘం వారు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా రైతాంగ సహస్సు జరిపారు ఈ కిరెంటు ఉపయోగిస్తున్న రైతులనుంచి అనేక రకాలైన ఫిర్యాదులు విన్నారు. ఒక వివరమైన మెమో రాండమును గౌ. మంత్రిగారికి ఇచ్చారు. ఆ మెమోరాండములో చెప్పిన విషయాలు--రైతాంగం మీద ఈ ఎలక్ట్రిసిటీవారు విధిస్తున్న ఎక్కువ రేటు తగ్గించాలి. వారికి కరెంటు ఎక్కువగా సప్లయ చేయాలి. తెపానీటర్లు తెచ్చుకోవాలనే వత్తిడి మానెయ్యాలి. దానిని విర్బంధం చేయకూడదు. పాల్పర్సు సంఖ్య బాగా

11-40 a.m.

పెంచా. ఆ విధంగా వాళ్లను ఆదుకోవాలి. ఎలక్టిసిటీ తీసుకుంటున్న సందర్భంలో రెండు షషయాలు మా దృష్టికి వచ్చాయి. అది ఈ మధ్య మా జిల్లా రెవ్యూ కమిటీ సమావేశంలో మంత్రి ధర్మా రెడ్డిగారి సమక్షంలో జరిగిన దానిలో చర్చించాము. కరెంటు మంజూరు కావాలంటే రైతులు 5 నుంచి 15 వేల రాకా ఖర్చు పెట్టకోవలసి వస్తున్నది. వివిధ రకాల లంచాలనండి, మామూళ్లనండి ఇచ్చుకోవాల్సి వస్తున్నది. ఒక జాకి కరెంటు కావాలంటే ప్రభుత్వానికి, డిపార్టుమెంటుకు కట్టవలసింది కట్టగా కూడా, 8 వ.దల నుంచి 5 వందల రాకా ఖర్చు పెట్టకోవలసి వస్తున్నది. అది కర్చు పెట్టుకుంటే కూడా రావడం లేదు. ఈ డబ్బు ఇస్తే తొందరగా మంజూరు అవుతున్నది, లేకపోతే మంజూరు కావడం లేదు. ఈ విధంగా రైతాంగం చాలా ఇబ్బందులపాలు కావలసి వస్తున్నది. అసలు దానిని పూర్తిగా తీసివేయాలని, లంచగొండితనం, అవినీతికి ఆస్కారం లేకుండా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మాకు ఇచ్చిన లెక్కలలో ఎలక్ట్రిఫైడు గ్రామాలయొక్క సంఖ్య చాలా ఎక్కువగా చూపెట్టారు. ఈ ఎలక్ట్రిఫైడు గ్రామాల సంఖ్య గురించి మా జిల్లాపరిషత్తు సలహా రెవ్యూ కమిటీ సమావేశములో చర్చలు జరిగినప్పుడు ఇంజనీరు నిర్దిష్టంగా ఒప్పుకున్నారు. ఎక్కడైనా ట్రాన్సుమీటరు పెట్టినా అక్కడ ఎలక్ట్రిఫైడు అని ప్రాసుకున్నారు, అలాగే 1, 2 కనెక్షన్లు ఇచ్చినా లేక 1, 2 లైట్లు వెలిగించినా ఎలక్ట్రిఫైడు అయినట్లుగానే ప్రాసుకుంటున్నారు ఈ రకమైన ప్రాతలు చాలా తప్పుడు అవగాహనకు దారితీస్తాయి. చూసిన వారు ఎవరైనా ఈ గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫైడు అయినట్లుగానే అనుకుంటారు. అట్లా కాకుండా ఒక గ్రామములో ఒక గణనియమైన సంఖ్యలో ఇళ్లకు కనెక్షన్లు గాని, బావులను కనెక్షన్లు గాని కరెంటు సప్లయ చేసినప్పుడు మాత్రమే ఆ గ్రామము ఎలక్ట్రిఫైడు అయినట్లుగా భావించాలి. అంతే కాని ఆ ఊరికి ట్రాన్సుమీటరు పెట్టబడిందో లేక 1, 2 పోల్సు వేసినంత మాత్రాన అది ఎలక్ట్రిఫైడు అయినట్లుగా ప్రావీణం జాగుండదని చెప్పాము. ఆ విధంగా తమ రిపోర్టును సవరిస్తామని ఆ జిల్లా రెవ్యూ కమిటీలో వాగ్దానము చేశారు. కనుక ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ఈ రిపోర్టు అంతా చూసినట్లయితే ఎలక్ట్రిఫైడు అయినట్లు ఇచ్చిన వాటిలో సగము గ్రామాల్లో ట్రాన్సుమీటరు వేయడమో 1, 2 పోల్సు వేయడమో, 1, 2 కనెక్షన్లు ఇవ్వడం వరకే తప్ప అంత కన్నా ఎక్కువ లేదు. ఈ బలహీనతను ప్రభుత్వము వారు గమనించకుండా అధికారులు ఇచ్చిన రిపోర్టు మీద ఫలానా గ్రామం లభినిపల్లి ఎలక్ట్రిఫైడు అయి పోయిందని భావిస్తూ మన కర్తవ్యం ఏదో గుర్తించకుండా ఉంటే ఒక రకమైన కాంప్లెషన్ వస్తుంది. ఇది ఒక రకమైన నష్టం కలిగిస్తుంది. కనుక ఇటువంటి లోటుపాట్లు లేకుండా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి జనార్దనరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈ దినము ఇరిగేషన్ పోటన్సియల్ ఎట్లా వాడుకోవాలి అనే దాని ద చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు. మన రాష్ట్రములో మొత్తము 29 పెద్ద చిన్న జీవ నదులు ఉన్నాయి. వాటి నీటిని పూర్తిగా టేప్ చేయ లేక పోతున్నాము. దాంట్లో కూడా పూర్తి నీటిని

Voting of Demands for Grants.

వినియోగించుకోలేక పోతున్నాము. 30 సంవత్సరాల తదుపరి కూడా నీరు ఉన్నా వినియోగించుకొనని దౌర్భాగ్యులుగా మనము తయారైనాము. ఆ దుస్థితిని ఇప్పుడయినా మనము అరిట్టాని మనవి చేస్తున్నాను. మరి పోచంపాడు ప్రాజెక్టు విషయం చూస్తే అది ఫుల్ ఫ్లెడ్జెడు ప్రాజెక్టుగా నైజాముగారి రాజ్యములో తయారైనది. ఇప్పుడు ఇది శ్రేయో రాజ్యమనండి కేక ప్రజా రాజ్యమనండి. మొన్నకూడా రీసెంటుగా ప్రపంచ బ్యాంకు లోన్ ఇచ్చినప్పుడు 1976 జూన్ వరకు 2.5 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇవ్వాలనే ఎగ్రిమెంటులో లోన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అయినా ఆ టార్గెటు మనము చేరుకోలేక పోయాము. ఇప్పుడు 1.20 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే సాగులోకి వస్తాయని చెప్పారు. అది కూడా రాలేదు. ఈ సంవత్సరము అందులో 1/3 వంతు సాగయింది; ఇట్లా వెగ్లెట్టు చేయబడుతోంది. దీనితో రాష్ట్రానికి కాక మొత్తం దేశానికే పెద్ద నష్టము. మరి దినదినము ఖర్చు పెరిగిపోతున్న సంగతి మీకందరకూ తెలుసు. అందు ని దీనిపై శ్రద్ధ చూపి ఈ సంవత్సరము ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలి. ఈ సంవత్సరము అన్ని ప్రాజెక్టులకూ ఎక్కువ నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు 2 కోట్లు మాత్రమే ఎలాటమెంటు ఇచ్చారు. నాగార్జున సాగరుకు 28 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు బేక్ వర్డు జిల్లాలయిన నాలుగు తెలంగాణాలోని జిల్లాలకు నీరు ఇస్తుంది. నాలుగు జిల్లాలకు నీరు ఇచ్చే ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తిగా వెగ్లెట్టు చేయడం జరుగుతున్నది. అందుకని ఎలాటమెంటు కూడా ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక వరంగల్లు ఆ జిల్లాకు ముఖ్యపట్టణం. దానికి నీటి కొరత వల్ల ఆ పట్టణం యొక్క డెవలప్ మెంటు ఆగిపోయింది. ఎందరో పారిశ్రామిక వేత్తలు వచ్చి తిరిగి పోవడం జరుగుతున్నది. అందుకని పోచంపాడును త్వరితంగా పూర్తి చేసి దాని ద్వారా నీరు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మీడియమ్ ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులలో గోదావరి ఎగ్రిమెంటు తదుపరి చాలా ప్రాజెక్టులు మనము తెచ్చుకొనేది ఉన్నది. ఆ ప్రాజెక్టులను అన్నిటినీ కూడా అగ్రిమెంటు ప్రకారం 2. 3 సంవత్సరాలలో టేకప్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టులలో మొదటి ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం తెలంగాణా పేరు 6, 7 లక్షల ఎకరాలు వచ్చేది ఉండెను. దాదాపు 7 లక్షల ఎకరాలు రావాలి. ఇది మరి తెప్ప కెనాలుకు కాకనే 7 లక్షలు ఎకరాలకు నీటి ఏర్పాటు ఉండేది. ఇప్పుడు 5 లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే ఇచ్చారు. 1973లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేటుమెంటు ప్రకారం ఇంకా 10 టి.యమ్.సి. నీరు తెలంగాణాకు వచ్చేది ఉన్నది. దానికి అప్పుడు హైలెవిల్ కెనాల్ ఏదయితే ఉన్నదో దానిమీద కొన్ని లిఫ్టు ఇరిగేషను స్కీములు సాంక్షను చేయడం జరిగింది. ఆ లిఫ్టు ఇరిగేషను స్కీములలో ఎలక్ట్రిసిటీ ఖర్చులు, ఓవర్ హెడ్ ఖర్చులు ఉంటాయి. మరి ఈ హైలెవిల్ కెనాలు సాంక్షను చేస్తే ఈ లిఫ్టు ఇరిగేషను స్కీములు అన్నీ ఈ హైలెవిల్ కెనాల్ తో కలిసి మెర్జి అయిపోతాయి. కనుక మనకు ఖర్చు మిగిలి వస్తుంది. వవర్ మిగిలి పోతుంది. అందుకని ఈ హైలెవిల్

కేనాలును త్వరితంగా చేపట్టి 10 టి.యమ్.సి నీటిని వాడుకొనే ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాము. రెండు సంవత్సరాలు క్రితం ఈ ప్రాజెక్టుకు ఎన్టీ మేట్సు కమిటీ ఒక రికమండేషను చేసింది. మీరందరకూ తెలిసినదే సిజాం సాగర్ ఎట్లా సిల్ట అయిపోతోందో. మనము ఊహించని దానికన్నా సిల్టింగు ఎక్కువ అయిపోతున్నది. సిల్టింగు అయిపోవడం వల్ల దాని ఆయకట్టు దెబ్బతిని పూర్తిగా రైతాంగము నష్టపోయే ప్రమాదము ఇదివరకే జరిగింది. ఈ విజాం సాగర్ సిల్టింగు ప్రమాదం మిగతా ప్రాజెక్టులు అన్నిటికీ వచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కనుక డి.సిల్టింగుకు ప్రాజెక్టు కట్టడం కన్నా ఖర్చు ఎక్కువని అంచనా వేయడం జరిగింది. అందువల్ల దీనికి ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. అందుకని ప్రాజెక్టు కట్టడానికి ముందే ఈ విషయం దృష్టిలో పెట్టుకొని సాయిల్ కన్సర్వేషన్ స్కీము ద్వారా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలోనే ప్రాజెక్టు కాన్స్ట్రక్షన్ అది ఏర్పాటు చేయాలని బండింగు, ఎఫారెస్టేషను స్కీము చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. అంతే కాకుండా మన దేశములో కిరి కాతం అడవులు ఉండాలి. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రములో 22 కాతం మాత్రమే ఉన్నవి. అందుకని ఈ సిల్టింగు తప్పించడానికి బండింగు, ఎఫారెస్టేషను స్కీము ఏర్పాటు చేయాలని ఎక్స్ప్లెన్ కమిటీ ఒపినియన్ ఇచ్చింది. అంతేకాకుండా అడవులు కూడా తక్కువగా ఉన్నాయి. మనము ప్రాజెక్టులను కూడా గతించుకోవచ్చు. కాబట్టి ముఖ్యంగా బండింగు, ఎఫారెస్టేషను ఈ ప్రాజెక్టులలో తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకటే ప్రాజెక్టు 20 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చేది నిర్మిస్తే అది సిల్టింగు అయిపోతున్నది. కాబట్టి ఒకటే పెద్ద ప్రాజెక్టు చేయక కేనాలు వచ్చే ప్రాంతములో 4, 5 చిన్న ప్రాజెక్టులు ప్రపోజ్ చేస్తే ఈ సిల్టింగు నుంచి రక్షించబడుతుందని ఎక్స్ప్లెన్ ఒపినియన్. అందువల్ల కోటానుకోట్లు ఖర్చు చేసి ఇంత కాలం వృధా చేశాక మరల అది సిల్టింగు అయిపోతే వచ్చే ప్రమాదము మీకు తెలుసు. అందుకని ఈ ప్రమాదాన్ని నివారించి ఎక్స్ప్లెన్ ఒపినియన్ ప రీక్షించి సిల్టింగు కాకుండా చూడాలని. లేక

11-50 a. m.

పోతే ఇది మనకు పెద్ద ఇబ్బందని మనవి చేస్తున్నాము. అట్లాగే, మన రాష్ట్రంలో 75,718 చెరువులు వున్నవని లెక్క చెప్పారు. ఆ చెరువులపై ఎప్పుడూ ఒక్క నయాపైల ఖర్చు పెట్టడం జరగలేదు. ఇది చాలా విచిత్రం. ఇప్పుడు ఓంకార్ గారు చెప్పినట్లుగా యీ తహసీలు, రెవిన్యూ తల్తలతో చాలా యిబ్బందులు ఏర్పడుతున్నవి. గ్రామంలోని చెరువులన్నీ మూసుకోబోయి, వచ్చే వాటర్ సోర్స్ అగిపోయి, కట్ అయిపోయే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు వున్నవి. ప్రభుత్వం ఈ చెరువుల మరమ్మత్తుకు సంబంధించి ఏదయితా ఆ స్కీమును ఏర్పాటు చేయవలసి వుంది. అట్లానే బావుల విషయం వున్నది. తెలంగాణా ప్రాంతంతో కెనాల్స్ లేవు. చెరువుల పరిస్థితి యీ విధంగా వుంది. ఇంక బావుల సోర్స్ పైనే తెలంగాణా అంతా బ్రతుకుతున్నది. గ్రౌండ్ వాటర్ టాప్ చెయ్యాలని యివ్వాల ఒక ప్రశ్న యిచ్చారు. పది సంవత్సరాల పుట్టి ప్రభుత్వం పూర్తి గ్రౌండ్ వాటర్ టాప్ చెయ్యాలని చెప్పుడమే గాని దానికొక్క

Voting of Demands for Grants.

ఎలెంపు చేశారా? అని అడుగుతున్నాను అటువంటి ఎలెంపు ఏమీ చెయ్యలేదు. ఏదో ఒక రిగ్గు తీసుకువస్తారు, ఆ రిగ్గు బోర్ చేసేటప్పుడు దానిలో యిరుక్కుపోతుంది. మెషిన్ వదిలిపెట్టి పోతారు. ఈ విధంగా మజూరాబాదులో ఆరుపార్లు జరిగింది. దీనిని బాధ్యతతో ఆలోచించి చేయవలసిన అవసరం లేదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. అలాగే పనికివచ్చే మెషిన్ రీని తెప్పించి యీ గ్రౌండ్ వాటర్ టాప్ చేసే కార్యక్రమాన్ని చురుకుగా జరపాలని చెబుతున్నాను. దీనికి గాను బడ్జెట్ లో కేటాయింపు ఏమీ లేదు. రైతులు ఎంతో నష్టపడుతున్నారు, కరీనగర్ జిల్లా అంతా కలిసి వది గ్రౌండ్ వాటర్ బోర్ వెక్స్ చేయవచ్చు. ఒక్కొక్క దానికి కనీసం వదిపాను వేరు ఖర్చు పెట్టడం, వాటర్ రాకపోవడం, యీ విధంగా రైతులు నష్టపడుతున్నారు. ఆ నష్టానికి ప్రభుత్వం వారు నష్టపాహారం యివ్వాలి. వాటర్ ను నేషనల్ ఫోర్స్ గా చూసినాడేమనం అభివృద్ధి సాధించగలం. అందుకు ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. మీకు ఒక సింపుల్ గ్లాంపుల్ యిస్తాను పంజాబులో ఒక బావి నుంచి నీరు తీసుకోవాలంటే—ప్రభుత్వమే ఆ వైపు వేయిస్తుంది ఆ విధంగా వారక్కడ భూమికి నీరు సప్లయ్ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే వైపు వేసి చేస్తున్నారు. దానికి సబ్సిడీ చేస్తున్నారు. 80 పర్సెంట్ గవర్న మెంటు పెట్టుకుంటుంది. 40 పర్సెంట్ ఇది విద్యుత్ పెట్టుకుంటాను. దీనివలన, దిగుబడి ఎక్కువ అవుతున్నది, కరెంటు చార్జెస్ తక్కువ అవుతున్నవి. కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ తగ్గుతున్నది. నీళ్ళను సరిగా వాడుకోవడం జరుగుతున్నది. ఇట్లా ప్రభుత్వం ఎంకరేజ్ చేస్తే ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది, ఇవాళ, ఇక్కడ మోటికి 80 మంది రైతుల పరిస్థితి చాలా భయంకరంగా వుంది. ఎవరి యింటికి పోయినప్పటికీ ఒక్కరు కూడా భోజనం పెట్టే స్థితిలోలేరు; చల్ల కూడా ఇచ్చే స్థితిలోలేరు. ఇటువంటి సంతేమ రాజ్యాన్ని మనం ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. ఇటువంటి రామరాజ్యాన్ని మనం ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. కరెంటు విషయం చాలా విచిత్రంగా వుంది. ఏమీ చెప్పినా, మంత్రిగారు బోర్డు అంటారు. ఎన్ని బోర్డులో. 34 బోర్డు పెట్టారు. మంత్రిగారు, వారికి బోలెడు స్టాఫ్: వారికి కారు, పూర్వం. బంగళా, ట్రైసిస్టు; మళ్ళీ బోర్డు దానికి చైర్మను, ఆయనకు కారు, ట్రైసిస్టు మొదలైనవన్నీ ఇంత డబుల్ ఎక్స్ పెండిచర్ పెట్టవలదువాత, ఆ పని మంత్రిగారు చేయాలా, బోర్డు చైర్మన్ చేయాలా? అని, పని అంతా ఓవర్ లోడ్ అవుతున్నది, డబుల్ ఎక్స్ పెండిచర్ అవుతున్నది. దీని మాత్రం వారు చేయాలా, వీరు చేయాలా అని ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారివద్ద వైల్డు పైల్డ్ అయిపోతున్నది అడ్మినిస్ట్రేషన్ యీ విధంగా చాలా విచిత్రమైన పరిస్థితిలో వుంది. చంబర్ పాలీ నుంచి వచ్చారు ఆ బోర్డు చైర్మన్ ఆయన ఎక్స్ పర్ట్. ఏమిటి చేస్తున్నారు? అంతా కేబ్లెఫుల్ ఎక్స్ పెండిచర్. నా తాలూకా విషయం చెబుతాను రైస్సు వేశారు, ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ పెట్టారు. కరెంటు జాబ్ కి తీసికెళ్ళడానికి మాత్రం మీటర్లు లేవు మీటర్లు ప్రభుత్వం సప్లయ్ చేయాలి. వెయ్యి మంది రైతులు నాచా అవ్వపడుతున్నారు. వెయ్యి బావులు, 8 లక్షల రూపాయలు

ఖర్చు అట్టి సంవత్సరం నుంచి మీటర్సు లేక వెయిట్ చేస్తున్నారంటే యీ రిలక్షలు ఏరకంగా ఖర్చు చేసినట్లు? ఈ ఖర్చు చేసినదానికి ఏమి ప్రయోజనం పొందినట్లు? ఇట్లా డబ్బు వెచ్చించి బోర్డువారు యిటువంటి పనులు చేసి, అటు బోర్డును దిచాలా తీయించి, యిటు రైతుపై టాక్సు వేసే పరిస్థితి ఏ రాష్ట్రంలోనైనా వున్నదా? అని అడుగుతున్నాను. కరెంటుపై మన రాష్ట్రంలో వేస్తున్నంత చార్జి ఎక్కడా లేదు. ఇట్లా రైతులను ఘోషపెడుతూ, కరెంటు మంత్రిగారు నేనేమీ చేయాలి అని అంటే యిది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. బోర్డు చైర్మన్లను తీసేయండి; మీరు గట్టిగా పని చెయ్యండి; బోర్డుపై మంత్రి, మంత్రిపై బోర్డు చివరకు పని ఏమీ కాకపోవడం, విపరీతంగా స్టాం కలగడం యీ పరిస్థితి తగదు అని మనవి జేస్తున్నాను.

ఇంక, కరింనగర్ కు సూపర్ థర్మల్ ప్లాంట్ తీసుకువస్తామని ఏడు సంవత్సరాల నుంచి చెబుతున్నారు. ఈ విషయమై కూడా తగు శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. అట్లానే, అటమిక్ పవర్ ప్లాంట్, మహబూబ్ నగర్ లో వచ్చేది వుంది. మాకు యీ సంవత్సరం కూడా వ్యవసాయం రీగా జరగలేదు. కరెంటు ఫెయిల్చూర్, వర్షాలు పడకపోతే మన చేతలో కరెంటు ఫెయిల్ అవుతుంది. రైతులు నష్టపడుతున్నారు. ఇటువంటప్పుడు యీ అటమిక్ పవర్ ప్లాంట్ వుంటే వుపయోగపడుతుంది. ఈ మధ్యనే పైంటిస్టు కొన్ని గ్రామాలలో ఎక్స్ పెరిమెంట్ చేశారు. గోఖర్ గ్యాస్ ప్లాంట్ కు సంబంధించి ఎక్స్ పెరిమెంట్ చేశారు. తద్వారా పవర్ స్టేషన్ చేసే అవకాశం వుందని చెబుతున్నారు. పేపర్స్ లో చదివాము, చూశాము కూడా. ఆ స్కీము గురించి కూడా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి జేస్తున్నాను. ఈ పవర్ ను టాప్ చేసే సోర్సెస్ గురించి కూడా తగు శ్రద్ధ తీసుకోవలసిందిగా మరొకసారి మనవి జేస్తున్నాను.

*Sri H. Satyanarayana (Adoni) :— Madam Speaker, I rise here to welcome the demands that have been put forward by various Ministers. But while doing so, I would like to bring to the notice of both the officers and the Ministers certain matters concerning the Tungabhadra Project Low Level Scheme. Before I actually bring those to your notice, I would like to congratulate the officers and the Chief Minister for getting us water last time for 50,000 acres of land during the raby crop. I have to make this statement from this forum otherwise, I will be failing in my duty for the good work they have done. Due to that, we have raised crop of ground nut in an area of 50,000 acres and got crores of rupees by way of profit.

In the demand on the major irrigation, I am surprised to see that no mention is made about Tungabhadra Low Level channel of which my taluk forms part. I know that any irrigation system without regular communication is absolutely, I don't say 'useless', it becomes little funny. After this irrigation scheme has been introduced in our area, the entire

Voting of Demands for Grants.

village area is criss-crossed with canals so much so, the villagers are not able even to reach taluk headquarters because these canals are some sort of obstacles. To overcome this problem, the Department has to prepare a Master Plan which I hope they have already prepared a Master Plan. But unfortunately, I am told that whenever I ask the officials and the Minister for funds, they say that for these ayacut roads, there are no funds. I know that sometimes past, the Command Area Development Department has given some funds for this command area development of Pochampad and other major projects; even for Tungabhadra Project also, they have given funds. Unfortunately when I approach the people in authority, they say so far as LLAD is concerned, there are no funds. What I request the Hon'ble Minister who is in charge of this Major Irrigation to approach the World Bank or any other Agency to get loans and see that this Master Plan which was prepared some time ago, is translated into action so that our miseries come to an end. Next thing is, the officers also are aware that there are number of breaches almost periodically. Last year also, there was a big breach in my area. When I approached the officers they said that it will take some time. Then I had to move earth and heaven to get it repaired. One thing which I would like to urge here is, we didn't have the required machinery at our command to repair the breaches immediately. From my knowledge, I say that unfortunately, the Department has to get the machinery that is required to get the breach repaired. I request the Minister concerned and the authorities to make a note of it and see that some machinery is placed at our disposal near the Tungabhadra Project level area. Then only we are doing good service to the people, who are at the downstream of the breach. I am speaking from my personal knowledge. At this time, I must give a pat on the back of the officials and I must see that immediate repairs are done without any further delay.

Next thing is to counteract these breaches, we will have to construct some balancing reservoirs. The construction of balancing reservoirs was talked of and is being talked of but no concrete steps have been taken except perhaps one in Anantapur District, no balancing reservoirs are constructed in the low level area. If they are constructed, not only we will be able to draw water when there are breaches on the upstream, but also we will be able to supply water at least to the entire people who are near about the balancing reservoir. Not only this will just counteract effects of breaches, it will also provide another advantage. By constructing number of balancing reservoirs, the water table round about will increase and the Ground Water Department will have the benefit of giving water to us.

Another thing is, so far as the Minor Irrigation is concerned, I would also here congratulate the Minister for Minor Irrigation. Though

nodoubt, sometime ago, there was a snail space in the Minor Irrigation Department, so far my knowledge goes, atleast in my area, within a year of laying foundation, we could get water even during this Khariff season. This is really an achievement. It is a feather in the cap of the Minor Irrigation Department.

So far as Minor Irrigation Department is concerned, there are number of rivulets and if you can build dams with an expense of Rs. 60,000 or Rs. 50,000, we will be able to irrigate 100 to 150 acres and probably they will be the cheapest irrigation system that the Minor Irrigation Department can think of. In this connection, I may bring to the notice of the Government that I have made several requests for the construction of a bund near my village (i.e., from Halvi to Arali-bunda). That bund may be constructed at a cost of Rs. 60,000 so that it can irrigate 150 acres. At this juncture, I may tell the Department that formerly they used to get water by someway and cultivate their lands. After this bund is (if constructed) over, the ryots themselves will construct the field channels immediately. Unfortunately, it has not borne any fruit except a bland reply from the Director, DPAP Kurnool, that the scheme is being taken up in 1977-78. Since I have spoken with the D.P.A.P. Director, I learnt that there are large number of amounts of funds but they are mostly misused. These DPAP funds can be usefully put to use to construct these small bunds and for the construction so that the water that goes and falls into the Tungabhadra river can be averted. If it is done as far as my area is concerned, I can assure that we don't require any sort of extra water from any awards like Bachawat or any other Award. It should be taken up by the Department and see that no drop of water is goes out of the area and goes and fallen into the Tungabhadra river; and by doing that, so many acres of land can be irrigated. So I would humbly request the Government to take up these schemes and not to give very ordinary excuses like 'it is being taken up or it is done'. Let there be some haste and let them put some haste in the matter so that the poor ryots will enjoy the benefits. However, since the Departmental officers are here, I would like to say one thing. They say that one cusec of water is sufficient for 160 acres of land, subject to correction about their working, because I am not a technical man, but now when the Department is finding that one cusec of water is only sufficient for 100 acres of land they thought that they could give only for 100 acres and the Government is collecting water rate for 160 acres. Now the Revenue Department is asking the ryots to pay water rate eventhough no water is given to them. The ostensible reason that has been put forward by the District

authorities is that if we make them pay, even though we don't give water, these may be a chance to develop the area which has been earmarked.

Madam Speaker, May I suggest that it is not fair to collect water rate when they have not given water. With these remarks, I take leave of you.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి (ఇందుర్తి):— అధ్యక్షా, మేజర్ ప్రాజెక్ట్స్ గురించి మైనర్ యిరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్స్ గురించి ఒక విషయాన్ని చెప్పదలచుకొన్నాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు విషయంలో యివి ఎంత కాలానికి పూర్తి అవుతాయో చెప్పలేనటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండేండ్లలో పూర్తి చేయబడుతుంది, దానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నామని లోగడ ముఖ్యమంత్రిగారు రెండు మూడు పార్లు ఈ సభలో ప్రకటన చేశారు. ఇప్పుడు చూస్తే రెండేండ్లలో పూర్తి అయ్యేట్లుగా లేదు. దీన్ని ఏండ్లలో పూర్తి అవుతుందో చెప్పలేనటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నాము. కనుక ఇప్పటికైనా అవసరమైన నిధులు సమకూర్చి దీనిని త్వరలో పూర్తి చేయ 12.10 p.m. దానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎప్పటికీ అవుతుందో స్పష్టంగా చెప్పాలని కూడా నేను అడుగుతున్నాను. నాగార్జునసాగరు కాలువలు పోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఇప్పటికీ చాలా ఉన్నాయి. అటువంటి ప్రాంతాలకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషను పథకాలు చేపట్టి ఆ ప్రాంతాలకు నీరు సరఫరా అయ్యేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు క్రింద 150 వేల ఎకరాలకు నీరు సరఫరా చేస్తామని చెప్పారు. కాని ఇవ్వలేక పోయారు. 50 వేల ఎకరాలకు మాత్రమే నీటి పారుదల చేయగలిగారు. ఎందుకు ఇవ్వలేకపోయారో అర్థం కావడం లేదు. వని సాఫీగా సాగడం లేదా? కారణాలు ఏమిటో తెలియ కుండా ఉన్నాయి. త్వరలో ఆశించిన మేరకు నీటి సప్లయ్ చేసే ప్రయత్నాలు చేయాలని కోరుతున్నాను. మరొక విషయం మెయిన్ కెనాల్ మొట్టమొదట ఎన్నిసేజీ చేసినప్పుడు హై లెవెలు నుంచి సర్వే చేయడం జరిగింది. తరువాత లో లెవెలుకు దించి ఇప్పుడు కన్స్ట్రక్షన్ చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా తగ్గించినందువల్ల కమాండ్ ఏరియాలో ఉన్న కొంత భాగానికి కూడా నీరు ఇవ్వలేకుండా పోతున్నాము. మొట్టమొదట హై లెవెలులో ఉండేట్లు సర్వే చేసినప్పుడు ఏ విధంగా నీరు సప్లయ్ అయ్యే అవకాశం ఉన్నదో అదే విధంగా ఇప్పుడు కూడా నీరు సప్లయ్ అయ్యే విధంగా కార్యక్రమం చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు కరీంనగర్ తాలూకా మధ్య నుంచి పోతున్నప్పటికీ సగం కంటే ఎక్కువ భాగానికి నీరు లేకుండా పోతున్నది. ఇందుకు ముఖ్య కారణం హై లెవెలుగా ఉండే దానిని లో లెవెలుకు మార్చడమే. అదే విధంగా ఇతర తాలూకాలకు అదే గతి పట్టింది. అందువల్ల హై లెవెలు తీసుకోవడం అవసరం. అందుకు అవసరమైన పర్వే ఏర్పాటు చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. వరంగల్లు పట్టణానికి నీరు సప్లయ్ కావడానికి తోయర్ మావేరు ప్రాజెక్టు చేపట్టారు. అది ఎప్పటికీ

పూర్తి అవుతుందో చెప్పలేము దానిని త్వరలో పూర్తి చేసి వరంగల్లు పట్టణానికి సీటి ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. మైనరు ఇరిగేషను పథకాల్లో ఒక ముఖ్యమైన లోపం కనిపిస్తున్నది. రిమ్యునరేషను వచ్చేవి అన్నీ ఇంతకు పూర్వమే పూర్తి ఐపోయాయి రిమ్యునరేషను సరిపోనివి అన్నీ మిగిలినపోయాయి వాటి గతి ఏమిటి? ఇదివరలో ఒకటి కాతం రావలసి ఉండే రిమ్యునరేషన్ కైరీటిరియాను అర్థ కా తానికి మార్చారు. ఐనప్పటికీ ఆ అర్థ కాతం రిమ్యునరేషను దానిని మిగిలిపోయాయి. అక్కడ అవసరాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఇప్పుడు ఉండే కైరీటిరియాను ఇంకా తగ్గించి, ఇంకా అవసరమైతే అవలు రిమ్యునరేషన్ కానప్పటికీ కూడా, మైనర్ ఇరిగేషను పథకాలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. మొదట్లో చాలాభాగం సర్వేలోనికి తీసుకోవాలనుకున్నారు కాని ఈ కైరీటిరియా ప్రందకు రానందువల్ల అట్లాగే ఉండిపోయాయి. డబ్బు లాప్స్ ఐపోతోంది. పని జరగడంలేదు. అందువల్ల కైరీటిరియా షెడ్యూల్లో మార్పు అవసరం. కైరీటిరియాకోసం మొదట ఎస్టిమేట్స్ సేసి తరువాత రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ పంపడం జరుగుతోంది. మొదటనే జాగ్రత్త తీసుకుంటే ఇటువంటి అల్యం లేకుండా ఉంటుంది. మైనరు ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగులు సర్వేచేసి ఎస్టిమేటు తయారు చేసి పంపినప్పటికీ రివెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు దానిని చేపట్టాలా, లేదా అనేదానిపై ఒపీనియను ఇవ్వాలి. అప్పుడుకాని దానిని చేపట్టడానికి వీలులేదు. రివెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు కొన్ని అవసరమైన వివరాలలోనికి వెళ్ళి ఏవో క్వెరీలువేసి అల్యం చేస్తున్నారు. ఒక టెక్నికల్ పర్సన్ ఇన్వెస్టిగేట్ చేసిన తరువాత ఫీజిబుల్ అని నిర్ణయించి ఎస్టిమేటు తయారుచేసిన తరువాత రివెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు వచ్చి ఏవో కుంటి సాకులు చెప్పి వీలులేదని ఒపీనియను ఇస్తే అన్నీ ఉండిపోతున్నాయి. ఈ విషయం ఆనేక కమిటీ మీటింగులలో వచ్చింది. రివెన్యూ ఒపీనియను అక్కరలేకుండా చేస్తామని ఇదివరలో అన్నారు. ఇప్పటివరకు దానిపై నిర్ణయం తీసుకోలేదు. దానివల్ల ఎంతో నష్టం అవుతోంది. దీనిపై నిర్ణయం తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. సర్గిండ జిల్లాలో డిడి ప్రాజెక్టు అని ఉంది. అక్కడ రైనింగ్ చేయకపోవడంవల్ల చాలా నీరు నష్టమైపోతోంది. సాగయే విస్తీర్ణం తగ్గిపోతోంది, డ్రైనింగ్ కార్యక్రమం చేపడితే ఇంకా ఎక్కువ విస్తీర్ణం సాగులోనికి రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది కనుక వెంటనే చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రౌండ్ వాటర్ ఎక్స్ప్లోరేషను చేపట్టడం బాగానే ఉంది. కాని పని చాలా మంద గొడిగా నడుస్తున్నది. అన్ని జిల్లాలకు ఈ కార్యక్రమం విస్తృతం చేసినట్లయితే లాభదాయకంగా ఉంటుంది. అవసరాన్ని ఓట్టి ఇంకా ఎక్కువమంది పర్సనల్ మెంబర్స్ చేయాలి అక్కడక్కడ ఫిల్టరు పాయంట్లు వచ్చినచోట చేస్తున్నారు. కరీంనగరు జిల్లాలో ఒకటి రెండు చోట్ల చేసారు, ఇంకా కొన్నిచోట్ల కూడా చేసారు. ఇవి చాలావు. ట్యూబ్ వెల్స్ మాత్రమే కాకుండా ఓపెన్ వెల్స్ ప్రవృధానికి కూడా ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. ప్రస్తుత కార్యక్రమంలో ఓపెన్ వెల్స్ కు ప్రాధాన్యత లేదు. ట్యూబ్ వెల్స్ కొన్నిచోట్ల విజయవంతం కావడం

Voting of Demands for Grants.

తేదు అందువల్ల రైతుకు ప్రభుత్వానికి కూడా నష్టం కలుగుతోంది. ట్యూబ్ వెల్లుతో పాటు ఓపెన్ వెల్స్కు కూడా ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి పెరిగింది. పెరిగిన మాట వాస్తవమే. అవసరానికి ఉత్పత్తి మధ్య గాప్ తగింది కాని ఇంకా గాప్ ఉంది. దానిని పూర్తి చేయడానికి కొన్ని ప్రాజెక్టులు చేపట్టారు. త్వరలో వాటిని పూర్తి చేయవలసి ఉంది. గాప్ మనం పూర్తి చేసినప్పటికీ పీక్ పీరిడ్ వచ్చేసరికి ఉత్పత్తి తగ్గిపోయి సప్లయ తగ్గించడంవల్ల రైతులకు చాలా నష్టం కలుగుతోంది. పంటలు నష్టపోతున్నాయి. పరిశ్రమలకు సప్లయ తగ్గించవలసి వస్తున్నది. అందువల్ల నిరుద్యోగ సమస్యను ఎదుర్కొనవలసి వస్తున్నది. ఇండస్ట్రియల్ ఉత్పత్తి తగ్గడం వల్ల అనేక సమస్యలు వస్తున్నాయి. దీనికి ముఖ్యమైన కారణం వేపని కాలం వచ్చేసరికి పీక్ పీరిడ్లో ప్రాజెక్ట్ ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు రిజర్వాయర్లలో నీరు లేవెలు తగ్గడంవల్ల తగిన నీరు నిల్వ ఉండకపోవడంవల్ల పని చేయలేకుండా పోతున్నాయి. పీక్ పీరిడ్ వచ్చేసరికి ఇది జరుగుతోంది. దీనిని బట్టి మనం ప్రాజెక్ట్ ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టులవల్ల వచ్చే విద్యుచ్ఛక్తి మీదనే నమ్ముకోడానికి వీలు లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. దానిమీదనే మనం డిపెండ్ కావడానికిలేదు. కాకూడదు ధర్మల్ వవరు ఉత్పత్తిని కూడా మనం ఎక్కువ చేసుకోవలసి ఉంది. ఆయితే దీనికి కూడా 12 20 p.m. కొన్ని ప్లానులు ఉన్నాయి. ఆయితే అవి చాలవు. రాను రాను అవసరం కూడా పెరుగుతుంది కాబట్టి ముందు క్షుండు మనకు ఎంత అవసరం పెరుగుతుందో దానిని కూడా అంచనా వేసి తగువిధంగా ఏమీ ఇంటర్వెన్స్ లేకుండా కరెంటు సప్లయ చేయడానికి అవకాశం ఉండే విధంగా పథకాలు వేసి చేయాలి. న్యూక్లియర్ పవర్ ప్లాంటు ఒకటి మన రాష్ట్రానికి రావడానికి మన ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. కాని ఈ రోజు పార్లమెంటులో ప్రశ్నల సందర్భంలో అటువంటి ప్రసక్తి ఆలోచన లేవు అని కేంద్రమంత్రి చెప్పారు. ఏమీ చేస్తున్నారు అంటే అది ఏమీ చెప్పలేదు అటువంటి ఆలోచన లేదు అన్నారు. అంటే దాని అభిప్రాయం ఏమిటి? ఈ ప్రభుత్వం వారు గట్టిగా కృషి చేయలేదా, వారి దృష్టికి తీసుకురాలేదా? దీనిని గురించి ఇన్ వెస్టిగేషన్ జరగలేదా? నాకు తెలిసినంత వరకు ఇన్ వెస్టిగేషన్ జరిగింది. కాని అక్కడ ఆయన అట్లా మాట్లాడుతున్నాడు అంటే అది అర్థము కాకుండా ఉంది. రెండవది సూపర్ థర్మల్ ప్లాంట్ను గురించి. దీనిని గురించి అనుమానమైన పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ వేళ పార్లమెంటులో జవాబు చెబుతూ విజయవాడలో రావచ్చు రామగుండంలో రావచ్చు ఎక్కడో ఒకచోట పెట్టడానికి ఆలోచన ఉంది అని అన్నారు. మళ్ళీ ఇక్కడ ఒక పేచీ. రెండు ప్రాంతాల మధ్యన ఒక ప్రాంతీయ విభేదం తీసుకురావడానికి మధ్య ఒక పేచీ పెట్టడం జరిగింది. దీని ఉద్దేశం ఏమిటంటే అలన్యం చేయడం. దీనిని గురించి కూడా రామగుండంలో ఇది వరకు ఇన్ వెస్టిగేషన్ జరిగింది. నిర్ణయం కూడా జరిగింది. అదే పరిణయన స్థలం అని కోలు వగైరా అక్కడనే ఉంటుంది కాబట్టి అది అనుకూలమైనది అని నిర్ణయం జరిగింది. కాబట్టి దీనిని గురించి గట్టిగా ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ ప్రాంతం ఈ ప్రాంతం మధ్యన పోటీలు పెట్టి అరివ్వం

కావడానికి వీలు లేకుండా ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జే. ఈశ్వరీబాయి:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మా ఎదుట రెండు డిమాండులు ఉన్నాయి. ఒకటి పవర్ డెవలప్ మెంటు, మైనర్ ఇరిగేషన్. అయితే నాకు తెలియకుండా ఉంది. మన దగ్గర ఉండే మెషిన్ల అంతా ఫాల్టి మెషిన్లయినా లేకపోతే వేరే స్టేట్స్ లోకన్నా మనం ఇక్కడ బ్యాంక్ వద్దగా ఉండడానికి కారణాలు ఏమిటి? ఎప్పుడూ పవర్ బ్రేక్ డౌన్ అవడం. ఈ విషయంలో మన దగ్గర ఎక్స్ పర్టు లేరా? దీనికోక మినిష్టరు. ఒక కాపీ దానికని ఒక చైర్మన్ అనవసరపు క్రిమినల్ వేస్తు. ప్రజల టాకస్ అంతా తీసి వేస్తు చేస్తుంటారు. మంత్రి ఎందుకు? మంత్రి టూర్లు వేసుకొని తిరగడానికి కాదు. కూర్చుని పని చేయవచ్చు. తరువాత పోలీస్ ఎక్స్ పెండిచర్. దీనిపైన చాలా పాపి ఎక్స్ పెండిచర్ వాళ్ళు చేస్తున్నారు. అయినా వాళ్ళు సక్సీదు కావడం లేదు. ఎక్కడో లోటు ఉంది. అది వాళ్ళ కనిపెట్టాలి అని చెబుతున్నాను. ఇళ్ళలో ఎప్పుడూ లైటులు పోతూనే ఉంటాయి. మంత్రిగారి ఇళ్ళలో పోతాయో లేదో వాళ్ళకేమైనా సెవరేటుగా కరెంటు ఉందో తెలియదుగాని మన ఇళ్ళలో అస్తమానా లైటులు పోతూనే ఉంటాయి. తరువాత మీటరును అక్కడే చూసి అక్కడనే బిల్లు ఇవ్వాలి. కాని ఇప్పుడు ఏమీ చేస్తున్నారు అంటే ఇంతపొడవు బిల్లు ఇస్తున్నారు, మినిస్టర్లకు బిల్లులు రావు. మినిస్టర్లకు కరెంటు ఫ్రీకదా. వాళ్ళకి ఏమీ తెలుసు, వైన ఇచ్చేవాళ్ళము మేము కాబట్టి కష్టము తెలిసేది మాకు; కాబట్టి చెబుతున్నాను. ఈ బిల్లులలో వెనుక ముందు ప్రింటు చార్జీలు కావలసినంత అవుతాయి. అనవసరంగా క్రిమినల్ వేస్తు. ఇది ఎవరు చదువుకుంటారు. నా ఇంటికి బిల్లులు వస్తాయి. మరి అది ఏమి మిస్టేజీ? నాకు తెలియదు. ఒకసారి మీటరు చూసుకుంటారు. బిల్లు వంపిస్తారు. నా ఇంటికి వచ్చేది, రూ. 88, లేకపోతే 75. ఒక మీటరు. ఒక మీటరు 15, 20 ఉండవచ్చు. కాని 88 అంటే ఎట్లా, ఉన్నదే నాలుగు గదులు. నేను అంత కరెంటు కాలజెడతానా? ఈ విధంగా నేను నా దగ్గరకు వచ్చినటువంటి కంప్లయింట్స్ లో రెండు గదులు ఉన్నవారికి ఒక్కొక్కరికి 120, 130 కి బిల్లులు వచ్చినవి. అందుకనే నేను అనేది ఏమిటంటే, పాత పద్ధతే బాగుంది. మీటరు అక్కడే చూసి అక్కడే ఎంత ఎమవుంటు అవుతుందో అంత వేసి బిల్లు ఇచ్చినట్లయితే అది బాగుంటుంది. ఇంకొకటి, ట్రైముకి బిల్లు కట్టకపోతే వెంటనే వారు వచ్చి బయట ఉండే పోలు పైననే కట్ చేస్తాడు. నోటీసు ఇన్వకుండానే కట్ చేస్తాడు. ఇది డిమోక్రటిక్ గవర్నమెంటు. కొంత ఆలోచించాలి. ప్రజల దగ్గర ఒక్కొక్కసారి డబ్బు ఉండదు ఒకప్పుడు మరిచిపోతారు. ఆ విధంగా కట్ చేసి వెళ్ళుతాడు. మళ్ళీ ఆ యింటి యజమాని ఒకటి రెండు రోజులు తెలపుపెట్టి అక్కడికి పోవాలి. వాళ్ళను కలవాలి. పైరవీ చేయాలి. మళ్ళీ 28, 30 రూపాయలు కట్టి కనెక్ట్ ను తీసుకోవాలి. ఎంత మంచి ప్రభుత్వమో, ఏ విధంగా పొగడాలో తెలియడంలేదు. వీరేనా ప్రజలకు మేలు చేసేవారు ప్రజలకు ప్రతిసారి ఏదో ఒకటి కీడు చేయడమే గాని మేలు చేసేది కనిపించడం లేదు. వేలకొలది రూపాయలు మర్రెంట్స్ దగ్గర

Voting of Demands for Grants:

నుంచి పెద్ద పెద్ద మిల్స్ దగ్గరనుంచి రావాలి. వామీద ఏమీ షక్స్ తీసుకోరు. అది ఏమో తెలియదు. మరి వాళ్ళకి వాళ్ళకి ఏమి సంబంధాలు ఉన్నాయో తెలియదు. వాళ్ళను ఏమీ అనరుగాని ఇక్కడ ఎవరో రూ. 50,60 లు కట్టకుంటే వెంటనే వచ్చి కట్ చేసి వేస్తాడు. ఇవి అన్నీ గమనించి పొరపాటున కట్టలేదో డబ్బు లేక కట్టలేదో అనేది చూసి వాళ్ళకు 7 రోజులో 8 రోజులో టైము ఇవ్వాలి. నోటీసు ఇవ్వాలి కదా. కొంచెము నేర్చుకోండి. ఎట్ లిస్టు యూజ్ కామన్ సెన్సు. ఎలక్ట్రిసిటీ విల్ పరేజీ జరుగుతూ ఉంటుంది, ఇటు వంటిది రామగోపాల్ మిల్లులో ఒకటి వచ్చింది. ఇంకా వేరే మిల్లులో వచ్చింది. వాళ్ళ పైన మీరు తీసుకునే చర్య ఏమిటి వాకు తెలియదు వాళ్ళు రోడ్డు వై డెన్ చేసే చోట ఉన్న స్థంభాలను ఎప్పటికీ తొలగించరు. దానివల్ల ప్రమాదాలు కూడా జరిగాయి. మంత్రిగారికి తెలుసు, అవి అన్నీ తెలిసికూడా వారు చేయరు. రేట్లు పెంచుతూనే ఉన్నారు. పేదవాడు పంటలేకుండా నీరు లేకుండా ఎన్నో విధాల బాధపడుతూ ఉంటాడు. మీటర్లు బాగున్నాయో లేదా అని చూడకుండా చార్జి వేస్తారు. వాళ్ళు ఎక్కడ తెచ్చికడతారు. మరి ఈ మినిస్టరుకూడా పేద కుటుంబము వాడే. అంత గొప్పవాడు కాదు. అతనికి బాగా తెలుసు. పేదవర్గంనుంచి వచ్చినాకూడా ఇక్కడికి వచ్చేప్పటికి ఆ వర్గం గుర్తు లేదనుకుంటాను. కరంట్ టెన్షన్ సిటీస్ లో అస్తమాను పోతుంది. పిల్లలు పరీక్షలకు చదువుకునే టైంలో ఫెయిర్ అవుతూ ఉంటుంది. హరిజన బస్తీలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇచ్చాము అని అంటారు. మన బస్తీని గురించి చెబుతాను. నా పరియోలో ఇక్కడ సిటీలోనే ఒక బస్తీ కట్టారు. అక్కడ చాలామంది ఇండ్లు కట్టుకున్నారు. కాని అక్కడ మనుష్యులు 12-30 p. III వుండటం కష్టంగా వుంటున్నది. పాములు కరచి మనుష్యులు చనిపోతున్నారు. ఎవరూ వారిని గురించి పట్టించుకోనేవారు లేరు. అన్నీ మంచి చేస్తున్నామని ఇక్కడ చెప్పకోటానికి సిగ్గు, బొగ్గా వుండాలి. హరిజనులకు ఇది చేశాం, అది చేశాం అని మీకు మీరే ఎందుకు పొగుడుకుంటారు? మీరు చేసిన పనులకు ఇతరులు పొగడాలి కాని మిమ్మల్ని మీరే పొగడుకోకూడదు?

శ్రీ జి. రాజారాం:—మమ్మల్ని మేము పొగడుకోవడం లేదు. మేము వాస్తవాన్ని చెబుతున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—ఏదీ ఇవ్వకుండా ఇచ్చామని దొంగమాటలు ఎందుకు వ్రాసుకుంటారు?

ఇక, మైనర్ ఇరిగేషన్ గురించి చెబుతాను, మంత్రిగారికి ఎల్లారెడ్డి ఎక్కడ వున్నదో కూడా తెలుసో లేదో. టూర్స్ వేసుకొని టి.వి.లో కూర్చుని తమ దగ్గరకు మనుష్యులను పిలిపించుకుంటారు. ఇటువంటి పనులకే ఈ మంత్రులు పనికివస్తారు తప్ప ఇంక దేనికి పనికిరారు. వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రికాగానే మొట్టమొదట మా పరియోకి వచ్చారు. వారు తోటివాని ఒత్తిడిని ఒప్పుకున్నారు. కాని ఇంతవరకూ ఆ పని తీసుకోలేదు. అలాగే గాంధారికి బ్రహ్మనందరెడ్డిగారి ఫాయాములో 12 లక్షలు వారు కాంక్షన్ చేస్తే దానిని తరువాత వెంగళరావుగారు

ఉప్పుకున్నారు. వెంగళరావుగారు చేస్తానని చెబితే చేస్తారనే నమ్మకం వున్నా దీనిని వారు ఎందుకుచేయలేదో అర్థంకావడంలేదు. గాంధారికి, పోతంగికి డబ్బు కాంక్షన్ అయిందికాని ఇంకా పని ప్రారంభంకాలేదు. ఎందుకుకాలేదని అడిగితే కంట్రాక్టర్లు దొరకడంలేదని చెబుతున్నారు. కంట్రాక్టర్లు దొరకకపోతే డిపార్టుమెంటు ద్వారానే చేయించాలి. పోవంపాడుకు బూర్గు రామకృష్ణరావుగారి ట్రైమ్లో 14 లక్షలు కాంక్షన్ అయింది. ఇప్పుడది కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నా పూర్తి కావడంలేదు దాని క్రింద నాలుగు జిల్లాలు ఫలవంతం అవుతాయి. నాగార్జునసాగర్ కు ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నా పూర్తి కావడం లేదు. ఇప్పటికే దాని లైఫ్ టైమ్ అయిపోతున్నది. నిజాంసాగర్ లో సిల్ట్ వచ్చింది. కాల్వలు కట్టేటప్పుడే ఇంజనీర్లు సిమెంటుతో కట్టాలి. ఇక్కడ సిల్ట్ తీయటానికి ఖర్చు పెట్టే డబ్బుతో కొత్త ప్రాజెక్టు కట్టవచ్చు. ఇంజనీర్లుకూడా డబ్బు ఖర్చుపెట్టేటప్పుడు ఇది ప్రజలడబ్బు, జాగ్రత్తగా, ఉపయోగ కరంగా ఖర్చు పెట్టాలని మనసులో పెట్టుకోవాలి. రిగ్స్ గురించి చెప్పాలంటే ఎప్పుడో వి. బి. రాజుగారు సర్మని నుండి అమెరికా నుండి రిగ్స్ తెప్పించామని చెప్పారు. జిల్లాకు ఒకటో రెండో రిగ్స్ వున్నాయి. అవి సరిగా పని చేయటం లేదు. బోర్ వెల్స్ వేయించారు కాని వాటికి మెన్ ట్రైన్ చేసేవారు లేక అవి పని చేయడం లేదు. ఓటన్నిటి గురించి శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

: : కోరం తెలు : :

*శ్రీమతి బి. సరోజనమ్మ (నరసన్న పేట):—అధ్యక్షా, మంత్రులు ప్రవేశ పెట్టిన అన్ని డిమాండులను బలపరుస్తున్నాను శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మైన్, మీడియం, మేజర్ ప్రాజెక్టులను తీసుకుని మా జిల్లాకు వున్న వెనుకబడిన తనాన్ని తొలగించటానికి అన్నివిధాలా కృషి చేస్తున్న ముఖ్యమంత్రిగారిని, కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారిని, వెంకటరెడ్డిగారిని నేను ఆభినందిస్తూ వారికి నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇక్కడ పెద్ద పెద్ద ఆఫీర్ల గురించి విమర్శలు చేయడం వాగిని నిరుత్సాహపరచటం అవుతుంది కనుక అలాంటి విమర్శలకు నేను సమ్మతించడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 30 సంవత్సరాల నుండి ఇరిగేషన్ అండ్ పవర్ డివిజన్ టెంపోరరీగానే వుంది. అది టెంపోరరీగా వుండటం వల్ల ప్రతి మూడు నెలలకు కాంక్షను రావలసివస్తున్నది. అందువల్ల బిల్డ్ పాస్ కాక, ప్లాఫ్ కు జీతాలు రాక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దానిని ఇప్పటికైనా వెంటనే పర్మనెంట్ చేయాలని కోరుతున్నాను వంశధార మేము ఎప్పటినుండో కన్న కలలు, ఈ మధ్య 20 వైళ్ళు నీళ్లు వదులుతామని చెప్పారు. కాని సిమెంటు కొరత వల్ల ఒకటి రెండు నెలలు ఆలస్యంగా వదులుతామని అంటున్నారు. కొందరగా మా కలలు పండే రోజు రావాలని, అందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక వంశధార రెండవ దశ ప్రారంభములో సుమారు 20 గ్రామాలు మునిసిపాలిటీగా మారి ప్రభుత్వానికి తెలుసు, ఆ రైతాంగం చెప్పేది మునిసిపాలిటీ భూములు అమ్మ

Voting of Demands for Grants:

కాకపోయినా ప్రభుత్వ ఖామలు, ఖాసంస్కరణల అమలు వల్ల వచ్చిన ఖామలు ఎక్కడైనా వుంటే డబ్బు క్రింద వారికి కేటాయించుమని అడుగుతున్నారు. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని రైతులకు లాభం చేకూర్చాలని కోరుతున్నాను. రెండవది, సరఫరా చేయబడిన నియోజకవర్గములో రంగసాగరం అనే పెద్ద టాంకు వుంది. రెండు వేల 800 ఎకరములు ఆయకట్టు వుంది. యీ మధ్య వంశధార ఎడమ కాలువ క్రింద దానిలో నుండి 1800 ఎకరములు ఆయకట్టు వంశధార ఆయకట్టుగా మారింది. ఇప్పుడు ఎక్స్‌ప్లె వాటరు వుంటే క్రిందికి వచ్చి 8, 7 గ్రామాల పొలాలను ముంచివేస్తున్నది. ఆ నీటిని నద్దినియోగం చేస్తే చాలా తక్కువ డబ్బుతో పని అయిపోతుంది. సారంకోట్, కుమ్మరికుంట, అలదు వగైరా గ్రామాలకు ఆ నీటిని సరఫరా చేస్తే బాగుంటుంది. రంగసాగరం టాంకు క్రింద చేసే రైతులు ఎప్పుడు కరువు కాటకాలకు గురి అవుతున్నారు. రేస్ ఫేడ్ లాండ్ కాబట్టి ఆ నీటిని సరఫరా చేసే స్కీమును వెంటనే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. చిన్న చిన్న టాంకు వున్నవి, పంచాయతీల ద్వారా డబ్బు కేటాయించడం జరుగుతుంది, ప్రతి సమితికి, జిల్లా పరిషత్తుకు నాకు తెలిసినంతవరకు మినిమం 800 నుండి మాగ్నిమం వేయి రూపాయలవరకు యివ్వడం జరుగుతుంది. ఈ డబ్బుతో ఎంత వరకు పని జరుగుతుందో ప్రభుత్వం పరిశీలించవలసిన అవసరం వుంది. అటువంటివి చిన్న నీటితరహాకాకు అప్పజెప్పి ఆ నీటిని అందించి ఎప్పుడు కూడా నీటి కొరత లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. వంశధార ఎడమ కాలువ 11 వ మైలు వద్ద కొమ్మవలస లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కీమును కోరాను, అది యిప్పై స్టిగేషను జరిపించాలి, అది చేస్తే సుమారు 5 వేల ఎకరాలకు అదనంగా నీరు వస్తుంది, బీద సన్నకారు రైతులకు సహాయం చేసినవారు అవుతారు. మూడు సంవత్సరాల నుంచి యిరిగేషను చాలావరకు డెవలప్ అయిందనేది సత్యం. అయితే వెనుకబడినతనం నిర్మూలన చేస్తూ, రైతులకు సహాయం చేస్తామని అనే దానికంటే యీ పనులు చేసి రైతాంగానికి తోడ్పడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మరొక చిన్న విషయం. విద్యుచ్ఛక్తి విషయం, ఈ ఏడాది ప్రతి ఎం.ఎల్.ఏ పరియాలలో రెండు మూడు విలెజెస్ లో విద్యుచ్ఛక్తి యిచ్చామన్నారు, మూడి వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఇంతకుముందు విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువ లేని ప్రాంతం, మరికొన్ని గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి యిచ్చాలని కోరుతున్నాను. గ్రామానికి యిచ్చినప్పుడు హరిజనవాడలకు కూడా యిచ్చాలని కోరుతున్నాను. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మీటింగులో విద్యుచ్ఛక్తి కొరతకు యిదే ఆఖరు సంవత్సరం కావచ్చని చెప్పారు, చాలా సంతోషం. నా నియోజకవర్గములో గ్రౌండువాటరు బోర్ వెల్స్ 250 వున్నవి, ఒక మిని ఫార్మర్స్ స్కీము పెట్టి పంపు పెట్టు కాని రైతాంగానికి సహాయం చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం: అధ్యక్షా, పవరు డెవలప్ మెంటు విషయములో ఎమ్మార్సెస్ కమిటీ తరపున లోయరు సీలేరు అప్పర్ సీలేరు బలిమెల చూడడం జరిగింది కాస్త మంచి ఎఫర్ట్ జరిగినమాట వాస్తవం. ఇంకా చాలాచేయవలసిన అవసరంవుంది, చిన్న డిఫిక్టీ చెబుతున్నాను. లోయరు సీలేరులో మొదటి రెండు యూనిట్లు

సోవియట్స్ రష్యానుండి వచ్చినవి. వాటిని బిగించారు, అవి పని చేస్తున్నవి. తరువాత రెండు యూనిట్లు బి హెచ్ ఇ ఎల్ వారికి ఇవ్వబడ్డాయి. వారు చేసే టటవంటివి, యండిజిస్ కాంపౌసెంటే గాకుండా మేజరుగా బయట నుండి యిం పోర్టు చేసుకుంటూ వాటికి కలిపి యిస్తున్నారు. బి హెచ్ ఇ ఎల్ మన సంస్థ అయి నప్పటికి రష్యా నుండి తెప్పించకుంటే ఎంత ఖర్చు అవుతుందో అంత కంటే ఎక్కువ ఖర్చు యిప్పుడు అవుతుంది, యిది ఎడ్మిటెడ్ ఫ్యాక్ట్. కొన్ని పార్టుస్ అక్కడి నుండి తెప్పించుకొని కొన్ని పార్టుస్ యిక్కడి నుండి తీసుకొని చేయడం వల్ల లోయరు సీలేరులో అవి రెండు ఎలైను కాకపోవడం వల్ల యింజనీర్లు తాదాపడుతున్నారు. వారు అక్కడ అనాథరైజ్గా చెప్పిన మాటలను చెబుతున్నాను. ఇవి చాలా డెలి కేట్ యిస్తున్నాయి. ఒక దానికి ఒకటి ఎలైను కాకపోవడంవల్ల యిన్స్టాల్ చేయడములో ఆలస్యం అవుతున్నది. అది జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేయాలి. బి హెచ్ ఇ ఎల్ కు వ్రాసి గాని యింజనీర్లను పంపించిగాని పరిశీలన చేయాలి, సోతే బి హెచ్ ఇ ఎల్ లో నూపర్విజను తక్కువగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది, ఒక డిఫికల్టీ గురించి చెప్పడం జరిగింది. రెండు సెంటిమీటర్లున్న సీట్ను పంపించాలంటే మూడు సెంటి మీటర్లు ఉన్నదానిని వంపుతారు, ఒక సెంటిమీటరు అరగదీయాలంటే పదిమందికి పదిరోజుల పని, దానివల్ల మా ఇంజనీర్ల ఎనగి అంతా వేస్ట్ అవుతుందని చెప్పడం జరి గింది, మా పర్వజను సరిగా వుండుట్లు చేయాలి, ప్రాక్టికల్ గా జరుగుతున్నటువంటి విషయం. బలిమెల, లోయరు సీలేరు, అప్పరు సీలేరు ఆరణ్య ప్రాంతాలలో మన వుద్యోగస్తులు పనిచేస్తున్నారు, వారికి సరైన సదుపాయాలు చేయలేకపోయారు, అక్కడికి ఏ కమిటీ వెళ్ళినా, ఏ మెంబరు వెళ్ళినా విజ్ఞాపనలు యిస్తున్నారు, వారికి తగినటువంటి ఎడ్యుకేషనల్ ఫెసిలిటీస్ ప్రొవైడ్ చేయడం లేదు, బలిమెల డామ్లో మొదట ఒప్పకున్న తరువాత యిచ్చినటువంటి వేరు వేరు, మన ఒప్పం దము ప్రకారం సరైనటువంటి వుద్యోగుల కోటా మనకు రావడం లేదు, అక్కడ వున్నటువంటి మన వుద్యోగస్తులను ప్రాథమిక అవసరాలు కూడా కల్పించడం లేదు, అది గమనించాలి. ఇక శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు పెడ్యూల్ ప్రకారముగా జరగడం లేదంటే ఒక పెద్ద రెడ్డిగారికి కాంట్రాక్టు యిచ్చారు. ఆయన మధ్యన కర్కును నిలి పివేశారు. డిపార్టుమెంటల్ గా యీ మధ్యన కేకప్ చేశారు, కంట్రాక్టర్కు సాం క్షన్ చేసేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా పడాలి, లేదో పేరు చూసో, యిన్ ఫ్లా యెన్సు చూసో కాంట్రాక్టు యిస్తే యిటువంటి యిబ్బందులే వస్తాయి. ఎ పి పిస్ ఇ లోర్డు వుంది, పవరు డెవలప్ మెంటు విషయం జాగ్రత్తగా చూడాలి. థర్మల్ ప్రాజెక్టులు కట్టవలసిన పాటెనియాలిటీస్ మనకు వున్నవి, నాగార్జునసాగరు లెఫ్ట్ కేనాల్, బలిమెల వద్ద మిడ్జెటు ప్రాజెక్టులు కట్టడానికి ఆవకాశం వుంది. జ్వాలా పుడి వద్ద వుంది. యీ విషయములో ప్రభుత్వం సరైన శ్రద్ధ తీసుకున్నట్లు కన్పిం చడం లేదు, థర్మల్ పవరును ఆభివృద్ధి చేసుకుంటే లోకల్ గా కలంటుకు పనికి వచ్చే ఆస్కారం వుంది. ఏ క్లిఫోతుల వద్ద చేసుకోవచ్చు. అది యివ్వెస్ట్ గేట్ చేయవలసివ్ ఆవసరం వుంది, ఎ గుడ్ పాటెనియాలిటీ. అయితే సీజనల్ గా వాటరు వస్తుంది, దానిని కంటిన్యూయ్ గా చేయడానికి వీలు లేదని చెప్పింది.

Voting of Demands for Grants:

కంటిన్యూయింగ్ గా చాటరు వచ్చేట్లు రిజర్వాయరు నిర్మాణం చేసుకుంటే
చాగుంటుంది, ఎత్తిపోతుల చాలా ప్లాట్ లో వుంది, ఆ విషయం గమనించాలని
ప్రార్థిస్తున్నాను. సూపరు థర్మల్ స్టేషన్లు గురించి చాలా మంది చెప్పారు.
రామగుండంలో గాని, విజయవాడలో గాని ఎక్కడైనా సూపరు థర్మల్
స్టేషను వచ్చేట్లు మనము ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవి
చేస్తున్నాను. ఒకవైపున ఇక్కడ సవర్ డెవలప్ మెంటు చేసుకుంటూ పోతూ 12-50 p. m.
ఇంకొక వైపున దీనిలో ఉన్నటువంటి వేస్టిజిని ప్లగ్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.
ఇప్పుడు ఈ డిపార్టుమెంటులో రెండు రకాలుగా వేస్తు జరుగుతున్నది.
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిటీ బోర్డులో కరప్షను క్రింద వేస్తు జరుగుతున్నది. ఇది
హయర్ లెవెల్ లో జరుగుతున్నటువంటిది. కాంట్రాక్టు ఆఫర్ చేసే
విషయంలో చాలా పెద్ద కుంభకోణం జరుగుతున్నది. ఇది హయర్ లెవెల్ లో
జరుగుతున్నది. అది మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని
మనవిచేస్తున్నాను. అది కాకుండా ఈ మధ్య ఫిల్మరేజీ ఎక్కువగా జరుగుతున్నది.
ఈ ఫిల్మరేజీని హేమా హేమీలు చేస్తున్నారు. వాళ్లు హయర్ లెవెల్ లో
సర్దుబాటు చేసుకొని ఈ ఫిల్మరేజీ చేయడం జరుగుతున్నది. కోటానుకోట్ల
రూపాయల ఫిల్మరేజీ జరిగిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. ఈ మధ్య ఎలిగేషన్లు
కూడా చాలా వచ్చాయి. వాటిమీద విచారణ జరుగుతున్నదనుకోండి. ఆ
ఫిల్మరేజీ జరగకండా, దానిని అరెస్టువలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని
మనవిచేస్తున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో సూపర్ వైజరీ ప్లాఫ్ చాలా ఉంది.
కాని ఎప్పుడైనా ఫలానాచోట ఫిల్మరేజీ జరుగుతున్నదని కంప్లయింట్లు వస్తే అవి
బయటకు వస్తున్నాయి. లేకపోతే బయటకు రావడం లేదు. ఈ సూపర్ వైజరీ
ప్లాఫ్ ఎమి చేస్తున్నారు? ఈ రకంగా పెద్దపెద్దవారు దీనిని అనుభవిస్తూ ఉంటే
వారు ఏమి చేస్తున్నారు. ఈ ప్లాఫ్ ను మోడంపైజా చేసి ఫిల్మరేజీ జరగకుండా
చూడాలి. ఆ ప్లాఫ్ కు మొబిలిటీ లేకని అంటున్నారు. అంటే సరైనటువంటి
చాహనాలు, ఎక్స్ ప్లెంట్లు, పరైనటువంటి వర్కనల్ లేరని అంటున్నారు.
చారికి వాటినే ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఫిల్మరేజీ క్రింద
కోటానుకోట్ల రూపాయలు పోతున్నప్పుడు వీరి స్క్రింగెస్ చేస్తే సరిపోతుంది.
వీరు ఆఫిల్మరేజీ జరగకుండా అప్పుడు చూడగలుగుతారు. ఇక అన్నింటికన్నా
నెగ్లెక్ట్ సజ్జెక్టు మైనర్ ఇరిగేషను. అందరి దృష్టి పెద్దపెద్ద ప్రోజెక్టులమీద
కేంద్రీకరిస్తున్నారు కాని మైగర్ ఇరిగేషనుమీద కేంద్రీకరించడం లేదు.
ఆ నెం వెంటరెడ్డిగారికి ఇచ్చే డబ్బు ఆ స్కీములకు సంబంధం లేదు.
దయాధర్మం క్రింద ఇస్తున్నారు తప్ప వారి కాఖకు న్యాయం చేసే దానిలో సగం
కూడా ఇవ్వడం లేదు. దీని ప్రాధాన్యతను ప్రభుత్వం గుర్తించలేదని
మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడు పెద్దపెద్ద వాటికి డబ్బులు ఇస్తున్నారు. మైనర్
ఇరిగేషను, అండర్ గ్రౌండు వాటర్ టాపింగు ఈ రెండు చాలా
ముఖ్యమైనవి. దీనిలో చాలా డైవర్సిఫికేషన్ ఉంటుంది. ఎందుకంటే
It goes to the home of the riots కాబట్టి దానికి ఎక్కువ ఇవ్వవలసిన అవసరం

ఉందిని మనవిచేస్తున్నాను, తాడికొండలో వాగునుంచి చెరువులోకి నీళ్లు వెళ్లాలి ఆ తాడికొండచెరువు విషయం మంత్రిగారికి తెలుసు. దానివల్ల హరిజనులు సాగు చేసుకొనడానికి అడ్డు వస్తుంది. అక్కడ రెండు వర్గాలు ఉన్నాయి. ఒక వర్గం వారు నీరు పెట్టాలి, ఇంకొక వర్గంవారు నీరు పెట్టకూడదని అంటున్నారు. దానికి భండారేగారు గవర్నరుగా ఉన్నప్పుడు ఒక తీర్పు ఇచ్చారు. ఈ రైతులకు కావలసిన నీరు వేరే కెనాల్ నుంచి ఏర్పాటు చేస్తాము. హరిజన రైతులను చెడగొట్టవద్దని వారు తీర్పు చెప్పారు. అది ఎంతవరకు జరిగిందో మూకుతెలియదు కాబట్టి అది ఎంతవరకు చేసారో మంత్రిగారు చెప్పాలి. ఇరిగేషనులో ఎప్పుడో చేసినటువంటి లోకల్ టేషను తప్ప మళ్ళీ తిరిగి రీ లోకల్ టేషను జరుగలేదు. అది జరుగవలసిన అవసరం ఉంది. నీళ్లు పెట్టుకునే విషయంలో ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటులో ఒక పెద్ద కరష్టు ఉంది. అవసరం కొలదీ రైతులు అడుగుతూ ఉంటే ప్రతి సంవత్సరం తూములు ఇస్తూనే ఉంటారు. ఆ రైతులకు అవసరం ఉండి ప్రతి సంవత్సరం అడుగుతూ ఉంటారు. అందుచేత ఆ తూములను ఆయా రైతులకు పర్మనెంటుగా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది, కాని అలాగ చేయకుండా ఎప్పటికప్పుడు ఆ రైతులనుంచి డబ్బులు తీసుకొని ప్రతి సంవత్సరం టెంపరరీ తూములు ఇస్తున్నారు. ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం 5 లేక 10 వందలు తీసుకొని తూములు ఇచ్చి తరువాత తీసివేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇకముందు అలాగ చేయకుండా పర్మనెంటుగా వారికి తూములు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు నాగార్జునసాగర్ క్రింద ఉన్న కొత్త ఆయకట్టు దాదాపుగా ఫైబిలైజ్ అయింది. అక్కడ కొత్తగా కెనాలు ఇవ్వాలని చాలామంది అడుగుతున్నారు. నా నియోజక వర్గంలో తురగపాలెం మొదలైన గ్రామాలలో చాలా సంవత్సరాల నుంచి అప్లికేషనులు పెట్టి అడుగుతున్నారు. వంకాయలపాలెం ప్రకృతి నుంచి కెనాల్ పోతున్నది. అక్కడ డ్రింకింగు వాటరు ఇస్తున్నారు. దానినుంచి ఒక కెనాల్ ఇచ్చి ఇరిగేషనుకు కూడా నీరు ఇస్తే 8, 900 ఎకరాలు సాగు అవుతుందని చాలాకాలంనుంచి ఆశ్చర్యపడుతున్నారు. అది మంత్రిగారి దగ్గర పెండింగులో ఉంది. ఇది మలేరియల్ జోన్ అనో, టూబాకో ప్లాంట్లయల్ ఏరియా ఉందనో కొంత లోకల్ టేషనులో కలువలేదు. ఇప్పుడు అక్కరలేదని ఎక్స్‌పర్టు, ఇంజనీర్లు చెప్పారు. కనుక అది లోకల్ టేషన్ చేసి నేను చెప్పినటువంటి గ్రామాలకు ఒక కెనాల్ ఇవ్వవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను ఈనాడు మేజర్ ప్రాజెక్టులో సిల్టింగు ప్రాజెక్టు ఉంది. మనం ఎస్టిమేటు చేసినటువంటి దానికన్నా రెండు, మూడు రెట్లు సిల్టింగు వస్తున్నదని ఇంజనీర్లకూడా చెబుతున్నారు. అందుచేత మనం ఏ ప్రాజెక్టు అయినా తీసుకునేముందే ఈ సిల్టింగును ఏ విధంగా ఎవాయిడ్ చేయాలనేది ఆలోచించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. అది నిజాంసాగర్ లో జరిగింది. ఎస్టిమేటు చేసినదానికంటే ఎక్కువ ఉంది. ఇప్పుడు ఆ ప్రాజెక్టు పనికిరాకుండా ఉండే ప్రమాదం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇవన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Voting of Demands for Grants.

శ్రీ ఎన్. రాములు (నలకూర్తి) :— అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ అయకట్టు క్రింద నారుమళ్ళకు నీరు వదలిపెట్టడం జరిగింది. రేపు అంటే జూలై 1వ తేదీన నీరు ఇచ్చుట బండ్ చేసే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికున్నట్లు తెలిసింది. అన్ని ప్రాంతాలలోను నారు మళ్ళ వేయుట ఇంకా పూర్తి కాలేదు. అందుచేత నారుమళ్ళకు నీరు ఇచ్చునట్లు, చూడాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ డామ్ లో గత 20 సంవత్సరాల నుంచి వర్షు ఛార్జిడ్ ఎంప్లాయీస్ పని చేస్తున్నారు. వారిని ఇంతవరకూ పర్మినెంటు చేయలేదు. అందుచేత విగతా ఉద్యోగులకు ఏవై తే బెనిఫిట్సు గొరుతున్నాయో అవి వీరికి దొరకడం లేదు. ప్రస్తుతం అందులో పనిచేసేవారు ఎవరైనా చనిపోతే వారి ఫామిలీకు సఫర్ అవుతున్నారు. అందుచేత వారి టూడా ఫ్యామిలీ బెనిఫిట్ స్కీమును వర్కుఛార్జిడ్ వారికి కూడా వర్తింపజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. నాగార్జున సాగర్ నుంచి మైలెవెల్ ఛానల్ ఇవ్వాలని అక్కడ చాలామంది రైతులు మెమోరాండములు పెట్టుకున్నారు. ప్రభుత్వంవారు దానిని సర్వే చేయించి తొందరగా పూర్తి చేస్తామని అన్నారు ఇప్పుడు అది ఏ లెవెల్ లో ఉందో తెలియ కుండా ఉంది. దానిని వెంటనే చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ లోవల ఎందుకూ పనికి రాని 'ఇ'టైపు క్వార్టర్సులో అక్కడ పని చేస్తున్న కూలీలు నివశిస్తున్నారు. ఆ వర్కర్సును ఎళ్లగొట్టడానికి అచ్చటి పిడబ్బు డి. ప్రభుత్వ ద్యోగులు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఆ కూలీలు ఆ క్వార్టర్సులో ఉండేట్లు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ డామ్ లోవల స్పిల్ వే వర్కు జరుగుతున్నది. అది కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషను వారి తరపున జరుగుతున్నది. అది డైరెక్టుగా కూలీలతో పని చేయించే బదులు వేరే కాంట్రాక్టర్ ద్వారా పని చేస్తున్నారు. దానికి ఇదివరకు పెండర్లు పిలిచారు. లోయస్టు పెండరుదారుకు ఇన్వకుండా కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషనుకు ఇచ్చినందువల్ల ప్రభుత్వానికి 70 లక్షల రూపాయలు నష్టం జరిగింది. అక్కడ వేరే కాంట్రాక్టర్ కు కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషను ఇస్తున్నది. అలాగ కాకుండా కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషను కూలీలకు ఇచ్చే పద్ధతిని పరిశీలించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

అమాజిన్ కేంద్రం నాగార్జునసాగర్ చిలకూర్తి ప్రాంతంలో పొట్లచెర్లలో ఇవ్వాలని కేంద్రప్రభుత్వ నిపుణులు సిఫార్సు చేశారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ విషయం కేంద్రప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చి దానిని అక్కడ తొందరగా పూర్తి చేసేట్టు నిర్మాణానికి పూనుకొనేట్లు చేయాలి. నాగార్జునసాగర్ నిర్మాణ నంద ర్గంలో కట్టిన భవనాలు ఉన్నాయి. వాటికి అప్పటినుంచి మైంలెనెస్సు తేక వర్షం కురుస్తున్నాయి. డామ్ రోడ్డుకు, భవనాలకు వెంటనే మైంలెనెస్సు చేయించాలి. కళ్ళెవల్ల స్కీము క్రింద 10 వేల ఎకరాలు పారే అవకాశం ఉంది. దానికోసం ఎంతోకాలం నుంచి ప్రజలు అందోళన చేస్తున్నారు. దానివల్ల ఆ ప్రాంతంలోని సామాన్య ప్రజానీకానికి కాక హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఎక్కువ మేలు జరిగే అవకాశం ఉంది. నాగార్జునసాగర్ డామ్ లో దాదాపు 15,20 సంవత్సరాల నుంచి ఉంటున్న ఉద్యోగులు ఉంటున్నారు. అలా దీర్ఘకాలంనుంచి

1-00 p.m.

ఉంటున్న వారిని బదిలీ చేయాలి. *నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నం నాయుడు :— అధ్యక్షా, నేను ఇరిగేషన్ డివీజన్ వద్దను బలవరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. చిన్న నీటి వనరులను మన ప్రభుత్వం చాలా చిన్న చూపు చూస్తున్నది. దానికి కేటాయించిన మొత్తం చాలా తక్కువగా ఉంది. పల్లె ప్రాంతాలలో ఇరిగేషన్ సౌకర్యం కలగాలంటే ఈ చిన్న నీటి వనరుల ద్వారానే జరగాలి. వెంకటరెడ్డిగారు తీసుకొన్నప్పటికీ ఇంత మొత్తం లేదు. ఈ రోజు 19 1/2 కోట్లు కేటాయించు జరిగింది కొంత ఆయన పలుకుబడి ఉపయోగించారో లేక ప్రభుత్వం ఆ దృష్టికి మళ్ళిందో. ఆయనను ఇందుకు అభినందించక తప్పదు. దీనిని వినియోగించడంలో కూడా కొంత జాగ్రత్త తీసుకుంటే చాలా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. మా జిల్లాలో ఇటీవల వచ్చిన వర్షాల్లో నిధులు దుర్వినియోగం జరిగినట్లు ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. ఈ విషయం మంత్రిగారికి కూడా తెలుసనుకుంటాను. దీనిలో డబుల్ పేమెంట్లు జరిగాయని, కొన్ని చోట్ల ఆసలు పనులు జరుగకుండానే పేమెంట్లు ఇచ్చారని కూడా అవచాను ఉన్నది. దీనిపై ఒక హవుస్ రిమిటిని వేసి ఎంక్వయిరీ చేయిస్తే ప్రభుత్వానికి మచ్చ లేకుండా ఉంటుంది. వీరు పనులు చేయించే దగ్గర కొంచెం చిన్న చూపు చూస్తున్నారు, రాపూరు తాలూకాలో వారి అన్నగారి కాలంలో కొన్ని స్కీములు మంజూరు చేసి, ఒక సమయంలో తెండర్లు కూడా పిలిచి, నిధులు లేవని అపివేసిన సందర్భాలు ఉన్నవి. అటువంటి స్కీములకు ప్రయోగిటీ ఇచ్చి ముందు చేయించాలి అలా చేయకుండా కొత్త పనులు ముందు తీసుకొంటున్నారు. అది మంచి సదాచారం, సాంప్రదాయం కాదేమో. కనుక నిధులు లేక అపివేసిన పనులను ముందు తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :— అట్లాంటివి ఎక్కడా జరగలేదు. ముందు స్పెల్ ఓవర్ పనులకే ప్రయోగిటీ ఇచ్చాము అట్లా పనులన్నా జరిగి ఉంటే మా దృష్టికి తీసుకు వస్తే.....

శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నం నాయుడు :— అయితే చెబుతాను మీరు నోట్ చేసుకోండి. ఓబులాయిపల్లి, దాచారు, ఈ రెండు స్కీములు 1969లో నిధులు లేవని తెండర్లు పిలిచి కూడా అపివేశారు. వాటి మీద వెంటనే చగ్గ తీసుకుంటే సంతోషిస్తాను, మేజరు ఇరిగేషన్ మీద చాలా డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారు. చాలా స్కీములు ఫంక్షన్ అవుతున్నాయి. వాటి క్రింద సాగు అవుతున్నాయి. నాగార్జునసాగర్ మీద చాలా ఖర్చు చేశారు. దాదాపు 21.54 లక్షల ఎకరాలకు నీరు సప్లయ చేయడానికి కూడా నీరు ఉందని వారి స్టేటుమెంటులో సూచించారు. ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అన్ని స్కీముల మీద కూడా శ్రద్ధ తీసుకుని పని చేస్తున్నందుకు కృతజ్ఞయూర్తి నాయుడుగారిని అభినందిస్తున్నాను. సోమసిలకు కూడా ఈ సంవత్సరం 5 కోట్లు రూపాయలు కేటాయించినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. సోమశిల ప్రాజెక్టులో కావలి కాల్యను శ్రవ్యదానికి మాత్రమే సూచించారు. కనుపూరు కాల్యను పై సంవత్సరానికి స్టై రిచేయడానికి

అన్ని ఏర్పాట్లు జరిగాయి. స్టేబిలైజేషన్ ఆఫ్ ఆయుకట్టు క్రింద పనులు జరుపుతున్నారు. 1,520 కోట్ల పాక్షాల్కు స్టేబిలైజేషన్ ఆఫ్ ఆయుకట్టు క్రింద సరఫరా చేయడానికి ఉద్దేశించి ఫస్ట్ ఫేజ్ 17 కోట్ల రూపాయలతో పనులు జరుగుతున్నాయి, పెన్నలో నీరు తక్కువ ఉందికనుక నెకండు ఫేజ్ విషయం కృష్ణ నీరు వచ్చాకనే ఆలోచించవచ్చని చెప్పవచ్చు. కాని నూ అనుభవ రీత్యా పెన్నలో నీరు చాలా సముద్రంలోకి వెళుతోంది. అయినా గూడా ఇప్పుడు ఫస్ట్ ఫేజ్లో ఉద్దేశించిన ఆయుకట్టు వంట పండుతూనేవున్నది. ఏ సంవత్సరం వంట చెల్లొన్నది లేదు. ఈ పోయే నీరు అంతా కూడా వేస్తు చాటర్ అని మా అనుభవాన్ని బట్టి అనుకుంటున్నాము. వాళ్ల లెక్కలకు దీనికి తేడా ఉండవచ్చు. నేను కాదనను. ఈ కర్పూన్ చాటర్ ను డైవర్లన్ ఛాన్సెల్లు త్రవ్వించి, రైట్ కెనాల్ సర్వే చేయించి దానిని త్రవించి ఫీడర్స్ ద్వారా ఇప్పుడు ఉన్న చెరువులకు సప్లయ చేస్తే, ఆ చెరువుల క్రింద ఉండే ఆయుకట్టును కూడా రైటు కెనాల్ క్రింద రావారు, వెంకటగిరి, గూడూరు, నూళ్ళూరు వేట తాలూకాలలో ఉన్న చెరువులలో కొంత స్టేబిలైజేషన్ చేసే అవకాశం ఉంది. దానిని కూడా చారు ఆలోచన చేయాల్సి అక్కడక్కడ లేక పోతే పిక్ అప్ రిజర్వాయర్లు కట్టవచ్చు. ఈ మధ్య మా రావూరు తాలూకాలో ఒక పిక్ అప్ రిజర్వాయరు ఏదో సర్వే జరిగింది. కాని అది పిక్ అప్ రిజర్వాయరుని నేను ఆనుకోవడం లేదు. అది మీడియమ్ ఇరిగేషన్ క్రింద సర్వే అయిందేమో, చెలకటూరు డామ్ అది. అది పూర్తి చేసినట్లుగానే రావూరు తాలూకాలో చేపట్టిన వర్కు అన్నీ పూర్తి చేసినట్లు అవుతుంది. అని వెంకటరెడ్డిగారు కూడా చెప్పారు. దానికి నేను సూచించేది ఏమంటే అంతకు పైకి తీసుకు వెళ్ళి పెన్న నుంచి డైవర్లు అయ్యే వాటరు ఇంకో రిజర్వాయరు ఏకన్నా కాకలకొండ దగ్గర గాని ఇంకా పైన గాని ఎక్కడన్నా ఏర్పాటు చేస్తే ఇంకా ఎక్కువ నేల పారే అవకాశం ఉంటుంది. చాలా ఫారెస్టు బంజర్లకూడా దీనిలో పారుదలకు వచ్చే అవకాశం ఉంది. అటువంటి పిక్ అప్ రిజర్వాయరు కోసం ఇన్ వెస్టు గేటు చేస్తే బాగుంటుంది. పవరు విషయంలో రాజారాం గారిని రెజిస్ట్రార్లు అందరూ అభినందించాలి. వారు ప్రజాస్వామ్య విలువలను గుర్తించారు. ప్రజాప్రతినిధుల దగ్గరకు ప్రజలు పోయే అవకాశం ఇచ్చారు. ప్రతి ఒకరికి 4 గ్రామాలు ఇవ్వడంలో వారు చాలా ఉదారంగా, హుందాగా వ్యవహరించారు. రైతులకు ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటును చూస్తే ఒక పెనుభూతాన్ని చూస్తున్నట్లుగా ఉంది, ఇంకా కొన్ని చేయవలసి వుంది. రైతు ప్రతినెలా పేచేయాలంటే కష్టం. ఎప్పుడో రెండు సీజన్లలో, రబీ, ఖరీఫ్ సీజన్లలో వంట చేతికి వస్తుంది. ఆదాయం వస్తుంది. కాని ప్రతి నెలా ఇవ్వాలంటే కష్టంగా వుంటుంది. ఈ డిమాండ్ను బిల్లు మాత్రం ప్రతి నెలా పంపించండి. కట్ట గలిగిన వాల్లు కడతారు. లేని వాల్లు రి నెలలకు ఒక్కసారి కట్టే ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. సీజన్ చాటక ముందు మాత్రం వాల్లు కట్టలేని సీజన్లో వుంటారు. డిస్కం నెట్టు చేయడం, మళ్ళీ రికనక్ట్ చార్జిస్ కట్టకోవలసి రావడం జరుగుతున్నది. అటువంటి చాటి విషయంలో ప్రభుత్వం కాస్త పుదారంగా వ్యవహరించితే బాగుంటుంది. పార్లమెంటులో రామచంద్రన్ గారు సూపర్ ఫర్మల్ కేంద్రంకూడా మనకువచ్చే అనుకూలంగా వున్నట్లు ప్రకటన.

1. 10.p.m

చేశారు. దానివల్ల సూపర్ ఫర్మల్ కేంద్రాలు ఎంతయినా అవసరం. లేకపోయినట్లయితే కేవలం జలాశయాలను నమ్ముకొని పూరుకుంటే యీ సంవత్సరం ఎదురయిన యిబ్బందులనే యెదుర్కోవలసివస్తుంది. మనము సర్ప్లస్ అనుకుంటాము కాని చివరకు అంతా కొరతగానే వుంటుంది. రైతులు కరెంటు ఛార్జీలు సంవత్సరంలో రెండు దఫాలు మాత్రమే కట్టేటట్లు ఏర్పాటు చేయాలని రాజారామ్ గారిని కోరుతూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వి. కిషన్ రావు :- అధ్యక్షా, ఈ ఇరిగేషను డిమాండ్స్ ను పెట్టినందుకు ప్రభుత్వమును అభినందిస్తూ ప్రత్యేకంగా రెండు మూడు విషయములు చెప్పదలచు తున్నాను. కడెం రిజర్వాయరు అండ్ కీ తెలిసినదే. చాలాకాలంనుంచి దీనివిషయం వదలే వదలే చెపుతూ వస్తున్నాము. కాని క్రద్ద తీసుకోవడం లేదని మనకు కనబడుతోంది. ఈ సభలో కూడా చాలాసార్లు చెప్పాను దానిక్రింద రైతులు ఎంత బాధపడు తున్నదీ పోయిన సంవత్సరంకూడా చెప్పాను. అది 1958 లో బ్రిచ్ అయిన తర్వాత మరల నిర్మాణము చేస్తే అదనంగా 15 వేల ఎకరాలు లోకల్ జేషను చేశారు. దాదాపు 70 వేల ఎకరాలు వైన లోకల్ జేషను కడెంక్రింద ఉన్నది. కాని సాగు అయ్యేది మనము ప్రతిసారి చూస్తున్నాము. అది 20, 21 వేల ఎకరాలు మించదు. మరి లోకల్ జేషను చేసి భూములకు నీరు ఎట్లా యిస్తాము అనేది ఎప్పుడయినా ఆలోచించారా? ఆలోచించి దీనికి ఏదైనా విధానం ఏర్పరిచే అవకాశం కలిగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. కనుక ఈ ఇరిగేషను కోటా సాధించాలని చెప్పక తప్పదు. మరి కడెం విషయంలో చిన్న చూపు చూస్తూ వచ్చారు. నిన్న మంత్రిగారితో మాట్లాడే సందర్భంలో ఒక కాన్ఫరెన్సు ఏర్పాటు చేస్తున్నామన్నారు. కాన్ఫరెన్సు పెట్టినా పెట్టకపోయినా, పెట్టేముందు ఈ విషయాలు అన్నీ దృష్టిలో వుంచుకొని సమాధానం యివ్వమని మనవి చేస్తున్నాను. అవి సాయవడతాయనికూడా మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ డిస్ట్రిబ్యూటరీ సిస్టం వుంది. అప్పుడు ఉన్నటువంటి ఇంజనీర్లు వారి నాలెడ్జిలో చేశారు. కాని యిప్పుడు మనం చూసుకుంటే ఒక్క డిస్ట్రిబ్యూటరుకీ కూడా ఇన్ టేకు లేదా. దానిక్రింద ఆయకట్టు వుంది. దానికి నీరు సరఫరా చేయడానికి నీరు రాదు. ఛానల్స్ అన్నిటినీ రీమోడల్ చేయాలి. ఇప్పుడు రీమోడల్స్ చేస్తాము. లేకపోతే డైవర్స్ ను స్కిమ్ము చాలా వున్నాయి. మరి కెనాల్స్ వడవేసి టెయిల్ ఎండ్ భూములకు మనము సేద్యానికి నీరు యిచ్చే అవకాశం వుంది. దీని విషయం అనేకసార్లు చెబుతూ వచ్చాము. ఈ డైవర్స్ ను స్కిమ్ము చేసే అవకాశం వుంది. ఈ టెయిల్ ఎండ్ భూములలో కష్టం లేకుండా మనకు సేద్యం అయ్యే అవకాశం ఉంది. అది దయచేసి ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదేకాకుండా ఛానల్ సిస్టములు రెండు సంవత్సరాలనుంచి ప్రవేశ పెట్టాము. ఆ ఛానల్ సిస్టములు మనకు లాభదాయకం కాకుండా వుంది. ఐతే దీనిని మళ్ళీ రీ లోకల్ జేషను చేయవలసిన అవసరం వుంది. దానినికూడా ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఉత్తర్వులు యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. రీ లోకల్ జేషను చేయాలి. చేయకుండా ఉంటే దాంట్లో రైతులు చాలా ఇబ్బంది పడిపోతున్నారు. మరి కడెం సరిగతి అంబరీకి తెలిసినదే. అది పి.ఎస్ రిజర్వాయరు. అది గోదావరి

నార్త్ కెనాల్ కు పికప్ రిజర్వాయరు. ఈ గోదావరి నార్త్ కెనాల్ చాలా అవసరం మరియు విషయంకూడా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. తొందరలోనే పూర్తి అయ్యే స్కీము మనం చేపట్టాలి స్కీము చేపట్టి మెయిన్ కెనాల్ కూడా రీమోడల్ చేయవలసియున్నది మనం నార్త్ కెనాల్ త్రవ్వడం ప్రారంభించి దాని పికప్ రిజర్వాయరు పెట్టినకర్వాళ మళ్ళీ మెయిన్ కెనాల్ రీమోడలు చేయకుండా ఉంటే నాగార్జున ప్రాజెక్టులాగే అవుతుంది. ఎక్కడ నీరు ఉన్నది. మనం 21 లక్షల ఎకరాలకు నీరు యివ్వవలసియున్నది. కాని మనం దాదాపు 11 లక్షల ఎకరాలకే ఇవ్వగలుగుతున్నాము. అందుకోసం అది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఈ రెండు మూడు విషయములు దృష్టిలో పెట్టుకోవని మనవి చేస్తున్నాను. అసిఫాబాదు ట్రైబల్ బ్లాకులో చెలమర్రు ప్రాజెక్టు వుంది 1972లో దానికి టెండర్లు పిలిచారు. 5ని ప్రారంభించే ముందు ఏదో గీతైను మార్చాలన్నారు. అది జనైన్స్టిగేషనుకు పోయింది. దాదాపు 4 సంవత్సరములు అయింది. ఆ పైల్లు ఎందుకు కదలవో తెలియదు, ఎక్కడ ఉన్నవో అర్థం కాదు. దయచేసి దానిమీద అర్జులు యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు స్కీములు చేపట్టినప్పుడే ఈ సర్వే చేసి ఇ. ఇ. దగ్గరనుంచి ఎస్. ఇ కి, ఎస్. ఇ. నుంచి సి. ఇ. కి మారి వెళ్ళేసరికి చాలా కాలము పడుతున్నది. దాని విషయం ఎవరైనా విచారించారా అని మనవి చేస్తున్నాను. 1972 డ్రాటులో పనిచేస్తే 4 సంవత్సరముల తరువాత ఎగ్జిమెంటు ఎంటర్ అయినవి. అంటే స్కీము పనులు చేసినా ఎస్టిమేటు కౌంజన్ కు యింత కాలం పెట్టుకొన్నారు. అందుకోసమని ఎస్టిమేటు కౌ. తను తీసుకున్నప్పుడే మనం స్కీము చేపట్టడం జరగాలి. తొందరగా ఎస్టిమేటు కౌంజను చేసి దాని కాలవరిమితి ఉండుకోవాలి. అందుకోసమని సంవత్సరాలతరబడి పైట్లు పడిపోయి ఉంటే వాటి వెనకాల వైరిబీలు చేసే పద్ధతిని పెట్టుకోవద్దని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నునము అభివృద్ధిని పొధిస్తూ ఉన్నప్పుడు ఇటువంటి కొన్ని లోటుపాట్లకు సవరించుకోవాసిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి : — ఈ దినము మనము చర్చ జరుపుతున్నటువంటి సబ్జెక్టుల ప్రాధాన్యత గురించి నేను నొక్కి చెప్పకూడలేదు. ఎందుకంటే పవర్ గాని ఇరిగేషను గాని మర ఆర్థికాభివృద్ధికి పునాదులనే విషయము మీ కందరికీ తెలిసినదే. అందువలన ఈ ప్రభుత్వమే గాక మొత్తము భారత జాతి అంతా, ఈ మధ్య స్థాపించబడినటువంటి కేంద్రప్రభుత్వము కూడా ఈ ప్రాధాన్యతను, ముఖ్యంగా ఇరిగేషనుకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది.

మొన్న కూడా చరణ్ సింగ్ గారు ఈ విషయము పదే పదే పార్లు మరి
దృష్టితో చూసినప్పుడు ననము ఇప్పుడు కేటాయించిన పద్దులు నేను అనుకంటున్న త
నిరుత్సాహకరంగా లేకపోయినప్పటికీ మన పరిస్థితులకు బట్టి కొంత మేసివ్ గానే
ఉన్నాయి. డబ్బు రూపంగా చూసినప్పుడు చాలా మాసివ్ గా కనపడతోంది
గాని పని రూపంగా చూసినప్పుడు, 5, 10 సంవత్సరాలకు పూర్వం ఉన్న
వాల్యూమ్ ఆఫ్ వర్క్కు దృష్టితో సెట్టుకన్నప్పుడు అంత మేసివ్ గా లేదని నేను
అనుకుంటున్నాను. డబ్బు విషయంలో చూస్తే 8, 4 రెట్లు పెరిగింది వాల్యూమ్
ఆఫ్ వర్క్ మాత్రము పూర్వము నుంచి పెరుగుతున్నదని నేను అనుకోవడం లేదు.
ఆ దృష్ట్యా చూచినప్పుడు ప్రోత్సాహకరంగా కనిపించడం లేదు. ఈ ఇరిగేషను
అన్నది చాలా ప్రాముఖ్యం కలిగి. ఏదయినా ప్రాంతము యొక్క ఆభివృద్ధి
పెరగాలి అంటే ఆ ప్రాంతములో కనీసం 80 శాతము ఇరిగేటెడ్ ఏరియా
ఉండాలని మన ఇరిగేషను కమీషను వారు నిర్ణయం చేశారు. ఆ విషయం
మీకందరకూ తెలిసే ఉంటుంది. మనకు సుమారు 8 కోట్ల ఎకరాల భూమి ఉంది.
ఇంకా కొంచెము అంటే 8 కోట్ల 80 లక్షల ఎకరాలు ఉండవచ్చు దాంట్లో
ఇప్పటికి 1 కోటి ఎకరాలకు నీరు అందించినట్లు నాకు తెలుస్తున్నది. చూచుకుంటే
80 శాతము ఇచ్చాము, అయితే ఇది చాలా అసీవెన్ డిస్ట్రిబ్యూషను లా ఉంది.
4 జిల్లా లో తీసుకుంటే 80 శాతము ఉంది కొన్ని జిల్లాలలో 20 శాతము ఉంది.
కొన్ని జిల్లాలలో 25 శాతం ఉంది. ముఖ్యంగా రాయలసీమ జిల్లాలలో 15 శాతం
కూడా లేదన్న విషయం మీరందరకూ తెలుసు. మరి ఈ ఇంజాల్మెన్స్ కరట్టు
చేయనంత వరకు ఆ ప్రాంతము వారికి మేలు చేసిన వారము కామనే నేను
గట్టిగా చెబుతున్నాను. ఆ సందర్భంలోనే యీ మధ్యనే పునాదులు వేస్తున్నాం
1-20 p. m. అని చెప్పారు. కృష్ణా రెగ్యులేటర్ విషయం కృష్ణ నుంచి రాయలసీమకు మల్లించే
విషయం. దీని గురించి యిన్ని దినాలు బీచావత్ కోర్టులో వున్నదని చెబుతూ
వచ్చాము. ఇప్పుడు యీ మల్లించడం పని జరగవలసి వుంది కాని, సాకులు
చెబుతూ వచ్చాము బీచావత్ మాట వున్నప్పటికీ, వేరే రాష్ట్రాలు ముందుకు
పోయినవి. మన రాష్ట్రం మాత్రం ఎప్పుడూ సాకలు చెబుతూ గడుపుతున్నది.
మీకందరికీ తెలుసు రాష్ట్రంలో రాయలసీమ చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం ఇంత
జాప్యం చేయవలసిన అగత్యమేమిటి? ఇప్పటికయినా జరుగుతుందా? అనే
సందేహం కలుగుతున్నది ఎందుకంటే యీ కేటాయింపులలో ఎక్కడా దీని
మెన్షన్ లేదు. ఎంత డబ్బు యిచ్చారో ఎక్కడా లేదు. వంద, రెండు వందల
కోట్లు అయితే, పూర్తి అయ్యేప్పటికీ ఎంత అవుతుందో తెలియదు. కాని, దాని
మొన్నన్ లేదు. పునాది వేళాము, చూసిన వచ్చాము అన్నారు. అంతే. కృష్ణ

అనకట్ట కట్టి పుడ అది ఒక సంవత్సరంలో కంప్లీట్ చేశారట. అప్పుడు 30, 40 లక్షలు అయింది. ఆ కాలంలో కృష్ణవై అట్ట కట్టవంటే బ్రహ్మాండమైన యీసెంట్. అంత బ్రహ్మాండమైన యీసెంట్ జరిగినప్పటికీ అప్పుడు వారు డబ్బా కొట్టుకోలేదు. కమెండేషన్ యిచ్చారట ఆ ఇంజనీర్ కు, ఇప్పుడు పునాది వేస్తేకూడా డబ్బా కొట్టుకోవడం, పొగడ్డలు ఎక్కువ అయిపోయింది. డబ్బాలు కొట్టడం మానివేయాలి, తక్షణమే దీనికి తగిన కేటాయింపులు చేసి, రాయలసీమకు నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పించకపోయినట్లయితే చాలా నిష్టం జరుగుతుంది. ఒక ప్రక్కన ప్రాంతానికి ప్రాంతానికి మధ్య వ్యత్యాసం వుండకూడదు అంటారు. కాని, అచరణలో మాత్రం యీ ఇంజనీర్స్ యింకా పెరిగిపోతూనే వున్నదని చెబుతున్నాను. అందువల్ల, దీనిపై శ్రద్ధ చూపి చేస్తేతప్ప నిజంగా ఆ ప్రాంతంపై మనం భక్తివున్నవారం కాదు. ఈ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి చూసినప్పుడు నాకు అప్పుడప్పుడూ నవ్వు వస్తూ వుంటుంది—వీరు చేసే పనులు చూస్తుంటే. మేజర్ అని, మీడియం అని, మైనర్ అని రకరకాలుపేర్లు పెడుతున్నారు. ఇదిగాక, గ్రౌండ్ వాటర్ అని పెట్టా, రకరకాలుగా కేటగరైజ్ చేస్తున్నాం. ఎన్నిపున్నప్పటికీ మేజర్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద ఎకరానికి నాలుగైదు వేలు ఖర్చుపెడుతున్నాం. మైనర్ ప్రాజెక్టు క్రింద కూడా అయిదు వేలు ఖర్చుపెడుతున్నాం బాగానే వుంది—శావి త్రవ్వకోడానికి, ఎక్కడ త్రవ్వకున్నారు? వెనుకబడిన ప్రాంతంలో—శాశ్వతంగా వెనుకబడిన ప్రాంతంలో, సర్ ఫెస్ వాటర్ నుండదు కాబట్టి, శావి త్రవ్వకాము, దీనికి రైతు పోయి అప్పు తెచ్చుకోవాలి అంటున్నాము. ఇది ప్రొడక్షన్ సోర్సు అవునా, కాదా? మేజర్ ప్రాజెక్టు క్రింద పది ఎకరాలకు, ఇరవై ఎకరాలకు కూడా ఇస్తున్నాం. అదే విధంగా అయిదు వేల దాకా పెట్టినప్పుడు, శావి ఒక సోర్సు అయినప్పుడు, అది ఇండివిడ్యువల్ కు వుపయోగపడేది అయినప్పటికీ, వారు స్వంతంగా ఖర్చు పెట్టుకుని, బ్యాంకుకు పోయి, కచ్చుకోవాలి పైగా ఇప్పుడు ఇంక్రిజ్డ్ ఇంటరెస్టు—15 వర్సంట్. తక్కిన వాటిన్నింటికీ కస్టోషియన్ ఇస్తుంటే, వ్యవసాయానికి మాత్రం కస్టోషియన్ లేకపోగా, 15 వర్సంట్ ఇంటరెస్టు, చూడు దానిని ఎలాగూ తీర్చలేదు, వారి మనవడు, ముని మనవడు కూడా తీర్చుకుంటూపోయే పరిస్థితి కల్పిస్తున్నారు. ఇది కూడా ఇరిగేషన్ సోర్సు అవునా, కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. కాబట్టి, యీ పీషయంలో మానవతా దృష్టితో చూసి, చేయవలసి వుంది. ఇప్పుడు అన్ని 'పారిల్' సోషలిజం గురించి చేబుతూనే వున్నారు. సోషలిజం గురించి

ఉచ్చించని పార్టీయే లేదు. సోషలిజం, సోషలిజం అని మననం చేస్తున్నప్పుడు మేజర్, ఇరిగేషన్ సోర్సుకు ఒక పద్ధతి, మైనర్ ఇరిగేషన్ సోర్సుకు ఒక పద్ధతి, మీడియం ఇరిగేషన్ సోర్సుకు ఒక పద్ధతి అని పెట్టకుండా ఎక్కడ ఇరిగేషన్ వుంటే అక్కడ—ఆ బావులకు కూడా ప్రభుత్వమే స్త్రీవించి, నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పించాలి. మిగతావాటికి వలెనే ఎక్కడ కూడా వాడుకుని పన్ను వసూలు చేయండి. అప్పుడు అది సమంజసంగా వుంటుంది. అంతేగాని, బావులు శ్రవ్య కుండా, మీరు బావులు శ్రవ్యకొండి. అందులో పడి చావండి అయిదు తరాల వానూ, నడం సరికాదు. అందువలన, మొత్తం రాష్ట్రంలో ఎక్కడెక్కడ వెల్స్ అవసరమో అది ఒక పెద్ద స్కీముగా, ఒక ప్రాజెక్టుగా పెట్టుకుని వాటిని గవర్నమెంటు చేపట్టి చేయాలని నేను సూచిస్తున్నాను. రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఒక్కొక్క బావి శ్రవ్యకోవాంటే 50 వేల డిగ్రీలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇది ఇండివిడ్యువల్ అయ్యే వసేనా? అందువలన, ప్రభుత్వానికి సామ్యవాద లక్ష్యం వై. నమ్మకం వుంటే ఇది ప్రభుత్వమే చేపట్టి చేయాలని నేను చెబుతున్నాను.

మరొక పన్ను విషయం, మైనర్ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు ఒక పన్ను చెప్పారు ఇందులో, రూ. 500 నుంచి 700 లకు పెంచాము, చెడిపోయిన, తెగి పోయిన చెరువులకు సంబంధించి అని. అంటే—ఆ చెరువులు అట్లాగే పోవాలనా? ఇందులో సంబంధం ఏమిటి? దీనికి రూ. 500, 700 అనడం ఏమిటి? పంటలు పండించడానికి, ఉత్పత్తి యిది అవసరం మరి యీ నిబంధన ఎందుకు వచ్చింది? కడెం ప్రాజెక్టుకు ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది, తుంగభద్రకు ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది, ఇతర చూసి యీ నిబంధన వాటికి పెడుతున్నామా? ఒక్కొక్కసారి ఖర్చుకొంత ఎక్కువ కావచ్చు. అక్కడ ఆ చెరువులు బాగుచేసి నీటిపారుదల సౌకర్యం కల్పించవలసిన అవసరం వుందా, లేదా? ఈ నిబంధన ఎక్కడనుంచి వచ్చింది? ఎవరు కన్సీప్ట్ చేసిన బడియో యిది? ఎకరానికి యేవరేజ్ అయిదువేలు ఖర్చు పెడుతున్నాం, అవసరమైన దానికి సంబంధించి 500, 700 అని నిబంధన ఏమిటి? ఎంతయినా కా నివ్వండి, ఒకసారి రెండు వందలు కావచ్చు, ఒకచోట పదిహేను వందలు కావచ్చు, ఒక్కొక్కచోట రెండు వేలు కావచ్చు, ఆ నిబంధనతో నిమిత్తమేమిటి? దీనివలన శాశ్వతంగా యీ తెగిపోయిన చెరువులు బాగుపడకుండా వుండిపోవడం జరుగుతుంది తప్ప మరేమీ కాదు. మా వద్ద ఒక చిన్న కుంట వుంది 20, 30 వేలు ఖర్చుపెడితే అది శాశ్వతంగా బాగుపడి ఎంతో పువయోగపడుతుంది. కాని, యీ నిబంధనవలన అది ఎప్పటికీ బాగుపడని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇది సమంజసమైన నిబంధన కాదు. మరి, మంత్రివర్గంలో

సమితి చర్చిస్తూ వుంటారు ? వన్ మాన్ మంత్రివర్గం అంటూవుంటారు అందుకే కాబోలు ఇప్పటికైతే నా బాగా చర్చిస్తారా ? జనతాపార్టీ వచ్చిన తరువాత నయినా మీరంతా బాగా చర్చించుకోవచ్చుగదా. ఇన్నీ సవరించి, ప్రజా నీకానికి మేలు చేయమని వేసి సదర్సంలో చెబుతున్నాను

మరొక విషయం ఈ ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు ఫంక్షనింగ్ ఏ మాత్రం బాగాలేదనే విషయం మీకు తెలిసేవుంటుంది. చాలామంది చెప్పుకోవడంలేదు; గురుగులుమాత్రం వుంటాయి; బజార్ లోను, హోటల్స్ లోను, మనకిప్పుడు పెద్ద పెద్ద పోష్ హోటల్స్ వచ్చాయిగదా. అక్కడ యీ ప్రమోషన్స్, ట్రాన్స్ ఫర్స్ గురించి చెప్పుకోవడం జరుగుతువుంటుంది మనం ఒక ప్రభుత్వంగా వ్యవహరిస్తున్నామా ? రూల్ ఆఫ్ లా వుందా ? లేదా ? దేశంలో కొత్తగా వచ్చిన వాతావరణంలో కూడా యింకా రూల్ ఆఫ్ లా లేకపోవడం చాలా విచిత్రంగా కనిపిస్తున్నది నాకు. ఎవరినిబడితే వాని ఎక్కడికీ అక్కడికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం, పేన ఆర్డర్స్ కాన్సిల్ చేయడం—ఒక కాంట్రాక్టరు పోయి ఒక ఆఫీసర్ పై చెబితే అతన్ని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం యీ విధంగా జరుగుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ కాంట్రాక్టర్స్ ను ఏకేంటుగా వ్యవహరిస్తున్నది తప్ప అవసరాన్నిబట్టి వ్యవహరించడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. చిత్తూరులో ఒక యన్. ఇ. వున్నట్టు ఎవరో కాంట్రాక్టర్ పెడ్యూలు యివ్వలేదు అన్నట్టు. పెడ్యూలు ఎందుకు యివ్వలేదని నిబంధనల ప్రకారంగా చూడడంలేదు. అక్కడ చెప్పడం, యిక్కడ చేసేయడం, ఇదంతా మొగల్ దర్బారులాగా జరుగుతున్నది. అక్కడ ఆయన్ని ఎందుకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయవలసి వచ్చింది ? మీడియం ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు సమితి చేస్తున్నారు ? దీనిపై ఎంక్వయరీ చేశారా, లేదా ? చీఫ్ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు, చేశాము—అని అంటే యీ మంత్రులు నున్నా అన్నమాట. చీఫ్ మినిస్టర్ ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం, ప్రమోట్ చేయడం జరుగుతుంటే యింకా యీ యిద్దరు మంత్రులు నామక మంత్రులన్నమాట రాయలసీమ మంత్రి వున్నారు, ఆర్డర్స్ చేస్తే ఒక్క ఆర్డరుకూడా నిబబడదు. వేను వారిని కించపరచడం కాదు. వాస్తవాన్ని సభవారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇది చాలా ఘోరమైన పరిస్థితి. ఫలానా ప్రాంతంవారు వా ప్రాంతంలో వుండి కూడదు అని అంటే—కులతత్వాన్ని యింత దారుణంగా ప్రవేశపెడుతున్న ప్రభుత్వం ఎక్కడా లేదు. ఈ భారత దేశంలో ఎక్కడా లేదు. పెద్దవారు, ఉన్నత పరవులలో వున్నవారు కులతత్వాన్ని యీ విధంగా ప్రోత్సహించడం, యీ విధంగా అమలుచేయడం యిది చాలా దారుణమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

CHAIRMAN :— The House now stands adjourned till,
8.30 A.M. to-morrow.

1-33 p. m.

(The House then adjourned till 8.30 A.M. on Friday, the 1st July, 1977).

APPENDIX

POLICY STATEMENT ON MULTIPURPOSE RIVER PROJECTS AND IRRIGATION DEMANDS FOR 1977-78

Mr, Speaker; Sir,

I move that this House be pleased to grant a sum not exceeding Rs. 67,49,62,000 against the Demand No. XLIV-Multipurpose River Projects and Rs. 152,12,19,000 against the Demand No. XLV Irrigation for the year 1977-78.

2. In the Fifth Five Year Plan of the State, a provision of Rs. 253.95 crores was made for Nagarjunasagar, Pochampad and Godavari Barrage Projects under Major Irrigation Scheme (Rs. 121.45, Rs. 90—98 and Rs. 41.52 crores respectively). During the years 1974-75, 1975-76 and 1976-77 a total expenditure of Rs. 112.13 crores has been incurred on the above three projects (Rs. 42.45 ; Rs. 50.45 and 19.23 crores respectively) with creation of Additional Irrigation Potential of 81,000 ha. in Nagarjunasagar Project and 53,200 ha. in Pochampad Project.

3. In the Annual Plan for the year 1977-78, a total provision of Rs. 68.50 crores has been made for the above three major projects (Rs. 37.50, 20.00 and Rs. 11.00 crores for the Nagarjunasagar, the Pochampad and the Godavari barrage projects respectively).

4. *Nagarjunasagar Project:*

Work on the Nagarjunasagar Dam having been completed, water is available to irrigate the full ayacut of 21.54 lakh acres under both Right and Left Canals. The canal excavation has almost been completed upto 112.23 K.M. and distributories in blocks 1-12 and 13 (part) on the Right side to cover 7.66 lakh acres ; and upto 154 K.M. and blocks 1 to 15 on the left side cover 3.685 lakh acres, including 0.17 lakh acres of Lift Irrigation i.e., 11.35 lakh acres in all being given irrigation facilities. With expenditure of rupees 18 crores incurred during 1976-77, the total amount spent on the project from inception is Rs. 233 crores to the end of March, 1977. The Budget provision for the year 1977-78 is Rs. 37.50 crores for the Project.

5. *Right Canal (Jawahar Canal) :*

In terms of work load, about 76 of earth-work excavation of the main Canal and 65.49 of excavation of branches and distributories has been done. Out of the 223 masonry structures, 96 structure have been completed and 19 had been in progress (to the end of 3/77). On the branches and distributories, 20,626 structures have been complete

upto the end of 3/77 since inception. It was proposed to excavate the Main Canal upto 133 K.M. and also to complete the blocks 13 (part) and 14 to create additional irrigation potential for 23,000 acres by June 1977.

6. The following works are proposed to be taken up during 1977-78.

Works in reaches which are not eligible for World Bank Aid.

(i) Balance earth work between 92 K.M. to 138 K.M. of the main canal ;

(ii) Structures on the above length, and

(iii) Distributory system of block 13 (part)

7. *Works in reaches for which World Bank Aid is available.*

Bank Area :

(i) Earth work excavation on Main Canal from 138 K.M. to 202 K.M. ;

(ii) All structures on the above length ;

(iii) Pamidipadu, Darsi, and Ongole Branch Canals ; and

(iv) Distributories in Blocks 15,16,17, 19, and 22.

8. *Left canal (Lal Bahadur Canal) :*

Works on main canal upto K.M. 154 to the extent necessary for letting down water have been completed. 16th and 17th Branch Canal and Nandigama Branch Canal with thier distributory system to cover part of Blocks 16 and 17 have been completed.

9. An irrigation potential of 17,400 (ha.) (43,500 acres) in Blocks 16 and 17 has been created and water was released to these blocks in 8/76. A cumulative irrigation potential of 147.40 thousand (ha) (3.68 lakh acres) has been thus created by 8/1976.

10. Works in the following reaches are in Progress :

(i) Main Canal beyond K.M. 154 to K.M. 164.

(ii) Branch Canal 16/17. The progress is according to Programme.

(iii) Blocks 16 to 19.

11. By 6/77 an irrigation potential of 38,600 (ha.) in Blocks 16, 17, 18 and 19 will be created covering Khammam, Nandigama and Jaggaiahpet taluks,

12. The following works are proposed to be taken up during 1977-78

Works in reaches which are not eligible for World Bank Aid.

(i) Balance Earthwork raising of banks from K.M. 0 to K.M. 93 of Main Canal ;

(ii) Balance work between K.M. 93 to K.M. 127 of Main Canal including Munagala and Siripuram Deep cuts ;

(iii) Main Canal works from K. M. 154 to K. M. 164 will be completed ;

(iv) Main Canal works between K.M. 164 to K.M. 178 will be kept in progress ;

(v) Machinery embankment on Munneru Aqueduct.

(vi) Distributory system of blocks 16, 17, 18 and 19 will be completed.

(vii) Earthwork and structures of 21st Main Branch Canal from reach K.M. 0 to K.M. 17.

13. *Works in reaches for which World Bank Aid is available.*

(i) Venkataapalem Deep cut will be in advanced stage of completion and will be completed by 6/78 ;

(ii) Works between reach from K.M. 17 to K.M. 44 of Main Branch Canal will be in advanced stage to be completed by 6/78.

(iii) Works on Bonakal Branch Canal will be kept in advanced stage to be completed by 12/78.

(iv) Distributory system in block 20 will be completed partly to create an irrigation potential of 28,00 (ha.) or 70,000 acres by June, 1978

14. *World Bank Aid Proposals :*

The Project has been posed for World Bank aid. After successful negotiations with World Bank, the World Bank has agreed to give a loan of 145 Million U.S. Dollars or Rs. 130 crores approximately to cover the Civil and Command Area Development works of Nagarjunsagar and Command Area Development in Pochampad Projects and Tungabhadra High Level Canal.

15. *Pochampad Project :*

The works from mile 51 to 72 in the main canal and distributaries are in progress. By end of June, 1977 an additional Irrigation Potential

of one lakh acres will be created. While completing the works in the International Development Association covered portion *i. e.*, up to mile 72, or 115.2 K.M. advance action is also taken to take up works, beyond this zone, so that additional irrigation potential could be increased progressively year by year.

16. *Maino Dam :*

Under International Development Association agreement, it was required to raise the masonry spillway to +1045 and earth dam to 1096 respectively by June, 1976. This was achieved. During the monsoon season of 1976, water has been stored upto +1045'.

17. *Sotuh Main Canal :*

The Earth work and structures on the main canal have been completed upto Mile 51 or 82 K.M. and water also have been let out in July, 1974, 1975 and 1976 for the Karif seasons. Works are in progress upto mile 72/1 (or) K.M. 116 (*i.e.*,) the length covered under International Development Association agreement. The earth work and canal structures from Kms. 82 to Kms. 116 (including tunnel) would be completed to allow water to flow upto Kms. 116 by June, 1977.

Lining to the Main Canal upto Km. 68 is in progress. Action is also being taken for starting lining works from Km. 69 to 82.

18. *Manair Dam :*

Manair Dam is a Subsidiary reservoir situated in Km. 148 of main canal. The works of Manair were started (i) to raise the dam sufficiently to receive the canal which drops into the reservoir and to permit taking off from the other side (ii) to augment drinking water supply to Warangal town from its storage. In order to achieve the second objective, the work has been started under an accelerated programme.

19. *Branch Canal and Distributories :*

By completing the branch canal and distributory system upto Km. 82 (mile 51) of main canal, irrigation potential of 1.55 lakh acres has been created. The execution of branch canal and distributory system upto main canal Km. 116 is expected to be completed by 6/77 creating further irrigation potential to the extent of 94,540 acres.

The expenditure incurred on Pochampad Project from commencement to end of 1976-77 was Rs. 110.00 crores. The Budget provision for the year 1977-78 is Rs. 20 crores.

20. *Godavari Barrage Project :*

The Godavari Barrage Project comprises the construction of Barrage across the four arms of the river Godavari near Dowlaishwaram. Even though the project was started during 1969-70 much headway could not be made till 1974-75 mainly due to the paucity of funds. In order to complete the project, the World Bank was approached for a loan assistance, and the International Development Association (World Bank) has agreed to provide a loan of 45 Million U.S. dollars to complete the project in four years.

21. Two Agreements (one between the Government of India and International Development Association and another between the Government of Andhra Pradesh and International Development Association) and another between the Government of Andhra Pradesh and International Development Association) were signed on 7-3-1975. The contract for civil works was awarded to M/s National Projects Construction Corporation Limited, New Delhi in December, 1975 at a contract value of Rs. 18.218 crores. The contract for the works of manufacture, supply and erection of cast gets etc., was awarded to M/s Jeessop and company limited Calcutta at a Contract value of Rs. 10.97 crores in June, 1976.

22. On the night of 8th July, 1976 490 ft. breach occurred in the Dowlaishwaram arm of the existing anicut and immediate steps were taken (a) to contain the breach and close it, (b) to ensure full protection to irrigation and transplanted crops in the Delta. It was also considered necessary to accelerate the constructions of Godavari Barrage Project and with this end in view, the works of (a) formation of upstream coffer Dam to cut off flows in the Dowlaishwaram arm : (b) closing of the breach and restoration of the Dowlaishwaram anicut to its pre-breach condition ; and (c) completion of the remaining 61 bays of Dowlaishwaram arm of the barrage upto substructure level were awarded to the National Projects Construction Corporation/Hindustan Construction Company 'Combine' in September, 1976 for completion by June, 1977. The works mentioned at (a) and (b) above have already been completed. Letting out water in Eastern canal has been possible on 6-6-1977. The works on remaining 61 bays of Dowlaishwaram area of the barrage (except for the first 13 bays) upto substructure level has been completed.

23. The irrigation works of the project in all respects are expected to be completed by June, 1979 and the funds required for this purpose would be provided from year to year. An amount of Rs. 23 crores has been spent to end of March, 1977 on this project.

24. The Budget provision for the year 1977-78 is Rs. 1,100 lakhs.

25. In the Fifth Five Year Plan of the State, a provision of Rs. 11,629.54 lakhs was made for other Major and Medium Irrigation schemes. During the years 1974-75 and 1975-76 an outlay of Rs. 792.13 lakhs and Rs. 1,364.11 lakhs has been incurred respectively with creation of additional irrigation potential of 12,167 (h.a.).

26. In the Annual Plan for the year 1976-77 for other Major and Medium Irrigation Projects, an amount of Rs. 2,070 lakhs was originally provided. This has been increased during the course of that year to Rs. 2,509.30 lakhs. In order to step up the expenditure on various projects and as there were drought conditions for some times followed by severe cyclone damages in 1976-77 additional funds to the tune of Rs. 155 lakhs have been provided to the irrigation projects outside the plan ceiling as shown below :—

(Rs. in Lakhs).				
1. Gajuladinne Project	..	..	..	60.00
2. Godavari Outfall sluices	..	..	..	70.00
3. Krishna delta system flood damage repairs ..	..	..	..	25.00
Total ..				155.00 lakhs

27. Further in the wake of the colossal damage caused to the irrigation works by cyclone during October and November, 1976, in the districts of East Godavari, West Godavari, Krishna, Guntur, Prakasam, Nellore, Chittoor, and Cuddapah, additional funds to the tune of Rs. 70 lakhs have been sanctioned for the restoration inter alia, of Major and Medium Irrigation works.

28. The expenditure incurred against the plan ceiling of Rs. 2,509.30 lakhs to end of 3/77 is about Rs. 2,500.37 lakhs while the anticipated physical achievements would be 27,560 hectares (h.a.). In respect of flood control works which include Thammileru Reservoir scheme an amount of Rs. 110 lakhs was provided during 1976-77.

29. The outlay on irrigation projects has been considerably stepped up this year in order to accelerate the progress of Major and Medium Irrigation Projects. During 1977-78 a Plan outlay of Rs. 3,782 lakhs is proposed to be spent on other Major and Medium

Irrigation Schemes including investigation and Research as indicated below :

(Outlay Rs. in lakhs)

1. Vamsadhara Stage-I & II		500.00*
2. Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II		500.00*
3. Somasila Project		500.00
4. Nizamsagar		300.00
5. Spill over Medium Schemes		434.00
6. New Medium Schemes		1,300.00*
7. Investigation Research and completed schemes		217.00
8. Statewide schemes such as C.D.O., Modernisation Cell, Metric System, Mechanical Organisation and I.W.T. Estt.		31.00

Total .. 3,782.00

(*) N.B. :—The budget figures presented to the legislature on these items are a little different. It is proposed to re-allocate the provisions as above.

30. It is expected that an additional irrigation potential of 55,270 (h.a.) will be created during 1977-78 as against the proposed outlay of Rs. 3.782 lakhs. An amount of Rs. 35 lakhs has been provided for Flood Control works in 1977-73.

31. Five Major Schemes namely, Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II, Vamsadhara Stages I & II, Somasila Project, and Improvements to Nizamsagar and 30 (9 Spill over & 21 New) Medium Irrigation Schemes, in various districts which are included in the V Plan are now under execution. Besides these, Varadarajaswamy Gudi Project which has been inaugurated on 14-6-1977 and for which an amount of Rs. 10 lakhs is provided this year. The Statement in the Annexure gives the information on the total estimated cost of Major and Medium Irrigation Projects, Irrigation potential to be created, the amount spent by end of March, 1977, provision made for 1977-78 and the balance amount required for the completion of 16 new medium irrigation schemes i.e., from item Nos. 5 to 15 and 17 to 21 of the statement appended which have been taken up for execution during 1976-1977.

32. The following details of progress of works on each of the Major and Medium Irrigation Projects are to be noted.

Progress on Tungabhadra Project High Level Canal Scheme (Stage-II)

High Level Canal Stage-II works were started in 1966. The 2nd stage of the Tungabhadra Project High Level Canal Scheme was

cleared by the Planning Commission and was administratively approved for Rs. 914.70 lakhs in November, 1967. The Scheme is intended to provide Irrigation facilities to an extent of 49,759 (h.a.). A revised estimate for the scheme costing about Rs. 3,107.06 lakhs is under scrutiny.

The scheme consists of the following component works :

1. Widening and lining the High level Main Canal from K.M. 111.150 to K.M. 186.816.
2. Excavation of Guntakal Branch Canal and its sub-branches.
3. Formation of Mylavaram Dam.
4. Excavation of Cuddapah (Mylavaram Reservoir) North Canal.
5. Excavation of Cuddapah (Mylavaram Reservoir) South Canal.
6. Widening and lining the Mid—Pennar South Canal.
7. Gates for Mid—Pennar Dam.
8. Lining of Uravakonda deep cut from M. 116/0+435 to M121/4+0
9. Balancing reservoir to the Tadpatri Branch Canal (Subbarayasagaram.)

The present stage of the above works is as follows :—

■ The total length of the High level main canal is about 77.7 K.M. Widening and lining of the canal is almost completed except for a length of 0.6 K.M. (Malyam Deep cut) which is also proposed to be completed during the present working season.

33. *Excavation of Guntakal Branch Canal and its Sub-Branches :*

The work on Guntakal Branch canal from 0.00 K.M. to 59.40 K.M. (tail-end) including its distributories 1 to 23 is completed and Irrigation potential is created for 6,167 (h.a.) Work on Alur Sub-branch from 0.00 K.M. to 39.68 K.M. including the first to nineteenth distributories is completed and irrigation potential for 5,817 (h.a.) is created. Figures of Irrigation potential created under Guntakal Branch canal and its sub-branches to end of 3/77 are 12,022 (h.a.). (29,706 acres).

34. *Mylavaram Dam :*

The works on Mylavaram Dam are proceeding well. While excavation of Cuddapah (Mylavaram Reservoir) North and South Canals is also going on.

The works on the widening and lining of Mid-Pennar South Canal and Balancing Reservoir to Tadipatri Branch canal (Subbarayasagaram) are also in progress.

The total expenditure incurred on Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II works from inception upto 3/77 is Rs. 1,818.81 lakhs as against the total cost of about Rs. 3,107.06 lakhs. An amount of Rs. 500 lakhs is provided for this project in 1977-78.

35. *Vamsadhara Stage-II*

This major scheme in Srikakulam district consists of a barrage at Gotta with a main canal about 67 miles long taking off on the left side to irrigate an ayacut of 59,987 (h.a.). The latest estimated cost of the scheme is about Rs. 2,500 lakhs.

36. It is programmed to let-out water for 16,000 (h.a.) by 9/77 concentrating on execution of canal system upto M. 20/4. Civil works on barrage are completed and erection of gates is programmed to be completed by 8/77. Work on main canal upto K. 33 (M. 20/4) is taken up with manual labour and machinery. Work done to end of 4/77 is 65.7% and the balance work will be completed by 9/77. Work on distributaries is also taken up but due to dearth of local contractors, progress is slow. The total expenditure incurred on the project to end of 3/77 is Rs. 1,024.47 lakhs. An amount of Rs. 500.00 lakhs is indicated for 1977-78.

37. *Vamsadhara Stage-II :*

The proforma estimate of the project is under finalisation. Pending clearance of Central Water Commission for the scheme, works on stage-II have been commenced in 1976-77. The Government of Orissa have been addressed for permission to execute the works of, formation of flood banks in their territory. The total ayacut contemplated under stage-II including flood flow canal connecting Neredi Barrage with Heeramandalam Reservoir is 48,000 (h.a.). The expenditure to end of 3/77 is Rs. 19.90 lakhs.

38. *Somasila Project :*

This proposal consists of formation of a Reservoir across Pennar River near Somasila (V), Atmakur taluk, Nellore district. The cost of the 1st stage of the project works out to Rs. 17.2 crores as per existing sanctioned scheme and it is expected to irrigate 1.152 lakhs (h.a.)

39. The work on removal of obstruction for spillway foundation costing about Rs. 41.00 lakhs is almost completed. Work on plastic concrete diaphragm wall costing about Rs. 146.07 lakhs in the River bed portion has been taken up for execution and it is in progress. Excavation of approach channel on upstream side and surplus course on down stream are also in progress. Excavation of Kavali canal is in progress upto K.M. 32/0. Construction of quarters and laying , camps, etc., are in progress. The expenditure incurred to end of 3/77

is Rs. 258.12 lakhs. The provision made for 1977-78 is Rs. 500.00 lakhs for this scheme. During 1977-78 it is programmed to tackle earth dam, spillway and diversion channel, Kavali canal in addition to miscellaneous items like camp buildings and roads.

40. *Improvements to Nizamsagar Project :*

Improvements are carried out to Nizamsagar Project, to restore partially (About 6 T.M.C. ft.) the capacity of the reservoir lost due to silting. The Government has approved administratively the scheme estimate for Rs. 1,102 lakhs. The latest revised cost of the scheme is about Rs. 1,300 lakhs. The improvement will also ensure protection of the ayacut so far developed. The work on concreting of superstructure and apron of regulator are in progress. The tenders in 5 reaches of Earth backing to gravity dam have been settled and work is progress. The work in 6th reach will be taken up shortly in Remodelling of canals is in progress. The total expenditure on the work from the inception to the end of 1976-77 is Rs. 534.00 lakhs. An amount of Rs. 300 lakhs has been provided for 1977-78. It is proposed to continue works on regulator, earth backing tail channel, anicut, main canal including dis-tributory.

41. *Medium Irrigation Schemes :*

Out of 31 Medium Irrigation Schemes, the following 9 are spillover schemes from IV Plan to be completed by end of V Plan for creation of Irrigation potential of 93,727 (h.a.). An amount of Rs. 424.00 lakhs has been provided for 1977-78 on these 9 spillover schemes.

(i) *Vottigedda Project : (Srikakulam District)*

The project is located in Srikakulam district. The estimated revised cost of the scheme is Rs. 257.12 lakhs. The project has been completed in 7/76 and water let out. Spillover works on canals and distributory system are being carried out. Full potential i.e., 6,668 (h.a.) has been created. An amount of Rs. 10.00 lakhs has been provided for 1977-78.

(ii) *Thandava Reservoir : (Visakhapatnam District)*

The Project is located near Ghantavari Kothagudem (v), in Narsipatnam taluq of Visakhapatnam district. The revised estimated cost of the scheme is Rs. 655.27 lakhs and it will benefit an ayacut of 18,520 (h.a.). The earth dam work has been practically completed upto. +394' against the T.B.L. of +395. The head sluice and regulator have been completed. Excavation of left main canal upto M. 12/1 has been completed including masonry works. The right main canal work has been completed except in the reaches M. 6/7 to 7/4 and 7/4

to 9/7. 31 structures out of 39 structures have been completed. Water has been released for 6,680 (h.a.). The project will be completed during 1978-79.

The expenditure to end of 3/77 is Rs. 463.25 lakhs and the grant for 1977-78 is Rs. 80.00 lakhs.

(iii) *Kanpur Canal Scheme* :—(Nellore District).

The cost of the estimate is Rs. 364.10 lakhs and the ayacut contemplated under the Project is 31,200 (h.a.). The Scheme is located in Nellore district and is intended to draw flood waters from river Pennar through a head sluice located above sangam anicut to benefit initially an ayacut of 4,027 (h.a.) under 39 tanks in drought affected areas of Atmakur, Nellore, and Rapur taluks. The scheme estimate has been revised to Rs. 494.42 lakhs and will ultimately benefit an ayacut of 31,200 (h.a.) after the Somasila Project is completed. The work on main canal from M.O./0 to 20/0 was completed in all respects and water was released to irrigate an extent of 1,179 (h.a.) under 13 tanks. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 280.44 lakhs and an amount of Rs. 40 lakhs has been provided during 1977-78.

(iv) *Gandipalem Project* : (Nellore District)

This proposal consists of formation of a reservoir across Pillaperu River, a tributary of Manair river near Gandipalem (v), Udayagiri taluk, Nellore district. The estimated cost of the project is Rs. 22.00 lakhs to irrigate an extent of 6,400 (h.a.). The work on construction of diaphragm wall for earth dam portion is completed. Construction of buildings and formation of Roads are completed.

40% of the work on spillway (40%) and 30% on earth dam are completed. Excavation of left main canal upto Mile 6/3+176 and right main canal for a length of M. 4/1 is in progress. Excavation of No. 3 distributory of left main canal and 4 Distributories on both left and right canals is in progress besides six cross masonry and cross drainage works are also in progress.

The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 96.84 lakhs. The provision made in the budget for 1977-78 is Rs. 80.00 lakhs.

(v) *Pulivendla Branch Canal Scheme* : (Cuddapah District).

The Pulivendla branch canal scheme is intended to provide irrigation facilities to an extent of 24,281 (h.a.) (60,000 acres) in the taluks of Pulivendla and Jammalamadugu of Anantapur and Cuddapah districts. The latest estimated cost of the scheme is about Rs. 533 lakhs. The scheme comprises three components, viz., (1) Excavation of Tumara cut connecting the Mid Pennar South Canal to Chitravathi River,

The work is in progress, (2) Pick up anicut across river Chitravathi for which foundation work is completed and the balance work is in progress, and (3) Excavation of Pulivendla branch canal for 62.14 Kms. The canal excavation work and the work on distributories upto 33 K.M. are in progress. The expenditure incurred on this scheme to end of 3/77 is Rs. 35.71 lakhs. The provision made for the year 1977-78 is Rs. 100 lakhs.

(vi) *Gajuladinne Project* : (Kurnool District)

The proposal is intended to provide irrigation facilities for 14,000 (h.a.) ID. in Rabi season with protection for Khariff Crop in Pathikonda and Kurnool taluk of Kurnool district. The revised estimate cost to this scheme is Rs. 639 lakhs. The expenditure incurred on the scheme to end of 3/77 from inception is Rs. 402.95 lakhs (which includes drought expenditure). The provision made for the Project in 1977-78 is Rs. 80 lakhs.

Works on earth dam on either side of the spillway are taken up and completed. Spillway work is almost over except for laying of deck slab for road and fixing of gates in vents, etc. The excavation of left and right canals is in progress.

(vii) *Guntur Channel Scheme* : (Guntur District).

The proposal envisages excavation of a channel from existing out of all sluices of Undavalli Flood bank on the right flank of Krishna, river in Guntur District. The length of the channel is 28 M.-4F—30 ft. The cost of the estimate is Rs. 250.60 lakhs to irrigate an ayacut of 10,800 (h.a.)

The scheme is almost completed except for excavation of drains and field channels. The potential created so far is 9,610 (h.a.).

The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 165.45 lakhs. A provision of Rs. 10.00 lakhs has been made for 1977-78.

(viii) *Swarna Project* : (Adilabad District)

The Project is located near Chincholli (v) of Nirmal taluk of Adilabad district. The latest cost of estimate is Rs. 236.00 lakhs and it will benefit an ayacut of 3,623 (h. a.)

The work on Ogee spillway is completed upto an average level of +1188 against crest level +1207. Fixing of Shutters and embedded metal parts is in progress.

Work on left flank canal has been completed. The right flank canal is over except for C. D. works and 5 distributories. The fore-shore channel excavation including C. M. & C. D. works is nearing completion.

The expenditure to end of 3/77 is Rs. 220.21 lakhs. The provision made for 1977-78 is Rs. 24.00 lakhs.

(ix) *Ukachettivagu Project* : (Mahabubnagar District)

The Ukachettivagu project consists of construction of pick-up weir at Ramanpad and raising of F. R. L. of Koilsagar project to project to provide irrigation facilities to an extent of 2,680 (h. a.). The work of construction of pick up weir at Ramanpad has been completed. The Left Flank and Right Flank Canals are completed except some balance works here and there. The estimated cost of the scheme is Rs. 138.06 lakhs.

The civil work on raising of F. R. L. of Koilsagar Project which is part and parcel of the project, is in progress. The work of manufacturing and erecting the gates entrusted to P. W. D. Workshop, Hyderabad is in progress.

Potential created so far is 1186.65 h. a. The expenditure upto 3/77 is Rs. 105.52 lakhs. The work is programmed to be completed by the end of Fifth Five Year Plan i. e., 1978-79. The amount provided in the budget for 1977-78 is Rs. 10.00 lakhs.

42. *New Medium Schemes :*

Out of new Irrigation Schemes, the Vengalaraya Lift Irrigation Scheme and Krishnapuram Irrigation Scheme have been taken up under Drought Prone Area Programmes, partially aided by Central assistance. 6 Medium Irrigation Schemes are taken up under Sub-Plan for Tribal Areas, Viz., (1) Peddavagu Reservoir, (2) Taliperu Project (3) Gundlavagu Project, (4) Satanala Project (5) Jalleru Project (6) Maddigedda (Addategala Project). The total estimated cost of all the new Medium schemes is Rs. 9395 lakhs. The expenditure incurred by end of 1976-77 is about Rs. 516.64 lakhs. An amount of Rs. 1,300 lakhs is proposed. The additional irrigation potential proposed to be created by end of Fifth Plan is 29,684 (h.a). subject to availability of more funds.

43. *The Scheme-wise Progress is Noted Below :*

(i) *Rainwada Project* : (Visakhapatnam District)

The Project is located near Devarapalli (V), Chodavaram taluk of Visakhapatnam district. The estimated cost of the scheme is Rs. 11.14 crores and it is proposed to benefit an ayacut of 8,520 h. a.

Work on spillway regulator and 6 reaches of earth has been taken up and is in progress. The total expenditure from inception to end of 3/77 is Rs. 76.81 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 85.00 lakhs.

(ii) *Janjhavathi Project* : (Srikakulam District)

The Project is located near Rajyalaxmipuram (Village), Parvathipuram taluk, Srikakulam district. The estimated cost of the project is Rs. 1280.70 lakhs. and it is proposed to benefit an ayacut of 10,660 h. a.

Formation of earth dam from 1700 metres to 2650 metres has been taken up and work is in progress. Work on third reach from 2560 M to 3300 M will be taken up shortly. The total expenditure incurred from inception on this project to end of 3/77 is Rs. 75.74 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 140.00 lakhs.

(iii) *Konam Project* : (Visakhapatnam District)

The project is located near Konam (village) of Chodavaram taluk of Visakhapatnam district. The estimated cost of the scheme is Rs. 185.05 lakhs and will benefit an ayacut of 3,960 h. a. All tenders relating to head works, i. e., regulator and earth dam have been settled and work is in progress. The expenditure to end of 3/77 is Rs. 51.63 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 60.00 lakhs.

(iv) *Peddaankalam Project* : (Srikakulam District)

The Project is located in Bobbili taluk of Srikakulam district and preliminary estimated cost is Rs. 113.50 lakhs. The ayacut to be benefited under the Project is 3,480 h. a. The work of flood bank and river canal has been taken up and is briskly going on. Work on construction of head sluices, anicut and scouring sluices will be taken up shortly. Total expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 34.67 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 40.00 lakhs. Civil works are programmed to be completed by end of 6/78.

(v) *Maddulavalasa* : (Srikakulam District)

The Medium Irrigation scheme across the river 'Suvarnamukhi, a tributary to Nagavan river is proposed near Maddulavalasa (Village)

of Palakonda taluk of Srikakulam district to irrigate an ayacut of 14,000 h. a. The preliminary cost of the project is Rs. 887 lakhs. The works on buildings, approach roads etc., are in progress. A provision of Rs. 90.00 lakhs is made in 1977-78 for this project.

(vi) *Vengalarayasagaram (Suvarnamukhi-Gomukhi Reservoir)*
Project : (Srikulam District)

Vengalarayasagaram is across Suvarnamukhi and Gomukhi rivers, tributaries of Nagavali. It is 27 Kms. away from Salur (via) Mukkuva and is proposed to irrigate an ayacut of 7920 h. a.

The scheme is estimated to cost Rs. 865 lakhs including direct and indirect charges. Work is in progress on approach roads, building works. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 8.14 lakhs. A provision of Rs. 90.00 lakhs is made for 1977-78.

(vii) *Cheyzeru* : (Cuddapah District)

The dam site for the reservoir is situated one mile downstream of B danagedda (Village) and 25 KM from Rajampet town Cuddapah district. The estimated cost of the scheme is Rs. 678.14 lakhs. The irrigation proposed under the scheme is 6,000 h. a., in chronically drought effected area of Rajampet taluk. work is in progress on excavation of foundations for spillway construction of buildings, formation of approach roads, and hat road. The expenditure to end of 3/77 is Rs. 19.92 lakhs. A provision of Rs. 35.00 lakhs is made for 1977-78.

(viii) *Malluruvagu Project* ; (Warangal District)

The dam site is situated near Narasimhasagar village, Mulugu taluk, Warangal district. The estimated cost of the project is Rs.188.00 lakhs. The scheme is proposed to irrigate a total area of 3,000 hand. The works on construction of earth dam, camp buildings, and approach roads are in progress. The total expenditure to end of 3/77 from inception is Rs. 8.28 lakhs. A provision of Rs. 30 lakhs is made for this work during 1977-78.

(ix) *Mukkamamidi Project* : (Khammam District)

The dam site is situated near Mukkamamidi (village) in Kothagudem taluk of Khammam district. The estimated cost of the scheme is Rs. 50.00 lakhs. The scheme is proposed to irrigate an extent of 920 h. a. Work is in progress on formation of earthdam, approach road and construction of sluices. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 10.25 lakhs. A provision of Rs. 30.00 lakhs is made for 1977-78.

(x) *Vottivagu Project* : (Adilabad District)

The dam site is situated near Pahadibanda (village) at about 16 Kms. from Asifabad town Adilabad District. The cost of the project is estimated at Rs. 540 lakhs including direct and indirect charges. It is proposed to irrigate an ayacut of 9,800 (ha.) The scheme is beneficial to a backward area in Asifabad taluk of Adilabad district and will promote general prosperity of the people of the region. The works relating to the construction of earth dam, approach roads and camp buildings, are in progress. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 20.06 lakhs. A provision of Rs. 40.00 lakhs is made for 1977-78.

(xi) *Boggulavagu Project* : (Karimnagar District)

The dam site is proposed near Rudravaram (village) in Manthani taluk, Karimnagar district. The estimated cost of the project is Rs. 148.01 lakhs. It is designed to irrigate an area of 2,060 ha. The works on construction of earthen dam, camp buildings, approach roads, and other preliminary works are in progress. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 15.45 lakhs. A provision of Rs. 30.00 lakhs is made for this project for 1977-78.

(xii) *Pedderu Project* : (Chittoor District)

The site of the reservoir is about 6 KM. from Kottala village in Madanapalli taluk of Chittoor District. The scheme is formulated comprehensively and planned for construction in two stages. The estimated cost of stage-I scheme is Rs. 150 lakhs and it has been designed to irrigate over an extent of 1,625 (h.a.) in stage-I drought affected area of Madanapalli taluk. The work on construction of buildings, and excavation of foundation for masonry around right flank is in progress. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 10.27 lakhs. The Provision made for 1977-78 is Rs. 40.00 lakhs.

(xiii) *Yerrakalava* : (West Godavari District)

This is an irrigation-flood moderation scheme proposed across Yerrakalva in Kovvur taluk of West Godavari District. The dam site is situated near Konguvarigudem. The estimated cost of the scheme is Rs. 1040 lakhs. The irrigation proposed under this scheme is 25000 (ha) with a flood control capacity of 3.05 TMC. The work is in progress on approach roads, buildings works and earth dam works. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 10.49 lakhs. A provision of Rs. 50.00 lakhs has been made towards this project for 1977-78.

(xv) *Vengalaya (Kothapalli) Lift Irrigation Scheme* : (Mahabubnagar District).

This Lift Irrigation Project is proposed for realising benefits, in short time, across river Krishna on right bank near Kothapally (village) Gadwal taluk, Mahabubnagar district for irrigating an area of 4046 a. in Gadwal taluk covering six villages and the scheme is planned ultimately to fit into the reservoir scheme under contemplation at Jurala across river Krishna. The cost of the scheme is now estimated at Rs. 235 lakhs. The Government of India have approved this scheme under Drought prone Area Programme and limited their assistance to Rs. 147.00 lakhs leaving the balance of Rs. 53.00 lakhs to be borne by State Government. The Government of India have released an amount of Rs. 35.00 lakhs for this project during the year 1976-77. The works on construction of main canal and other preliminary works are in progress. The provision made for the year 1977-78 is Rs. 30.00 lakhs from the State plan to be supplemented by Rs. 82.00 lakhs from the Central Government under Drought Prone Area Programme.

(xv) *Krishnapuram Reservoir Scheme* : (Chittoor District)

This is a centrally sponsored scheme under Drought Prone Area Programme situated in Puttur taluk of Chittoor District. The estimated cost of the scheme is Rs. 128 lakhs to irrigate an ayacut of 2192 ha. The work is in progress on excavation of foundation for spillway, formation of earth dam, and construction of buildings.

The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs 15.10 lakhs against the central assistance under Drought Prone Area Programme. The Provision made for 1977-78 is Rs. 30.00 lakhs under State Plan to be supplemented by Rs. 68.00 lakhs from Centre under Drought Prone Area Programme.

(xvi) *Peddavagu Project* : (Khammam District)

Peddavagu project is a medium irrigation project proposed across Peddavagu, a minor tributary of river Godavari for irrigating 6,400 h. a. to benefit 14 villages in the backward areas of Sathupally taluk, Khammam District. The present estimated cost of the project is Rs. 367.50 lakhs. The scheme envisages construction of an earthen dam of 2422 metres length with a masonry spillway in the inner edge portion to dispose the maximum flood of 40,500 cusecs. Two head-sluices to let out water into left bank canal and right bank canal are proposed on either flank of the dam. The works on all the reaches of formation of earth dam, camp-building and approach road are in good progress. Construction of spillway has been taken up recently and

is in progress. The work on the initial reaches of the Left Bank and Right Bank canal are being taken up. The work was started in the year 1975 and the expenditure incurred upto end of 3/77 is Rs. 103.26 lakhs. A provision of Rs. 110 lakhs is made for the year 1977-78.

(xvii) *Taliperu Project* : (Khammam District)

The site is located near Penddamidiseru (village), Nugur taluk, Khammam district and it is about 58 Kms. from Bhadrachalam. The estimated cost of the scheme is Rs. 944.00 lakhs. The ayacut proposed is 13,800 h. a. on the left side, in Nugur and Bhadrachalam taluks all along the Godavari. Work is in progress on earth dam, camp buildings, and approach road. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 13.12 lakhs. The provision made for 1977-78 is Rs. 90.00 lakhs.

(xviii) *Gundlavagu Project* : (Khammam District)

The dam site is situated near Progalapally (village) Nugur taluk of Khammam district to irrigate an area of 800 (ha.) The estimated cost of the project is Rs. 116.00 lakhs. The project has been taken up during the year 1976-77. The works on earth dam, camp buildings, approach roads, and other preliminary works are in progress. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 7.77 lakhs. The provision for this scheme in 1977-78 is Rs. 90.00 lakhs.

(xix) *Sathanala Project* : (Adilabad District)

The Project is proposed across Sathanala stream at Kanpa (village) situated 14 miles from Adilabad town for irrigating an ayacut of 7,680 (h. a.) in 25 villages. The cost of the Project as per preliminary estimate is Rs. 246.00 lakhs. The works relating to earth dam, approach roads, and camp buildings are in progress. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 20.43 lakhs. The budget provision for this project in 1977-78 is Rs. 60.00 lakhs.

(xx) *Jalleru Project* : (West Godavari District)

This scheme is proposed across Jalleru a tributary to errakalva in the tribal area of Polavaram taluk of West Godavari District Andhra Pradesh. The estimated cost of the Scheme is Rs. 224.50 lakhs. The irrigation proposed under this scheme is 1,400 h. a. The work on approach roads, formation of earth dam, and construction of buildings is in progress. The expenditure incurred to end of 3/77 is Rs. 10.25 lakhs. A provision of Rs. 60.00 lakhs is made for this project for 1977-78.

(xxi) Maddigedda : (Addategala) (East Godavari District)

The dam site for the reservoir is situated near Addategala village in Yellavaram taluk of East

(xxii) Varadarajaswamygudi Project, : (Kurnool District).

The Government have decided recently to take up the Varadarajaswamygudi Project, across the Mumimadugulvagu in Atmakur Sub-taluk of Kurnool district under the plan. An amount of Rs. 10.00 lakhs is proposed for taking up this project during 1977-78.

It is expected that an irrigation potential of 2.04 lakhs (ha) will be created during V Plan period with the proposed outlay of Rs. 11,629.54 lakhs on other major and medium irrigation schemes as indicated belows

	Potential in hectares
1. Vamsadhara ..	23,200
2. Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II ..	41,759
3. Somasila ..	16,000
4. Nizamsagar	Nil
	(stabilisation)
5. Spillover medium schemes (9 Nos.) ..	93,727
6. New Medium Schemes (22 Nos.) ..	29,684

Total : ..	2,04,370

44. Drainage :

The honourable members are aware that in order to implement the various recommendations of the Mitra Committee and also the Expert Review Committee on Floods and Drainage, the Government of Andhra Pradesh enacted, "The Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta Area) Drainage Cess Act, 1968, and established the Krishna and Godavari Delta Drainage Board in November, 1969 for Planning and review of progress on the execution of drainage schemes and administration of the Drainage Cess Fund.

45. The entire budget outlay for 1976-77 of Rs. 350.00 lakhs for drainage schemes and an additional grant of Rs. 100 lakhs diverted for Thammileru Reservoir Project works from Irrigation Sector, have been fully spent. Government allotted in 1976-77 Rs. 29.60 lakhs for maintenance works of drains and this amount also was full spent. An amount of Rs. 16.50 lakhs under 333 Plan has been utilised for repairing

drains damaged during cyclone in the coastal area during November 1975. The cumulative expenditure so far incurred upto March, 1977 on Drainage schemes is about Rs. 30 crores. 4,53,340 (h.a.) of ayacut lands have so far been relieved of congestion and damage due to floods and drainage.

46. *Programme for 1977-78.*—The estimate provides an outlay of Rs. 350 lakhs for the year 1977-78 for the Krishna and Godavari Delta drainage Schemes and Rs. 100 lakhs for Thammileru Reservoir Project works. Similarly Rs. 40 lakhs towards maintenance grant for 1977-78 is also provided. The work on Thammileru Reservoir Project is in an advanced stage and is programmed to be completed by 6/78. Tenders have been settled for berm-cutting of Upputeru for the portion of work to be done manually and work has also been started. Departmental dredgers are also working in the straight cut portion. Similarly tenders for the balance work in the reach 4.50 to 8.00 K.M. of pilot channel from Pedayadlagadi to Perantalakanuma have been settled and the work are in progress.

47. Legislation for levy of Drainage Cess in Non-Delta Area has been passed during 1976. The work "Formation of Flood banks to Nallamada drain above Commair Canal (estimated to cost Rs.19.32lacs) was taken up and almost completed after extending Non-Delta area drainage Cess Act, 1976. Government also enacted the Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta Area) Drainage Cess (Amendment) Act 1976" for levy of maintenance cess at the rate of Rs. 2 per acre per year for the proper upkeep for the drains.

48. Government propose to continue to pay special attention to the work under drainage programme.

49. *Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited.*

The Honourable Members are aware that the Government have established the Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited in the Public Sector. It came into existence in July, 1973. The company has, follows up, inter alia, the following big contract works.

1. Cement Lining Pochampad Main Canal under Pochampad.
2. Lower Manair Dam
3. Srisailem Hydro Electric Project (Masonry works on dam).
4. Some works on Nagarjunasagar Right Canal.
5. Some works on Nagarjunasagar Left Canal including Vankatayapalem Deep cut (balance to be completed.)
6. Singareni Collieries (Quarters, roads, pitheads etc.)
7. Multi-storied Secretariat building.

50. Today the Andhra Pradesh State Construction Corporation is well-equipped with men, materials, machinery resources and construction experience to undertake major jobs right from planning to the Commissioning stage. The Corporation which made a modest beginning about 4 years ago has already executed works costing Rs. 6.00 crores and has planned to reach nearly 16.00 crores during the Corporation's financial year, 1976-77 (July, 1976 to June, 1977). It has fulfilled to a large extent one of its objective of participating in development programmes connected with construction of projects. During 1977-78 it is proposed to provide further share capital of Rs. 1 crore besides Rs. 2.50 crores given so far by Government.

51. *The Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited.*

The Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation has been formed, among other things, for commercial exploitation for Ground water and surface water Resources. The Schemes are financed by Share Capital contribution from Government and institutional finance from Banks by keeping the debt equity ratio at 3:1. It has a budget programme of Rs. 335 lakhs for execution of Lift Irrigation schemes and tube wells during 1976-77 (i.e. 1-7-1976 to 30-6-1977). So, an irrigation potential of 2000 (h.a.) under tube wells and 9000 (h.a.) under lift irrigation schemes has been created. The corporation has also programmed to investigate new schemes costing about Rs. 4.00 crores so that necessary tempo can be built up for 1977-78 also. So far Government have subscribed a capital of Rs. 230.77 lakhs.

52. *Lift Irrigation Schemes :*

32 Lift Irrigation Schemes have been identified for obtaining bank finance. Out of these, two Lift Irrigation schemes at Vegeswarapuram and at Kumaradevam on river Godavari partly financed by Andhra Pradesh Co-operative Central Agricultural Development Bank Limited, and other schemes will be financed by the various Scheduled Banks. 16 feasibility reports have been sent to various Banks for obtaining institutional finance at an estimated cost of Rs. 300 lakhs.

53. *Tube Wells.*

119 tubewells have been identified for obtaining bank finance. 4 feasibility reports for 119 tubewells costing Rs. 117 lakhs have been sent to various Banks. The Banks will get refinance for the Schemes from the Agricultural Refinance and Development Corporation. The Agricultural Refinance and Development Corporation has a ready cleared 6 Lift Irrigation Schemes reports and one Tube well Scheme report for

refinance at a cost of Rs. 105 lakhs. The Agricultural Refinance and Development Corporation has enabled the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation to draw loans for Rs. 47.694 lakhs so far. Documentation for drawing further instalments of loan is in progress. A sum of Rs. 9.762 lakhs has also been received from Andhra Pradesh Co-operative Central Agricultural Development Bank Limited, towards expenditure on Vegeswarapuram and Kumaradevam Lift Irrigation schemes. In 1977-78, an amount of Rs. 1.00 crore has been provided for release as Share capital to the Corporation.

54. *Centrally Sponsored Schemes for strengthening of Ground Water/Surface Water (M I).*

The Government of India have sanctioned a Scheme for strengthening of Ground Water/Surface Water (M I) Organisation in the State during 1976-77, 1977-78 and 1978-79 at an estimated cost of Rs. 36.57 lakhs. State Government is providing 50% of the expenditure while the remaining 50% will be a matching grant from Government of India.

55. *The Integrated Development of Kolleru lake area.*

The Kolleru is a natural lake where fish thrive. Around the Kolleru Lake, thousands of acres of land are also cultivated at a considerable risk of inundation in monsoon period. The question as to how best the Kolleru Lake Area can be conserved and developed has been engaging the attention of Government for some time now. The Government of India who were requested to approve the State Government proposal to obtain assistance under the United Nations Development Programme for development of Kolleru Lake Area have suggested that the State Government should itself try to prepare a Master Plan without foreign assistance from the United Nations Development Programme consultants whereafter any assistance that may still be required can be considered at a later date.

56. In the mean while, a special team consisting of State Officials from the concerned departments of Irrigation, Agriculture, Corporation and Fisheries has been constituted under the guidance of Collector of West Godavari in June 1975 to undertake the localisation and demarcation of the Kolleru Lake Area and submit an integrated Plan for development of the area keeping in view the levels to be maintained in the lake against the background of fisheries programme, agricultural needs and drainage requirements. The Special team has submitted its report recently. The committee has recommended an overall amount about Rs. 34 crores for the development of Kolleru Lake. The recommendations of the Special team are under examination by Government.

57. *Krishna River Water Dispute :*

The Krishna Water Dispute Tribunal has forwarded its further Report on the Krishna Water dispute to the Government of India on 27-5-1976 and the same was published by Government of India in the Gazette of India Extraordinary dated 31-5-1976. The issues arising on the publication of the award of Krishna Water Dispute Tribunal are being pursued.

58. Regarding sharing of waters of the Bahuda and Nagavali rivers, negotiation with Orissa Government is in progress. Planning for the development of water resources in the State is also being going on.

59. *Godavari River Water Dispute.*

The Godavari water dispute among the States of Andhra Pradesh, Maharashtra, Karnataka, Madhya Pradesh and Orissa is before the Tribunal. This case was taken up for hearing by Godavari water Disputes Tribunal in July and September, 1976. The Tribunal members along with the other States Engineer and Legal Representatives Toured the Godavari Basin area from 22-11-1976 (commencing from Nagpur and concluding on 27-12-1976 at Bhopal). The members were on tour in Andhra Pradesh from 30-11-1976 to 9-12-1976. During the tour of Andhra Pradesh they visited the Inchampally and Polavaram Project Sites. Further negotiations with the States of Maharashtra, Madhya Pradesh, and Orissa are in progress for coming to an agreement for the distribution of balance quantity of Godavari Waters below Pochampad.

60. *Modernisation of Irrigation Systems in Andhra Pradesh.*

A Modernisation Cell with a team of specialists in Irrigation Engineering, Agronomy Soils, Agriculture and Economics etc., has been at work reviewing the pre-plan namely (1) Krishna Delta System (2) Godavari Delta System (3) K.C. Canal (4) Nizamsagar, in order to make a systematic evaluation and evolve suitable guide lines for planning new project as well as effecting improvements of Projects already in operation. Subsequently orders were issued for preparation of Project report on Modernisation of Pennar delta system also. The review is to cover all aspects of Irrigation and Agriculture like better water Management, efficiency in conveyance of water, scientific application of water to crops for achieving maximisation of food production, introducing new cropping pattern to fit into latest cropping strategy and conjunction utilisation of ground water with that of the surface water.

61. The Cell has collected data for the preparation of Project reports on Modernisation of Krishna Godavari Delta system from August

1974, prepared and has submitted the preliminary reports. The Project Report for Krishna Delta estimated Rs. 850 Millions and forwarded to the Government of India for their clearance.

The main objectives of Modernisation programme are :

(a) Reorientation of Irrigation practices and Judicious Water Management and improvements required in canal carrying system.

(b) To determine the conveyance losses co-efficient of rugosity etc., the work of conducting current Meter Gauging at suitable sites in Irrigation canals/channels has been taken up.

(c) To bring the canals to the required standards by carrying improvements to the Cross Masonry Works and by division of ayacut of deltas into three Zones, introducing new cropping pattern.

62. *Conclusion :*

Andhra Pradesh is one of the leading States in India in Irrigation and Agriculture. Besides, it is also one of the River States of India and is in a position to make a significant contribution by bringing in vast areas under irrigation through Major and Medium Projects such as, Nagarjunasagar, Pochampad, Tungabhadra High Level Canal, Vamsadhara and a number of other medium Project now under execution. Given the required resources, irrigation potential will be used to the maximum extent and agricultural production increased considerably.

JAI HIND.

V. KRISHNAMURTHY NAIDU,
Minister for Medium Irrigation.

STATEMENT ON POWER DEVELOPMENT DEMAND

POWER DEVELOPMENT IN ANDHRA PRADESH

BUDGET ESTIMATES 1977-78

Mr. Speaker Sir,

I move that the House be pleased to grant a sum not exceeding Rs. 121,42,04,700 under Demand "XLVI Power Development" representing working expenses on Electricity Schemes generating power—which are under the control of the Government and the expenditure on the construction of Electricity Projects being executed by the Andhra Pradesh State Electricity Board.

2. I would like to state briefly the salient features regarding Power Development in the State of Andhra Pradesh, the progress achieved during 1976-77 and the programme for 1977-78.

I am glad to inform the Hon'ble Members that our efforts to secure foreign assistance from Saudi Arabian Fund for Development to speed up the execution of the Nagarjunasagar Project and Srisaïlam Hydro-Electric Scheme have borne fruit and agreements have been signed on 2-6-1977.

3. The installed capacity now stands at 1228 M.W. with the recent commissioning of the first unit of 110 M.W. of Kothagudem Stage IV. There is still deficit of 200 M.W. in Power supply. The daily energy available is of the order of 12.5 million units against the daily requirement of 14.2 million units. Honourable Members are aware that a 30% cut in energy consumption and maximum demand was imposed from 1-4-1977 on all H. T. Consumers. Though the installed capacity has gone up, the State had to pass through difficult power position in the past few months and cuts had to be imposed in the power consumption by H. T. Consumers owing inter-alia, to reduction in generation of Hydro Electric Power on account of following reasons :

(a) *Hydro Stations*:—The estimated average inflow into Jalaput Reservoir is 43 TMC ft. The inflow into the reservoir from July, 1976 to May 1977 was only 35.1 TMC ft. as against the inflow of 52.3 TMC ft. during the same period in 1975-76. Consequently there was a heavy reduction in the energy availability from Machkund Station. This Power Station is now giving only 1 million units per day as against 1.5 million units that it can otherwise give.

The Upper Sileru and Lower Sileru Hydro Electric Projects which are downstream of Machkund Station are also effected by water shortage and they are being run at about 50 to 60% of their planned utilisation.

(b) *Thermal Stations*:—The generating sets at Thermal Station^s are also not yielding their full generation, as some of them have served for a long part of their useful life. Besides this the equipment in Kothagudem 'B' Station is giving trouble often.

Under these circumstances power generation is of the order of 600 to 650 M.W. whereas the unrestricted demand is about 850 M.W.

5. With the onset of the South-West monsoon, the position regarding hydro electric generation will improve. The first unit of 110 M.W. of Kothagudem Stage-IV is expected to touch its full output shortly and consequently the power supply position will improve further to meet a maximum demand. Then the restrictions now in force will be removed.

6. The categories and unit-wise details of the installed capacity of 1228 M.W. (comprising 497.9 M.W. hydel, 710 M.W. Thermal and 20 M.W. Gas Turbo) are as follows :—

<i>Hydro Electric</i>				<i>Capacity M.W.</i>
1.	Machkund (Andhra's share)	..	..	80.3
2.	Tungabhadra Dam and Hampi (Andhra's share)	..	..	57.6
3.	Upper Sileru	..	..	120 0
4.	Nizamsagar	..	..	10.0
5.	Lower Sileru	..	..	230.0
Total :				497.9
<i>Thermal</i>				
1.	Nellore	..	..	30.00
2.	Kothagudem Thermal	..	..	570.00
3.	Ramagundam (A plus B)	..	..	100.00
4.	Hussainsagar	..	..	10 00
Total :				710.00
<i>Gas Turbo</i>				
1.	Gas Turbo Sets	..	..	20.00
Grand Total :				1227. 9
				or say
				M.W.
				1228

7. The Hon'ble Members are aware that in order to meet satisfactorily the increasing power demand in future years, a programme has been drawn up for stepping up the generating capacity during the rest of the Fifth Plan period. The total installed capacity (after retiring old sets) is expected to go up to about 1790 M.W. which means a three-fold increase during the Fifth Plan period. The additions to the installed capacity will be from the following Units :—

1.	Lower Sileru 3rd and 4th Units	..	200 M.W.
2.	Nagarjunasagar Hydro Electric Station	..	110 M.W.
3.	K.T.S. Stage-IV (2nd Unit)	..	110 M.W.
4.	Vijayawada Thermal Scheme	..	210 M.W.
Total :			630 M.W.*

(In the last Budget speech when the figure was taken from the Project Report a figure of 200 M.W. was indicated. Now when the actual order of the set was placed on the B.H.E.L. its capacity is 210 M.W. which is indicated).

8. Generation of power is a pre-requisite for development in Agriculture and Industrial Sectors. Priority has been given to the allocation of funds for Power Sector. The construction of Power Projects have picked up momentum. The provision for the Power Sector for 1977-78 is Rs. 145 crores, of which Rs. 32 crores are for Srisailem Project and 18 lakhs are for Andhra Pradesh Power House at Balimela. The balance of Rs. 112.82 crores relate to schemes executed by the Andhra Pradesh State Electricity Board as against Rs. 86.15 crores for 1976-77.

The break up of Rs. 112.82 crores for works to be undertaken by the Board in 1977-78 is as follows :

Sl No.	Name of the Project		Revised	Proposed
			Budget provision for 1976-77 (Rs. in lakhs)	provision for 1977-78 (Rs. in lakhs)
1.	Kothagudem Thermal Station Stage-I (2x60MW)		2	..
2.	Kothagudem Thermal Station Stage-II (2x60 MW) (—)		6	..
3.	Ramagundam Power House Extension Scheme B-Station-Stage-I (1x62.5)		12	..
4.	Kothagudem Thermal Station Stage-III (2x110 MW)		100	30
5.	Kothagudem Thermal Station Stage-IV (2x110 MW)		2,604	1,200
6.	Lower Sileru Hydro Electric Scheme (4x100 MW)		1,210	785
7.	Vijayawada Thermal Scheme (2x210 MW)		1,950	4,100
8.	Nagarjunasagar Hydro Electric Scheme (1x110 MW)		363	210
9.	Upper Sileru Hydro Electric Scheme— Stage-II (2x60 MW)		..	..
10.	Nagarjunasagar Right Canal Hydro Electric Scheme (X2x30 MW)		..	70
11.	Nagarjunasagar Pumped Storage Scheme (4x100 MW)		..	700
12.	Donkarayi Power House (1x25 MW)		..	2
13.	Mangur Super Thermal Station (5x210 MW)		..	10
14.	Transmission lines and Railway Electrification		1,265	2,380
15.	Survey and Investigations		15	10
16.	Rural Electrification & Distribution		1,100	1,785
	Total :		8,615	11,282

9. I will now propose briefly to expatiate on the progress made on Power Generation Projects under execution and the financial provisions made in the Budget Estimates 1977-78 for them.

Government Schemes :

(i) *Andhra Pradesh Power House at Balimela :*

The Andhra Pradesh Power House at Balimela Dam Project is estimated to cost Rs. 1,777.00 lakhs. It envisages generation of 60 MW of Power and 163.50 million K.W. energy annually through utilisation of 2,100 cusecs of water that is let out from Balimela Reservoir as the share of Andhra Pradesh. Civil works such as power tunnel including intake structure, and diversion tunnel of Andhra Pradesh Power House at Balimela have been taken up for execution. The Planning Commission has sanctioned the scheme for implementation. The expenditure incurred upto the end of March 1977 is Rs. 136.46 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 18.00 lakhs.

(ii) *Srisaillam Hydro Electric Project :*

The Srisaillam Hydro Electric Project, located in the Kurnool and Mahaboobnagar Districts, will have an installed capacity of 440 M.W. in the first phase with a provision for an additional capacity of 330 M.W. in the second phase. The project is situated in the centre of Andhra Pradesh State, and is an important power project in the backward — Rayalaseema region.

It comprises a 1,680 ft. long masonry dam with a maximum height of about 470 ft. above deepest foundation level, a pressure tunnel of 49.2 ft. diameter and about 2,400 ft. long, a power house on the right flank to accommodate seven generating units of 110 MW each and a transformer yard to step up power from 11/13.8 KV to 230 KV inter connected with Nagarjunasagar and Cuddapah Sub-Stations. The most difficult phase of construction i.e., construction of diversion tunnel construction of upstream and downstream coffer dam under water and over bouldary fill including difficult design and construction techniques, dewatering of foundation, excavation of foundations in bouldry fill to a depth of about 80 ft. at the heel and 40 ft. at the toe in the deep channel course were completed.

Construction of masonry concrete in dam is taken up in blocks 4 to 19 and so far 31.08 MCFT. of masonry/concrete has been laid to the end of March, 1977, which works out to about 45% of the total-masonry/concrete work of the dam. The construction of power tunnel has been completed in August, 1975. The transformer yard and auxiliary

rooms were commenced in 9/73 and the work is in good progress. Works such as construction of penstock tunnels, surge shaft, intake structure and tail race channel have been let out and they are making progress. Construction of power house building and tail race tunnel were commenced in October, 1976 and are in progress. The 1st generating unit is likely to be commissioned by June 1979 and such of the balance 3 units at 6 months intervals thereafter. An amount of Rs. 93 crores has been spent on the project to end of March, 1977. The budget provision for the year 1977-78 is Rs. 32.00 crores.

Due to the financial difficulties faced for early completion of the project, the project was posed for external assistance. Subsequently, recently an agreement has been arrived at with Saudi Arabian Development Funds.

10. *Andhra Pradesh State Electricity Board continuing Schemes :*

(i) *Lower Sileru Hydro Electric Scheme :*

The scheme envisages installation of 4 sets of 100 M. W. each. The first and second units have been imported from the U.S.S.R. while the 3rd and 4th units have been ordered on M/s. Bharat Heavy Electricals Limited. The revised estimated cost is Rs. 9,550.00 lakhs.

The first unit was commissioned in March 1976 and the second unit in October, 1976. The third unit is expected to be commissioned shortly and the fourth unit in a few months thereafter. The expenditure incurred to the end of March 1977 is Rs. 9,011.66 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 785.00 lakhs.

(ii) *Nagarjunasagar Hydro Electric Scheme :*

The scheme envisages installation of one 110 MW set at the toe of the Nagarjunasagar Dam to generate power by utilising the water released down the river for irrigation purposes in the delta below. The estimated cost of the scheme is Rs. 1,560.00 lakhs. The expenditure incurred to end of March, 1977 is Rs. 478.00 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 210.00 lakhs.

(iii) *Kothagudem Thermal Power Station Stage-IV 'B' Station Extension :*

The scheme envisages installation of two 110 M.W. units as an extension to the Kothagudem stage-III of 'B' Station. The latest estimated cost of the scheme is Rs. 7,753.00 lakhs.

The first set was synchronised with the State Grid on 10-3-1977 and it is now in commercial operation. The second set will be commissioned by September, 1977. The expenditure upto the end of — March, 1977 is Rs. 6,234.09 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 1,200.00 lakhs.

(iv) *Nagarjunasagar Pumped Storage Scheme :*

I am happy to state that a scheme report for the project at an estimated cost of Rs. 66 crores for installation of four 100 M.W. reversible units has been cleared by the Planning Commission. Excavation of foundations has commenced and the provision for 1977-78 is Rs. 700 lakhs which includes advance payments and sets to be ordered.

(v) *Vijayawada Thermal Scheme :*

The scheme envisages installation of 2x210 M.W. Thermal Units at a site near Ibrahimpatnam, close to the Hyderabad-Vijayawada—National Highway at about 10 miles from Vijayawada. The Reservoir at Prakasam Barrage will be utilised for supply of feed and cooling water for the power station. The sanctioned estimated cost is Rs. 7,690.00 lakhs.

The boiler erection and civil works for cooling water system and other works are in progress. The project is entrusted as a turn key job to M/s. B.H.E.L. The expenditure to the end of March, 1977 is Rs. 2,750.10 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 4,100 lakhs.—The first unit is expected to be commissioned by March, 1979 and the second unit early in the Sixth Five Year Plan.

(vi) *Upper Sileru Extensions :*

The scheme contemplates installation of two 60 MW hydel units as an extension to the existing Upper Sileru Power House. The latest estimated cost of the scheme is Rs. 1,885.00 lakhs. The sets are ordered on M/s. B.H.E.L. (Bhoopal). The expenditure to the end of March, 1977 is Rs. 101.30 lakhs. The sets are expected to be commissioned in the Sixth Five Year Plan.

(vii) *Nagarjunasagar Right Canal Hydro Electric Scheme :*

Nagarjunasagar Right Canal Hydro Electric Scheme envisages installation of two units of 30 M. W. initially and one more unit of 30 Mega Watts later on. This project has to be given priority as waters are already being let into this canal and they can be utilised for power generation. The Planning Commission has approved the scheme in February, 1977. The latest estimated cost of the scheme is Rs. 1819.00 lakhs. The sets are programmed to be commissioned in about 1981-82. The excavation of foundations is in progress. A provision of Rs. 70 lakhs is proposed for 1977-78.

(viii) *Donkarayi Dam Power House :*

The scheme envisages installation of one unit of 25 MW at the—**Donkarayi Dam** through the utilisation of the waters before they are

let out into the Power Canal. The latest estimated cost is Rs. 792.00 lakhs. The scheme has been cleared by the Planning Commission. An amount of Rs. 2.00 lakhs has been provided for 1977-78 to make a beginning on the scheme.

11. *Super Thermal Station :*

Government of India have proposed to set up, as part of their policy of Regional/Inter State Planning, large thermal power stations of a capacity of 2,000 MW at places, which can yield maximum technoeconomic advantages. The Andhra Pradesh Government have suggested Ramagundam as a site, which is economically viable as compared to other proposals from other States. A project report, estimated to cost about Rs. 324 crores, for setting up five thermal units of 210 MW each, with a capability of 630 Million Units per annum, has been sent to the Government of India. It is understood that a Committee, constituted by the Government of India, is likely to visit this State soon before making a final recommendation to the Government of India. The State Government will leave no stone unturned to get this project.

12. *Transmission Schemes :*

(i) *Fourth Plan Transmission Schemes :*

These Transmission Schemes provide for a number of trunk transmission lines, major sub-stations and other connected works required for strengthening the grid, commensurate with the increase in generating capacity and connected load.

The Railway Electrification Scheme provides for lines and sub-stations for extension of supply to Railways for track-electrification between Waltair-Kirandul and Madras-Vijayawada.

The Lower Sileru—Bommur 220 KV line was charged in June, 1976 and the construction of Vijayawada—Nellore 220 KV line is in progress.

Work on 132 KV line from Ramachandrapuram to Sadasivapet, Kothagudem to Khammam and Ramagundam to Karimnagar has been completed, while the work on other 132 KV line linking Gooty—Adoni, Nandyal—Gudur, Sullurpet, Konumolu—Pamarru and Kurnool—Panyam etc., is in progress. The Nellore—Sullurpet line is required to give power supply to the Indian Space Research Centre at Sriharikota Island.

The expenditure to end of March, 1977 on transmission lines (including Railway Electrification) is Rs. 3,280.86 lakhs. The provision for 1977-78 is Rs. 567.81 lakhs.

13. *Fifth Plan Transmission Scheme.*

The overall scheme is awaiting formal approval of Planning Commission. The scheme envisages 220 K.V. lines from generating centres to load centres viz., Srisailam-Hyderabad ; Srisailam-Gooty ; Srisailam Ongole; Vijayawada-Bommur-Gazuwaka and other 132 K.V. lines and sub-stations. The expenditure incurred upto March, 1977 is Rs. 338-45 lakhs. A provision of Rs. 1812.19 lakhs is proposed for 1977-78.

The following 220 K.V. lines of the Fifth Plan Transmission Schemes will be taken up for construction during 1977-78.

1. Srisailam-Hyderabad.
2. Srisailam-Gooty.
3. Srisailam-Ongole.
4. Vijayawada-Bommur-Gazuwaka.

Under the Centrally Sponsored Schemes, the 220 KV. line, which was taken by earlier between Nellore and Ennore (in Tamilnadu) has been completed upto Andhra Pradesh border.

14. INVESTIGATIONS.

Investigation of New Hydro Projects.

For the full exploitation of the Hydro Power Potential estimated at about 2,500 MW. at 60% load factor, a number of projects have been already investigated or are under investigation in the Krishna and Godavari river basins. These are :

(a) Krishna Basin :

1. Upper Krishna Hydro Electric Scheme.
2. Pulichintala Hydro Electric Scheme.
3. Pondugula Hydro Electric Scheme.
4. Putlagudem Hydro Electric Scheme.
5. Kurnool-Cuddapah Canal.
6. Tungabhadra High Level Canal Hydro Electric Scheme.

(b) Godavari Basin :

1. Pochampad Hydro Electric Scheme.
2. Inchampall Hydro Electric Scheme.
3. Pranahita Hydro Electric Scheme.
4. Singur Hydro Electric Scheme.
5. Kasimnagaram Hydro Electric Scheme or Lower Godavari.
6. Kuntala Hydro Electric Scheme.

Of these, Inchampalli Hydro Electric Scheme will be the biggest Hydro Project of Andhra Pradesh on Godavari river. It can have 1000 M.W. installed capacity at this site with an annual energy generation of 1861 million units. Discussions are going on with the States of, Maharashtra and Madhya Pradesh to make this a joint venture. A provision of Rs. 10 lakhs is made in 1977-78 for this project.

13. *Rural Electrification Programme and Electrification of Harijan Basties in Andhra Pradesh.*

(a) *Rural Electrification Programme :*

The total number of inhabited towns and villages in Andhra Pradesh as per 1971 census is 224 towns and 27,221 villages. All towns are electrified. By the end of 31-3-1977, 13,496 villages or nearly half of the total have been electrified. During 1976-77 the Board electrified 2,138 villages and 114 hamlets and energised 25,230 agricultural services by spending Rs. 14.00 crores. The provision available from Special Central assistance under Six Point Formula was also utilised.

14. During 1977-78 the Board has programmed to electrify 690 villages plus 57 hamlets utilising Rs. 1285.00 lakhs made available under State Plan resources. Rs. 3 crores out of this was given as advance towards the later part of 76-77. The programme of electrifying these villages is mainly under the rural Electrification Corporation Schemes and the Minimum Needs Programme Schemes. An amount of Rs. 500 lakhs was also provided for electrification of more villages in 1977-78.

The Rural Electrification Corporation has so far sanctioned 141 schemes in Andhra Pradesh including 3 Rural Electrical Co-operative Societies with a loan assistance of Rs. 578 lakhs for electrification of 5,711 villages and energising 63,200 pumpsets. Out of these, 20 schemes are in Tribal areas under the Minimum Needs Programme.

Hon'ble Members will be happy to note that during 1976-77 26 schemes for covering 720 villages and 130 hamlets and supplying power to 5887 agricultural pumpsets at a total cost of Rs. 877 lakhs, were sanctioned by the Rural Electrification Corporation in this State.

15. *Electrification of Harijan Basties :*

In the matter of electrification of Harijan Basties the Government has made it compulsory for the Board to electrify the harijan basties attached to the villages along with the electrification of the villages in all programmes taken up from 1972 onwards. The above policy is now being followed.. Wherever street lighting in the villages is provided such facility is simultaneously to be provided in the Harijanawada attached to the villages. Out of 10,622 villages provided

with street lighting Harijan Basties in 10,032 villages are electrified. Some of the Harijan Basties left over prior to 1972 were taken up by the Board for electrification with Rural Electrification Corporation assistance by obtaining sanction for 26 schemes covering 1,619 Harijan Basties at a cost of Rs. 69.875 lakhs. Already 13,70 Harijan Basties have been electrified.

Working of the Andhra Pradesh State Electricity Board.

The following comparative statement gives details of the achievements of the Board in the past 2 years and target for 1977-78.

	Achievements in		Targets
	1975-76	1976-77 (Provisional figures).	for 1977-78
(a) Units sent out (Million).	3740	4638	6036
(b) Units sold (Million).	2794	3526	4638
(c) Revenue Receipts (Rs. in crores)	90.54	115.78	138.14
(d) Working expenses (Rs. in crores) including DRF. & GR. but excluding interest.	73.61	92.30	103.72
(e) Capital Expenditure (Rs. in crores) (Plan).	64.93	89.15	104.82
(f) Installed capacity (M. W.).	987.9	1088	1618
(g) New villages electrified (Nos)	706	2138 (by 31-3-77).	1750
(h) New Services connected (Nos)	79511	133586 (by 31-3-77).	150000
(i) New Agricultural Services connected (Nos).	11783	25230 (by 31-3-77).	25000
(j) Per capita consumption	62 KHW	67 KHW	82 KHW

16. The present year in the Fifth Plan period is very crucial and requires a large block of investment if we are to achieve the target set for the Fifth Plan.

The investment proposed in the Annual Plan for 1977-78 is Rs. 145.00 crores for the Power Sector (of which Rs. 112.82 crores for Board works). But the proposed programme of works actually will benefit more with a much larger provision.

Hon'ble Members are aware that the Government have given further concessions to agriculturists, having electrical connections for their pumpsets, with effect from 1-4-1977. Government have reduced the fixed charges per pumpset from Rs. 3 to 2 per H. P. subject to a maximum of Rs. 10 per pumpsets per month. As a result of this, the short fall in the income to the Board, as already stated by me before the House in March, 1977 is estimated to be of the order of Rs. 280, lakhs. Along with the above concessions, it was also notified by the Board that for Lift Irrigation Schemes also having H. T. connections the same L. T. tariff rates mentioned earlier would apply but with no ceiling on fixed charges.

Another concession given was that the Electricity Board shall not insist upon the Panchayats to pay voluntary loan contribution upto Rs. 25,000 wherever connection is taken for running rural water supply schemes.

Besides, Government have appointed a High Level Committee with Minister (Power) as Chairman and Secretaries to Government of the concerned Departments to serve the larger purposes of the State, with the following terms of reference :

(a) review from time to time of demand forecasts of electricity in the State in different sectors ;

(b) review from time to time of the supply position with particular reference to the installation of additional capacity and the phasing thereof.

(c) Consider the drawing up of priorities on the allocation of power during times of shortage ;

(d) review from time to time the electricity tariff structure in the State having regard to :—

(i) the need to ensure viability of schemes of generation and supply of electricity ;

(ii) the impact on agriculture, industry and other consumer interests ; and

(iii) the rate structure prevailing in other states.

In order to review constantly the implementation of the power cut of 30% imposed from 1-4-77 on H. T. consumers, Government have appointed a Committee, which hears representations from different Associations of H. T. consumers and takes immediate action to implement the power cut smoothly and effectively.

17. *Conclusion.*

With the increase in generating capacity and accelerated rural electrification programme, and liberal assistance from the Rural Electrification Corporation, the State is well poised for making great strides in both agricultural and industrial fields. May I assure the Hon'ble Members of the House that Government will do their best to smooth out the difficulties experienced by the consumers and request the Members for co-operation and understanding in this matter.

G. RAJARAM,

Minister for Power.

POLICY STATEMENT ON THE DEMANDS FOR MINOR
IRRIGATION GRANTS 1977-78.

Demand No. XXXV—, Minor Irrigation :

Mr. Speaker Sir,

I move that the House be pleased to grant a sum not exceeding Rs. 19,30,11,000/ against the demand No. XXXV-Minor Irrigation.

2. For the information of the House, I shall deal with the salient features pertaining to the demand, touching upon the progress so far made in Minor Irrigation Schemes and on our programme for 1977-78. In a predominantly Agricultural State like Andhra Pradesh, Minor Irrigation has a significant role to play in raising Agricultural production. As compared to Major and Medium Irrigation, Minor Irrigation projects generally have the advantages of small capital outlay, outlay, shorter gestation period and easier mobilisation of local labour and resources for quick execution.

3. The programme under Minor Irrigation under plan includes exploitation of surface water by construction of new storage reservoirs and diversion works, restoration of tanks and channels to PWD standards and tapping of underground water resources with the help of institutional finance through Land Mortgage Bank.

4. Minor Irrigation Programmes in the state received a boost since 1974-75 with sizeable grant from the Six Point Formula aid from Government of India and Central Assistance under D.P.A.P. The total outlay under Central Assistance Programme during the Vth Plan period is of the order of Rs. 2,285.53 lakhs and under the D.P.A.P., similar investment during the Vth Plan will be Rs. 893.92 lakhs. The above provisions are in addition to the normal plan outlay for Minor Irrigation Sector of Rs. 2,177.91 lakhs provided in the Vth Five Year Plan. The Government have geared up the technical and administrative

machinery to ensure that all these substantial amount are spent well and in time. The powers with regard to monetary limits of technical sanction and acceptance of tenders of the Chief Engineers, Superintending Engineers, and Executive Engineers have been doubled. In order to speed up the execution of Minor Irrigation Schemes and to keep up the tempo in the Minor Irrigation Programmes, the Government constituted a Tender Committee at the Chief Engineer level for expeditious finalisation of tenders. The existing criteria of revenue return for sanction of Minor Irrigation Scheme has been reduced from 1% to 0.5% in respect of non-scarcity areas for schemes to which the enhancement of water cess will not be applicable and similarly revenue return for sanction of Minor irrigation schemes has been reduced from 0.5% to 0.25% in respect of scarcity areas and Drought Prone areas.

5. At the instance of the Collector, Anantapur where drought conditions were prevailing last year, it was directed that Minor Irrigation works in Anantapur district be exempted from even the minimum percentage return of 0.25% subject to the conditions noted below :-

1. The cost benefit ratio shall however be calculated and taken into account.

2. Care should be taken to see that the benefit schemes exceeds the cost.

3. The schemes so taken up should not affect the existing irrigation sources or prove harmful to other interests.

Similarly, Government have exempted the works in Tribal areas from the percentage return criteria in order to accelerate the development in tribal areas.

6. The ban on taking up of new minor irrigation schemes under normal plan was lifted in December, '76 to enable the department to take up new works and incidentally provided relief from consequences of adverse seasonal conditions that prevailed in the State during the months of October and November, 1976.

7. The present monetary norm in capital cost of Rs. 500 per acre for tank restoration schemes under M.I. Programme has been raised to Rs. 700 per acre.

8. I shall not proceed to outline the particulars of expenditure and physical benefits. The plan ceiling finally fixed for Minor Irrigation, for 1976-77 was Rs. 449.23 lakhs. Further, a sum of Rs. 374.61 lakhs

was provided in B.E. 1976-77 under Central Assistance Programme. The details are as follows :

(1976-77)
(Rs. in lakhs)

(I). *Normal Plan Schemes :*

(i) Minor Irrigation Schemes	..	..	..	206.94
(ii) Minor Irrigation Schemes in tribal areas	..	..	..	14.82
(iii) Lift Irrigation Schemes	..	..	..	13.19
(iv) Investigation of M.I. Schemes	..	..	..	91.28
(v) Purchase of machinery.	..	..	..	123.00
Total :				449.23

II. *Special Provisions-Central Assistance Programme :*

(1976-77)
(Rs. in lakhs)

(i) Coastal Andhra	..	..	..	90.38
(ii) Rayalaseema	..	..	..	104.04
(iii) Telangana	..	..	..	180.19
Total				374.61

In addition to it a sum of Rs. 7.14 lakhs was provided for tank restoration works in Visakhapatnam district. A provision of Rs.214.32 lakhs has been revalidated for spending during 1976-77. Further Rs.91.84 lakhs has been additionally provided for Central Assistance Programme works in 76-77 itself as an advance from 1977-78 grant. Thus the total allotment fixed in the B.E. 1976-77 for C.A.P. was Rs. 687.91 lakhs.

9. *Drought Prone Area Programme :*

Honourable Members are aware, that the special emphasis has been laid on executing M.I. works under the Special Drought Prone Area Programme sponsored by the Government of India. This programme has been taken up in the Districts of Anantapur, Kurnool, Cuddapah, Chittoor, Mahabubnagar, three taluks of Prakasam District, and one taluk of Nalgonda district. During 1976-77, Rs. 246 lakhs have been provided for the execution of Minor Irrigation schemes in these areas.

10. *Cyclone damage works :*

During October and November, 1976 there were heavy damages to Minor Irrigation sources due to cyclone and the estimated requirement for repair was about Rs. 242 lakhs. Against this, Rs. 50 lakhs

was provided as advance plan assistance during 1976-77. In 77-78 further funds have been allotted to complete the works.

11. The provisional expenditure incurred under normal plan in 76-77 was Rs. 415 lakhs as per preliminary expenditure figures received. Similarly it was Rs. 501.04 lakhs under the Six Point Formula Assistance and Rs. 245.87 lakhs under Drought Prone Area Programme, and about Rs. 41.00 lakhs under cyclone relief works. The details of anticipated physical achievements during 1976-77 under the above programmes are furnished below :

			<i>Anticipated physical achievement during 1976-77. Existing in New in Ha Ha.</i>	
(i) Normal Plan	..	..	18,800	8,800
(ii) Six Point Formula Programme	..	..	16,840	13,480
(iii) Drought Prone Area Programme	..	..	120	5,040
Total			35,760	27,320

12. Programme in 1977-78 : ..

The plan ceiling fixed for Minor Irrigation under Normal Plan for 1977-78 is Rs. 688 lakhs. Besides an amount of Rs. 483.96 lakhs was provided under Central Assistance Programme (Six Point Formula of assistance). The details are as follows :

				1977-78 (Rs. in lakhs)
<i>(i) Normal Plan Provision :</i>				
(i) Minor Irrigation Schemes	..	..	..	510.86
(ii) M.I. Schemes in tribal areas.	..	..	..	35.60
(iii) Lift Irrigation Schemes	..	..	..	40.00
(iv) Investigation of M.I. Schemes.	..	..	..	101.54
Total				688.00
<i>(ii) Central Assistance Programmes (Six Point Formula)</i>				
(i) Coastal Andhra	..	..	..	84.66
(ii) Rayalaseema	..	..	..	139.47
(iii) Telangana	..	..	..	259.83
Total :				483.96

Rs 483.96 lakhs (This provision is exclusive of unspent balance of 1976-77).

The provision of Rs. 35.60 lakhs made for tribal areas under the normal plan is intended for the execution of M.I. Schemes in tribal areas of Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari districts of Coastal Andhra, Warangal, Khammam and Adilabad districts of Telangana.

13. Cyclone Damage Work :

(iii) D.P.A.P. :

The outlay proposed under Drought Prone Areas Programme is Rs. 250.00 lakhs.

During 1977-78 more funds are allotted to the tune of Rs. 100 lakhs for this purpose.

14. By utilising the above provisions, the following physical achievements are anticipated during 1977-78.

<i>Physical Achievement anticipated under M.I. Schemes 77-78.</i>			
	Stabilisation of existing area in ha.	Addl. area in ha.	Total in ha.
(i) Normal M.I. Programme		7,520	7,520
(ii) Central Assistance Programme	.. 13,600	18,800	32,400
(iii) Drought Prone Area Programme		8,800	8,800
Total : ..	13,600	35,120	48,720

GROUND WATER DEPARTMENT.

15. Ground Water Surveys, resource evaluation, and exploration form the sound basis for a planned development of the groundwater resources of the State. With this in view the Andhra Pradesh Ground Water Department was established in 1971. It has widened its programmes specially on exploration in tribal and drought prone areas with very encouraging results.

16. During 1976-77 the exploration wing of the Department has been further strengthened by the addition of 3 rigs transferred from the Andhra Pradesh State Agro-Industries Corporation. The purchase of sophisticated geophysical equipment under the International Development Association Project is under way. In addition to normal programmes

the Department has given customer and extension service to the Departments of Irrigation, Agriculture, Industries, Forest, Public Health and the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation, Small Farmer Development Agencies, Integrated Tribal Development Agencies, District Development Authorities administering the Drought Prone Area Programmes, and other agencies.

17. The Andhra Pradesh Ground Water Department has estimated the District-wise groundwater potential and further possibilities of development based on the survey of potential areas so far identified and the existing level of ground water exploitation in the State. Considering the various geological formations, the resources available for further development can sustain, at a conservative estimate, 16.44 lakhs dugwells, 16,800 tubewells, and 1100 high capacity borewells. These bore wells and tubewells can become more after further exploration. The Ground Water resources of the State so far explored indicate that Government will have to put in a financial outlay of about Rs. 1500 crores for complete implementation. Such huge investment is required to be supported by proper investigation machinery in order to avoid sinking of wells in barren areas and to guide the Minor Irrigation programmes on sound, scientific and rational lines. The investment will be able to bring additional areas of about 6.53 lakhs hectares under wet irrigation and 13.77 lakhs hectares under irrigated dry crops.

18. *Financial Outlay :*

Out of a total allotment of Rs. 2.7198 crores for the Ground Water Department for the Fifth Five Year Plan, an amount of Rs. 45 lakhs was provided in 1976-77 under plan. In addition, Rs. 7.753 lakhs were provided under Non-Plan for running the Directorate. Further, an amount of Rs. 13.7 lakhs was also allotted during 1976-77 for purchase of Geophysical equipment under the International Development Association Project. During the year 1977-78 an amount of Rs. 60 lakhs is being provided for implementation of the schemes as detailed below. In addition, an amount of Rs. 9.38 lakhs is being provided under Non-Plan for running the State Ground Water Directorate. The Department will implement the following schemes with the plan outlay of Rs. 60 lakhs :—

					<i>Rupees in lakhs</i>
I.	Schemes for Survey and Investigation of Ground Water Resources in International Development Association and Non-International Development Association taluks.	..	..	..	17.57
II.	Scheme for strengthening the Ground Water Department.	..	..	..	23.879
III.	Scheme for drilling Programme in the State.	..	..	..	7.50
IV.	Scheme for Strengthening of Ground Water exploration wing.	..	..	..	9.55
V.	Scheme for Ground Water Monitoring Programme in Pochampad Project Command Area.	..	..	..	1.50
VI.	Scheme for conjunctive use of Ground Water with surface water.	..	..	..	0.001
Total Rs.					60.00

19. A review of the schemes implemented during the year 1976-77 and the programme for the year 1977-78 was done and revealed the following position :—

(i) *Schemes for Survey and Investigation of Ground Water Resources.*

(ii) *Schemes for Strengthening the Ground Water Department.*

These two schemes are inter-related.

After investigation where needed, the Department has accorded clearance for schemes. During 1976-77 the Department accorded technical clearance for schemes, valued at Rs. 44.33 crores, as follows :—

				<i>Nos.</i>
1.	Dugwells	..	..	44,076
2.	Tubewells or filter points.	..	..	6,188
3.	Development of old wells	..	..	30,517
4.	Installation of pumpsets	..	..	61,160

The programme cleared so far is expected to bring, after implementation, an additional area of 1.375 lakh hectares under irrigation.

Hydrogeological and geophysical surveys have been taken up along valley fill areas of the River Pennar and its tributaries in the Anantapur, Nellore and Cuddalore Districts, the River Swarnamukhi in the Nellore District, the River Musi in the Nalgonda district; the

River Musi and Paleru in the Prakasam district; the Rivers Tandava, Varaha, Bahuda and Mahendranatha in the Visakhapatnam district; the River Vegavati in the Srikakulam district and in Allagadda, Bana, ganapalli and Koilkuntla taluks of the Kurnool district, the Uravakonda taluk of the Anantapur district, the Sangareddy and Siddipet taluks of the Medak district, the Sattupalli and Kothagudem taluks of the Khammam district; the Pargi, Vicarabad and Ibrahimpatnam taluks of the Hyderabad district; the Podili, Markapur and Giddalur taluks of the Prakasam district; the Krishna-Godavari Delta area in the Guntur, Krishna and West Godavari districts and in the tribal blocks of Manchiliput and Anantagiri in the Visakhapatnam district, covering an aggregate area of 20,548 sq. kms. Schemes numbering 1054 have been investigated. In addition, 220 sites for community irrigation wells have been individually examined and cleared which will benefit tribals.

21. The Department has also attended to ground water supply investigations for 11 industries, important among them being the cement factory at Yerraguntla, Cuddapah district, Nizam Sugar Factory at Miryalaguda (Nalgonda district) and water supply to the 9 urban centres of Visakhapatnam, Kakinada, Samalkota, Mahabubnagar, Nizamabad, Siddipet, Warangal, Hindupur and Kothagudem.

22. The Department is actively associated with the ground water exploitation programme of the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation and helps in selection of sites and rendering advice for construction of wells. About 200 sites have been selected for construction of medium to heavy duty tubewells and borewells in the Khammam, West Godavari, Nellore, Cuddapah, Anantapur and Kurnool districts. During 1976-77, 20 sites were explored and 13, medium to high capacity production wells were constructed along the Musi river in Nalgonda, the Swarnamukhi river in Nellore district, the Varaha and Mahadragadda rivers in the Visakhapatnam district, and Pennar river in the Cuddapah district.

23. The Department will continue to evaluate Minor Irrigation Schemes formulated by the Andhra Pradesh Co-operative Central, Agricultural Development Bank and other Commercial Banks under International Development Association Scheme, the Small Farmers Development Agencies, Marginal Farmers and Agricultural Labourers Development Agencies and the Rural Electrification Programme. The Department proposes to continue the surveys to meet an annual target of 20,000 sq.kms. Some of the potential areas have been taken up for exploration. The Department has given special consideration to examine feasibility of community Irrigation wells for Harijans and other weaker sections.

24. In addition to survey and investigations, 30 shallow exploratory wells are proposed to be constructed by handboring sets to create an irrigation potential for 500 hectares besides opening up new areas for tubewells construction.

25. *Scheme for drilling programme in the State and Scheme for Strengthening of Ground Water Exploration Wing.*

The Department has intensified exploration programme in the State. Under the Schemes for exploration, encouraging results have been achieved in the limestone tracts in the Khammam, Anantapur, Kurnool, Warangal, and Cuddapah districts and in sandstones formations of Warangal, West Godavari and East Godavari Districts. New Areas have been proved to be feasible for large scale tubewells and borewell irrigation. During 1976-77, wells numbering 78 were drilled and 57 successful production wells together having an irrigation potential of over 1000 hectares have been constructed in the above areas and potential areas for exploitation by borewells and tubewells have been indentified in the Khammam, Warangal, Kurnool, Cuddapah, Anantapur, Nellore, West Godavari, Visakhapatnam Districts of Andhra Pradesh. Special efforts have been made to see that the results of exploration reach the weaker sections to the maximum extent. Out of 78 wells drilled in 1976-77, 35 are located in tribal areas where no significant ground water exploration has been done earlier. Of these, 29 wells were successful and will irrigate an additional area of about 550 hectares. Of the remaining 46 wells drilled, 26 are in the lands belonging to scheduled castes, Small Farmers and other weaker sections, 2 for industrial purpose, and 12 for urban water supply, 3 for Kakinada and 9 for Visakhapatnam Towns. The exploration will go a long way in stabilizing the agricultural production in the economically backward tribal and drought prone areas of the State, as a sequel to the successful implementation of the exploration programme which has opened up new areas hitherto not explored for exploitation.

26. At present the Department is having 7 rigs for exploratory drilling including 3 rigs taken over from the Andhra Pradesh State Agro-Industries Corporation towards the end of 1976, and one rig procured at the fag end of the financial year 1976-77 for drilling in Drought Prone Areas of the State.

27. During 1977-78 also, the Department proposes to continue and intensify the exploratory-cum-production well construction programme in the State. With the 7 rigs and 6 hand boring sets it is proposed to drill 230 exploratory wells which will provide irrigation facility to about 2,000 hectares, in addition to opening up new areas for exploitation.

2d8. Scheme for Ground Water Monitoring Programme in Pochampad Project Command Area:

The Ground Water Monitoring Programme was continued during 1976-77 to identify area prone to water logging due to groundwater build-up and suggest remedial measures. The Areas prone to water logging as a result of the extension of surface water irrigation have been identified in 31 villages of the command area and the department has recommended intensive groundwater irrigation to overcome the ill-effects of water logging in these villages. The Andhra Pradesh Co-operative Central Agricultural Development Bank has increased to issue of loans to farmers in these villages for construction of wells for irrigation. This will reduce the need for extensive drainage net works. The Department has also taken up studies on conjunctive use of surface water with ground water in this project area where some potential areas have been identified for conjunctive use. It is proposed to continue the work during 1977-78.

29. Scheme for conjunctive use of groundwarter resources with surface-water.

The crucial role of conjunctive use of ground water with the surface water resources for optimum utilisation of the available water resources has been recognised and the Ground Water Department has already started groundwater surveys in the canal command areas of Krishna Godavari delta system under the exisiting schemes. The department has examined the chemical composition and feasibility of using waters from irrigation-drains of Krishna-Godavai delta system by recycling them for irrigation. It is established that these drain waters, except in tidal reaches, can be reused for irrigation. The finding of the Department have come in handy at the time of breach in Dowlaiswaram anicut. The scheme with a token provision during 1976-77 is proposed to be continued during 1977-78 also.

30. Centrally Sponsored Schemes.

Besides the above schemes, the Government of India have approved a Centrally sponsored scheme "Strengthening of Ground Water (Minor Irrigation) Organisation in the State" under Centrally Sponsored Schemes to be implemented during 1977-78 at an estimated cost of Rs. 19.53 lakhs of which 50% of the cost will be borne by the Government of India, while the remaining will be borne by the State Government. The State's share is proposed to be met from out of the Plan provision of Rs. 60.00 lakhs allotted to this Department by readjustment. Investigation programme of the department will be intensified under this scheme.

The intention of the Government of Andhra Pradesh is to spare no efforts to exploit fully the ground water resources not only as a safeguard against the vagaries of monsoon but also as a source of immense benefits to the people spread out all over the State.

31. *The Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited.*

The Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation has been formed, among other things, for commercial exploitation of Ground water and surface water Resource. The Schemes are financed by Share Capital Contribution from Government and institutional finance from Banks by keeping the debit equity ratio at 3:1. It has a budgetted programme of Rs. 385 lakhs for execution of Lift Irrigation schemes and tube wells during 1976-77 (i.e., 1-7-1976 to 30-6-1977.) So far, an irrigation potential of 2000 hectares under tube wells and 9000 hectares under lift irrigation schemes has been created. The corporation has also programmed to investigate new schemes costing about Rs. 4 crores so that necessary tempo can be built up for 1977-78 also. So far Government have subscribed a capital of Rs. 230.77 lakhs.

32. *Tube Wells:*

119 tubewells have been identified for obtaining bank finance. 4 feasibility reports for 119 tubewells costing Rs. 17 lakhs have been sent to various Banks. The Banks will get refinance for the Scheme from the Agricultural Refinance and Development Corporation. The Agricultural Refinance and Development Corporation has already cleared 6 Lift Irrigation Schemes reports and one Tubewells Scheme report for refinance at a cost of Rs. 105 lakhs. The Agricultural Refinance and Development Corporation has enabled the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation to draw loans for Rs. 47.694 lakhs so far. Documentation for drawing further instalments of loan is in progress. A sum of Rs. 9.762 lakhs has also been received from Andhra Pradesh Co-operative Central Agricultural Development Bank Limited, towards expenditure on Vegeswarapuram and Kumaradevam Lift Irrigation schemes. In 1977-78, an amount of Rs. 1.00 crore has been provided for release as Share Capital to the Corporation.

33. *Centrally Sponsored Schemes for Strengthening of Ground Water/Surface Water (M.I.).*

The Government of India have sanctioned a scheme for strengthening of Ground Water/Surface Water (M.I.) Organisation in the State during 1976-77, 1977-78 & 1978-79 at an estimated cost of Rs. 36.57 lakhs.

State Government is providing 50% of the expenditure while the remaining 50% will be a matching grant from Government of India.

34. *Conclusion.*

In the context of fulfilling the objective, the Government have given great importance to the timely and proper executive of Minor Irrigation Schemes.

I should like to mention here that the progress of Minor Irrigation Programme especially under Central Assistance programme with the District Collectors and Irrigation Department Officers, is on war footing.

A review of financial and administrative Procedure governing sanction of estimates and the implementation has been made, and all possible steps are being taken to implement Minor Irrigation Programme with utmost priority.

Thank you,

A. VENKATA REDDY,
Minister for Minor Irrigation.